

An abstract graphic of a network or web structure, composed of numerous small, glowing pink nodes connected by thin, intersecting lines. The structure is dense and organic, resembling a molecular model or a complex digital network. It is set against a dark background, with the pink elements standing out prominently.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

2019.

ŽIVJETI ZAJEDNO

ŽIVJETI ZAJEDNO

SADRŽAJ

GLAVNA FINACIJSKA OBILJEŽJA STATISTIKA REDOVNOG POSLOVANJA

UVOD

PISMO DIONIČARIMA
KORPORATIVNI PROFIL
INFORMACIJE ZA INVESTITORE
UPRAVA
NADZORNI ODBOR
IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA
IZVJEŠĆE NADZORNOG ODBORA

GOSPODARSKO OKRUŽJE

GOSPODARSKO OKRUŽENJE
PREGLED HRVATSKOG TRŽIŠTA
REGULATORNI PREGLED
PROMJENE U IZVJEŠĆIVANJU

PREGLED POSLOVANJA

SAŽETAK KLJUČNIH FINACIJSKIH POKAZATELJA - HT GRUPA
(UKLJUČEN CRNOGORSKI TELEKOM)
SAŽETAK KLJUČNIH FINACIJSKIH POKAZATELJA - HT GRUPA
U HRVATSKOJ
SAŽETAK KLJUČNIH FINACIJSKIH POKAZATELJA -
CRNOGORSKI TELEKOM NEKONSOLIDIRANO

PREGLED PROFITABILNOSTI SEGMENTA

GLAVNA FINACIJSKA OBILJEŽJA HT D.D.

KORPORATIVNA DRUŠTVENA ODGOVORNOST

FINACIJSKA IZVJEŠĆA HT GRUPE

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA
KONSOLIDIRANA BILANCA
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O TIJEKU NOVCA

KONSOLIDIRANA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA
ODGOVORNOST ZA KONSOLIDIRANA FINACIJSKA IZVJEŠĆA
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O FINACIJSKOM POLOŽAJU
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O PROMJENAMA KAPITALA
BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

GLAVNA FINANCIJSKA OBILJEŽJA

Račun dobiti i gubitka u milijunima kuna	2018. izvješteno	2018. prilagođeno	2019.	% promjene 19./18. prilagođeno	Q4 2018. izvješteno	Q4 2018. prilagođeno	Q4 2019.	% promjene 19./18. prilagođeno
Prihod	7.783	7.783	7.704	-1,0%	1.996	1.996	1.992	-0,2%
Pokretne telekomunikacije	3.450	3.450	3.464	0,4%	840	840	841	0,1%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	809	809	706	-12,7%	193	193	161	-16,4%
Širokopojasni pristup i TV	1.411	1.411	1.440	2,1%	348	348	370	6,3%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	318	318	325	2,4%	75	75	79	6,4%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	878	878	872	-0,6%	231	231	219	-5,5%
Sistemska rješenja	801	801	880	10,0%	286	286	316	10,5%
Razno	118	118	17	-86,0%	22	22	5	-78,0%
Jednokratne stavke	55	55	115	109,9%	17	17	26	56,2%
EBITDA prije jednokratnih stavki nakon najma		3.031	2.908	-4,1%		680	670	-1,5%
EBITDA prije jednokratnih stavki	3.186	3.398	3.274	-3,6%	758	813	803	-1,3%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	3.131	3.343	3.159	-5,5%	742	796	776	-2,5%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	1.401	1.422	1.012	-28,8%	278	327	100	-69,3%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	1.061	1.059	740	-30,1%	189	231	63	-72,7%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki nakon najma		38,9%	37,7%	-1,2 p.p.		34,1%	33,6%	-0,5 p.p.
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	40,9%	43,7%	42,5%	-1,2 p.p.	38,0%	40,7%	40,3%	-0,4 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	40,2%	43,0%	41,0%	-1,9 p.p.	37,2%	39,9%	39,0%	-0,9 p.p.
Marža EBIT-a	18,0%	18,3%	13,1%	-5,1 p.p.	14,0%	16,4%	5,0%	-11,4 p.p.
Marža neto dobiti	13,6%	13,6%	9,6%	-4,0 p.p.	9,5%	11,6%	3,2%	-8,4 p.p.

Napomena: u odnosu na MSFI 16, račun dobiti i gubitka za 2018. godinu, novčani tijek i KPI-i usklađeni su proforma za procijenjene učinke MSFI-ja 16 (na temelju podataka iz 2019.). Stoga, usklađeni podaci za 2018. godinu ne odgovaraju revizijskim financijskim izvještajima za 2018. godinu.

BILANCA	31. pro. 2018.	31. pro. 2019.	% promjene 19./18.	31. pro. 2018.	31. pro. 2019.	% promjene 19./18.
Ukupna dugotrajna imovina	10.694	10.447	-2,3%	10.694	10.447	-2,3%
Ukupna kratkotrajna imovina	5.337	5.880	10,2%	5.337	5.880	10,2%
UKUPNA IMOVINA	16.031	16.327	1,8%	16.031	16.327	1,8%
Ukupni kapital i rezerve	13.208	13.054	-1,2%	13.208	13.054	-1,2%
Ukupne dugoročne obveze	498	839	68,6%	498	839	68,6%
Ukupne kratkoročne obveze	2.326	2.434	4,7%	2.326	2.434	4,7%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	16.031	16.327	1,8%	16.031	16.327	1,8%

NOVČANI TIJEK	2018. izvješteno	2018. prilagođeno	2019.	% promjene 19./18. prilagođeno	Q4 2018. izvješteno	Q4 2018. prilagođeno	Q4 2019.	% promjene 19./18. prilagođeno
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	2.345	2.528	2.573	1,8%	545	590	908	54,0%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-1.368	-1.368	-1.325	3,1%	-222	-222	-522	-135,7%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-992	-1.175	-1.625	-38,3%	-120	-165	-220	-33,1%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	3.137	3.137	2.762	-11,9%	203	203	165	-18,6%

INVESTICIJE nakon najma	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu nakon najma	1.826	1.900	4,1%	585	814	39,2%
Omjer ulaganja u dugotrajnu imovinu nakon najma / prihodi	23,5%	24,7%	1,2 p.p.	29,3%	40,9%	11,6 p.p.

BROJ ZAPOSLENIKA	31. pro. 2018.	31. pro. 2019.	% promjene 19./18.	31. pro. 2018.	31. pro. 2019.	% promjene 19./18.
Broj zaposlenika (na puno radno vrijeme)	5.447	5.571	2,3%	5.447	5.571	2,3%

Segment privatnih korisnika u milijunima kuna	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	2.031	2.046	0,7%	552	518	-6,1%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	1.651	1.604	-2,9%	403	395	-2,0%
Razno	38	16	-59,2%	6	5	-22,7%
Prihod	3.720	3.666	-1,5%	961	918	-4,5%

Segment poslovnih korisnika u milijunima kuna	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	1.094	1.106	1,1%	213	245	14,9%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	977	980	0,4%	243	251	3,2%
Sistemska rješenja	762	842	10,5%	275	306	11,2%
Razno	80	1	-98,8%	16	0	-98,5%
Prihod	2.912	2.929	0,6%	747	802	7,3%

Mreža i funkcije podrške u milijunima kuna	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	153	173	13,1%	52	56	7,9%

Segment Optima konsolidirano u milijunima kuna	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	526	516	-1,9%	137	124	-9,8%
Prihod	526	516	-1,9%	137	124	-9,8%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	8	4	-55,7%	3	2	-40,8%

SEGMENT CRNOGORSKI TELEKOM KONSOLIDIRANO u milijunima kuna	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	325	312	-4,0%	76	78	3,2%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	261	244	-6,7%	64	60	-6,0%
Sistemska rješenja	39	38	-1,1%	11	10	-8,0%
Prihod	625	594	-5,0%	150	148	-1,5%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	6	4	-29,9%	2	2	15,2%

STATISTIKA REDOVNOG POSLOVANJA

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Mobilni korisnici u 000						
Broj korisnika	2.273	2.274	0,0%	2.273	2.274	0,0%
- Broj prepaid korisnika	951	896	-5,7%	951	896	-5,7%
- Broj postpaid korisnika	1.322	1.377	4,2%	1.322	1.377	4,2%
Minute korištenja (MOU) po prosječnom korisniku	225	232	3,0%	230	231	0,5%
Prosječni ARPU ⁴ (mjesečni prosjek za period u HRK)	68	70	2,8%	66	70	6,3%
- Prepaid	43	45	3,9%	40	44	9,5%
- Postpaid	86	87	0,6%	85	87	3,2%
ARPU od negovornih usluga ⁴ (mjesečni prosjek za period u HRK)	38	41	9,8%	38	43	11,2%
SAC po bruto broju novih korisnika u HRK	126	133	5,4%	144	153	6,6%
Stopa odljeva korisnika (%)	2	2	0,0 p.p.	3	3	0,0 p.p.
Penetracija (%) ¹	123	126	2,7 p.p.	123	126	2,7 p.p.
Tržišni udio korisnika (%) ¹	45	45	-0,5 p.p.	45	45	-0,5 p.p.
Smartphone korisnici (%) ²	67	70	3,0 p.p.	67	70	3,0 p.p.
Smartphone prodani telefoni (%) ³	91	91	0,0 p.p.	93	91	-2,1 p.p.

¹ Izvor: objavljeni podaci o korisnicima konkurencije za kraj prosinca 2019.

² Broj korisnika koji koriste smartphone uređaje u odnosu na ukupni broj mobilnih korisnika

³ Broj prodanih smartphone uređaja u odnosu na ukupan broj prodanih uređaja (samo postpaid korisnici)

⁴ ARPU uključuje efekte MSFI 15

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Korisnici nepokretnih usluga u 000						
Ukupne telefonske linije - maloprodaja ¹	819	782	-4,6%	819	782	-4,6%
Ukupne telefonske linije - veleprodaja (WLR - najam korisničke linije)	53	45	-15,3%	53	45	-15,3%
ARPU govornih usluga po korisniku ⁵ (mjesečni prosjek za period u HRK) ²	73	68	-6,8%	71	63	-12,0%
IP linije/korisnici u 000						
Širokopojasne pristupne linije - maloprodaja ³	618	621	0,4%	618	621	0,4%
Širokopojasne pristupne linije - veleprodaja ⁴	129	115	-10,5%	129	115	-10,5%
TV korisnici	418	491	17,4%	418	491	17,4%
ARPU za širokopojasne pristupne linije - maloprodaja ⁵ (mjesečni prosjek za period u HRK)	111	104	-5,6%	107	107	-0,5%
TV ARPU ⁵ (mjesečni prosjek za period u HRK)	84	85	2,0%	85	84	-0,7%
Veleprodajni korisnici u 000						
ULL (izdvojena lokalna petlja)	121	103	-14,9%	121	103	-14,9%

¹ Uključuje PSTN, FGSM i stare PSTN Voice korisnike migrirane na IP platformu i Smart pakete za poslovne korisnike; javne telefonske govornice nisu uključene

² Javne telefonske govornice nisu uključene

³ Uključuje ADSL, VDSL, FTTH i Naked DSL

⁴ Uključuje Naked Bitstream + Bitstream

⁵ ARPU uključuje efekte MSFI 15

UVOD

PISMO DIONIČARIMA

KORPORATIVNI PROFIL

INFORMACIJE ZA INVESTITORE

UPRAVA

NADZORNI ODBOR

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA

KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA IZVJEŠĆE NADZORNOG ODBORA

PISMO DIONIČARIMA

Poštovani dioničari,

2019. godina još je jedna uspješna godina za Hrvatski Telekom (HT). Uspjeli smo ostvariti kvalitetne poslovne rezultate uz istovremeno značajno ubrzanje transformacije kompanije i povećanje investicija na najvišu razinu u posljednjih deset godina.

Mi u HT-u imamo know-how, tehnologiju i investicijski kapacitet potreban za digitalizaciju Hrvatske. A digitalizacija je ono što može u potpunosti promijeniti imidž ovoga društva i ove kompanije.

Naša vizija je Svijet boljih mogućnosti za sve u Hrvatskoj, odnosno povezivanje svih, bez obzira na to gdje žive, s prilikama koje nosi digitalizacija. I nećemo stati dok ne uspijemo u tome.

Čvrsto vjerujemo da će nam ova vizija omogućiti postizanje naših strateških ciljeva:

- profitabilan rast našeg poslovanja,
- postizanje najboljeg korisničkog iskustva na tržištu,
- izgradnju digitalne kompanije koja je ujedno i najpoželjniji poslodavac,
- biti kompanija koju društvo prepoznaje kao predvodnika digitalizacije čitave zemlje.

Konsolidirani neto prihod ostvaren u 2019. iznosio je 7.704 milijuna kuna, 1 posto niže nego godinu ranije. Bitnim smatram naglasiti ostvaren rast prihoda u područjima mobilnih komunikacija, i to povećavanjem prosječnog prihoda po korisniku pružanjem više mobilnih podataka našim korisnicima, fiksne širokopojasne mreže i TV prihoda kroz povećanje korisničke baze te kontinuirani rast naših prihoda iz sistemskih rješenja.

Nadalje, EBITDA prije jednokratnih stavki nakon najмова u 2019. godini iznosio je 2.908 milijuna kuna, što je 4,1 posto niže u odnosu na isto razdoblje prošle godine, uglavnom zbog povećanih materijalnih i roaming troškova te troškova osoblja. Zadržana je visoka marža EBITDA-e nakon najмова na razini od 37,7 posto.

Naša snažna financijska pozicija omogućila nam je dodatno povećanje investicija. U 2019. investirali smo rekordnih 1,9 milijardi kuna u infrastrukturu i razvoj inovativnih usluga, što je za 4,1 posto više u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Zahvaljujući tome smo u 2019. godini završili modernizaciju kompletne mobilne mreže. To znači da smo zamijenili radijsku opremu na 1.960 lokacija, a dodatno je zamijenjeno ili modernizirano 1.469 krovnih antenskih stupova i tornjeva. Rezultat je utrostručen kapacitet i povećane korisničke brzine za 75 posto te 4G pokrivenost u svim dijelovima Hrvatske. Pokrivenost stanovništva 4G mrežom u mobilnoj mreži u zatvorenom prostoru iznosi 89,1 posto, a u otvorenom je dosegla 99,4 posto. Nastavilo se s povećanjem brzine 4G mreže na brzine preuzimanja do 350 Mbit/s za 79 posto stanovništva i na brzine preuzimanja do 300 Mbit/s za 6 posto stanovništva.

HT-ova mobilna mreža je time u potpunosti spremna za 5G. Sa 19 5G baznih postaja diljem zemlje, lideri smo u Hrvatskoj i mogu s ponosom reći da spremni dočekujemo početak komercijalizacije mobilne mreže nove generacije u Hrvatskoj. Uspostavljena probna mreža bit će u 2020. godini iskorištena za testiranje i pokazivanje praktičnih koristi 5G mreže.

U fiksnom segmentu udvostručili smo brzinu uvođenja optičke mreže pa smo u samo jednoj godini pristup optici omogućili za novih 50.000 kućanstava. Naše inovativno hibridno rješenje, koje omogućuje brzine od 30 Mbit/s svima koji još uvijek nemaju pristup optici, izabralo je već 110.356 korisnika. Dodatan snažan iskorak u povezivanju zemlje najmodernijom digitalnom infrastrukturom napravili smo kroz EU projekt širenja širokopojasnog interneta, gdje smo ugovorili 75 posto svih projekata, čime ćemo dovesti optiku u dodatnih 150.000 kućanstava u manje razvijenim područjima Hrvatske.

Ukupnu pokrivenost optikom do stana (FTTH) istovremeno smo povećali na 280.358 kućanstava. Pokrili smo ukupno 60,2 posto kućanstava tehnologijama koje omogućuju brzine >30 Mbit/s, od čega 23,6 posto tehnologijama koje omogućuju brzinu >100 Mbit/s. Optički bazirana pristupna mreža (FTTx) dostupna je za 438 tisuća kućanstava.

Naporan rad na korisničkoj podršci omogućio je i smanjenje broja korisničkih pritužbi i neproduktivnih poziva agentima pozivnih centara za rezidencijalne i poslovne korisnike, uz istovremeno smanjivanje broja tehničkih grešaka. Zbog proaktivnog pristupa korisničke pritužbe su se smanjile za 22 posto u usporedbi s istim razdobljem prošle godine. Dodatno, bolje korisničko iskustvo omogućujemo i uspješnim prebacivanjem korisnika na digitalne kanale komunikacije. Do kraja 2019. godine, ključna poluga za digitalizaciju korisničkog iskustva aplikacija Moj Telekom dosegla je penetraciju od 32,2 posto te je utrostručen broj korisnika koji svoje račune plaćaju putem aplikacije, a broj korisnika e-računa dosegnuo je 37 posto.

Nastavili smo uspješno razvijati naše ključne proizvode. Broj korisnika jedinstvenog koncepta konvergirane ponude, Magenta 1, i dalje raste te ga danas koristi 244.000 kućanstava (u 4. kvartalu 2018.: 191.000) i 31.000 poslovnih korisnika (u 4. kvartalu 2018.: 21.000).

U 2019. smo također značajno proširili naš podatkovni centar udvostručivši kapacitet za poslovne korisnike te smo im ponudili pristup najnaprednijim cloud rješenjima. Također, implementirali smo i najveći Smart City projekt u Hrvatskoj i regiji, Smart Parking sa više od 1900 senzora koji će Dubrovniku pomoći u pametnom upravljanju prometom u gradu.

Zaključno, vezano za 2019. godinu moram napomenuti da iza svega što smo postigli stoje naši zaposlenici, naši stručnjaci. Za uspjeh u našem novom smjeru kojim smo krenuli par mjeseci ranije bilo je važno osigurati sudjelovanje svih kolega. Zbog toga smo zadovoljstvo zaposlenika postavili kao ključan prioritet u transformaciji naše kompanije i postizanju #Svijetaboljih mogućnosti. Kako bismo to ostvarili, započeli smo izgradnju različite kulture i novog modela poslovanja da naši zaposlenici budu angažiraniji i zadovoljniji. Posljednji rezultati ispitivanja zadovoljstva zaposlenika potvrđuju da smo na dobrom putu jer je zadovoljstvo zaposlenika doseglo 70 posto, što je najviši rezultat u posljednje tri godine.

Naša strategija alokacije kapitala vezano za dividendu i otkup vlastitih dionica jasno ukazuje na namjeru kompanije da vrati vrijednost dioničarima. Predložili smo Glavnoj skupštini dividendu u iznosu od 8,00 kuna po dionici. Iznos od 8,00 kuna po dionici predstavlja omjer isplate dividende u odnosu na ostvarenu dobit društva od 90,2 posto. Na ovaj način kompanija drugu godinu zaredom predlaže povećanu redovnu dividendu te povećan omjer isplate.

Tijekom godine je kompanija na Zagrebačkoj burzi stekla sveukupno 453.318 vlastitih dionica, što predstavlja 0,6 posto izdanog temeljnog kapitala. Za ovo stjecanje vlastitih dionica HT isplatio protuvrijednost od 73 milijuna kuna. Program stjecanja vlastitih dionica potvrđuje uvjerenje menadžmenta u uspjeh poslovanja kompanije.

U 2020. godini nastavljamo sa transformacijom kompanije i ulaganjima u razvoj infrastrukture, s inovacijama te daljnjim poboljšanjem korisničkog iskustva.

Zahvaljujem svim zaposlenicima i kolegama u Upravi i Nadzornom odboru. Siguran sam da ćemo i u 2020. godini nastaviti ostvarivati planirane rezultate i opravdati vaša očekivanja.

Kostas Nebis,
predsjednik Uprave Hrvatskog Telekom d.d.

KORPORATIVNI PROFIL

Pregled

HT Grupa vodeći je davatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj i pruža usluge nepokretne i pokretne telefonije te veleprodajne, internetske i podatkovne usluge.

Osnovne su djelatnosti društva Hrvatski Telekom d.d. (HT d.d. ili Društvo) i o njemu ovisnih društava pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga te projektiranje i izgradnja elektroničkih komunikacijskih mreža na području Republike Hrvatske. Uz usluge nepokretne telefonije (pristup i promet usluga nepokretne telefonije te dodatne usluge nepokretne mreže), HT Grupa također pruža internetske usluge, usluge IPTV-a i ICT-a, usluge prijenosa podataka (najam vodova, Metro-Ethernet, IP/MPLS, ATM) te usluge pokretnih telefonskih mreža GSM, UMTS i LTE.

Nastanak i povijest

Hrvatski Telekom d.d. dioničko je društvo u većinskom vlasništvu društva Deutsche Telekom Europe B.V. Osnovano je 28. prosinca 1998. godine u Republici Hrvatskoj, u skladu s odredbama Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija na Hrvatsku poštu i Hrvatske telekomunikacije, kojim je poslovanje prijašnjeg poduzeća Hrvatske pošte i telekomunikacija (HPT s.p.o.) razdvojeno i preneseno na dva nova dionička društva: HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. (HT d.d.) i HP-Hrvatska pošta d.d. (HP d.d.). Društvo je započelo s poslovanjem 1. siječnja 1999. godine.

U skladu s odredbama Zakona o privatizaciji Hrvatskih telekomunikacija d.d. (ZoP) (NN br. 65/99 i br. 68/01), 5. listopada 1999. godine Republika Hrvatska prodala je 35 % dionica društva HT d.d. društvu Deutsche Telekom AG (DTAG), a 25. listopada 2001. godine DTAG je kupio dodatnih 16 % dionica društva HT d.d. i tako postao većinski dioničar s 51 % dioničkog udjela.

U skladu sa Sporazumom o prijenosu dionica, DTAG je u prosincu 2013. godine prenio 51 % svojih dionica Društva, na T-Mobile Global Holding № 2 GmbH. U skladu s Ugovorom o izdavanju poslovnog udjela za ulog u stvarima, T-Mobile Global Holding №2 GmbH prenio je u veljači 2014. godine 51 % dionica Društva na CMobil B.V. U travnju 2015. godine CMobil B.V. promijenio je registrirano ime (tvrtku) društva u Deutsche Telekom Europe B.V. Navedeni prijenosi dionica izvršeni su u sklopu internog restrukturiranja koje se provodi u DTAG-u te time utjecaj DTAG-a na Društvo ostaje nepromijenjen.

U 2002. godini HT mobilne komunikacije d.o.o. (HTmobile) osnovane su kao zasebna pravna osoba i ovisno društvo u potpunom vlasništvu HT-a d.d. za pružanje pokretnih telekomunikacijskih usluga. HTmobile je s poslovnom aktivnošću započeo 1. siječnja 2003. godine, a u listopadu 2004. mijenja registrirano ime (tvrtku) u T-Mobile Hrvatska d.o.o. (T-Mobile).

Dana 1. listopada 2004. godine Društvo je promijenilo zaštitni znak u T-HT i time postalo dio globalne T-obitelji Deutsche Telekom. Promjenu korporativnog identiteta pratilo je formiranje robnih marki dvaju zasebnih segmenata HT Grupe: poslovne jedinice za poslovanje nepokretne mreže T-Com, koja pruža ve-

leprodajne, internetske i podatkovne usluge, te poslovne jedinice za poslovanje pokretnih komunikacija T-Mobile.

Vlada Republike Hrvatske prenijela je 17. veljače 2005. godine 7 % dionica HT-a d.d. na Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji u skladu sa ZoP-om.

Društvo je u svibnju 2006. godine steklo 100 % dionica društva Iskon Internet d.d., jednog od vodećih alternativnih telekomunikacijskih operatora u Hrvatskoj.

U nastavku privatizacije HT-a d.d., Republika Hrvatska 5. listopada 2007. prodala je 32,5 % od ukupnog broja redovnih dionica HT-a putem Inicijalne javne ponude (IPO), od čega 25 % dionica hrvatskim građanima, a 7,5 % dionica hrvatskim i inozemnim institucionalnim ulagačima.

Nakon prodaje dionica sadašnjim i prijašnjim zaposlenicima Hrvatskog Telekomu i Hrvatske pošte u lipnju 2008. godine Vlada Republike Hrvatske smanjila je svoj udio s 9,5 % na 3,5 %, dok privatni i institucionalni ulagači ukupno drže 38,5 % udjela.

U listopadu 2009. godine T-Mobile pripojen je HT-u d.d. Pripajanje je stupilo na snagu 1. siječnja 2010. godine, a HT Grupa je organizirana kroz Poslovnu jedinicu za privatne korisnike i Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike. Dana 21. svibnja 2010. registrirano ime Društva (tvrтка) promijenjeno je iz HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. u Hrvatski Telekom d.d.

HT d.d. je 17. svibnja 2010. zaključio preuzimanje Combisa d.o.o., društva koje pruža IT usluge, proširujući time svoj doseg pružanja informatičke programske podrške i usluga za bazu klijenata čiji raspon seže od malih poslovnih korisnika do državnih institucija.

U prosincu 2010., prema zapisima pohranjenima u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu, Republika Hrvatska prenijela je na Umirovljenički fond 3,5 % dionica Društva. Umirovljenički fond prenio je 12. prosinca 2013. godine 3,5 % dionica Društva na vlasnički račun Centra za restrukturiranje i prodaju – CERP. CERP je osnovan od strane Republike Hrvatske u srpnju 2013. godine kao pravni slijednik Agencije za upravljanje državnom imovinom. Nakon tog prijenosa, Republika Hrvatska ponovno je prisutna u vlasničkoj strukturi HT-a d.d. U prosincu 2015. godine, nakon javne dražbe, CERP je prodao 500.000 dionica Društva (0,6 % temeljnog kapitala HT-a d.d.) putem trgovinskog sustava Zagrebačke burze. Nakon ove prodaje dionica CERP je smanjio svoj udio s 3,5 % na 2,9 %.

U lipnju 2014. godine HT je preuzeo upravljanje društvom OT-Optima Telekom d.d. (Optima) nakon provedenog postupka predstečajne nagodbe. Provedenom konverzijom potraživanja u temeljni kapital, te nakon realizacije hibridnog instrumenta (eng. Mandatory Convertible Loan) u srpnju 2014. godine, HT je ukupno stekao 19,1 % temeljnog kapitala Optime.

Zagrebačka banka d.d., kao najveći vjerovnik Optime, prenosi na HT upravljačka prava koja je stekla u predstečajnoj nagodbi Optime. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) određuje

je niz mjera koje definiraju pravila ponašanja HT-a u upravljanju Optimom. Trajanje koncentracije HT-a i Optime ograničeno je na razdoblje od četiri godine počevši od HT-ovog stjecanja kontrole nad Optimom.

Dana 3. studenog 2014. održana je izvanredna Glavna skupština Optime na kojoj je odobrena konverzija potraživanja Porezne uprave u kapital društva što je povećalo temeljni kapital Optime za ukupno 2.910.110,00 kuna. Po upisu navedene promjene u Sudski registar u 2015. godini vlasnički udio HT-a u Optimi smanjio se na 19,02 %.

U srpnju 2016. godine Uprava Optime donijela je stratešku odluku o pripajanju društva H1 Telekom d.d. (H1) Optimi s ciljem ostvarivanja pozitivnih sinergija na relaciji društava te povećanja vrijednosti Optime za svoje postojeće dioničare i nove dioničare (bivše dioničare H1). Slijedom toga, Optima je AZTN-u podnijela Prijavu o namjeri koncentracije. U skladu s tim promijenjenim okolnostima HT je podnio zahtjev za produljenje privremenog upravljanja Optimom do 2021. godine.

U lipnju 2017. godine, AZTN donosi odluku kojom je HT-u produljeno trajanje prava privremenog upravljanja Optimom na razdoblje od dodatne tri godine, odnosno do 10. srpnja 2021. AZTN također donosi odluku kojom se uvjetno odobrava koncentracija do koje dolazi na temelju Ugovora o pripajanju društva H1 Optimi, sklopljenog 29. srpnja 2016. godine. Pripajanje se provodi tako da H1 prenosi Optimi svu svoju imovinu, te tako prestaje postojati kao zasebna pravna osoba, a bivši dioničari H1 u zamjenu za dionice H1 dobivaju dionice Optime.

Dana 1. kolovoza 2017. godine okončan je postupak pripajanja društva H1 Optimi, te je radi provedbe postupka pripajanja izvršeno i povećanje temeljnog kapitala Optime za iznos od 58.864.560,00 kuna. Povećanje temeljnog kapitala provedeno je izdavanjem 5.886.456 novih redovnih dionica, koje su prenesene bivšim dioničarima H1. Po upisu navedene promjene u Sudski registar u kolovožu 2017. godine vlasnički udio HT-a u Optimi smanjio se na 17,41 %. Bez obzira na smanjenje udjela, upravljačka prava prenesena na HT temeljem Ugovora sa Zagrebačkom bankom ostala su nepromijenjena.

Početkom siječnja 2017. godine, HT d.d. je s društvom Magyar Telekom, Nyrt. sa sjedištem u Budimpešti, Republika Mađarska, sklopio Ugovor o kupnji dionica kojim stječe 76,53 % udjela u društvu Crnogorski Telekom A.D. sa sjedištem u Podgorici, Republika Crna Gora, a kupovna cijena je iznosila 123,5 milijuna EUR (oko 933 milijuna kuna). Crnogorski Telekom najveća je telekomunikacijska kompanija u Crnoj Gori koja pruža kompletan spektar fiksnih i mobilnih telekomunikacijskih usluga. Ta je transakcija dio HT-ove strategije rasta širenjem na regionalna tržišta. Ostvarivanjem značajnih sinergijskih učinaka, HT će tom akvizicijom ostvariti dodatnu vrijednost svojim dioničarima i korisnicima.

HT d.d. je 1. ožujka 2018. godine zaključio Ugovore o prijenosu HT-ovih poslovnih udjela i dionica koje drži u društvima kćerima sa sjedištem u Hrvatskoj, Iskon Internet d.d., OT-Optima Telekom d.d., Combis, usluge integracija informatičkih tehnologija, d.o.o., Kabelsko distributivni sustav d.o.o. i E-tours d.o.o., na HT hol-

ding, društvo s ograničenom odgovornošću koje je HT osnovao i koje drži u svojem 100 %-tnom vlasništvu. Registracija prijenosa poslovnih udjela i dionica u svim ovim društvima provedena je tijekom ožujka 2018. godine. Crnogorski Telekom A.D. je također u portfelju HT holdinga, od siječnja 2017. godine.

U rujnu 2018. godine, nakon stjecanja svih potrebnih regulatornih odobrenja, HT d.d. je zaključio transakciju prodaje poslovanja električnom energijom kupcu RWE Hrvatska d.o.o. HT je nudio uslugu opskrbe električnom energijom privatnim i poslovnim korisnicima od prosinca 2013. godine.

U studenom 2018. godine HT d.d. je s društvom HP-Hrvatska pošta d.d. zaključio Ugovor o kupnji 100% udjela u društvu HP Produkcija d.o.o., pružatelju evotv usluge. HAKOM je u veljači 2019. godine odobrio HT-u preuzimanje HP Produkcije d.o.o., čime je omogućeno zaključenje transakcije. Tvrtka HP Produkcija d.o.o. je promijenjena u HT Produkcija d.o.o. u travnju 2019. godine. Evotv je jednostavna usluga na hrvatskom PayTV tržištu, a koristi digitalni DVB-T signal koji se može primiti putem postojeće antene. Evotv posluje od 2012. godine i trenutno signalom pokriva 94% kućanstava u Hrvatskoj.

U sklopu strategije restrukturiranja ne-temeljnih dijelova HT-ovog poslovanja, u studenom 2019. godine je s društvom Uniline d.o.o. zaključen Ugovor o prijenosu i prodaji udjela koje HT holding d.o.o. drži u društvu E-tours d.o.o. Transakcija je zaključena 31. prosinca 2019. godine.

INFORMACIJE ZA INVESTITORE

Kretanje cijene dionice

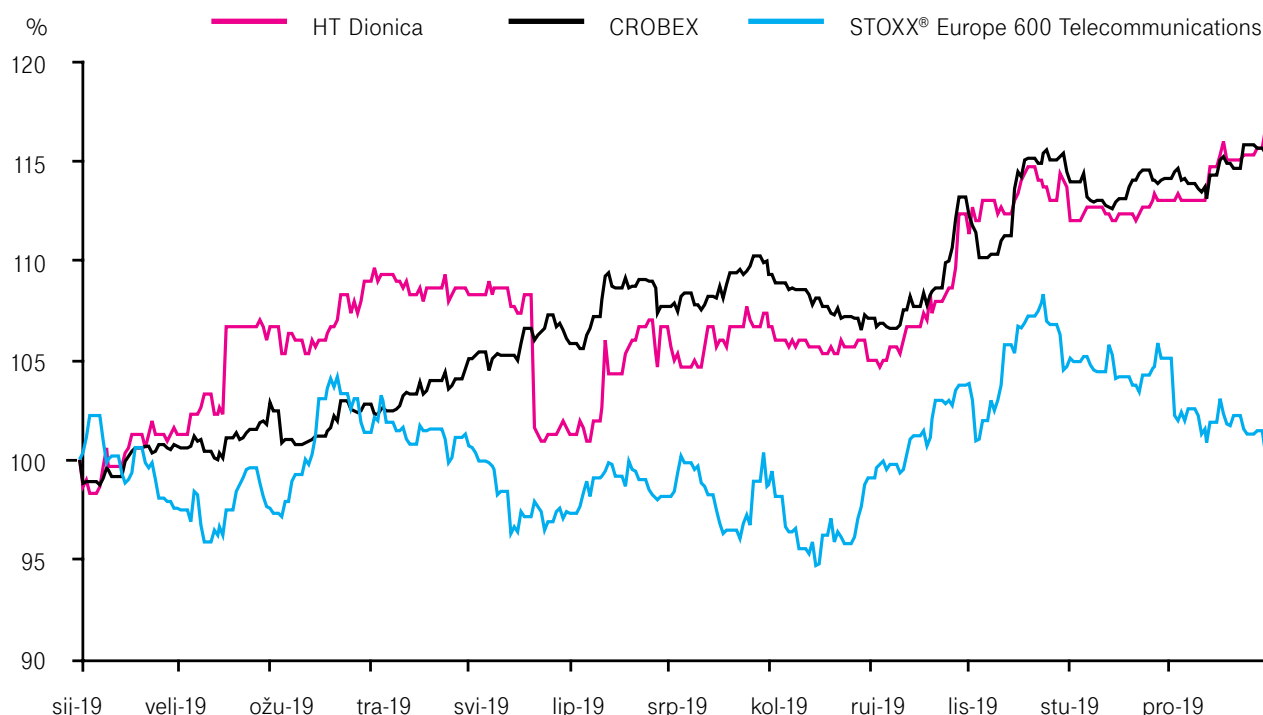
U 2019. globalna dionička tržišta imala su uglavnom pozitivne rezultate, potpomognuta labavijom monetarnom politikom i smirivanjem političkih tenzija. Naime, FED je tijekom godine 3 puta smanjivao kamatne stope, dok je Europska Centralna Banka i dalje smanjivala negativne kamatne stope. Svjetski trgovinski outlook i glasovanje za Brexit postali su izgledniji da će se uspješno riješiti tijekom godine.

2019. bila je dinamična godina za europski telekomunikacijski sektor koji je na kraju značajno zaostao za performansom europskog tržišta. Sektor je i dalje pod pritiskom potrebe za povećanim kapitalnim izdacima povezanim s ulaganjima u optičku infrastrukturu i uvođenjem 5G-a, pojavom novih sudionika, regulatornom nesigurnošću i ukupnim perspektivama rasta.

Godinu je obilježilo prilično volatilno trgovanje na hrvatskom tržištu kapitala. Druga polovica godine donijela je pozitivno raspoloženje kao rezultat povećanja kreditnog rejtinga na investicijsku razinu od strane S&P-a (u ožujku) i Fitch-a (u lipnju), nekoliko ponuda za preuzimanje i pozitivnog raspoloženja na globalnim tržištima. Promet lokalnog tržišta dionica poboljšao se za 38% u odnosu na 2018. godinu. HT dionica nije bila imuna na spomenuta događanja te je za cijelu 2019. godinu cijena dionice porasla 16,7% na 175,00 kuna. Dionice HT-a nadmašile su STOXX® Europe 600 telekomunikacijski indeks (vodeći pokazatelj u sektoru telekomunikacija kojim se mjere rezultati nekih od najvećih telekomunikacijskih kompanija u Europi) i CROBEX (indeks lokalnog tržišta). Najviša cijena dionice za 2019. iznosila je 175,00 kuna, dok je najniža bila 147,50 kuna (Izvor: Zagrebačka burza).

Dionica HT-a u odnosu na CROBEX i indeks STOXX® Europe 600

Telecommunications, 1. siječnja 2019. – 31. prosinca 2019.

S ostvarenih 216,8 milijuna kuna, HT dionica je zauzela treće mjesto po veličini prometa na Zagrebačkoj burzi (2018.: 217,4 milijuna kuna, drugo mjesto).

Pri zadnjoj reviziji indeksa CROBEX u rujnu 2019. godine, udjel dionica HT-a ponovno je postavljen na 10% indeksa.

Od inicijalne javne ponude u listopadu 2007. godine, dionica HT-a trguje se na Zagrebačkoj burzi, a na Londonskoj burzi trgovalo se globalnim potvrdama depozitara sve do ukiđanja uvrštenja i prestanka opticaja GDR-ova na dan 6. listopada 2014. godine. Dionice ostaju uvrštene i njima se nadalje trguje na Zagrebačkoj burzi.

Politika dividendi

Politika dividendi Društva utvrđena je u prospektu za inicijalnu javnu ponudu u listopadu 2007. godine:

Bilo koja buduća dividenda, izglasana i isplaćena u odnosu na bilo koju godinu, iznositi će od 50% do 100 % raspodjeljive dobiti Društva stečene u prethodnoj godini. Bilo koja godišnja dividenda ovisit će o ukupnom financijskom položaju Društva i njegovim potrebama za radnim kapitalom u relevantnom razdoblju (uključivat će, ali ne i ograničeno na poslovne izgleda Društva, potrebe za novčanim sredstvima, financijske rezultate i druge čimbenike uzimajući u obzir pitanja oporezivanja i regulatorna pitanja, prakse plaćanja drugih europskih telekomunikacijskih operatera, kao i opću gospodarsku klimu).

Dividenda za financijsku godinu 2018.

Na dan 6. svibnja 2019. Glavna skupština Društva odobrila je isplatu dividende dioničarima u iznosu od 10,00 kuna po dionici. 7 kuna po dionici isplaćeno je iz tekuće dobiti 2018. godine u iznosu od 568.536.829,00 kuna. Dodatno, 3 kune po dionici isplaćeno je iz držanih dobiti prethodnih razdoblja u iznosu od 243.658.641,00 kuna.

Sveukupno, iznos od 10,00 HRK predstavljao je omjer isplate dividende u odnosu na ostvarenu dobit Društva od 82%. Dividenda je isplaćena u svibnju 2019. godine.

Na kraju 2019. godine to je predstavljalo dividendni prinos od 5,7% na HT-ovu zadnju cijenu dionice od 175,00 kuna.

Prijedlog dividende za financijsku godinu 2019.

Kako je najavljeno u sklopu Dana tržišta kapitala u studenome 2015. godine, HT se obvezao najaviti ciljanu minimalnu dividendu za svaku godinu, a na početku te godine, unutar raspona utvrđenog u politici dividende tj. od 50% do 100% raspodjeljive neto dobiti Društva, ovisno o ukupnoj financijskoj poziciji i potrebama za obrtnim kapitalom.

U skladu s tom obvezom, HT je u veljači 2019. godine objavio da očekuje isplatu minimalne dividende od 6 kuna po dionici iz neto dobiti poslovne godine 2019.

Uprava i Nadzorni odbor Hrvatskog Telekom d.d. predlažu Glavnoj skupštini Društva raspodjelu neto dobiti iz 2019. godine, na način da se dio neto dobiti u iznosu od 646.129.832,00 kuna upotrijebi za isplatu dividende dioničarima, u iznosu od 8,00 kuna po dionici, dio neto dobiti u iznosu od 21.106.194,51 kuna raspodijeli u zakonske rezerve a preostali dio neto dobiti u iznosu od 49.828.426,71 kuna raspodijeli u zadržanu dobit.

Glavna skupština se planira sazvati za 29. travnja 2020. U skladu s prijedlogom, gore navedena dividenda bit će isplaćena 18. svibnja 2020. svim dioničarima koji su upisani u depozitoriju Središnjeg klirinškog depozitarnog društva (SKDD) na dan 7. svibnja 2020.

Prijedlog dividende za financijsku godinu 2020.

Za financijsku godinu 2020. Uprava trenutno očekuje isplatu dividende u iznosu od minimalno 6 kuna po dionici.

Oporezivanje dividendi po stopi od 12% uvedeno je 1. ožujka 2012. godine, a porez na kapitalnu dobit po istoj stopi uveden je 1. siječnja 2016. godine (porez na kapitalnu dobit ne primjenjuje se na dionice koje se kupe nakon 1. siječnja 2016. godine i koje se drže najmanje tri godine).

Program otkupa vlastitih dionica

Uprava je ovlaštena odlukama Glavne skupštine iz 2009., 2010., 2011. i 2016. godine (ovlaštenje vrijedi do 21. travnja 2021. godine) stjecati dionice Društva. Nadzorni odbor je dao prethodnu suglasnost za početak procesa stjecanja i raspolaganja dionicama Društva u skladu s ovlaštenjem danim gore navedenim odlukama Glavne skupštine.

Kao što je već objavljeno, Uprava je u lipnju 2017. godine donijela odluku o pokretanju Programa otkupa vlastitih dionica („Program“), temeljem gore navedenog ovlaštenja Glavne skupštine, s početkom od 3. srpnja 2017. godine te trajanjem do 20. travnja 2021. godine. Najveći broj dionica koji se namjerava steći tijekom trajanja Programa jest 2.500.000, dok najviši novčani iznos dodeljen Programu iznosi 500.000.000 kuna.

Do 31. prosinca 2017. godine, Društvo je na Zagrebačkoj burzi kupilo ukupno 216.005 vlastitih dionica, koje čine 0,26% temeljnog kapitala Društva. Za navedeno stjecanje vlastitih dionica, Društvo je platilo protuvrijednost 37.569.685,53 kuna. Stečene vlastite dionice su povučene u ožujku 2018. godine bez smanjenja temeljnog kapitala Društva.

U ožujku 2018. godine, Društvo je povuklo 218.471 stečenu vlastitu dionicu (216.005 stečenih putem Programa otkupa vlastitih dionica i 2.466 ranije stečenih vlastitih dionica), bez smanjenja temeljnog kapitala. Time se ukupan broj dionica sa 81.888.535 dionica smanjio na 81.670.064 dionice bez nominalnog iznosa, pri čemu se povećava udio preostalih dionica u temeljnom kapitalu.

Tijekom 2018. godine, Društvo je na Zagrebačkoj burzi kupilo daljnjih 450.517 vlastitih dionica, koje čine 0,55% temeljnog kapitala, to jest, HT na dan 31. prosinca 2018. godine posjeduje ukupno 450.517 vlastitih dionica. Za navedeno stjecanje vlastitih dionica Društvo je dalo protuvrijednost u iznosu od 71.062.380,96 kuna.

U srpnju 2019. godine, Društvo je povuklo 450.517 vlastitih dionica bez nominalnog iznosa, stečenih putem Programa otkupa vlastitih dionica u 2018. godini, bez smanjenja temeljnog kapitala, čime se ukupan broj dionica sa 81.670.064 dionice smanjio na 81.219.547 dionica bez nominalnog iznosa, pri čemu se povećava udio preostalih dionica u temeljnom kapitalu.

Tijekom 2019. godine, Društvo je na Zagrebačkoj burzi kupilo daljnjih 453.318 vlastitih dionica, koje čine 0,56% temeljnog kapi-

tala, to jest, HT na dan 31. prosinca 2019. godine posjeduje ukupno 453.318 vlastitih dionica. Za navedeno stjecanje vlastitih dionica Društvo je dalo protuvrijednost u iznosu od 72.774.264,79 kuna.

Program otkupa se odvija uz redovnu politiku isplate dividendi, a čime Društvo pokazuje svoju namjeru prijenosa vrijednosti svojim dioničarima.

Struktura dioničara na dan 31. prosinca 2019.

Deutsche Telekom Europe B. V.	51,4 %
Fond hrvatskih branitelja	6,6 %
Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP) / Republika Hrvatska	2,2 %
Privatni i drugi institucionalni ulagači	39,8 %
Ukupan broj izdanih dionica: 81.219.547	

Većinski vlasnik HT-a je Deutsche Telekom Europe B.V. s 51,4% vlasničkog udjela (Deutsche Telekom Europe B.V. je društvo u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding B.V. čiji je stopostotni vlasnik Deutsche Telekom Europe Holding GmbH (prethodnog naziva T-Mobile Global Holding №2GmbH). Deutsche Telekom Europe Holding GmbH je u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom AG.

Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata posjeduje 6,6%, dok Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP)/Republika Hrvatska posjeduje 2,2%.

Preostalih 39,8% dionica je u vlasništvu građana Republike Hrvatske te ostalih domaćih i stranih institucionalnih ulagatelja. Među privatnim i institucionalnim ulagateljima kao ulagatelj s najvećim vlasničkim udjelom nalaze se Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi. Na dan 31. prosinca 2019. godine Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi (kategorija A i kategorija B) imaju 9,2% dionica Društva.

Financijski kalendar

	Datum
Objava nerevidiranih rezultata za cijelu 2019. godinu	18. veljače, 2020.
Objava revidiranih rezultata za cijelu 2019. godinu	12. ožujka, 2020.
Prijedlog upotrebe dobiti	
Glavna skupština Društva	29. travnja, 2020.
Objava rezultata za prvo tromjesečje 2020.	30. travnja, 2020.
Objava rezultata za prvu polovinu 2020.	24. srpnja, 2020.

Objava rezultata za prvih devet mjeseci 29. listopada, 2020.

Navedeni su datumi podložni promjeni

Opće informacije o dionicama

ISIN dionice:	HRHT00RA0005
Oznaka dionice kod Zagrebačke burze:	HT
Oznaka dionice kod SKDD:	HT-R-A
Reuters:	HT.ZA
Bloomberg:	HT CZ
Broj dionica:	81.219.547
Rod:	Redovna dionica
Nominalni iznos:	Bez nominalnog iznosa

Odnosi s investitorima

Hrvatski Telekom d.d.
Radnička cesta 21
10000 Zagreb

Tel.: +385 1 49 11080, +385 1 49 11114
Fax: +385 1 49 12012
E-mail: ir@t.ht.hr

UPRAVA

KONSTANTINOS NEMPIS **Predsjednik Uprave i glavni direktor, od 1. travnja 2019. godine**

Konstantinos Nempis rođen je 1973. godine u Grčkoj. Na Sveučilištu u Pireju stekao je diplomu iz područja poslovne administracije, na Američkom koledžu u Grčkoj (Deree College) iz područja marketinga, a na Sveučilištu u Walesu magistrirao je međunarodnu ekonomiju, bankarstvo i financije.

Više od 20 godina radi u telekomunikacijskoj industriji, vodeći nacionalne i međunarodne komercijalne timove u fiksnim i mobilnim telekomunikacijskim kompanijama (Vodafone, Cosmote Greece, OTE Group), gdje je stekao zavidno iskustvo u području marketinga i prodaje, razvoja novih proizvoda, te upravljanja korisničkim iskustvom.

U svojem pristupu radu vodi se rezultatima i predvodi transformacije usmjerene na rast prihoda, restrukturiranje troškova i repozicioniranje brandova te na stvaranje inspirativnog okruženja za rad, razvoj i rast zaposlenika.

U Hrvatski Telekom dolazi iz OTE Grupe, vodećeg pružatelja telekomunikacijskih usluga u Grčkoj, s pozicije glavnog komercijalnog direktora za privatne korisnike.

Nadzorni odbor Hrvatskog Telekoma imenovao je Konstantinosa Nempisa glavnim direktorom i predsjednikom Uprave Hrvatskog Telekoma, a ovu dužnost obnaša od 1. travnja 2019. godine.

DANIEL DAUB **Član Uprave i glavni direktor za financije**

Daniel Daub rođen je 1976. godine u Njemačkoj. Završio je magisterij iz poslovnog upravljanja, smjer korporativnih financija, marketinga i poduzetništva, u vodećoj njemačkoj poslovnoj školi WHU – Otto Beisheim.

Tijekom višegodišnjeg obnašanja rukovodećih pozicija u sektoru telekomunikacija ostvario je značajna postignuća u području upravljanja prodajom i uslugama.

Od 2001. do 2006. radio je u T-Mobile International, najprije kao voditelj projekta u korporativnim financijama, a potom kao pomoćnik člana Uprave za prodaju i usluge. Od 2006. do 2009. bio je potpredsjednik za upravljanje tržištem / planiranje prodaje i izvještavanje u T-Mobile Deutschland – Telekom Vertrieb, gdje je bio odgovoran za strategiju i razvoj poslovanja u području prodaje te između ostalog, imao i vodeću ulogu kod uvođenja iPhonea na njemačko tržište.

Od 2009. do 2014. Daniel Daub je ostvario niz unapređenja u T-Mobile Austria. Kao stariji potpredsjednik za razvoj kanala i usluga, a potom za prodaju i usluge korisnicima, uveo je upravljanje utemeljeno na vrijednosti, omogućujući znatno povećanje vrijednosti tržišnog ulaganja te dao velik doprinos uspješnom poslovnom zaokretu kompanije povećanjem učinkovitosti kanala prodaje.

U sjedište Deutsche Telekom Grupe dolazi 2014. na funkciju potpredsjednika za kontroling kapitala i inovacija te je odgovoran za segment kontrolinga za SAD i Europu i za kontroling inovacija DT Grupe. Između ostalog, imao je vodeću ulogu u procesu prodaje EE-a, mobilnog operatora u Ujedinjenom Kraljevstvu te u projektima "Save4Innovation" i "Return on Innovation".

Nadzorni odbor Hrvatskog Telekoma imenovao je Daniela Dauba članom Uprave HT-a i glavnim direktorom za financije, a ovu dužnost g. Daub obnaša od 1. studenoga 2017. godine.

BORIS DRILO

Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije

Boris Drilo rođen je 1976. godine u Zagrebu. Završio je Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu na kojem je proveo godinu dana kao znanstveni suradnik u području bežičnih podatkovnih komunikacija. Magistar je znanosti, područje elektrotehnike, a završio je i Program izvršnog upravljanja Sveučilišta u Bostonu te studij izvršnog poslovnog upravljanja Poslovne škole Cotrugli u Zagrebu.

Hrvatskom Telekomu pridružio se 2012. godine došavši iz Ericsson Grupe u kojoj je proveo 12 godina na projektnim i rukovoditeljskim poslovima vezanima uz razvoj i primjenu telekomunikacijskih mreža i novih tehnologija.

U Upravu HT-a imenovan je s pozicije direktora Sektora CTIO područja. Prije toga je obavljao poslove člana Uprave za tehniku i informacijske tehnologije Iskon Interneta d.d., društva u 100% vlasništvu HT-a.

U svojoj karijeri, počevši od fakulteta, preko Ericsson Grupe pa do HT Grupe, fokusiran je na razvoj poslovanja u novim telekomunikacijskim i tehnološkim područjima što je iznimno važno za razvoj digitalnog društva i jačanje pozicije HT Grupe kao tehnološkog lidera na hrvatskom tržištu.

Nadzorni odbor Hrvatskog Telekoma imenovao je Borisa Drila članom Uprave i glavnim direktorom za tehniku i informacijske tehnologije, na razdoblje od tri godine, s početkom od 1. siječnja 2017.

NATAŠA RAPAĆ

Članica Uprave i glavna operativna direktorica za privatne korisnike

Rođena je 1969. u Zagrebu, 1993. diplomirala je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, a diplomu iz Poslovnog upravljanja (MBA) stekla je 2000. na IE u Madridu. Niz je godina stjecala iskustva na odgovornim pozicijama. Bila je suosnivačica i direktorica za izvoz/uvoz u tvrtki Milna Parket, radila je u ekonomskom uredu španjolskog veleposlanstva kao ekonomski analitičar na istraživanjima hrvatskog tržišta i poticanju ekonomske suradnje između dviju zemalja te je bila financijski analitičar u investicijskom odjelu banke Grupo Caixa Galicia.

Marketinška iskustva u telekomunikacijskoj industriji stječe kao konzultant u Europraxis Consultingu u Madridu te na raznim projektima za marketinški sektor Telefónica Móviles.

U Hrvatski Telekom dolazi 2003. na mjesto izvršne direktorice Podjedinice za korporativne komunikacije, a od 1. rujna 2005. članica je Izvršnog odbora T-Coma i glavna direktorica za marketing.

Godine 2010. imenovana je na funkciju operativne direktorice Sektora za marketing za privatne korisnike, a od 1. veljače 2013. članica je Uprave HT-a d.d. i glavna operativna direktorica za privatne korisnike.

IVAN BARTULOVIĆ

Član Uprave i glavni direktor za ljudske resurse, od 1. ožujka 2019.

Ivan Bartulović rođen je 1981. godine. Diplomirao je poslovnu ekonomiju 2004., a magistrirao financijski menadžment 2008. na Ekonomskom Fakultetu Sveučilišta u Splitu. Školovanje nastavlja u inozemstvu. MBA studij završava 2016. na HHL Leipzig Graduate School of Management u Njemačkoj te iste godine i EADA Business School u Španjolskoj. Tijekom MBA-a studirao je i na Georgetown University (2016.) u SAD-u te Lingnan University u Kini. Dodatno se usavršavao na Harvard Business School (2014.) na kojoj je specijalizirao područja upravljanja poslovnim transformacijama.

Karijeru je 2004. godine započeo na poslovima financijskog savjetovanja u Privrednoj banci Zagreb, članici INTESA SANPAOLO BANK Grupe. Od 2010. godine bio je član Uprave i izvršni direktor za strateško upravljanje ljudskim potencijalima u CEMEX grupi, za njihove operacije u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Srbiji.

Od 2016. godine do dolaska u HT bio je u A1 Grupi kao član Leadership tima i glavni direktor za ljudske potencijale i korporativne komunikacije za poslovne segmente u Hrvatskoj i Makedoniji.

Nadzorni odbor Hrvatskog Telekomu imenovao je Ivana Bartulovića članom Uprave za ljudske resurse, na razdoblje od tri godine s početkom od 1. ožujka 2019.

MARIJA FELKEL

Članica Uprave i glavna direktorica za ljudske resurse, do 18. siječnja 2019.

DAVOR TOMAŠKOVIĆ

Predsjednik Uprave i glavni direktor, do 1. travnja 2019. godine

SAŠA KRAMAR

Član Uprave i glavni operativni direktor za poslovne korisnike, do 1. siječnja 2020. godine

Naknade Upravi

Godišnja ciljana plaća članova Uprave sastoji se od fiksne osnovne godišnje plaće i varijabilnog dijela koji ovisi o učinku, takozvane kratkoročne stimulacije (Short Term incentive – STI). Udio STI-ja u godišnjoj ciljanoj plaći ovisi o menadžerskoj grupi kojoj pripada menadžer kako je definirano u Globalnim smjernicama za naknade menadžerima (odobrenih odlukom Nadzornog odbora od 27. veljače 2018. godine). STI-jem se nagrađuje ostvarenje kolektivnih ciljeva tijekom razdoblja od godinu dana.

Sustav nagrađivanja uključuje i dugoročne elemente naknada, dugoročnu stimulaciju (Long-Term Incentive – LTI) koja se može dodijeliti dodatno uz ciljanu plaću te plan dodjele bonus dionica (Share Matching Plan – SMP) kao dobrovoljni dugoročni instrument kompenzacije. Obavezan preduvjet sudjelovanja u SMP-u jest da menadžer uloži sredstva u dionicu naznačenu u određenom planu.

Dodatno, za priznavanje izuzetnog osobnog učinka i osobnih postignuća, Nadzorni odbor ima mogućnost dodjele Spot bonusa (bonusa koji se dodjeljuje odmah po ostvarenju postignuća) kao jednokratne isplate unutar jedne kalendarske godine.

Individualni kompenzacijski paketi mogu uključivati i druge pogodnosti: službeno vozilo, naknada za troškove smještaja, uplate u dobrovoljni mirovinski fond, školarine za djecu, ostale nenovčane pogodnosti i usluge, ovisno o individualnim prilikama pojedinca.

Dugoročni planovi nagrađivanja managera

Na razini HT Grupe postoje dugoročni planovi nagrađivanja: Lead to Win 2016, Lead to Win 2017, Lead to Win 2018 i Lead to Win 2019.. Planovi promiču srednjoročno i dugoročno povećanje vrijednosti HT Grupe, usklađujući tako interese menadžmenta i dioničara.

LTI 2015 je istekao je na dan 31. prosinca 2018. godine, te je Nadzorni odbor utvrdio ukupno ostvarenje ciljeva od 151%, a sudionicima plana su u srpnju i kolovozu 2019. godine isplaćene nagrade u ukupnom bruto iznosu od 4.716.240 kn kuna.

U 2019. godini nastavilo se sudjelovanje HT-a u korporativnom planu "Lead to win", Nagrađivanje visokog menadžmenta je direktno vezano na ostvarenje kolektivnih mjera uspješnosti na razini DT grupe.

LTI (Long term incentive) plan kao dio Lead to Win Programa 2019 temelji se na novčanim isplatama, a iznos nagrade ovisi o menadžerskoj grupi kojoj pripada pozicija sudionika, kao i o ostvarenju kolektivnih ciljeva. Iznos sudjelovanja može biti od 10% do 30% ugovorene godišnje plaće ovisno o menadžerskoj grupi. Valuta plana je Euro, a četiri definirana cilja predstavljaju ciljeve DT Grupe. Ciljevi su: ROCE (povrat na angažirani kapital), EPS (prilagođena dobit po dionici), TRI*M (zadovoljstvo korisnika) i zadovoljstvo zaposlenika. Ciljevi imaju raspon

ostvarenja između 0% i 150%. Trajanje LTI plana obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2022. Na kraju svake godine, Nadzorni odbor HT-a proglašava ostvarenje ciljeva.

Kao dio Lead to Win Programa 2019, postoji i Share Matching Plan (SMP), plan dodjele bonus dionica za menadžere. Sudionici plana kupuju dionice DT-a prije početka plana ("dobrovoljno osobno ulaganje"). Iznos dobrovoljnog osobnog ulaganja kreće se između 10 % ("minimalni iznos") i jedne polovine ("maksimalni iznos") bruto iznosa kratkoročnog bonusa (STI) za 2018. isplaćenog u 2019., a određuje ga sudionik plana prilikom prihvaćanja ponude. Trajanje SMP-a za 2019. obuhvaća razdoblje od 1. srpnja 2019. do 30. lipnja 2023. godine. Sudionik plana mora zadržati dionice kupljene u sklopu dobrovoljnog osobnog ulaganja, u neprekinutom razdoblju od dana kupovine do završetka plana ("razdoblje zabrane trgovanja dionicama"). Po završetku trajanja plana, sudioniku plana dodjeljuju se besplatne dionice DT-a u broju ovisnom o menadžerskoj grupi rukovoditelja. Share matching Plan je obavezan za predsjednika Uprave, a dobrovoljan za članove Uprave.

Naknade isplaćene članovima Uprave u 2019. godini

Davoru Tomaškoviću, predsjedniku Uprave i glavnom direktoru do 1. travnja 2019., isplaćena je u 2019. godini fiksna i varijabilna plaća te dugoročni plan nagrađivanja LTIP 2015 u bruto iznosu od 5.745.783 kuna, edukacija u iznosu 344.851 kuna te otpremine u bruto iznosu 3.646.185 kuna. Ostali primici iznosili su 18.485 kuna bruto (upotreba službenog vozila).

Kostantinosu Nempisu, predsjedniku Uprave i glavnom direktoru od 1. travnja 2019., isplaćena je u 2019. godini fiksna plaća u bruto iznosu od 1.482.050 kuna. Ostali primici iznosili su 1.143.750 kuna bruto (upotreba službenog vozila, najam stana, školarina djece, mirovinski fond, ostalo). Božićni dar djeci isplaćen je u visini 1.200 kuna neto.

Nataši Rapaić, članici Uprave i glavnoj operativnoj direktorici za privatne korisnike, isplaćena je u 2019. godini fiksna i varijabilna plaća, kao i dugoročni plan nagrađivanja LTIP 2015 u bruto iznosu od 3.206.234 kuna. Ostali primici (upotreba službenog vozila i ostale naknade) iznosili su 65.711 kuna bruto. Božićni dar djetetu isplaćen je u visini 600 kuna neto.

Mariji Felkel, članici Uprave i glavnoj direktorici za ljudske resurse do 17. siječnja 2019. isplaćena je u 2019. godini fiksna i varijabilna plaća u bruto iznosu od 507.363 kuna. Ostali primici iznosili su 2.398 kuna bruto (upotreba službenog vozila).

Ivanu Bartuloviću, članu Uprave i glavnom direktoru za ljudske resurse od 1. ožujka 2019. isplaćena je u 2019. godini fiksna i varijabilna plaća u bruto iznosu od 1.167.602 kuna te posebna naknada u bruto iznosu 1.076.481 kn. Ostali primici iznosili su 34.481 kuna bruto (upotreba službenog vozila). Božićni dar djece isplaćen je u visini 15.000 kuna bruto.

Saši Kramaru, članu Uprave i glavnom operativnom direktoru za poslovne korisnike do 1. siječnja 2020. isplaćena je u 2019. godini fiksna i varijabilna plaća kao i dugoročni plan nagrađivanja LTIP 2015 u bruto iznosu od 2.905.510 kuna. Ostali primici iznosili su 47.416 kuna bruto (upotreba službenog vozila). Božićni dar djeci isplaćen je u visini 1.200 kuna neto.

Borisu Drilu, članu Uprave i glavnom direktoru za tehniku i informacijske tehnologije isplaćena je u 2019. godini fiksna i varijabilna plaća u bruto iznosu od 1.580.778 kuna. Ostali primici iznosili su 48.666 kuna bruto (upotreba službenog vozila). Božićni dar djeci isplaćen je u visini 1.200 kuna neto.

Danielu Dariusu Denisu Daubu, članu Uprave i glavnom direktoru za financije, isplaćena je u 2019. godini fiksna i varijabilna plaća kao i dugoročni plan nagrađivanja LTIP 2015 u bruto iznosu od 2.639.558 kuna. Ostali primici iznosili su 554.982 kuna bruto (najam stana, upotreba službenog vozila, ostalo). Božićni dar djeci isplaćen je u visini 600 kuna neto.

NADZORNI ODBOR

Jonathan Richard Talbot	Predsjednik	od 25. travnja 2017. godine
Dr. sc. Ivica Mišetić	Zamjenik predsjednika	član od 21. travnja 2008. godine Zamjenik predsjednika od 8. svibnja 2008. godine
Vesna Mamić	Članica, predstavnica radnika	Od 1. siječnja 2016. godine
Damir Grbavac	Član	Do 6. svibnja 2019. godine
Dolly Predovic	Članica	Od 29. travnja 2014. godine
Marc Stehle	Član	Od 16. prosinca 2015. godine
Eirini Nikolaidi	Članica	Od 25. travnja 2016. godine
Eva Somorjai-Tamassy	Članica	Od 25. travnja 2017. godine
Tino Puch	Član	Od 24. travnja 2018. godine
Davor Majetić	Član	Od 6. svibnja 2019. godine

Naknade članovima Nadzornog odbora

Društvo je utvrdilo da predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu, dok drugi članovi Nadzornog odbora primaju naknadu u iznosu od jedne prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Član Nadzornog odbora koji je istovremeno predsjednik Revizorskog odbora Nadzornog odbora prima naknadu od 1,5 prosječne mjesečne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu.

Član Nadzornog odbora koji je istovremeno član Revizorskog odbora Nadzornog odbora prima naknadu od 1,25 prosječne mjesečne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Članu Nadzornog odbora koji je istovremeno član Odbora za naknade i imenovanja Nadzornog odbora isplaćuje se naknada od 1,25 prosječne mjesečne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu.

Sukladno politici DT AG-a, predstavnici DT AG-a ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

Naknade isplaćene članovima Nadzornog odbora u 2019. godini

		Razdoblje u 2019. godini u kojem je isplaćena naknada		
		Od	Do	Bruto 1 (kn)
Vesna Mamić	članica NO-a	1. siječnja	31. prosinca	154.780,48
Dolly Predovic	članica NO-a	1. siječnja	31. prosinca	186.132,20
Ivica Mišetić	član NO-a	1. siječnja	31. prosinca	193.475,24
Davor Majetić	član NO-a	6. svibnja	31. prosinca	88.255,95
Ukupno				662.643,87

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Hrvatski Telekom d.d. (u daljnjem tekstu: „HT“ ili „Društvo“), u skladu sa člankom 250.b stavak 4. i 5. i člankom 272.p Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00 – Odluka USRH, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 152/11 – pročišćeni tekst, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19), daje Izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja.

U 2019. godini Društvo je primjenjivalo Kodeks korporativnog upravljanja Zagrebačke burze d.d. Zagreb koji se primjenjivao od 1. siječnja 2011. godine do 31. prosinca 2019. godine, a objavljen je na internetskim stranicama Burze (www.zse.hr) i na internetskim stranicama Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (www.hanfa.hr).

Društvo se pridržava odredbi Kodeksa uz iznimku onih odredbi čija primjena u danom trenutku nije praktična. Spomenute iznimke su sljedeće:

- Društvo ne osigurava opunomoćenike onim dioničarima Društva koji to iz bilo kojeg razloga nisu u mogućnosti učiniti sami, koji su dužni glasovati na Glavnoj skupštini sukladno uputama dioničara, a bez posebnih troškova za te dioničare. Osiguravanje opunomoćenika odsutnim dioničarima nije procijenjeno praktičnim i troškovno opravdanim za kompaniju koja ima približno 160 tisuća dioničara kao HT. Društvo osigurava svojim dioničarima obrazac punomoći, kako bi im se olakšalo ovlašćivanje osobe po njihovom izboru (točka 2.5.).
- Na prethodnim Glavnim skupštinama dioničarima nije bilo omogućeno sudjelovanje i glasovanje upotrebom sredstava moderne komunikacijske tehnologije. Razvoj tehničkih rješenja koja bi omogućavala dioničarima glasovanje putem interneta i sudjelovanje na Glavnoj skupštini upotrebom sredstava moderne komunikacijske tehnologije, to jest, sudjelovanje na daljinu u stvarnom vremenu održavanja Glavne skupštine, nije procijenjeno praktičnim i troškovno opravdanim za kompaniju koja ima približno 160 tisuća dioničara kao HT (točka 2.6.).
- Nadzorni odbor nije sastavljen većinom od nezavisnih članova, no tri od devet članova Nadzornog odbora su nezavisni članovi (točka 4.2.).
- Naknada članova Nadzornog odbora utvrđena je prema prosječnoj neto plaći zaposlenika, a ne prema doprinosu uspješnosti Društva. Pritom se na odgovarajući način dodatno uvažava različita vremenska predanost i diferencijacija među odgovornostima predsjednika, zamjenika predsjednika i ostalih članova, uključujući i članstvo u odborima. Nije moguće ocijeniti doprinos uspješnosti Društva svakog člana NO-a, uzimajući u obzir da članovi NO-a aktivno ne vode poslovanje i stoga plaćanje promjenjive naknade članovima NO-a nije procijenjeno korisnim. (točka 4.7.).
- Odbor za naknade i imenovanja nije sastavljen većinom od nezavisnih članova Nadzornog odbora. Jedan od tri člana Odbora za naknade i imenovanja je nezavisni član Nadzornog odbora, te se na taj način u članstvu ovog Odbora odražava udio nezavisnih članova u cjelokupnom članstvu Nadzornog odbora. (točka 4.12.1. i 4.12.2.).
- Revizorski odbor nije sastavljen većinom od nezavisnih članova Nadzornog odbora. Odlučeno je primijeniti alternativno rješenje koje nudi članak 65. Zakona o reviziji, to jest, Nadzor

ni odbor je imenovao sva tri člana Revizijskog odbora iz reda članova Nadzornog odbora. Od tri člana Revizorskog odbora jedan je nezavisni član Nadzornog odbora, te se na taj način u članstvu ovog Odbora odražava udio nezavisnih članova u cjelokupnom članstvu Nadzornog odbora. Sva tri člana Revizorskog odbora su financijski stručnjaci. (točka 4.12.3.).

- Nadzorni odbor nije izradio ocjenu svog rada u proteklom razdoblju, izuzev ocjene koja je sadržana u Izvješću o obavljenom nadzoru u poslovnoj godini 2019. i rezultatima ispitivanja izvješća vezanih za zaključivanje poslovne godine 2019 (točka 4.16.).

Unutarnji nadzor i upravljanje rizicima

Glavne odgovornosti Revizorskog odbora Nadzornog odbora su priprema i nadzor provedbe odluka Nadzornog odbora vezano uz kontroling, podnošenje izvješća i reviziju unutar HT-a d.d. i HT Grupe. Revizorski odbor nadgleda provođenje revizija u Društvu (unutarnjih i vanjskih), raspravlja o određenim pitanjima na koje ga upozore revizori ili Rukovodstvo te savjetuje Nadzorni odbor. Revizorski odbor odgovoran je za osiguravanje objektivnosti i vjerodostojnosti informacija i izvješća koja se podnose Nadzornom odboru.

Revizorski odbor ovlašten je:

- tražiti potrebne informacije i ostalu dokumentaciju od strane menadžmenta i viših rukovoditelja u Društvu te vanjskih suradnika;
- sudjelovati na sastancima koji se održavaju u Društvu, a koji se odnose na pitanja koja su u djelokrugu aktivnosti i odgovornosti Revizorskog odbora;
- imenovati savjetnike Revizorskog odbora na stalnoj osnovi ili od slučaja do slučaja, ako bude potrebno;
- pribaviti, na trošak Društva, vanjske pravne ili druge neovisne stručne savjete o bilo kojem pitanju iz njegova djelokruga, ukoliko je takav savjet potreban radi ispunjenja djelokruga aktivnosti i odgovornosti Revizorskog odbora.

Korporativna unutarnja revizija Društva izvršava funkciju neovisne revizije i kontrole u ime Uprave Društva i informira menadžere kroz sveobuhvatna izvješća o provedenoj reviziji (nalazi i prijedlozi poboljšanja). U srpnju 2017. godine Uprava je usvojila ažuriranu Povelju unutarnje revizije, strateški dokument za provođenje unutarnje revizije koji definira okvir rada i glavna načela koja se koriste u radu unutarnje revizije u HT-u d.d. i HT grupi. Ažuriranja Povelje unutarnje revizije su obavljena u svibnju 2018. godine i u veljači 2019. godine.

Glavni zadaci Unutarnje revizije, definirani Poveljom unutarnje revizije, su procjenjivanje:

- Je li identifikacija i upravljanje rizicima vezanim uz ostvarenje strateških ciljeva HT-a d.d. i HT Grupe, odgovarajuća.
- Jesu li aktivnosti službenika, direktora, zaposlenika i ugovornih strana u skladu s politikama i procedurama HT-a d.d. i HT Grupe kao i nadležnim zakonima, regulativom i standardima upravljanja.
- Jesu li rezultati aktivnosti ili programa u skladu s utvrđenim ciljevima.

- Izvršavaju li se aktivnosti ili programi učinkovito i djelotvorno.
- Jesu li uspostavljeni procesi i sustavi koji omogućuju usklađenosti s politikama, procedurama, zakonima i propisima koji bi mogli značajno utjecati na HT d.d. i HT Grupu.
- Jesu li informacije i sredstva koja se koriste za prepoznavanje, mjerenje, analizu, klasifikaciju i prijavljivanje takvih podataka pouzdana i imaju li integritet.
- Stječu li se resursi i imovina na ekonomičan način, koriste li se učinkovito i štite li se na odgovarajući način.

Značajni imatelji dionica u društvu

Na dan 31. prosinca 2019. godine značajni imatelji dionica u Društvu su kako slijedi:

- Većinski vlasnik je Deutsche Telekom Europe B.V. s udjelom od 51,4 posto (Deutsche Telekom Europe B.V. je društvo u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding B.V. čiji je stopostotni vlasnik Deutsche Telekom Europe Holding GmbH (prethodnog naziva T-Mobile Global Holding № 2 GmbH). Deutsche Telekom Europe Holding GmbH je u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom AG.).
- Fond hrvatskih branitelja iz domovinskog rata posjeduje 6,6 posto dionica Društva.
- Centar za restrukturiranje i prodaju – CERP Republike Hrvatske (pravni slijednik Agencije za upravljanje državnom imovinom) posjeduje 2,2 posto dionica Društva.
- Preostalih 39,8 posto dionica je u vlasništvu građana Republike Hrvatske, domaćih i stranih institucionalnih ulagatelja.

Među privatnim i institucionalnim ulagateljima kao ulagatelji s najvećim vlasničkim udjelom nalaze se Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi. Na dan 31. prosinca 2019. godine Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi (kategorija A i kategorija B) posjeduju 9,2 posto dionica Društva.

Zadnje stanje deset najvećih dioničara Društva može se pronaći na internetskim stranicama Središnjeg Klirinškog Depozitarnog Društva (u pretraživač potrebno upisati oznaku HT-R-A).

G. Davor Tomašković, predsjednik Uprave Hrvatskog Telekom d.d. do 1. travnja 2019. godine, posjeduje ukupno 1.069 dionica, g. Saša Kramar, član Uprave Hrvatskog Telekom d.d. do 1. siječnja 2020. godine, posjeduje ukupno 219 dionica i g. Damir Grbavac, član Nadzornog odbora Hrvatskog Telekom d.d. do 6. svibnja 2019. godine, posjeduje ukupno 69 dionica.

Imenovanje i djelovanje članova uprave i izmjena statuta

Članove Uprave i njezinog predsjednika imenuje i opoziva Nadzorni odbor. Njihov mandat traje najviše do pet godina nakon čega mogu biti iznova imenovani. Uprava se sastoji od pet do sedam članova. Trenutni sastav Uprave obuhvaća šest pozicija: Predsjednik Uprave i glavni direktor; Član Uprave i glavni direktor za financije (CFO); Član Uprave i glavni operativni direktor za privatne korisnike (COO Residential); Član Uprave i glavni operativ-

ni direktor za poslovne korisnike (COO Business); Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije (CTIO) i Član Uprave i glavni direktor za ljudske resurse (CHRO).

Društvo pruža usluge nepokretne i pokretne telefonije, veleprodajne, internetske i podatkovne usluge, organizirano u dvije poslovne jedinice, Poslovnu jedinicu za privatne korisnike i Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike.

Za predlaganje Glavnoj skupštini izmjena Statuta, Upravi je potrebna prethodna suglasnost Nadzornog odbora.

Ovlasti članova uprave

Prema Zakonu o trgovačkim društvima i Statutu Društva Uprava vodi poslove na vlastitu odgovornost, pri tome je dužna i ovlaštena poduzimati sve radnje i donositi odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje poslova Društva s tim da je za određena pitanja i odluke potrebna suglasnost Nadzornog odbora.

Društvo mogu zastupati bilo koja dva člana Uprave zajedno.

Uprava je ovlaštena odlukama Glavne skupštine iz 2009., 2010., 2011. i 2016. godine (ovlaštenje vrijedi do 21. travnja 2021. godine) stjecati dionice Društva. Nadzorni odbor je dao prethodnu suglasnost za početak procesa stjecanja i raspolaganja dionicama Društva u skladu sa ovlaštenjem danim gore navedenim odlukama Glavne skupštine. Navedenim odlukama Glavne skupštine Uprava Društva također je ovlaštena postupiti prema članku 352. stavak 3. točka 3. Zakona o trgovačkim društvima i povući dionice bez nominalnog iznosa bez smanjenja temeljnog kapitala u kojem slučaju dolazi do povećavanja udjela preostalih dionica u temeljnom kapitalu.

U lipnju 2017. godine pokrenut je Program otkupa vlastitih dionica, temeljem gore navedenog ovlaštenja Glavne skupštine, s početkom od 3. srpnja 2017. te trajanjem do 20. travnja 2021. godine. Najveći broj dionica koji se namjerava steći jest 2.500.000, dok najviši novčani iznos dodijeljen Programu iznosi 500.000.000,00 kuna.

Do 31. prosinca 2017. godine, Društvo je na Zagrebačkoj burzi kupilo ukupno 216.005 vlastitih dionica, koje čine 0,26 % temeljnog kapitala. Za navedeno stjecanje vlastitih dionica Društvo je dalo protuvrijednost u iznosu od 37.569.685,53 kuna.

Društvo je na dan 31. prosinca 2017. godine posjedovalo ukupno 218.471 vlastitu dionicu, uključujući 2.466 vlastitih dionica preostalih na raspolaganju Društvu nakon završetka Plana dodjele vlastitih dionica. Plan dodjele vlastitih dionica detaljno je opisan u Izjavi o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja za 2018. godinu.

U ožujku 2018. godine, Društvo je povuklo 218.471 stečenu vlastitu dionicu bez nominalnog iznosa, bez smanjenja temeljnog kapitala. Time se ukupan broj dionica sa 81.888.535 dionica smanjio na 81.670.064 dionice bez nominalnog iznosa, pri čemu se povećava udio preostalih dionica u temeljnom kapitalu. Podatak o novom broju dionica usklađen je u Statutu Društva.

Tijekom 2018. godine, Društvo je na Zagrebačkoj burzi kupilo daljnjih 450.517 vlastitih dionica, koje čine 0,55 % temeljnog kapitala, to jest, HT na dan 31. prosinca 2018. godine posjeduje ukupno 450.517 vlastitih dionica. Za navedeno stjecanje vlastitih dionica Društvo je dalo protuvrijednost u iznosu od 71.062.380,96 kuna.

Tijekom 2019. godine, Društvo je nastavilo s provedbom Programa otkupa vlastitih dionica.

U srpnju 2019. godine, Društvo je povuklo 450.517 vlastitih dionica bez nominalnog iznosa, bez smanjenja temeljnog kapitala, čime se ukupan broj dionica sa 81.670.064 dionice smanjio na 81.219.547 dionica bez nominalnog iznosa, pri čemu se povećava udio preostalih dionica u temeljnom kapitalu.

Tijekom 2019. godine, Društvo je na Zagrebačkoj burzi kupilo daljnjih 453.318 vlastitih dionica, koje čine 0,56% temeljnog kapitala, to jest, HT na dan 31. prosinca 2019. godine posjeduje ukupno 453.318 vlastitih dionica. Za navedeno stjecanje vlastitih dionica Društvo je dalo protuvrijednost u iznosu od 72.774.264,79 kuna.

Sastav i djelovanje nadzornog odbora

Nadzorni odbor sastoji se od devet članova. Osam članova izabire Glavna skupština, a jednoga imenuje Radničko vijeće kao predstavnik zaposlenika Društva. Nadzorni odbor odgovoran je za imenovanje i opoziv članova Uprave te za nadzor nad vođenjem poslova Društva. Za pojedine velike transakcije, dugoročno zaduživanje ili važna imenovanja potrebna je suglasnost Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor je osnovao Odbor za naknade i imenovanja i Revizorski odbor.

Na temelju članka 264., a u vezi s člancima 263.a., 263.b., 263.c i 263.d. Zakona o trgovačkim društvima, Nadzorni odbor je u srpnju 2019. godine osnovao Odbor za transakcije s povezanim osobama, u svrhu pripreme odluka Nadzornog odbora vezanih uz davanje prethodne suglasnosti za transakcije koje Društvo namjerava poduzeti.

IZVJEŠĆE NADZORNOG ODBORA

Na temelju članka 263., stavak 3., i članka 300.c Zakona o trgovačkim društvima te na temelju članka 31. Statuta Hrvatskog Telekom d.d., Nadzorni odbor društva Hrvatski Telekom d.d. Zagreb, Radnička cesta 21 (u daljnjem tekstu: »HT d.d.« ili »Društvo«), na dan izdavanja ovoga izvješća u sastavu g. Jonathan Richard Talbot, predsjednik Nadzornog odbora, dr.sc. Ivica Mišetić, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora, g. Tino Puch, g. Marc Stehle, gđa Eirini Nikolaidi, gđa Éva Somorjai-Tamássy, gđa Dolly Predovic, g. Davor Majetić i gđa Vesna Mamić, podnosi Glavnoj skupštini sljedeće

IZVJEŠĆE

o obavljenom nadzoru u poslovnoj godini 2019.
i rezultatima ispitivanja izvješća vezanih za zaključivanje poslovnog godine 2019.

Ovo izvješće sadržajno obuhvaća:

- način na koji je i u kojoj mjeri Nadzorni odbor obavljao nadzor vođenja Društva u poslovnoj godini 2019.,
- rezultate ispitivanja godišnjih financijskih izvješća na dan 31. prosinca 2019. godine, izvješća revizora i prijedloga o upotrebi dobiti,
- rezultate ispitivanja izvješća Uprave o stanju poslovanja u poslovnoj godini 2019.,
- rezultate ispitivanja izvješća o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima.

Korporativni profil

Na dan 31. prosinca 2019. godine značajni imatelji dionica u Društvu su kako slijedi.

Većinski vlasnik je Deutsche Telekom Europe B.V. s udjelom od 51,4 posto (Deutsche Telekom Europe B.V. je društvo u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding B.V. čiji je stopostotni vlasnik Deutsche Telekom Europe Holding GmbH (prethodnog naziva T-Mobile Global Holding № 2 GmbH). Deutsche Telekom Europe Holding GmbH je u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom AG.).

Fond hrvatskih branitelja iz domovinskog rata posjeduje 6,6 posto dionica, a Centar za restrukturiranje i prodaju – CERP, pravni slijednik Agencije za upravljanje državnom imovinom, 2,2 posto dionica Društva. Preostalih 39,8 posto dionica je u vlasništvu građana Republike Hrvatske te ostalih domaćih i stranih institucionalnih ulagatelja.

Među privatnim i institucionalnim ulagateljima kao ulagatelji s najvećim vlasničkim udjelom nalaze se Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi (kategorija A i kategorija B) koji u vlasništvu drže 9,2 posto dionica Društva.

Zadnje stanje deset najvećih dioničara Društva može se pronaći na internet stranicama Središnjeg Klirinškog Depozitarnog Društva.

Dionice Društva uključene su u depozitorij Središnjeg Klirinškog Depozitarnog Društva od 12. srpnja 2002. godine.

Dionice Društva na tržištu su Zagrebačke burze od 5. listopada 2007. godine.

Sastav Nadzornog odbora

Nadzorni odbor sastoji se od devet članova, osam članova izabire Glavna skupština, a jednog imenuje Radničko vijeće kao predstavnik zaposlenika Društva. Od osam članova koje bira Glavna skupština, pet članova zastupaju Deutsche Telekom AG a tri člana su nezavisni.

Tijekom 2019. godine sastav Nadzornog odbora Društva mijenjao se na sljedeći način:

G. Damir Grbavac podnio je ostavku na članstvo u Nadzornom odboru, s učinkom od 6. svibnja 2019. godine.

G. Davor Majetić izabran je novim članom Nadzornog odbora, od 6. svibnja 2019. godine.

G. Marc Stehle ponovno je izabran članom Nadzornog odbora, s učinkom od 16. prosinca 2019. godine.

Radničko vijeće ponovno je imenovalo gđu Vesnu Mamić za članicu Nadzornog odbora, predstavnicu radnika, s početkom mandata od 1. siječnja 2020. godine.

Odbori Nadzornog odbora

Kako bi se pojačala učinkovitost rada Nadzornog odbora, te kako bi osigurao zakonito, usklađeno i primjereno ispunjavanje svojih zaduženja, imajući u vidu specifične zahtjeve koji moraju biti zadovoljeni, Nadzorni odbor je osnovao Revizorski odbor, Odbor za naknade i imenovanja i Odbor za transakcije s povezanim osobama.

Revizorski odbor

Revizorski odbor osnovan je u svrhu pripreme odluka Nadzornog odbora u odnosu na aktivnosti izvješćivanja, interne kontrole i aktivnosti revizije unutar HT-a d.d. i HT Grupe te nadzora njihova provođenja. Revizorski odbor nadgleda provođenje revizija u Društvu (unutarnjih i vanjskih), raspravlja o određenim pitanjima na koje ga upozore revizori ili Rukovodstvo te savjetuje Nadzorni odbor. Revizorski odbor odgovoran je za osiguravanje objektivnosti i vjerodostojnosti informacija i izvješća koja se podnose Nadzornom odboru.

Na dan izdavanja ovoga izvješća članovi ovog Odbora su g. Marc Stehle, predsjednik, dr.sc. Ivica Mišetić, član, i gđa Eirini Nikolaidi, članica.

U skladu sa člankom 65. Zakona o reviziji, Nadzorni odbor iz reda

članova Nadzornog odbora imenuje tri člana Revizijskog odbora. Sva tri člana Revizorskog odbora su financijski stručnjaci.

U 2019. godini, Revizorski odbor održao je pet redovnih sjednica, uz ukupnu stopu sudjelovanja članova Odbora na sjednicama od 93 posto, i proveo dva odlučivanja glasovanjem izvan sjednice. Odbor je raspravljao o raznim pitanjima, a poglavito o sljedećem:

- zaključivanju 2018. godine za HT d.d. i HT Grupu;
- kvartalnim financijskim rezultatima HT-a d.d. i HT Grupe;
- izvješću vanjskih revizora;
- izvješćivanju o rizicima za HT d.d. i HT Grupu;
- izvješćima Povjerenika za usklađenost poslovanja;
- provedbi i učinkovitosti interne kontrole nad financijskim izvješćivanjem;
- optimizaciji sustava unutarnjih kontrola;
- provedbi Godišnjeg programa revizije za 2019. godinu;
- nadzoru nad realizacijom revizijskih mjera;
- kreiranju Godišnjeg programa revizija za 2020. godinu;
- ažuriranoj Povelji unutarnje revizije.

Revizorski odbor zaključuje da u odnosu na financijsko izvješćivanje, upravljanje rizikom, sustav upravljanja usklađenošću poslovanja, angažman unutarnje i vanjske revizije nema naznaka da sustav unutarnje kontrole ne funkcionira učinkovito.

Odbor za naknade i imenovanja

Nadzorni odbor je osnovao Odbor za naknade i imenovanja koji objedinjuje djelokrug naknada/primanja i djelokrug nominacija/imenovanja. Iz gledišta dobrog korporativnog upravljanja, odluka da se ovim usko povezanim temama bavi jedno jedinstveno tijelo sa sveobuhvatnom nadležnošću ne izaziva nikakve kakve dvojbe oko kompetentnosti i nezavisnosti Odbora.

Odbor za naknade i imenovanja, unutar djelokruga naknada, razmatra naknade za rad članova Nadzornog odbora i predlaže Nadzornom odboru sustav naknada koji se podnosi Glavnoj skupštini na usvajanje, te predlaže Nadzornom odboru opća načela i alate za određivanje naknada za rad članovima Uprave.

Unutar djelokruga imenovanja, Odbor uspostavlja smjernice za procedure odabira kandidata za Upravu i Nadzorni odbor, njihov izbor ili ponovni izbor, i predlaže kandidate za članstvo u Upravi i Nadzornom odboru, te redovito razmatra strukturu, veličinu i sastav (uključujući vještine, znanje i iskustvo) potrebne za članove Uprave i Nadzornog odbora, i daje odgovarajuće preporuke Nadzornom odboru.

Na dan izdavanja ovoga izvješća članovi ovog Odbora su g. Jonathan Richard Talbot, predsjednik, gđa Éva Somorjai-Tamássy, članica, i gđa Dolly Predovic, članica.

U 2019. godini Odbor za naknade i imenovanja održao je tri sjednice i proveo pet odlučivanja glasovanjem izvan sjednice. Odbor je raspravljao o raznim pitanjima, a poglavito o sljedećem:

- prijedlozima o postavljanju ciljeva i evaluaciji postignutih ciljeva Društva i menadžmenta te prijedlozima naknada čla-

novima Uprave;

- prijedlozima za članstvo u Upravi i prijedlozima naknada za rad članovima Uprave;
- prijedlozima za članstvo u Nadzornom odboru;
- izvješćima Odbora za usklađenost poslovanja.

Ukupna stopa sudjelovanja članova Odbora u odlučivanju iznosila je oko 92 posto.

Odbor za transakcije s povezanim osobama

Na temelju članka 264., a u vezi s člancima 263.a., 263.b., 263.c i 263.d. Zakona o trgovačkim društvima, Nadzorni odbor je u srpnju 2019. godine osnovao Odbor za transakcije s povezanim osobama, u svrhu pripreme odluka Nadzornog odbora vezanih uz davanje prethodne suglasnosti za transakcije koje Društvo namjerava poduzeti i nadgledanja objavljivanja transakcija sa povezanim osobama za koje je dana suglasnost Nadzornog odbora.

Temeljem Zakona o trgovačkim društvima, za poduzimanje transakcije s bilo kojom povezanom osobom koja ne spada u redovno poslovanje, koja sama, ili zajedno s drugim transakcijama koje su se poduzele s istom povezanom osobom u prethodnih dvanaest mjeseci, prelazi prag od 2,5% dugotrajne i kratkoročne imovine HT-a d.d. utvrđene zadnjim godišnjim konsolidiranim financijskim izvješćima, mora se ishoditi prethodna suglasnost Nadzornog odbora.

Odbor se sastoji od pet članova, tri nezavisna člana Nadzornog odbora, dr.sc. Ivice Mišetića, gđe Dolly Predovic i g. Davora Majetića, jedan član je stručni zaposlenik Društva, odnosno glavni pravni savjetnik Društva, g. Siniša Đuranović, a predsjednik Nadzornog odbora, g. Jonathan Richard Talbot, je na čelu Odbora.

Odbor za transakcije s povezanim osobama se nije sastajao u 2019. godini, budući da Društvo nije ulazilo u transakcije sa svojim povezanim osobama koje bi zahtijevale prethodnu suglasnost Nadzornog odbora, prema zahtjevu iz članka 263.b Zakona o trgovačkim društvima.

Sastav Uprave

Uprava se sastoji od pet do sedam članova, a sukladno važećoj odluci Nadzornog odbora o podjeli nadležnosti između članova Uprave, trenutni sastav Uprave uključuje šest pozicija.

Na dan izdavanja ovoga izvješća Uprava Društva ima pet članova, pri čemu je položaj glavnog operativnog direktora za poslovne korisnike (COO Business) upražnjen, a djelokrug navedenih direktorskih nadležnosti privremeno je dodan funkciji predsjednika Uprave i glavnog direktora, g. Konstantinosa Nempisa, u razdoblju od 1. siječnja 2020. godine do imenovanja novog glavnog operativnog direktora za poslovne korisnike.

Promjene u sastavu Uprave bile su kako slijedi:

Mandat gđe Marije Felkel, glavne direktorice za ljudske resurse (CHRO), istekao je 18. siječnja 2019. godine. Djelokrug ovih direktorskih nadležnosti bio je privremeno dodan funkciji predsjednika Uprave i glavnog direktora, do 1. ožujka 2019. godine.

Gđa Nataša Rapačić ponovno je imenovana glavnom operativnom direktoricom za privatne korisnike (COO Residential), na sljedeće mandatno razdoblje, s početkom od 1. veljače 2019. godine.

G. Ivan Bartulović je imenovan glavnim direktorom za ljudske resurse (CHRO), s učinkom od 1. ožujka 2019. godine.

G. Davor Tomašković je podnio ostavku na mjesto predsjednika Uprave i glavnog direktora, od 1. travnja 2019. godine.

G. Konstantinos Nempis imenovan je predsjednikom Uprave i glavnim direktorom, od 1. travnja 2019. godine.

U svibnju 2019. godine, Nadzorni odbor je ponovno imenovao g. Sašu Kramara glavnim operativnim direktorom za poslovne korisnike (COO Business), na novo mandatno razdoblje s početkom od 1. lipnja 2019. godine, no g. Kramar je podnio ostavku na položaj glavnog operativnog direktora za poslovne korisnike (COO Business), s učinkom od 1. siječnja 2020. godine.

G. Boris Drilo ponovno je imenovan glavnim direktorom za tehniku i informacijske tehnologije (CTIO), na sljedeće mandatno razdoblje, s početkom od 1. siječnja 2020. godine.

Nadzor obavljen u poslovnoj godini 2019.

U 2019. godini održano je šest sjednica te tri odlučivanja glasovanjem izvan sjednice. Predloženo odlučivanje glasovanjem izvan sjednice o jednoj temi u lipnju 2019. godine je zatvoreno budući da se jedna članica Nadzornog odbora usprotivila takvom načinu odlučivanja, te je nedugo nakon, u srpnju, održana sjednica.

Kvorum za sjednice Nadzornog odbora čini pet članova Nadzornog odbora. Ukupna stopa sudjelovanja na sjednicama iznosila je oko 89 posto, pri čemu su članovi Nadzornog odbora fizički bili nazočni na sjednicama ili se uključivali u rad putem telekonferencije ili video konferencije.

Nadzorni je odbor nadzirao vođenje poslova Društva i obavljao druge poslove u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom Društva i Poslovníkom o radu Nadzornog odbora.

Osim redovitih izvješća Uprave Društva o rezultatima i stanju poslovanja Društva i zajedničkih konzultacija o razvoju poslovanja, detaljnije se raspravljalo o sljedećim važnim pitanjima, a Nadzorni je odbor dao odgovarajuće prethodne suglasnosti, kada je to bilo potrebno, i preporuke:

- Razvoju nove vizije i novih vrijednosti HT-a do 2023. godine, s naglaskom na slijedeća područja u 2020. godini: Konvergencija, Jednostavniji, brži i digitalni prema korisniku, Jednostavniji, brži, digitalni i efikasni unutar Kompanije,

Dodatne prilike za rast, Odnos povjerenja s državom, Način razmišljanja i kultura;

- Uspješnom završetku modernizacije mobilne mreže, čime je u potpunosti pripremljena za 5G mrežu; pokretanju testne 5G mreže, prve na hrvatskom tržištu i u regiji; pojačanom prihvaćanju digitalnih kanala (One App i FMCC portal) i korištenju novih digitalnih usluga poput e-računa te daljnjem porastu broja korisnika Magente 1; uspješnom osvajanju 75% EU projekata uvođenja širokopojasnog pristupa internetu na koje se HT prijavio; pokretanju manifesta „Svijet boljih mogućnosti“;
- Osvajanju priznanja za mobilnu mrežu najbolje kvalitete u Hrvatskoj (P3 certifikat), drugu godinu za redom, i OOKLA certifikata za najbržu mobilnu mrežu i najbolju mobilnu pokrivenost; proglašenju HT-a Microsoft-ovim partnerom godine u Hrvatskoj za 2019.;
- Kontinuiranim investicijama u optičku mrežu, uz više nego udvostručenu implementaciju optike u odnosu na prethodnu godinu čime je značajno unaprijeđena fiksna infrastruktura i napravljen veliki iskorak u udjelu korisničke baze s pristupom brzinama koje omogućuje optika, povećanju brzina u pokretnoj mreži, povećanju pokrivenosti kućanstava 4G mrežom i pristupom sljedeće generacije (NGA), te povećanju kapaciteta i stabilnosti transportne mreže;
- Daljnjem rastu u ICT segmentu, uz realizaciju projekata svjetske klase poput "Pametnog grada" u Dubrovniku, rješenja za hotele te najnaprednijeg data centra u Hrvatskoj;
- Napretku u implementaciji programa BITT (Poslovna i IT transformacija) i modernizaciji mrežnih funkcija kreiranjem jednostavnijeg tehnološkog okruženja spremnog za budućnost;
- Inicijativama usmjerenim na povećanje zadovoljstva korisnika koje su rezultirale značajnim smanjenjem broja korisničkih pritužba i poziva prema agentima, uz istovremeno smanjenje broja tehničkih kvarova;
- Inicijativama usmjerenim na zadovoljstvo zaposlenika, uz uspješno uvođenje prvog seta inicijativa za poboljšanje motivacije i angažmana zaposlenika, s čijom primjenom se i dalje nastavlja;
- Postignućima i izazovima Ljudskih Resursa, planovima i aktivnostima, sustavu upravljanja učinkom, HT kulturi, itd.;
- Temama vezanim za korporativno upravljanje i članstvo u Upravi, kao što je gore opisano;
- Prijedlozima za Glavnu skupštinu;
- Poslovnim rezultatima Crnogorskog Telekom A.D. u 2019. godini;
- Doprinosu stjecanja i konsolidaciji poslovanja društva HP Produkcija d.o.o. (kasnije HT Produkcija), pružatelja Evo tv usluge, od ožujka 2019. godine, i utjecaju na konsolidirane rezultate Grupe;
- Poslovnim planovima za 2020. godinu i nadalje;
- Izvješćima Odbora za naknade i imenovanja i prijedlozima o postavljanju ciljeva i evaluaciji postignutih ciljeva Društva i menadžmenta te prijedlozima naknada članovima Uprave;
- Izvješćima Revizorskog odbora;
- Procedurama za angažiranje usluga vanjskih revizora;
- Osnivanju Odbora za transakcije s povezanim osobama i sastavu Odbora, tako usklađujući postupak odobravanja transakcija s povezanim osobama s novim zahtjevima Zakona o

- trgovačkim društvima;
- Trendovima na tržištu kapitala i trajnim obvezama Društva nakon uvrštenja dionica na Zagrebačkoj burzi;
- Nastavku provedbe programa stjecanja vlastitih dionica na Zagrebačkoj burzi tijekom 2019. godine; povlačenju 450.517 stečenih vlastitih dionica bez nominalne vrijednosti u srpnju 2019. godine, bez smanjenja temeljnog kapitala u kojem slučaju je došlo do povećavanja udjela preostalih dionica u temeljnom kapitalu, u skladu s ovlaštenjem Glavne skupštine;
- Odobrenju transakcije prodaje udjela koje HT-ovo društvo kćer, HT holding d.o.o., drži u društvu E-tours d.o.o., kupcu Uniline d.o.o.;
- Odobrenju za provođenje projekta One.ERP, strateškog programa transformacije za poslovanje i IT, čiji je cilj uvođenje novog SAP ERP sustava;
- Suglasnosti za odobrenje zajma društvu OT – Optima Telekom d.d. u iznosu od 201 milijuna kuna;
- Financijskim rezultatima Društva i Grupe u 2019. godini.

Rezultati ispitivanja Izvješća Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima

Uprava je Nadzornom odboru dostavila Izvješće Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima (Izvješće ovisnog društva), sastavljeno prema člancima 474. i 497. Zakona o trgovačkim društvima i prema načelima savjesnoga i istinitog polaganja računa.

Prema mišljenju Uprave odnosi povezanih društava u poslovnoj (kalendarskoj) godini 2019., ostvareni ugovornim povezivanjem i drugim poduzetim pravnim radnjama, protekli su u okvirima uobičajenih poslovnih i poduzetničkih odnosa, u skladu s standardnim uvjetima i primjenom uobičajenih cijena.

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb, revizor Društva, izvijestio je o rezultatima svojeg pregleda gore navedenog Izvješća, u skladu s Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja (ISAE) 3000 (Prepravljen) - Angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija i u skladu s odredbama članka 498. Zakona o trgovačkim društvima, i izdao 3. ožujka 2020. godine Izvješće neovisnog revizora s izražavanjem razumnog uvjerenja o Izvješću o odnosima Društva s povezanim društvima za 2019. godinu koje sadrži slijedeći zaključak:

Zaključak revizora

„Prema našem mišljenju:

- navodi izneseni u Izvješću su, u svim značajnim odrednicama, točni; i
- u pravnim poslovima koji se navode u Izvješću prema okolnostima koje su bile poznate u vrijeme kada su poslovi poduzimani vrijednost činidbe Društva nije bila, u svim značajnim odrednicama, neprimjereno visoka“.

Nadzorni odbor nema primjedbi na rezultate revizorskog ispitivanja i izjavu Uprave, kao što je navedeno gore.

Nadzorni odbor izjavljuje da je Društvo, prema okolnostima koje su bile poznate u trenutku poduzimanja pravnih poslova i radnji nazna-

čenih u navedenom Izvješću Uprave, za svaki pravni posao primilo odgovarajuću protučinidbu, bez nastupa štete za Društvo.

Rezultati ispitivanja godišnjih financijskih izvješća i izvješća revizora, Izvješća Uprave o stanju poslovanja u poslovnoj godini 2019. i prijedloga o uporabi dobiti

Nadzorni odbor izdao je nalog revizoru Društva, tvrtki PricewaterhouseCoopers, za ispitivanje godišnjih financijskih izvješća za 2019. godinu.

Nadzorni odbor utvrđuje, nakon razmatranja revidiranih financijskih izvješća za poslovnu godinu 2019. godinu, da je Društvo u 2019. godini djelovalo u skladu sa zakonom, s aktima Društva i odlukama Glavne skupštine te da su godišnja financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva i da pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva. Nadzorni odbor nema primjedbi na izvješće revizora o ispitivanju godišnjih financijskih izvješća za poslovnu godinu 2019.

Nadzorni odbor nema primjedbi na revidirana financijska izvješća koja je dostavila Uprava te daje suglasnost na dostavljena revidirana financijska izvješća. Uprava je obaviještena o danoj suglasnosti Nadzornog odbora na godišnja financijska izvješća Društva i konsolidirana financijska izvješća HT Grupe za poslovnu godinu 2019. na sjednici Nadzornog odbora. Navedena financijska izvješća se smatraju usvojenima od Uprave i Nadzornog odbora te će se predložiti Glavnoj Skupštini.

Nadzorni odbor razmotrio je godišnje izvješće o stanju poslovanja za poslovnu godinu 2019. te nema primjedbi na dostavljeno izvješće. Nadalje, Nadzorni odbor nema primjedbi na izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja danu u okviru gore navedenog Izvješća. Nadzorni odbor nema primjedbi na navode iznesene u odgovorima na priloženi upitnik koji se ispunjava sukladno zahtjevu Zagrebačke burze, te ističe da su odgovori na ovaj upitnik prema njihovom najboljem saznanju istiniti u cijelosti.

Nadzorni je odbor mišljenja da prijedlog Uprave o upotrebi dobiti odgovara rezultatima poslovanja, da je u funkciji plana poslovanja za tekuću godinu, da štiti interese Društva i dioničara te da je u skladu s propisima Republike Hrvatske.

Stoga Nadzorni odbor daje suglasnost na prijedlog Uprave o upotrebi neto dobiti iz 2019. godine, i to da se dio neto dobiti u iznosu od 646.129.832,00 kuna upotrijebi za isplatu dividende dioničarima, u iznosu od 8,00 kuna po dionici, da se dio neto dobiti u iznosu od 21.106.194,51 kuna raspodijeli u zakonske rezerve a ostali dio neto dobiti u iznosu od 49.828.426,71 kuna raspodijeli u zadržanu dobit.

Zajednički prijedlog Uprave i Nadzornog odbora o upotrebi dobiti za 2019. godinu će se uputiti Glavnoj skupštini Društva na odlučivanje.

Sažetak

Nadzorni odbor je kontinuirano nadzirao aktivnosti Uprave pri upravljanju poslovanjem Društva i Grupe u cjelini.

Uprava je redovno i pravovremeno informirala Nadzorni odbor o korporativnoj strategiji, planiranju, poslovnom razvoju Društva i njegovih različitih segmenata, stanju imovine i obveza, o prihodima te o organizacijskim i drugim promjenama vezanima za vođenje poslova Društva, kao i o stanju rizika i upravljanju rizicima, usklađenosti poslovanja, fokusnim područjima za inovacije, te o bilo kakvim odstupanjima razvoja poslovanja u odnosu na izvorne planove i značajnim poslovnim transakcijama koje se tiču HT-a d.d. i njegovih društava kćeri.

Analizirajući izvješća Uprave Društva te prateći kretanje glavnih poslovnih pokazatelja, ocijenjeno je da su ciljevi postavljeni za 2019. godinu ispunjeni, te da su Društvo i Grupa zabilježili solidne financijske rezultate, što je omogućilo Hrvatskom Telekomu investiranje 1,9 milijardi kuna u infrastrukturu, to jest, u mobilne i nepokretne širokopojasne mreže i razvoj inovativnih usluga, što predstavlja uvećanje od 4,1% u odnosu na godinu ranije.

Prihodi su pod utjecajem manje realizacije raznih prihoda, kao posljedice prodaje energetskog poslovanja, i nižih prihoda od nepokretnih telekomunikacija, što je djelomično neutralizirano rastom prihoda u mobilnom segmentu, TV segmentu i sistemskim rješenjima.

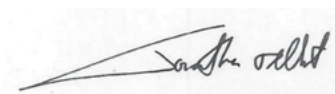
EBITDA prije jednokratnih stavki nakon najmovi je uglavnom pod utjecajem smanjenih prihoda te zbog povećanih materijalnih i roaming troškova te troškova osoblja, što je djelomično neutralizirano većim ostalim prihodima iz redovnog poslovanja, dok je zadržana visoka marža EBITDA-e nakon najmovi na razini od 37,7%.

Ostvarenje neto dobiti pod utjecajem je niže EBITDA-e, veće amortizacije i nižih manjinskih udjela. Smanjenje je samo neznatno ublaženo manjim oporezivanjem i pozitivnim učinkom neto financijskog rezultata.

Usprkos konkurentskim pritiscima, HT Grupa uspješno je odgovorila na tržišne izazove i zadržala vodeći položaj na hrvatskom telekomunikacijskom tržištu u svim područjima svojeg poslovanja u 2019. godini.

Ovo Izvješće će se dostaviti Glavnoj skupštini Društva.

Jonathan Richard Talbot,
predsjednik Nadzornog odbora

GOSPODARSKO OKRUŽENJE

GOSPODARSKO OKRUŽENJE
PREGLED HRVATSKOG TRŽIŠTA
REGULATORNI PREGLED
PROMJENE U IZVJEŠĆIVANJU

GOSPODARSKO OKRUŽENJE

Stabilni rezultati HT Grupe u 2019.

Usprkos konkurentskim pritiscima, HT Grupa uspješno je odgovorila na tržišne izazove i zadržala vodeći položaj na hrvatskom telekomunikacijskom tržištu u svim područjima svojeg poslovanja u 2019.

Gospodarsko okruženje

Procjenjuje se da je 2019. stvarni rast BDP-a u Hrvatskoj iznosio 3,0%. Gospodarski rast u 2019. posljedica je snažne osobne potrošnje te ga podupiru javna potrošnja i ulaganja zahvaljujući boljoj apsorpciji sredstava iz fondova EU-a. Rast osobne potrošnje potaknut je povećanjem raspoloživog dohotka. Nedostatak

radne snage u određenim granama industrije doveo je do pritiska na rast dohotka.¹

Agencija za kreditni rejting Fitch povećala je kreditni rejting Hrvatske na razinu ulaganja u lipnju 2019.

Zabilježena stopa nezaposlenosti nastavila se smanjivati zbog veće zaposlenosti i trenda iseljavanja. Procijenjena prosječna stopa nezaposlenosti za 2019. mogla bi se smanjiti na 7,7%, što je za 1,5 postotnih bodova manje nego 2018.¹

Indeks potrošačkih cijena (CPI) povećao se 2019. za 0,8% pod utjecajem nedavnih smanjenja cijena energije i PDV-a za hranu i farmaceutske proizvode.¹

¹ Izvori: Državni zavod za statistiku, najnovije makroekonomske prognoze Hrvatske narodne banke, prosinac 2019.

PREGLED HRVATSKOG TRŽIŠTA

Hrvatsko tržište pokretnih telekomunikacija u velikoj je mjeri zasićeno uz procijenjenu stopu penetracije SIM-ova u pokretnoj mreži od 125,8% na kraju prosinca 2019. Na tom se tržištu natječu tri operatora. HT Grupa zadržala je vodeći položaj na tržištu uz procijenjeni udio od 44,9% prema broju SIM-ova u pokretnoj mreži na kraju prosinca 2019.

Žestoko tržišno natjecanje među operatorima dovelo je do brojnih promotivnih ponuda koje uključuju atraktivne uređaje / pametne telefone. Sve veći prodor pametnih telefona i popularnost dodatnih (OTT – over the top) usluga rezultirali su rastućom potražnjom za podacima u pokretnoj mreži. U skladu s izvješćima HAKOM-a, podatkovni promet u pokretnoj mreži u prvih se devet mjeseci 2019. povećao za 71,8% na godišnjoj osnovi.²

Nastavlja se konsolidacija telekomunikacijskog tržišta. HT Grupa završila je stjecanje EvoTV-a 1. ožujka 2019. Na dan 31. svibnja 2019. Tele2 je sklopio ugovor o prodaji društva Tele2 Hrvatska operatoru United Group. Završetak se očekuje u prvoj polovini 2020. uz prethodno regulatorno odobrenje.

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM) izvijestila je da je na kraju rujna 2019. broj širokopojsasnih priključaka u nepokretnoj mreži iznosio 1,2 milijuna, što je bilo za 3,9% više nego u rujnu 2018³. U 2019. nastavila su se ulaganja u razvoj infrastrukture. Ukupna ulaganja u pokretnu mrežu u prvih devet mjeseci 2019. bila su veća za 40% u odnosu na isto

razdoblje prošle godine kao posljedica dodjele dodatnog radio-frekvencijskog spektra. Ulaganja u nepokretnu širokopojsasnu infrastrukturu bila su usmjerena na optičku mrežu, što je rezultiralo povećanjem broja FTTX priključaka za 30,8% u odnosu na njihov broj u rujnu 2018.⁴

HT Grupa i dalje ulaže u infrastrukturu i inovativne usluge kako bi zadržala vodeći položaj u Hrvatskoj. Na kraju prosinca 2019. HT Grupa imala je 621 tisuću širokopojsasnih pristupnih linija.

U segmentu plaćene televizije rast se nastavio i 2019. HAKOM je izvijestio da je na kraju prosinca 2019. broj korisnika plaćene televizije iznosio 827 tisuća, što je bio godišnji rast od 2,6%.⁵

Veleprodaja

Broj korisnika veleprodajnih širokopojsasnih usluga (BSA-a i samostalnog BSA-a) iznosio je 115 tisuća na kraju prosinca 2019., što je smanjenje od 10,5% u odnosu na kraj 2018. Broj korisnika veleprodajnih širokopojsasnih usluga smanjio se u odnosu na prethodno razdoblje jer su se operatori u većoj mjeri služili vlastitom infrastrukturom. Broj usluga izdvojene lokalne petlje (ULL) i broj usluga najma korisničke linije (WLR) smanjili su se zbog velikog odljeva i prelaska na širokopojsasne usluge (NBSA) i vlastitu infrastrukturu operatora. Kao rezultat, na kraju 2019. bilo je 103 tisuće ULL pristupa i 45 tisuća WLR-ova.

² Izvori: Tromjesečna izvješća Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti za 2018. i 2019.

³ Izvor: Tromjesečno izvješće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti za treće tromjesečje 2019.

⁴ Izvor: Priopćenje za medije Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, 12. prosinca 2019.

⁵ Izvor: Tromjesečno izvješće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti za treće tromjesečje 2019.

REGULATORNI PREGLED

Novi krug analiza pojedinih reguliranih mjerodavnih tržišta elektroničkih komunikacija

U zadnjem krugu analiza pojedinih reguliranih mjerodavnih tržišta elektroničkih komunikacija, koji je HAKOM započeo u 2018. godini dvije analize tržišta su još uvijek u tijeku:

- a. tržište veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji.
- b. tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata iznajmljenih vodova.

Preostale analize tržišta su okončane:

- analiza tržišta pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike u 2018.;
- analize tržišta veleprodajnog završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji, tržišta veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži i tržišta veleprodajnog započinjanja (originalne) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji u prvom kvartalu 2019.;
- analize tržišta veleprodajnog središnjeg pristupa koje se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište i tržišta veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji u drugom kvartalu 2019. (HAKOM je usvojio konačne odluke o navedenim analizama tržišta 19. lipnja 2019.)

Izmjene Pravilnika o uslugama

HAKOM je pokrenuo postupak izmjena i dopuna Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (Pravilnik o uslugama). Javna rasprava o predloženim izmjenama i dopunama bila je otvorena do 24. lipnja 2019.

HAKOM je usvojio izmjene Pravilnika o uslugama 12. srpnja 2019.

Stupanje na snagu izmjena implementirano je u dvije faze:

- izmjene vezane uz obvezu dobivanja potvrde suglasnosti od korisnika, sadržaj potvrde prethodne obavijesti i e-bill opt-out od 1. kolovoza 2019.
- preostale izmjene od 1. siječnja 2020. – vezane uz, između ostalog, obvezu dobivanja potvrde suglasnosti od korisnika, skraćivanje rokova za realizaciju usluge i otklon kvara, uvođenje penala u slučaju kašnjenja s realizacijom usluge i otklonom kvara, zabranu kontaktiranja korisnika u postupku raskida ugovora te pravo korisnika da raskine ugovor putem telefona.

Izmjene Pravilnika o univerzalnim uslugama

Odlukom od 13. rujna 2019., HAKOM je odabrao HT za operatora univerzalnih usluga za period od naredne 3 godine:

- pristup javnoj komunikacijskoj mreži (minimalne brzine 1 Mbit/s, od 1. siječnja 2020.g. 4 Mbit/s)
- javne telefonske govornice
- posebne mjere za osobe s invaliditetom

- posebni cjenovni sustavi prilagođeni potrebama socijalno ugroženih skupina krajnjih korisnika usluga

Na temelju gore navedene odluke, HT je HAKOM-u dostavio prijedlog cijena za USO usluge. HAKOM je odlukom od 27. studenog 2019. odobrio HT-ove cijene USO usluga, koje su primjenjive od 1. siječnja 2020.

Izmjena metodologije istiskivanja marže

17. prosinca 2018. HAKOM je otvorio javni poziv za dostavu komentara o važećoj Metodologiji testa istiskivanja marže. Javni poziv trajao je do 5. veljače 2019. godine.

18. lipnja 2019. HAKOM je objavio javnu raspravu glede prijedloga izmjena Metodologije testa istiskivanja marže (MST metodologija). Javna rasprava bila je otvorena do 6. rujna 2019. godine. Prema HAKOM-u, glavni razlog promjene MST-a je dugoročno visoki tržišni udio HT Grupe na maloprodajnom tržištu širokopojsnog pristupa i maloprodajnom tržištu pristupa javnoj telefonskoj mreži. Analiza utjecaja predloženih izmjena je u tijeku.

11. listopada 2019. HAKOM je donio prijedlog odluke o izmjeni MST metodologije koja je notificirana Europskoj komisiji. S obzirom da Europska komisija nije imala primjedbi, HAKOM je 20. studenog 2019. usvojilo finalni dokument o MST Metodologiji s primjenom za nove ponude od 01.siječnja 2020. odnosno za postojeće ponude od 01. travnja 2020.

Izmjena stope povrata uloženog kapitala (WACC rate)

HAKOM je 19. lipnja 2019. otvorio javnu raspravu o izmjenama stope povrata uloženog kapitala (WACC) koja se primjenjuje u izračunu troška usluga koje se pružaju putem nepokretne, pokretne i optičke mreže. Javna rasprava bila je otvorena do 10. srpnja 2019.

11. listopada 2019.HAKOM je usvojio konačnu odluku kojom se WACC raspoređuje na slijedeće razine:

- fiksna mreža: 6,28%
- mobilna mreža: 6,38%
- dodatna premija rizika za usluge putem optičke infrastrukture: 1,97%

Odluka je u primjeni od 1. siječnja 2020.

Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenom infrastrukturom

U srpnju 2019. Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja započelo je izradu prijedloga novog Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenom infrastrukturom, koji ima za cilj uključiti u hrvatski pravni sustav sve infrastrukturne građevine na području Republike Hrvatske koje su nezakonito izgrađene, odnosno nezakonito rekonstruirane, između ostalog i iz područja elektroničke

komunikacijske infrastrukture (EKI). Kao član HUP-a HT je pozvan da sudjeluje u radnoj skupini pri nadležnom Ministarstvu u izradi zakona. Plan Ministarstva da novi Zakon bude usvojen od strane Sabora i stupi na snagu do kraja 2019. odgođen je za 2020.

Izmjene Standardne ponude BSA i ULL

HAKOM je u periodu od 26. kolovoza – 23. rujna 2019. proveo javnu raspravu o izmjenama Standardne ponude Hrvatskog Telekom d.d. za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa (SP za BSA) i Standardne ponude Hrvatskog Telekom d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (SP za ULL).

Ključne izmjene odnose se na uvođenje roka za obavještanje operatora o mogućnosti realizacije zahtjeva uz sanaciju parice, roka za sanaciju parice, skraćivanje roka za nadogradnju mreže i sanaciju samonosivog/podzemnog kabela te obveza HT-a da operatoru nadoknadi trošak u slučaju da je odgovoran za prekoračenje roka otklona kvara. Dana 27. studenoga 2019. HAKOM je donio odluku o izmjenama spomenutih Standardnih ponuda te je HT obavezan, od 1. siječnja 2020., početi primjenjivati navedene Standardne ponude s ugrađenim izmjenama.

Regulatorne kazne

Visoki prekršajni sud potvrdio je kaznu koju je HT-u izrekao prvostupanjskom presudom Prekršajni sud u iznosu od 28 milijuna. Prekršaj je pokrenut zbog neprijavlivanja HAKOM-u usluge MAX3 XS paket koju je HT ponudio tržištu. HT je platio kaznu u iznosu od 2/3 ukupnog iznosa predmetne kazne, tj. 18,7 milijuna kuna. HT je protiv presude Visokog prekršajnog suda podnio ustavnu tužbu.

Izmjene Pravilnika o plaćanju naknada za obavljanje poslova Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti

HAKOM je 20. prosinca 2019. godine donio izmjene Pravilnika o plaćanju naknada za obavljanje poslova Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti. Novi Pravilnik je stupio na snagu 1. siječnja 2020. godine.

Najznačajnija izmjena je smanjenje godišnjeg iznosa naknade za uporabu radio frekvencijskog spektra za javnu pokretnu mrežu:

(godišnje)	Stari Pravilnik	Novi Pravilnik
ispod 3,4 GHz		80.000 kn/MHz*
3,4 - 3,8 GHz	100.000 kn/MHz	25.000 kn/MHz
iznad 3,8 GHz		7.500 kn/MHz

* dodijeljeni spektar u 1900 MHz izuzet je od obveze plaćanja

Buduća dodjela frekvencijskih pojaseva 700 MHz, 1500 MHz, 3,6 GHz i 26 GHz

HAKOM je 18. listopada 2019. godine pokrenuo javnu raspravu o budućoj dodjeli frekvencijskih pojaseva 700 MHz, 1500 MHz, 3,6 GHz i 26 GHz.

HAKOM je pozvao zainteresirane strane na dostavu mišljenja o namjeri dodjele i buduće uporabe navedenog spektra najkasnije do 20. siječnja 2020. godine.

PROMJENE U IZVJEŠĆIVANJU

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je 2014. dopustila koncentraciju HT-a i Optima Telekoma na temelju prijedloga za financijsku rekonstrukciju i rekonstrukciju poslovanja Optima Telekoma u okviru postupka predstečajne nagodbe. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdila je skup mjera kojima je definirala pravila ponašanja za HT u odnosu na upravljanje Optima Telekomom i kontrolu nad tim društvom, među kojima je i uspostava takozvanog „kineskog zida“ između zaposlenika Optima Telekoma i HT-ovih zaposlenika uključenih u poslovanje Optima Telekoma, a u vezi sa svim osjetljivim poslovnim informacijama, uz iznimku izvješćivanja o financijskim podacima potrebnima za konsolidaciju. Sukladno tomu, konsolidiraju se samo financijska izvješća, dok se zbog ograničenog pristupa informacijama Optima Telekoma nefinancijski ključni pokazatelji uspješnosti (KPU-i) ne konsolidiraju u rezultatima Grupe. U lipnju 2017. godine, AZTN donosi odluku kojom je HT-u produljeno trajanje prava privremenog upravljanja Optimom na razdoblje od dodatne tri godine, odnosno do 10. srpnja 2021. HT je dokumentaciju za prodaju Optima Telekoma dostavio AZTN-u prema mjerama iz njihove odluke. U siječnju 2020. godine HT je pokrenuo postupak prodaje dionica Optima Telekoma. Najava o prodaji dionica Optime objavljena je u tiskanom izdanju međunarodnog financijskog glasnika Financial Timesa 31. siječnja 2020. godine.

U veljači 2019. HT d.d. zaključio kupoprodajnu transakciju s društvom HP-Hrvatska pošta d.d. o stjecanju 100% udjela u društvu HT Produkcija d.o.o., davatelju usluga evotv.

HT Produkcija d.o.o. konsolidiran je u financijskim rezultatima HT Grupe počevši od ožujka 2019. godine. Operativna postignuća koja se odnose na ostvarenje glavnih financijskih i nefinancijskih ključnih pokazatelja uspješnosti na sljedećim stranicama prikazani su s utjecajem konsolidacije EvoTV-a.

MSFI 16 Najmovi

Standard se primjenjuje od 1. siječnja 2019. MSFI 16 ima materijalni utjecaj na financijska izvješća Društva, osobito na ukupnu imovinu, rezultate poslovanja, novac ostvaren iz poslovanja i predstavljanje financijskog položaja.

Novi propisi utječu na Društvo kao najmoprimca osobito kad je riječ o najmovima baznih stanica (zemljišta, prostora u tornjevima ili krovnih površina), mrežne infrastrukture ili zgrada koje se upotrebljavaju u administrativne ili tehničke svrhe. U odnosu na 2018. godinu, samo su račun dobiti i gubitka, novčani tijek i odgovarajući KPU-i proforma prilagođeni učincima MSFI-a 16 za 2019. godinu.

Nakon najma ili AL - „After Leases“ uvedeni su kako bi se osigurala usporedivost:

- EBITDA-nakon najma - povećanje EBITDA-e zbog eliminiranja troškova operativnog najma umanjene dodavanjem troškova najma koji su sada knjiženi u novo stvorenoj amortizaciji i troškovima kamata natrag na EBITDA-u
- Kapitalna ulaganja nakon najma - povećanje u kapitalnom ulaganju zbog kapitalizacije najmovi koje je ranije knjiženo kao trošak koji se prebacuje „Nakon najma“ principom na razinu prije MSFI-a 16 (ostaje nepromijenjen)

PREGLED POSLOVANJA

SAŽETAK KLJUČNIH FINANCIJSKIH POKAZATELJA - HT GRUPA (UKLJUČEN CRNOGORSKI TELEKOM)

SAŽETAK KLJUČNIH FINANCIJSKIH POKAZATELJA - HT GRUPA U HRVATSKOJ

SAŽETAK KLJUČNIH FINANCIJSKIH POKAZATELJA - CRNOGORSKI TELEKOM NEKONSOLIDIRANO

SAŽETAK KLJUČNIH FINANCIJSKIH POKAZATELJA - HT GRUPA (UKLJUČEN CRNOGORSKI TELEKOM)

Račun dobiti i gubitka u milijunima kuna	2018. izvješteno	2018. prilagođeno	2019.	% promjene 19./18. prilagođeno	Q4 2018. izvješteno	Q4 2018. prilagođeno	Q4 2019.	% promjene 19./18. prilagođeno
Prihod	7.783	7.783	7.704	-1,0%	1.996	1.996	1.992	-0,2%
Pokretne komunikacije	3.450	3.450	3.464	0,4%	840	840	841	0,1%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	809	809	706	-12,7%	193	193	161	-16,4%
Širokopojasni pristup i TV	1.411	1.411	1.440	2,1%	348	348	370	6,3%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	318	318	325	2,4%	75	75	79	6,4%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	878	878	872	-0,6%	231	231	219	-5,5%
Sistemska rješenja	801	801	880	10,0%	286	286	316	10,5%
Razno	118	118	17	-86,0%	22	22	5	-78,0%
Jednokratne stavke	55	55	115	109,9%	17	17	26	56,2%
EBITDA prije jednokratnih stavki nakon najma		3.031	2.908	-4,1%		680	670	-1,5%
EBITDA prije jednokratnih stavki	3.186	3.398	3.274	-3,6%	758	813	803	-1,3%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	3.131	3.343	3.159	-5,5%	742	796	776	-2,5%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	1.401	1.422	1.012	-28,8%	278	327	100	-69,3%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	1.061	1.059	740	-30,1%	189	231	63	-72,7%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki nakon najma		38,9%	37,7%	-1,2 p.p.		34,1%	33,6%	-0,5 p.p.
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	40,9%	43,7%	42,5%	-1,2 p.p.	38,0%	40,7%	40,3%	-0,4 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	40,2%	43,0%	41,0%	-1,9 p.p.	37,2%	39,9%	39,0%	-0,9 p.p.
Marža EBIT-a	18,0%	18,3%	13,1%	-5,1 p.p.	14,0%	16,4%	5,0%	-11,4 p.p.
Marža neto dobiti	13,6%	13,6%	9,6%	-4,0 p.p.	9,5%	11,6%	3,2%	-8,4 p.p.

Napomena: u odnosu na MSFI 16, račun dobiti i gubitka za 2018. godinu, novčani tijek i KPI-i usklađeni su proforma za procijenjene učinke MSFI-ja 16 (na temelju podataka iz 2019.). Stoga, usklađeni podaci za 2018. godinu ne odgovaraju revizijskim financijskim izvještajima za 2018. godinu.

BILANCA	31. pro. 2018.	31. pro. 2019.	% promjene 19./18.	31. pro. 2018.	31. pro. 2019.	% promjene 19./18.
Ukupna dugotrajna imovina	10.694	10.447	-2,3%	10.694	10.447	-2,3%
Ukupna kratkotrajna imovina	5.337	5.880	10,2%	5.337	5.880	10,2%
UKUPNA IMOVINA	16.031	16.327	1,8%	16.031	16.327	1,8%
Ukupni kapital i rezerve	13.208	13.054	-1,2%	13.208	13.054	-1,2%
Ukupne dugoročne obveze	498	839	68,6%	498	839	68,6%
Ukupne kratkoročne obveze	2.326	2.434	4,7%	2.326	2.434	4,7%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	16.031	16.327	1,8%	16.031	16.327	1,8%

NOVČANI TIJEK	2018. izvješteno	2018. prilagođeno	2019.	% promjene 19./18. prilagođeno	Q4 2018. izvješteno	Q4 2018. prilagođeno	Q4 2019.	% promjene 19./18. prilagođeno
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	2.345	2.528	2.573	1,8%	545	590	908	54,0%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-1.368	-1.368	-1.325	3,1%	-222	-222	-522	-135,7%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-992	-1.175	-1.625	-38,3%	-120	-165	-220	-33,1%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	3.137	3.137	2.762	-11,9%	203	203	165	-18,6%

INVESTICIJE nakon najma	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu nakon najma	1.826	1.900	4,1%	585	814	39,2%
Omjer ulaganja u dugotrajnu imovinu nakon najma / prihodi	23,5%	24,7%	1,2 p.p.	29,3%	40,9%	11,6 p.p.

BROJ ZAPOSLENIKA	31. pro. 2018.	31. pro. 2019.	% promjene 19./18.	31. pro. 2018.	31. pro. 2019.	% promjene 19./18.
Broj zaposlenika (na puno radno vrijeme)	5.447	5.571	2,3%	5.447	5.571	2,3%

Glavna postignuća HT Grupe

Uloženi su znatni naponi kako bi se zadržao vodeći položaj na tržištu

- HT je uspio zadržati vodeći udio na tržištu mobilne mreže sa stabilnim udjelom od 44,9%
- Dobitnik je certifikata OOKLA za najbržu mobilnu mrežu i najbolju pokrivenost mobilnih uređaja
- Proglašen za Microsoftovim partnerom godine u Hrvatskoj za 2019. godinu
- Sudjelovanje u uspješnoj implementaciji najveće integrirane solarne elektrane u Hrvatskoj
- Ključni tehnološki partner u projektu implementacije Smart Parking rješenja u Dubrovniku
- Otvoren HT Business Showroom, inovacijski centar za napredne digitalne tehnologije
- Uvedena nova opcija osiguranja slušalica
- Uveden profesionalni modem za vrlo male poslovne korisnike, prvi na tržištu
- Magenta1 ostvario je 244 tisuće kućanstava potrošača (3Q 2019: 239 tisuća) dok u poslovnom području postoji 31 tisuću aktivnih i pasivnih računa (3Q 2019: 30 tisuća aktivnih i pasivnih računa)

Dobri financijski rezultati glavnih financijskih KPU-ova

- Prihod iznosi 7.704 milijuna kuna i ispod 2018. je za 79 milijuna kuna ili 1,0%
- EBITDA AL iznosi 2.908 milijuna kuna i ispod 2018. za 123 milijuna kuna ili 4,1%
- Capex AL iznosi 1.900 milijuna kuna i viši je od 2018. za 74 milijuna kuna ili 4,1%

Nastavljaju se znatna ulaganja u mrežnu infrastrukturu

- Pokrivenost stanovništva 4G mrežom u zatvorenom povećala se na 89,1% (tri tromjesečja 2019.: 87,1%), dok je pokrivenost na otvorenom iznosila 99,4% (tri tromjesečja 2019.: 99,0%).
- Kada je riječ o modernizaciji i uvođenje nepokretne pristupne mreže nove generacije (NGA), 2019. fokus je bio na tome da se u četvrtom tromjesečju u segmentu optičkih mreža dodatnih 50.100 kućanstava pokrije tehnologijom optičkog vlakna do kuće (FTTH). Ukupna pokrivenost FTTH tehnologijom povećala se na 280.358 kućanstava.
- Tijekom 2019. provodile su se intenzivne aktivnosti povezane s hibridnim pristupom za korisnike koji su izvan dometa nepokretne mreže velike brzine. S pomoću hibridnog pristupa povećane su brzine za ukupno 110.356 korisnika na kraju 2019.

Modernizacija pokretne mreže

- Radijska oprema zamijenjena je na 1.960 lokacija te je uz to nadogradnjom ili zamjenom prilagođeno 1.469 krovnih antenskih stupova.
- HT je kao prvi operator u Hrvatskoj i regiji uspostavio probnu 5G mrežu, koja je integrirana u stvarno mrežno okruženje.

U 2019. implementirano je 19 baznih postaja, od čega 9 u četvrtom tromjesečju, uključujući zgradu hrvatskog predsjedništva Vijeća EU-a. Uspostavljena pilot-mreža upotrebljavat će se u 2020. za testiranje i demonstracijske slučajeve praktične uporabe 5G mreže.

Najvažniji poslovi u segmentu pametnih gradova / interneta stvari (IoT) jesu rješenja za parking (uključujući plaćanje), upravljanje kvalitetom zraka i dijeljenje bicikala: suradnja HT-a i partnera na jednom od najvećih projekata za pametno parkiranje u uskopojanoj IoT mreži u svijetu realiziranom u Dubrovniku.

Pokretanje „svijeta boljih mogućnosti“, uključujući manifest s novim obećanjem brenda i mrežnu kampanju, kao prva potvrda našeg obećanja.

Razvoj glavnih financijskih pokazatelja

Prihodi

Ukupni su se konsolidirani neto prihodi smanjili za 79 milijuna kuna, odnosno 1,0%, na 7.704 milijuna kuna u 2019. u odnosu na 2018. Smanjenju prihoda pridonijeli su HT Grupa u Hrvatskoj (46 milijuna kuna, odnosno 0,6%) i Crnogorski Telekom (32 milijuna kuna, odnosno 5,2%).

Smanjenje prihoda uzrokovano je manjom realizacijom raznih prihoda (101 milijun kuna, odnosno 86,0%) i prihoda od nepokretnih telekomunikacija (71 milijun kuna, odnosno 2,1%), što je djelomično neutralizirano većim prihodima od sistemskih rješenja (80 milijuna kuna, odnosno 10,0%) i pokretnih telekomunikacija (14 milijuna kuna, odnosno 0,4%).

Doprinos Optima Telekoma HT Grupi iznosio je 320 milijuna kuna u 2019. te je bio za 8 milijuna kuna manji u odnosu na 2018. Sastojao se od 516 milijuna kuna doprinosa Optima Telekoma kao treće strane (2018.: 526 milijuna kuna), koji je u cijelom iznosu prikazan pod stavkom ostali prihodi od nepokretnih telekomunikacija, i od 195 milijuna kuna odnosa između društava, kojim su ponajprije smanjeni prihodi od nepokretnih telekomunikacija na veleprodajnoj razini (2018.: 197 milijuna kuna).

Doprinos društava kćeri prihodima Grupe u 2019. iznosio je za Iskon 387 milijuna kuna (2018.: 382 milijuna kuna) i za Combis 587 milijuna kuna (2018.: 526 milijuna kuna).

Prihodi od pokretnih telekomunikacija

Prihodi od pokretnih telekomunikacija povećali su se za 14 milijuna kuna, odnosno 0,4%, na 3.464 milijuna kuna u 2019. u odnosu na 2018. HT Grupa u Hrvatskoj ostvarila je rast od 26 milijuna kuna, odnosno 0,8%, dok su se prihodi Crnogorskog Telekoma smanjili za 12 milijuna kuna, odnosno 3,8%.

Povećali su se prihodi od postpaid usluga (73 milijuna kuna, odnosno 4,8%), uređaja (26 milijuna kuna, odnosno 3,0%) i posjetitelja (14 milijuna kuna, odnosno 6,3%), kojima su neutralizirani manji ostali prihodi od pokretnih telekomunikacija (82 milijuna kuna, odnosno 36,7%), prihodi od prepaid usluga (12 milijuna

kuna, odnosno 2,1%) te zatezne kamate i naknade za opomene (6 milijuna kuna, odnosno 29,2%).

Prihodi od postpaid usluga povećali su se ponajprije zahvaljujući većim prihodima od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži kao rezultat kontinuiranog trenda zamjene tradicionalnih usluga podatkovnim uslugama i većim prihodima od govornih usluga kao rezultat povećanja korisničke baze za 4,2%.

Prihodi od uređaja povećali su se zahvaljujući intenzivnim aktivnostima zadržavanja te time i većem broju produljenja ugovora, kao i većim tržišnim ulaganjima te većem utjecaju preprodaje.

Prihodi od prepaid usluga smanjili su se kao posljedica pada korisničke baze za 5,7%, što je rezultiralo manjim prihodima od govornih, SMS i MMS usluga.

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se za 71 milijuna kuna, odnosno 2,1%, na 3.344 milijuna kuna u 2019. u odnosu na 2018. Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se u HT Grupi u Hrvatskoj za 53 milijuna kuna, odnosno 1,7%, a u Crnogorskom Telekomu za 18 milijuna kuna, odnosno 7,2%.

Pad je ponajprije rezultat manjih prihoda od govornih usluga (103 milijuna kuna, odnosno 12,7%) i širokopojsnih usluga (42 milijuna kuna, odnosno 4,5%), ali je djelomično neutraliziran većim prihodima od televizijskih usluga (71 milijun kuna, odnosno 15,1%) i prihodima od veleprodaje (8 milijuna kuna, odnosno 2,4%).

Manji prihodi od govornih usluga u nepokretnoj mreži na maloprodajnoj razini posljedica su kontinuiranog pada broja priključaka u nepokretnoj mreži koji ostvaruju prihode kao rezultat tekućeg trenda zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima poduprtog snažnim ponudama usluga u pokretnoj mreži koje su puno atraktivnije od ponuda govornih usluga u nepokretnoj mreži i čvrstim regulatornim okruženjem.

Pad prihoda od širokopojsnih usluga rezultat je manjeg ARPU-a za širokopojsne usluge na maloprodajnoj razini, koji proizlazi iz snažnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu.

Povećanje prihoda od televizijskih usluga rezultat je povećanja korisničke baze u HT Grupi u Hrvatskoj kao posljedica stjecanja EvoTV-a i poticanja televizijskih usluga u okviru Magenta1. Doprinos Crnogorskog Telekoma gotovo je na razini 2018.

Rast prihoda od veleprodaje dolazi od HT Grupe u Hrvatskoj ponajprije zbog većeg tranzitnog prometa u Iskonu.

Sistemska rješenja

Prihodi od sistemskih rješenja povećali su se za 80 milijuna kuna, odnosno 10,0%, u odnosu na 2018. zahvaljujući HT Grupi u Hrvatskoj (81 milijun kuna, odnosno 10,7%). Crnogorski Telekom zabilježio je manje prihode (2 milijuna kuna, odnosno 4,2%). Do povećanja u HT Grupi u Hrvatskoj došlo je ponajprije zahvaljujući snažnom rastu u području prilagođenih ICT rješenja i portfelja standardnih ICT usluga.

Razni prihodi

Smanjenje raznih prihoda posljedica je energetskog poslovanja koje je prodano u rujnu 2018.

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja povećali su se za 14 milijuna kuna, odnosno 8,3%, u odnosu na 2018. Rast je ostvaren u HT Grupi u Hrvatskoj (16 milijuna kuna, odnosno 9,8%), dok se doprinos Crnogorskog Telekoma smanjio (2 milijuna kuna, odnosno 29,9%).

Troškovi redovnog poslovanja

U 2019. ukupni konsolidirani troškovi redovnog poslovanja povećali su se za 119 milijuna kuna, odnosno 2,6%, na 4.726 milijuna kuna pod utjecajem HT Grupe u Hrvatskoj (137 milijuna kuna, odnosno 3,2%), dok su se troškovi Crnogorskog Telekoma smanjili (18 milijuna kuna, odnosno 4,9%).

Povećanje je rezultat većih troškova zaposlenika (84 milijuna kuna, odnosno 7,7%), ostalih troškova (21 milijuna kuna, odnosno 1,9%) i materijalnih troškova (25 milijuna kuna, odnosno 1,0%), a djelomično je neutralizirano većim realiziranim i kapitaliziranim radom Grupe (6 milijuna kuna, odnosno 4,5%) i manjim vrijednosnim usklađenjem imovine (5 milijuna kuna, odnosno 5,9%).

Troškovi zaposlenika

Ukupni troškovi zaposlenika povećali su se u 2019. za 84 milijuna kuna, odnosno 7,7%, na 1.171 milijun kuna zbog većih troškova osoblja (61 milijun kuna, odnosno 5,8%) pod utjecajem većeg broja FTE-ova, u prvom redu u HT Grupi u Hrvatskoj, i većih troškova otpremnina (23 milijuna kuna, odnosno 53,9%).

Ukupan broj FTE-ova iznosi 5.571, što je u odnosu na četiri tromjesečja 2018. povećanje od 124 FTE-ova, a ponajprije se odnosi na HT Grupi u Hrvatskoj kao rezultat zapošljavanja novih zaposlenika.

Materijalni troškovi

U 2019. materijalni su se troškovi povećali za 25 milijuna kuna, odnosno 1,0%, na 2.463 milijuna kuna kao rezultat većih troškova usluga (66 milijuna kuna, odnosno 8,4%) te manjih troškova trgovačke robe, materijala i energije (42 milijuna kuna, odnosno 2,5%). Povećanje materijalnih troškova ostvareno je u HT Grupi u Hrvatskoj (39 milijuna kuna, odnosno 1,7%), dok su se materijalni troškovi u Crnogorskom Telekomu smanjili (14 milijuna kuna, odnosno 8,2%).

Do povećanja troškova usluga došlo je u prvom redu pod utjecajem većih telekomunikacijskih troškova i autorskih prava. Telekomunikacijski troškovi povećali su se (68 milijuna kuna, odnosno 11,8%) ponajprije kao rezultat većih međunarodnih troškova zbog većeg prometa u roamingu i međunarodnih masovnih SMS poruka. Naknade za autorska prava povećale su se (8 milijuna kuna, odnosno 14,2%) zbog drukčije sezonalizacije kapitalizacije ugovora za kapitalna ulaganja.

Troškovi trgovačke robe, materijala i energije smanjili su se ponajprije zbog manjih troškova energije, što je djelomično neutralizirano većim troškovima trgovačke robe. Troškovi energije smanjili su se (98 milijuna kuna, odnosno 100,0%) zbog prodaje energetskog poslovanja u rujnu 2018. Troškovi trgovačke robe povećali su se (58 milijuna kuna, odnosno 4,2%) kao posljedica rasta prihoda od sistemskih rješenja u području prilagođenih ICT rješenja i portfelja standardnih ICT usluga.

Ostali troškovi

U 2019. ostali troškovi povećali su se za 21 milijuna kuna, odnosno 1,9%, na 1,148 milijuna kuna pod utjecajem troškova HT Grupe u Hrvatskoj (22 milijuna kuna, odnosno 2,1%), dok su se troškovi Crnogorskog Telekom smanjili (1 milijun kuna, odnosno 0,6%). Na povećanje ostalih troškova u prvom su redu utjecali ostali troškovi i troškovi rezerviranja.

Vrijednosno usklađenje imovine

U 2019. vrijednosno usklađenje imovine smanjilo se za 5 milijuna kuna, odnosno 5,9%, na 78 milijuna kuna, a smanjenju su pridonijeli kako HT Grupa u Hrvatskoj (1 milijun kuna, odnosno 2,0%) tako i Crnogorski Telekom (3 milijuna kuna, odnosno 29,8%).

Amortizacija

Amortizacija se povećala za 226 milijuna kuna, odnosno 11,8%, na 2.147 milijuna kuna u odnosu na 2018., pri čemu je u HT Grupi u Hrvatskoj bila veća (226 milijuna kuna, odnosno 13,1%), a u Crnogorskom Telekomu manja (0 milijuna kuna, odnosno 0,2%).

Profitabilnost

EBITDA prije jednokratnih stavki

U 2019. EBITDA prije jednokratnih stavki smanjila se za 123 milijun kuna, odnosno 4,1%, na 2.908 milijuna kuna, a smanjenju su pridonijeli kako HT Grupa u Hrvatskoj (110 milijuna kuna, odnosno 3,9%) tako i Crnogorski Telekom (14 milijuna kuna, odnosno 6,0%).

Na smanjenje u HT Grupi u Hrvatskoj utjecali su manji prihodi (46 milijuna kuna, odnosno 0,6%) i veći troškovi redovnog poslovanja (prije jednokratnih stavki) (79 milijuna kuna, odnosno 1,9%), koji su djelomično neutralizirani većim ostalim prihodima iz redovnog poslovanja (16 milijuna kuna, odnosno 9,8%).

Smanjenje u Crnogorskom Telekom rezultat je pada prihoda (32 milijuna kuna, odnosno 5,2%) i manjih ostalih prihoda iz redovnog poslovanja (2 milijuna kuna, odnosno 29,9%), a djelomično je neutralizirano manjim troškovima redovnog poslovanja (prije jednokratnih stavki) (20 milijuna kuna, odnosno 5,6%).

Neto dobit nakon manjinskih udjela

Neto dobit nakon manjinskih udjela smanjila se za 319 milijuna kuna, odnosno 30,1%, na 740 milijun kuna u 2019. U HT Grupi u Hrvatskoj smanjenje je iznosilo 305 milijuna kuna, odnosno 29,2%, a u Crnogorskom Telekomu 14 milijuna kuna, odnosno 107,6%.

U HT Grupi u Hrvatskoj smanjenje je ponajprije uzrokovano padom EBITDA-e (168 milijuna kuna, odnosno 5,4%), većom amortizacijom (226 milijuna kuna, odnosno 13,1%) i nižim manjinskim udjelima (7 milijuna kuna, odnosno 44,9%). Samo je neznatno ublaženo manjim oporezivanjem (65 milijuna kuna, odnosno 29,3%) i pozitivnim učinkom neto financijskog rezultata (31 milijuna kuna, odnosno 28,4%).

Neto dobit Crnogorskog Telekom manja je u prvom redu zbog manje EBITDA-e (16 milijuna kuna, odnosno 6,3%) i negativnog učinka neto financijskog rezultata (6 milijuna kuna, odnosno 20,7%), koji su djelomično neutralizirani pozitivnim učinkom manjinskih udjela (5 milijuna kuna, odnosno 39,6%) i manjim oporezivanjem (2 milijuna kuna, odnosno 29,3%).

Financijski položaj

Bilanca

U odnosu na kraj 2018. godine ukupna vrijednosti imovine veća je za 2%, odnosno 296 milijuna kuna, ponajprije pod utjecajem priznavanja imovine u najmu kao rezultat uvođenja MSFI-ja 16 koje je djelomično neutralizirano smanjenjem gotovine.

Ukupni dionički kapital i rezerve smanjili su se sa 13.208 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. na 13.054 milijuna kuna na dan 31. prosinac 2019., ponajprije kao rezultat isplate dividende u iznosu od 809 milijuna kuna i kupnje vlastitih dionica u iznosu od 73 milijuna kuna, što je neutralizirano realiziranom neto dobiti za četvrti kvartal 2019. u iznosu od 740 milijuna kuna.

Ukupne dugoročne obveze povećale su se za 341 milijun kuna, odnosno 69%, ponajprije zbog pod utjecajem priznavanja obveza za najam kao rezultat uvođenja MSFI-ja 16.

Ukupne kratkoročne obveze povećale su se za 108 milijuna kuna na 2.434 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2019., ponajprije pod utjecajem priznavanja obveza po najmu kao rezultat uvođenja MSFI-ja 16.

Tijek novca

Novčani tok iz redovnog poslovanja glavni je izvor sredstava HT Grupe koji Društvu omogućuje financiranje kapitalnih ulaganja i raspodjelu dividende.

Novčani tok iz redovnog poslovanja povećao se za 45 milijuna kuna (1,8%), uslijed povoljnog kretanja obrtnog kapitala.

Novčani tok iz investicijskih aktivnosti povećao se za 43 milijuna kuna (3,1%), uglavnom zbog većeg priljeva od repo aranžmana, manjih izdataka za kapitalna ulaganja te učinaka od zamjene nekretnina kod stjecanje HP produkcije, djelomično neutralizirano stjecanjem HT Produkcije, manjim priljevima od dospjelih obveznica te primitaka od prodaje poslovanja s električnom energijom.

Novčani tok iz financijskih aktivnosti smanjio se za 450 milijuna kuna (38,3%), uglavnom zbog većih isplata dividendi, otplata za sadržaj te otplata zajmova (MSFI 16).

Kapitalna ulaganja

HT Grupa uključujući Crnogorski Telekom

INVESTICIJE NAKON NAJMA u milijunima kuna	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	1.826	1.900	4,1%	585	814	39,2%
Omjer ulaganja u dugotrajnu imovinu / prihodi	23,5%	24,7%	1,2 p.p.	29,3%	40,9%	11,6 p.p.

Crnogorski Telekom

INVESTICIJE NAKON NAJMA u milijunima kuna	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Omjer ulaganja u dugotrajnu imovinu / prihodi	179	119	-33,8%	69	33	-52,1%

Realizacija kapitalnih ulaganja nakon najмова povećala se za 74 milijuna kuna, odnosno 4,1%, pod utjecajem HT Grupe u Hrvatskoj za 135 milijun kuna, odnosno 8,2%, zbog kapitalizacije sadržaja, a CT je pridonio manjim kapitalnim ulaganjima za 60 milijuna kuna, odnosno 33,8%, zbog kapitalizacije sadržaja.

Modernizacija i implementacija nepokretne pristupne mreže nove generacije (NGA) u 2019. godini bila je usmjerena na implementaciju optičkih mreža te je u 2019. godini FTTH tehnologijom u pristupnoj mreži ukupno pokriveno dodatnih 50.100 kućanstava, čime je optikom do stana (FTTH) pokriveno ukupno 280.358 kućanstava. Osim toga, tijekom 2019. intenzivno se odvijala implementacija Hybridnog pristupa za korisnike koji trenutno nisu u dometu fiksne mreže visokih brzina. Na kraju 2019. godine hybridnim pristupom ukupno je spojeno 110.356 korisnika.

Ukupno je 60,2% kućanstava pokriveno je tehnologijama koje omogućuju brzine >30 Mbit/s, od čega 23,6% tehnologijama koje omogućuju brzinu >100 Mbit/s. Optički bazirana pristupna mreža (FTTx) dostupna je za 438 tisuća kućanstava.

Krajem 2019. program modernizacije radijske pristupne mreže uspješno je dovršen. Zamijenjena je radijska oprema na 1.960 lokacija te je dodatno provedena adaptacija 1469 antenskih prihvata i stupova. Nakon modernizacije gotovo sve lokacije (98%) opremljene su LTE tehnologijom čime je ukupan kapacitet mreže

3 puta veći, a korisnička propusnost 75% veća u odnosu na stanje prije modernizacije.

Osim poboljšanja 4G performansi modernizacija je stvorila preduvjete za uspješno uvođenje 5G mreže.

U području pokretnih telekomunikacija pokrivenost stanovništva 4G mrežom u zatvorenom prostoru iznosi 89,1%, a u otvorenom 99,4%. Nastavilo se s povećanjem brzine 4G mreže te je brzina preuzimanja do 350 Mbit/s omogućena za 79% stanovništva, a brzina preuzimanja do 300 Mbit/s za 6% stanovništva.

Tijekom 2019. godine HT je kao prvi u Hrvatskoj i regiji uspostavio pilot 5G mrežu koja je integrirana sa stvarnim mrežnim okruženjem. Ukupno je instalirano 19 5G osnovnih postaja od čega je u četvrtom kvartalu instalirano njih 9 uključujući i zgradu predsjedanja Hrvatske Vijećem Europske Unije. Uspostavljena pilot mreža biti će poligon za testiranje i pokazne primjere praktične primjene 5G tehnologije tijekom 2020. godine

U IT dijelu, dovršena je prva isporuka BITT transformacije koja uključuje produkcijski sustav za „Customer HUB“ te pilot produkcijske sustave za „Order Capture“ i „Order Execution“. U četvrtom kvartalu dodatno su uspostavljena 4 agilna tima za „FMCC“, „oneApp“, „Online“ i „voice selfcare“ usluge.

SAŽETAK KLJUČNIH FINANCIJSKIH POKAZATELJA – HT GRUPA U HRVATSKOJ

Račun dobiti i gubitka u milijunima kuna	2018. izvješteno	2018. prilagođeno	2019.	% promjene 19./18. prilagođeno	Q4 2018. izvješteno	Q4 2018. prilagođeno	Q4 2019.	% promjene 19./18. prilagođeno
Prihod	7.165	7.165	7.119	-0,6%	1.848	1.848	1.847	-0,1%
Pokretne telekomunikacije	3.125	3.125	3.152	0,8%	765	765	763	-0,2%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	736	736	648	-12,1%	177	177	148	-16,3%
Širokopojasni pristup i TV	1.294	1.294	1.323	2,3%	320	320	341	6,8%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	301	301	312	3,4%	71	71	77	7,7%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	827	827	824	-0,4%	218	218	207	-5,4%
Sistemska rješenja	763	763	844	10,7%	276	276	306	11,2%
Razno	118	118	17	-86,0%	22	22	5	-78,0%
Jednokratne stavke ¹	50	50	108	115,3%	14	14	22	56,7%
EBITDA prije jednokratnih stavki nakon najma		2.802	2.692	-3,9%		628	619	-1,5%
EBITDA prije jednokratnih stavki	2.953	3.138	3.028	-3,5%	703	754	744	-1,2%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	2.903	3.087	2.920	-5,4%	689	740	723	-2,3%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	1.341	1.360	966	-29,0%	273	324	94	-71,0%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	1.045	1.046	741	-29,2%	185	231	62	-73,4%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki nakon najma		39,1%	37,8%	-1,3 p.p.		34,0%	33,5%	-0,5 p.p.
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	41,2%	43,8%	42,5%	-1,3 p.p.	38,0%	40,8%	40,3%	-0,5 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	40,5%	43,1%	41,0%	-2,1 p.p.	37,3%	40,0%	39,1%	-0,9 p.p.
Marža EBIT-a	18,7%	19,0%	13,6%	-5,4 p.p.	14,8%	17,5%	5,1%	-12,4 p.p.
Marža neto dobiti	14,6%	14,6%	10,4%	-4,2 p.p.	10,0%	12,5%	3,3%	-9,2 p.p.

¹ Uglavnom se odnose na troškove restrukturiranja za otpremnine i sudske sporove

Napomena: u odnosu na MSFI 16, račun dobiti i gubitka za 2018. godinu, novčani tijek i KPI-i usklađeni su proforma za procijenjene učinke MSFI-ja 16 (na temelju podataka iz 2019.). Stoga, usklađeni podaci za 2018. godinu ne odgovaraju revizijskim financijskim izvještajima za 2018. godinu.

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Mobilni korisnici u 000						
Broj korisnika	2.273	2.274	0,0%	2.273	2.274	0,0%
- Broj prepaid korisnika	951	896	-5,7%	951	896	-5,7%
- Broj postpaid korisnika	1.322	1.377	4,2%	1.322	1.377	4,2%
Minute korištenja (MOU) po prosječnom korisniku	225	232	3,0%	230	231	0,5%
Prosječni ARPU ⁴⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK)	68	70	2,8%	66	70	6,3%
- Prepaid	43	45	3,9%	40	44	9,5%
- Postpaid	86	87	0,6%	85	87	3,2%
ARPU od negovornih usluga ⁴⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK)	38	41	9,8%	38	43	11,2%
SAC po bruto broju novih korisnika u HRK	126	133	5,4%	144	153	6,6%
Stopa odljeva korisnika (%)	2	2	0,0 p.p.	3	3	0,0 p.p.
Penetracija (%) ¹⁾	123	126	2,7 p.p.	123	126	2,7 p.p.
Tržišni udio korisnika (%) ¹⁾	45	45	-0,5 p.p.	45	45	-0,5 p.p.
Smartphone korisnici (%) ²⁾	67	70	3,0 p.p.	67	70	3,0 p.p.
Smartphone prodani telefoni (%) ³⁾	91	91	0,0 p.p.	93	91	-2,1 p.p.

¹⁾ Izvor: objavljeni podaci o korisnicima konkurencije za kraj prosinca 2019.

²⁾ Broj korisnika koji koriste smartphone uređaje u odnosu na ukupni broj mobilnih korisnika

³⁾ Broj prodanih smartphone uređaja u odnosu na ukupan broj prodanih uređaja (samo postpaid korisnici)

⁴⁾ ARPU uključuje efekte MSFI 15

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Korisnici nepokretnih usluga u 000						
Ukupne telefonske linije - maloprodaja ¹	819	782	-4,6%	819	782	-4,6%
Ukupne telefonske linije - veleprodaja (WLR - najam korisničke linije)	53	45	-15,3%	53	45	-15,3%
ARPU govornih usluga po korisniku ⁵ (mjesečni prosjek za period u HRK) ²	73	68	-6,8%	71	63	-12,0%
IP linije/korisnici u 000						
Širokopojasne pristupne linije - maloprodaja ³	618	621	0,4%	618	621	0,4%
Širokopojasne pristupne linije - veleprodaja ⁴	129	115	-10,5%	129	115	-10,5%
TV korisnici	418	491	17,4%	418	491	17,4%
ARPU za širokopojasne pristupne linije - maloprodaja ⁵ (mjesečni prosjek za period u HRK)	111	104	-5,6%	107	107	-0,5%
TV ARPU ⁵ (mjesečni prosjek za period u HRK)	84	85	2,0%	85	84	-0,7%
Veleprodajni korisnici u 000						
ULL (izdvojena lokalna petlja)	121	103	-14,9%	121	103	-14,9%

¹ Uključuje PSTN, FGSM i stare PSTN Voice korisnike migrirane na IP platformu i Smart pakete za poslovne korisnike; javne telefonske govornice nisu uključene

² Javne telefonske govornice nisu uključene

³ Uključuje ADSL, VDSL, FTTH i Naked DSL

⁴ Uključuje Naked Bitstream + Bitstream

⁵ ARPU uključuje efekte MSFI 15

Prihodi od pokretnih telekomunikacija

Prihodi od pokretnih telekomunikacija veći su za 26 milijuna kuna, odnosno 0,8%, u odnosu na 2018. pod utjecajem većih prihoda od *postpaid* usluga (72 milijuna kuna, odnosno 5,4%), uređaja (26 milijuna kuna, odnosno 3,1%) i posjetitelja (17 milijuna kuna, odnosno 8,1%), kojima su neutralizirani manji ostali prihodi od pokretnih telekomunikacija (82 milijuna kuna, odnosno 38,2%) te zatezne kamate i naknade za opomene (6 milijuna kuna, odnosno 29,2%).

U prosincu 2019. baza korisnika pokretnih telekomunikacija imala je 2.274 tisuće korisnika i bila je stabilna (0,0%) u odnosu na prosinac 2018. U segmentu *prepaid* usluga zabilježeno je manje postignuće (5,7%), dok je u segmentu *postpaid* usluga zabilježeno veće postignuće (4,2%). Veći broj korisnika *postpaid* usluga rezultat je općeg poticanja uspješnih i atraktivnih tarifa i uređaja, kao i uspješnih Bonbonovih kampanja koje su rezultirale izvrsnim ukupnim rezultatima.

U okviru svojeg jedinstvenog koncepta vrhunskog korisničkog iskustva i vrhunskih pogodnosti pod nazivom Magenta1 HT privatnim i poslovnim korisnicima nudi brojne besplatne pogodnosti, kao što su atraktivni televizijski paketi, najbrži internet, dodatne minute za međunarodni i nacionalni promet, popusti na tarife za pokretne telekomunikacije za cijelo kućanstvo te atraktivni pametni telefoni i uređaji. Kampanja za Magenta1 i ponuda „U Magenta1 svi dobivaju duple minute, SMS poruke i gigabajte“ nastavile su se tijekom cijele 2019.

HT je nastavio poticati portfelj *postpaid* usluga koji uključuje ponude visoke vrijednosti uz fokus na sadržaj, podatkovne usluge i ponude s nultom stopom kako bi se u potpunosti iskoristio vodeći položaj u pogledu mreže – 4G uz najveću brzinu do 350 Mbps u svim novim tarifama za *postpaid* usluge. Sve tarife uključuju ponudu za mobilnu aplikaciju MAXtv To Go, jednu aplikaciju s nultom stopom i mogućnost neograničenog pristupa zabavnim sadržajima bez potrošnje prometa uključenog u tarifi paket. Sve ponude pokretnih telekomunikacija uključuju široki raspon najboljih telefona i inovativnih uređaja uz mogućnost obročnog plaćanja na 36 mjesečnih rata.

U prvom tromjesečju 2019. Samsung je predstavio novu generaciju pametnih telefona Samsung Galaxy S10 i S10+, koji se mogu kupiti u HT-u, a u pretprodaji korisnici kao dodatni poklon dobivaju slušalice Samsung Galaxy.

U prvom tromjesečju aktivnosti su bile usmjerene na segment *postpaid* usluga, uključujući ponude za zadržavanje i stjecanje korisnika s vrlo atraktivnim cijenama uređaja. HT je dobio certifikat „Best in Test“ (P3), što je proslavio tako da je svim privatnim korisnicima pokretnih telekomunikacija u okviru tarife Najbolja mreža darovao jedan besplatan gigabajt.

U travnju je HT uveo ponudu FMS-a Gigabox, koji našim korisnicima osigurava internet s funkcionalnošću mobilnosti bez ugovorne obveze za uslugu, ali s ugovornom obvezom za usmjerivač.

Za 199 kuna (149 kuna u okviru M1) korisnici dobivaju 100 GB uz brzinu od 4G sa SSD-om od 4 Mbit/s. Dostupna je i opcija dodatnih 100 GB za 30 kuna. Ponuda Gigaboxa za korisnike u okviru M1 osvježena je u lipnju i sada korisnici dobivaju 200 GB za 179 kuna.

Kako bi korisnicima ponudio neograničeni podatkovni promet, HT je u svibnju uveo Neograničenu tarifu (promotivna cijena od 249 kuna, cijena u okviru M1 od 199 kuna) popraćenu najboljim hardverom i pogodnostima u pogledu brzine. U istom je razdoblju HT imenovan najboljim pružateljem usluga s obzirom na brzinu pokretne mreže i pokrivenost pokretnom mrežom, što je potvrđeno OOCLA SPEEDTESTOM. Kako bi proslavio tu nagradu, HT je svim privatnim korisnicima pokretnih telekomunikacija darovao jedan gigabajt. U rujnu su Neograničenoj tarifi dodane nove pogodnosti u okviru M1 te je sada cijena za uključivanje druge Neograničene tarife 189 kuna i 179 kuna za uključivanje treće Neograničene tarife uz posebne ponude hardvera.

Apple je u rujnu predstavio novi iPhone 11, koji je prvo bio dostupan u pretprodaji, a poslije se mogao kupiti u standardnoj prodaji.

Božićna kampanja „Nije važno što je pod jelkom, već što činimo jedni za druge“ s posebnom ponudom koja je uključivala sedam dana neograničenog podatkovnog prometa za sve *prepaid* i *postpaid* usluge u pokretnoj mreži bez dodatne naknade. Uz to su se nudili hardverski paketi s tabletima ili pametnim telefonima / narukvicama / satovima na dar u svim segmentima hardvera.

Broj privatnih korisnika *prepaid* usluga manji je za 5,4% u odnosu na 2018. zbog općeg pada tržišta *prepaid* usluga, manjeg broja posjetitelja kao posljedica regulatornih promjena i snažnog tržišnog natjecanja. U cilju ublažavanja neprekidnog pada ulazu se stalni naponi u vezi s prijenosom broja u pokretnoj mreži (MNP) i zadržavanjem korisnika u segmentu *prepaid* usluga uz fokus na dodatnu vrijednost za korisnike *prepaid* usluga HT-a.

Od 1. ožujka 2019. HT je ukinuo mrežnu naknadu u svim *prepaid* brendovima – Simpi, T-Prepaidu i Bonbonu. Korisnici dobivaju puni iznos plaćenog bona na svoj račun.

HT je nastavio promicati Simpa Hibrid tarifu s glavnom porukom „Najbolje od oba svijeta“. Nova Hibrid tarifa jedinstvena je ponuda na tržištu koja kombinira prednosti svijeta *postpaida* i svijeta *prepaida*, omogućujući kontrolu troškova i nadoplatu bonovima uz istodobnu mogućnost kupnje atraktivnih uređaja uz obročno plaćanje. Time se Simpinim korisnicima Hibrid tarife omogućuje da budu dio Magenta1 i uživaju sve pogodnosti Magenta1 svijeta. U prvom tromjesečju Simpina ponuda Hibrid tarife obogaćena je vrlo atraktivnim cijenama uređaja, dok je u trećem tromjesečju osvježena povećanjem jedinica i cijena.

U drugom tromjesečju izmijenjene su cijene i povećana je vrijednost našeg portfelja *prepaid* usluga (više za više). Bonbon je u travnju uveo nove pakete kako bi korisnici mogli odabrati kombinacije megabajta, minuta i SMS poruka koje točno odgovaraju

njihovim potrebama. Simpa je u lipnju prilagodila svoje opcije Glanc na način da je korisnicima ponudila još više megabajta, minuta i SMS poruka. Osim toga, uvedeni su bonovi s novim nominalnim vrijednostima za cjelokupni portfelj *prepaid* usluga. Uvedene su *prepaid* tjedne opcije za ljetne kampanje i posjetitelje.

Bonbon je u studenom uveo 7 + 7 GB – promociju za sve korisnike *prepaid* i *postpaid* usluga koja uključuje dodatnih 7 GB (na dar) uz postojećih 7 GB za sve nove korisnike.

Bonbon se predstavlja kao dio T-obitelji u svim korisničkim komunikacijama.

Broj minuta uporabe po prosječnom privatnom korisniku u 2019. povećao se za 5,3% u odnosu na 2018., pri čemu se i prosječni ARPU povećao za 5,3% na godišnjoj osnovi.

Baza poslovnih korisnika *postpaid* usluga povećala se za 3,5% na 576 tisuća korisnika na kraju 2019. u odnosu na 2018. zbog rasta tarifa za M2M i prelaska s *prepaid* usluga na *postpaid* usluge.

U 2019. broj minuta uporabe po prosječnom poslovnom korisniku manji je za 3,8% u odnosu na 2018. zbog većeg udjela pretplatnika M2M-a s manjom uporabom. Prosječni ARPU za *postpaid* usluge manji je za 5,1% zbog regulacije roaminga i prelaska korisnika M2M-a s *prepaid* usluga na *postpaid* usluge s manjim ARPU-om.

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija manji su za 53 milijuna kuna, odnosno 1,7%, u odnosu na 2018. pod utjecajem pada prihoda od govornih usluga u nepokretnoj mreži (89 milijuna kuna, odnosno 12,1%) i prihoda od širokopojsnih usluga (40 milijuna kuna, odnosno 4,6%), koji su djelomično neutralizirani većim prihodima od televizijskih usluga (69 milijun kuna, odnosno 16,6%) zahvaljujući EvoTV-u i ostalim prihodima od nepokretnih telekomunikacija (3 milijuna kuna, odnosno 0,4%).

Nepokretne telekomunikacije

Na kraju prosinca 2019. ukupni broj priključaka u nepokretnoj mreži od 782 tisuće bio je za 4,6% manji nego u prosincu 2018. Na smanjenje su utjecali tržišni trend zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima i IP-om, regulacija i intenzivno tržišno natjecanje, ali HT nastavlja s proaktivnim i reaktivnim ponudama i aktivnostima za sprječavanje odljeva.

Kako bi se ublažio stalni pad, u okviru kontinuirane promotivne ponude za nepokretne telekomunikacije nudi se telefonski priključak za jednu kunu uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca, koji je popraćen atraktivnim tarifama za nepokretne telekomunikacije. Korisnici nepokretne telefonije ostvarili su 968 milijuna minuta u 2019.

HT je nastavio s atraktivnom ponudom za starije, koja uključu-

je neograničeni internet i minute razgovora u nepokretnoj mreži prema svim nepokretnim i pokretnim mrežama te mobilnu tarifu sa 2,000 megabajta, minuta i SMS poruka po ukupnoj cijeni od 248 kuna mjesečno. Ponuda je bila dodatno popraćena tablet-računalom za 99 kuna s posebnim pojednostavnjenim aplikacijama i zaslonom koji je jednostavan za uporabu, Huawei telefonom i SOS narukvicom. Još jedna ponuda za starije uvedena 2016. postavljena je tijekom cijele 2019., a uključuje MAXtv s dodatnim paketima i neograničene minute razgovora u nepokretnoj mreži prema svim nepokretnim i pokretnim mrežama za samo 169 kuna mjesečno.

ARPU za govorne usluge u nepokretnoj mreži bio je manji za 6,8% u odnosu na 2018. kao rezultat navedenih općih tržišnih trendova.

Širokopojsne usluge

Baza korisnika širokopojsnih usluga brojala je 621 tisuću korisnika i bila za 0,4% veća u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Istodobno je maloprodajni ARPU za širokopojsne usluge, koji je iznosio 104,4 kune, bio za 5,6% manji u odnosu na prošlu godinu zbog snažnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu.

HT je nastavio s Max 2P i 3P paketima „Biraj i mijenjaj“ te je time svojim korisnicima omogućio da odaberu usluge koje žele. Nadalje, korisnici mogu odabrati jedan ili više televizijskih paketa koje mogu mijenjati svaka tri mjeseca (ili svakog mjeseca u okviru Magente1) bez dodatnih naknada.

HT nastavlja poticati Ultra MAX pakete na FTTH-u uz dodatno povećanje brzine do 200 Mbps uz opciju Turbo Fast odnosno do 500 Mbps uz opciju Turbo Super Fast. Ti se paketi temelje na FTTH tehnologiji, kojom se omogućuju višestruko veće brzine u odnosu na standardni ADSL. HT će nastaviti s ulaganjima u razvoj optičke mreže i planira proširiti optičke internetske zone. Kako bi osigurao veće internetske brzine za sve korisnike širokopojsnog pristupa male brzine, HT je nastavio pružati kombiniranu tehnologiju nepokretne i pokretne mreže u okviru jednog proizvoda i jednog uređaja bez dodatne naknade – hibridni pristup.

U prvoj polovini godine bila je dostupna posebna ponuda za 2P FMC sa šest mjeseci Najbolje L mobilne tarife za 1 kunu i atraktivnim ponudama hardvera kako bi se s pomoću M1 zadržali tržišni udio i vrijednost na tržištu nepokretnih telekomunikacija.

Nova ponuda Smart Wi Fi uključuje AirTies uređaje koji omogućuju bolji i širi domet Wi-Fi signala u cijelom domu i dostupna je svim korisnicima interneta u nepokretnoj mreži. Ponuda osigurava brzu i pouzdanu internetsku vezu u svakom trenutku po cijeni od 49 kuna mjesečno uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca.

Od studenog korisnici nepokretnih telekomunikacija koji potpišu ugovor dobivaju 30 kuna nižu cijenu u odnosu na cijenu bez ugovora, pri čemu je uz to popust u okviru promotivne ponude paketa MAX3 Premium smanjen za 30 kuna.

Na kraju 2019. baza poslovnih korisnika širokopojasnih usluga na maloprodajnoj razini, koja je imala 91 tisuću korisnika, bila je na razini 2018. kao posljedica snažnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu. ARPU za širokopojasne usluge pružene poslovnim korisnicima na maloprodajnoj razini manji je za 2,5% u odnosu na 2018.

U rujnu 2018. HT je uveo nove, pojednostavnjene portfelje usluga nepokretnih i pokretnih telekomunikacija i konvergirano M1 ponudu, nakon čega je uslijedila velika kampanja u masovnim medijima.

Ključna je pogodnost inovativni koncept M1 Bonus po kojemu se ponuda MAGENTA 1 BUSINESS razlikuje od ostalih konvergiranih ponuda na hrvatskom tržištu. Glavni je cilj M1 Bonusa potaknuti uporabu ICT-a u segmentu vrlo malih poduzeća – što više usluga nepokretnih i pokretnih telekomunikacija korisnici imaju, to veći M1 Bonus dobivaju. M1 Bonus može se potrošiti na ICT usluge i opremu.

HT je u okviru nove ponude nepokretnih telekomunikacija / M1 uveo i profesionalni modem za vrlo mala poduzeća. Uvođenjem profesionalnog modema HT je kao prvi na tržištu malim poduzećima ponudio profesionalnu opremu za pristup internetu koja osigurava bolju kvalitetu, stabilnost i pokrivenost Wi-Fi-jem.

Televizijske usluge

Baza korisnika televizijskih usluga povećala se za 17,4% u odnosu na 2018. te broji 491 tisuću korisnika kao rezultat uspješnih aktivnosti stjecanja i preuzimanja te uključivanja usluge EvoTV, televizijske usluge koja se nudi putem DVB-T tehnologije, u portfelju HT-a. ARPU za televizijske usluge iznosi 85,3 kuna i veći je za 2,0% u odnosu na prošlu godinu.

Usluga MAXtv Sat zabilježila je pad od 4,1% u odnosu na isto razdoblje prošle godine kao posljedica agresivnih promotivnih kampanja konkurenata sa sniženim cijenama, dok smo mi pokušali zadržati stabilne cijene na tržištu ukidanjem promotivnih popusta i zadržavanjem/povećanjem ARPA-e. S druge strane, baza korisnika MAXtv-a veća je za 1,8% u odnosu na prošlu godinu zbog stalnih poboljšanja ponude usluga i programa zahvaljujući vrhunskim i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima i uvođenju ponude MAXtv Mini.

U 2019. MAXtv je još uvijek standard za vrhunsku televizijsku uslugu. Najbogatijim sadržajima, vrhunskom kvalitetom slike, interaktivnošću, novim sučeljem i potpunom integracijom s mobilnim uređajima korisnicima se pruža jedinstveni doživljaj gledanja televizije koji je u potpunosti prilagođen njihovim navikama. Kako bi se usluga plaćene televizije uvela za sve korisnike širokopojasnog pristupa, HT nudi televizijski paket MAXtv Mini. MAXtv Mini jest usluga IPTV-a koja uključuje besplatne nacionalne, lokalne i regionalne programe, Arenu sport s najboljim nacionalnim sportskim sadržajima i PickboxTV, jedan od najpopularnijih plaćenih televizijskih programa. Uključuje i Snimalicu te sve funkcije plaćene televizije na zahtjev (uslugu televizije koja se posebno plaća, video na zahtjev). Od prvog tromjesečja 2019. televizijski portfelj HT-a bogatiji je za jednu novu uslugu, EvoTV, koja se temelji na

DVB-T tehnologiji. U studenom je pokrenuta prva kampanja za promotivnu ponudu EvoTV-a pod T brendom.

Veleprodaja

Na kraju prosinca 2019. broj aktivnih ULL linija iznosio je 103 tisuće, što je bilo za 14,9% manje u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Broj ULL linija smanjio se zbog fokusa alternativnih operatora na širokopojasne usluge, uporabe vlastite infrastrukture i općeg pada tržišta samo govorne usluge u nepokretnoj mreži.

Broj veleprodajnih širokopojasnih pristupnih linija (linija BSA-a i samostalnog BSA-a) iznosio je 115 tisuća na kraju razdoblja i bio je za 10,5% manji od broja realiziranog prošle godine zbog povećane uporabe vlastite infrastrukture operatora.

Broj WLR linija na kraju razdoblja bio je manji za 15,3% u odnosu na prošlu godinu i iznosio je 45 tisuća kao rezultat smanjenja tržišta govornih usluga i prelaska na širokopojasne usluge.

Nije bilo promjena u cijenama reguliranih veleprodajnih usluga nepokretnih telekomunikacija tijekom 2019.

Na konkurentnom veleprodajnom tržištu podatkovnih i IP usluga nastavljena je uspješna prodaja IP i podatkovnih usluga u 2019. Ukupni kapacitet prodanog IP-a povećao se za 23,2% u odnosu na prošlu godinu, čime se pridonijelo stabilnosti prihoda od veleprodaje.

Usluge roaminga pružene posjetiteljima važan su izvor prihoda od međunarodne veleprodaje. U 2019. zabilježeno je daljnje povećanje prometa u roamingu koji su ostvarili kako strani posjetitelji u pokretnoj mreži HT-a tako i maloprodajni korisnici HT-a u inozemstvu. Posjetitelji su ostvarili 4,2% više minuta odlaznih razgovora i 58,2% više podatkovnog prometa nego prošle godine. Istodobno su na veleprodajnoj troškovnoj korisnici pokretne mreže HT-a ostvarili 14,8% više govornog prometa u roamingu u stranim zemljama i 28,1% više podatkovnog prometa.

Još jedan važan element koji je pridonio prihodima od međunarodne veleprodaje jest završavanje i tranzit međunarodnog govornog prometa. Ukupna količina međunarodnog govornog prometa završenog u pokretnoj mreži HT-a bila je veća za 3,9% u 2019. u odnosu na prošlu godinu. Na veleprodajnoj troškovnoj strani međunarodni odlazni promet koji su korisnici ostvarili iz nepokretne mreže HT-a bio je manji za 11,1%, dok je međunarodni odlazni promet koji su korisnici ostvarili iz pokretne mreže HT-a bio veći za 6,6%.

Sistemska rješenja

Prihodi od sistemskih rješenja kontinuirano rastu u svim segmentima portfelja. U četvrtom tromjesečju najsnažniji rast ostvaren je u području prilagođenih rješenja za ICT i portfelja standardnih ICT usluga. U portfelju standardnih ICT usluga ključni su pokretači prihoda Office 365, Mini i Maksi fiskalna blagajna i ICT oprema.

HT je uspješno sudjelovao u sada najvećim dijelom završenoj implementaciji integrirane solarne elektrane na lokaciji društva Građa d.d. za građevinarstvo i opremanje interijera. Taj projekt omogućit će društvu Građa d.d. da smanji svoje troškove poslovanja, poveća energetska neovisnost i smanji emisije ugljičnog dioksida zahvaljujući uporabi izvora obnovljive energije. Projekt pokazuje kako HT pomaže društvima da ostvare koristi od tehnologija koje su im već dostupne, poboljšaju svoje poslovanje i pridonesu čišćem okolišu, što je u skladu s misijom i strateškim usmjerenjem HT-a.

HT je isto tako bio partner Hrvatske akademske i istraživačke mreža (CARNET) u tekućem projektu izgradnje pasivne mrežne infrastrukture u školama u okviru druge faze programa e-Škole. Svrha je pilot-projekta e-Škole uspostaviti sustav razvoja digitalno zrelih škola putem projekta i evaluacije primjene informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT) u nastavnim i poslovnim procesima škola u Republici Hrvatskoj. Projekt pokazuje da je HT pouzdan partner javnog sektora u provedbi najsloženijih projekata koji se odnose na nove tehnologije i u digitalnoj transformaciji hrvatskog obrazovnog sustava, što je u skladu sa strategijom HT-a u predstojećim godinama.

HT Business Showroom, inovativni centar za napredne digitalne tehnologije, službeno je otvorio svoja vrata. HT je pred medijima te više od 100 poslovnih partnera i najvažnijih hrvatskih poduzetnika predstavio digitalna tehnološka rješenja i prednosti koja ona nude hrvatskom društvu, poduzećima i poduzetnicima. Predstavljene su četiri ključne inicijative: proširenje podatkovnog centra HT-a i prednosti tehnologija u oblaku, tehnologija Azure Stack u partnerstvu s Microsoftom, tehnologije i projekti za pametne gradove i tehnologija lanca blokova (*blockchain*) u digitalizaciji industrije i javnog sektora. Na događanju svi su hrvatski poduzetnici pozvani pridružiti se Hrvatskom Telekomu u njegovu radu na jačanju postupka digitalizacije i gospodarskog rasta u Hrvatskoj.

HT je u listopadu pokrenuo i komunikacijsku kampanju „Digital-

no oglašavanje" u svim medijima. U kampanji je HT predstavljen kao društvo koje poduzetnike u Hrvatskoj povezuje s prilikama koje sada nudi tehnologija, čime se podupire temeljna tvrdnja: „Pouzdan smo partner u digitalizaciji društava. Uvodimo pametne tehnologije u društva kako bi ona poboljšala svoju produktivnost i učinkovitost." Medijska kampanja bila je popraćena četirima događanjima s prezentacijama o digitalizaciji i digitalnom oglašavanju za poduzetnike. Više od 220 društava prisustvovalo je radionicama kako bi naučilo o digitalizaciji u praksi i kako internet mijenja način na koji komuniciramo i poslujemo te o svim mogućnostima za oglašavanje koje on nudi. Interaktivna radionica pokazala se kao izvrstan koncept za poduzetnike koji žele dobiti praktične savjete za konkretne poslovne situacije.

Combis nastavlja s ulaganjima u istraživanje i razvoj vlastitih proizvoda te puštanjem u promet novih proizvoda kao što su pametni upravljani udaljeni pristup (ARA) i upravljana sigurnost (testiranje prodora i upravljani vatrozid). U tijeku su intenzivne marketinške aktivnosti i unovčavanje u pogledu EMA-e, odnosno mobilnosti poduzeća kao usluge.

Poduzimaju se intenzivne aktivnosti povezane s ponudom složenih rješenja koje su dovele do sklapanja nekoliko velikih poslova, uključujući rješenja za usluge u oblaku, razvoj aplikacija i upravljane usluge.

Razni prihodi

Prihodi od energije bili su manji za 96 milijuna kuna, odnosno 100,0%, u odnosu na 2018. zbog prodaje energetskog poslovanja u rujnu 2018.

Prihodi od netelekomunikacijskog poslovanja smanjili su se za 5 milijuna kuna, odnosno 24,1%.

SAŽETAK KLJUČNIH FINANCIJSKIH POKAZATELJA – CRNOGORSKI TELEKOM NEKONSOLIDIRANO

Račun dobiti i gubitka u milijunima kuna	2018. izvješteno	2018. prilagođeno	2019.	% promjene 19./18. prilagođeno	Q4 2018. izvješteno	Q4 2018. prilagođeno	Q4 2019.	% promjene 19./18. prilagođeno
Prihod	625	625	594	-4,9%	150	150	148	-1,5%
Pokretne telekomunikacije	324	324	312	-3,8%	76	76	78	3,2%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	73	73	59	-18,9%	17	17	14	-18,3%
Širokopolasni pristup i TV	117	117	116	-0,2%	29	29	29	1,4%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	19	19	17	-11,2%	4	4	4	-7,3%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	53	53	52	-2,9%	15	15	14	-5,8%
Sistemska rješenja	39	39	38	-1,1%	11	11	10	-8,0%
Jednokratne stavke	5	5	7	50,7%	3	3	4	53,8%
EBITDA prije jednokratnih stavki nakon najma		229	215	-6,0%		52	51	-2,1%
EBITDA prije jednokratnih stavki	233	260	246	-5,3%	56	59	58	-1,8%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	228	256	239	-6,3%	53	57	54	-4,7%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	58	59	44	-26,5%	5	2	6	135,6%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	54	51	32	-37,2%	5	1	1	-14,0%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki nakon najma		36,7%	36,3%	-0,5 p.p.		34,9%	34,7%	-0,2 p.p.
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	37,2%	41,7%	41,5%	-0,2 p.p.	37,1%	39,6%	39,4%	-0,1 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	36,5%	40,9%	40,3%	-0,6 p.p.	35,2%	37,6%	36,4%	-1,2 p.p.
Marža EBIT-a	9,3%	9,5%	7,3%	-2,2 p.p.	3,3%	1,6%	3,9%	2,3 p.p.
Marža neto dobiti	8,6%	8,1%	5,4%	-2,8 p.p.	3,1%	0,9%	0,7%	-0,1 p.p.

Napomena: u odnosu na MSFI 16, račun dobiti i gubitka za 2018. godinu, novčani tok i KPI-i usklađeni su proforma za procijenjene učinke MSFI-ja 16 (na temelju podataka iz 2019.). Stoga, usklađeni podaci za 2018. godinu ne odgovaraju revizijskim financijskim izvještajima za 2018. godinu.

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Mobilni korisnici u 000	369	375	1,5%	369	375	1,5%
- Broj prepaid korisnika	142	134	-5,8%	142	134	-5,8%
- Broj postpaid korisnika	227	241	6,1%	227	241	6,1%
Ukupne telefonske linije - maloprodaja u 000	114	109	-4,4%	114	109	-4,4%
Širokopojasne pristupne linije - maloprodaja u 000	70	82	15,9%	70	82	15,9%
TV korisnici u 000	65	71	9,7%	65	71	9,7%

Napomena: korisnička baza koje je Crnogorski Telekom izvijestio lokalnoj regulatornoj agenciji

Telekomunikacije pokretne mreže

Prihodi od pokretnih telekomunikacija smanjili su se u odnosu na 2018. za 12 milijuna kuna, odnosno 3,8%, pod utjecajem manjih prihoda od *prepaid* usluga (12 milijuna kuna, odnosno 18,8%) i posjetitelja (3 milijuna kuna, odnosno 24,7%), koji su djelomično neutralizirani većim prihodima od *postpaid* usluga (1 milijun kuna, odnosno 0,7%) i ostalim prihodima od pokretnih telekomunikacija (1 milijun kuna, odnosno 9,1%).

Segment *postpaid* usluga (na maloprodajnoj razini, isključujući učinak MSFI-ja 15) zabilježio je daljnji rast za 2,6% na godišnjoj osnovi i povećanje pretplatničke baze za 6,1%.

Ostvareni prihodi od *postpaid* usluga pod utjecajem su segmenta privatnih korisnika (povećanje korisničke baze za 9,6%), dok su se prihodi od *postpaid* usluga pruženih poslovnim korisnicima smanjili (iako se korisnička baza povećala za 3,5%). Ako se gleda samo četvrto tromjesečje, vidljiv je pozitivan razvoj u segmentu *postpaid* usluga: dok je u trećem tromjesečju zabilježen rast od 1,5% na godišnjoj osnovi (na maloprodajnoj razini i prije MSFI-ja 15), u četvrtom tromjesečju rast je iznosio 5,4% usprkos uvođenju tarifa za neograničene govorne usluge na tržište. Rastom u segmentu privatnih korisnika nisu se mogli u potpunosti kompenzirati manji prihodi od *prepaid* usluga na maloprodajnoj razini.

Segment *prepaid* usluga i dalje predstavlja izazov. Pad prihoda od *prepaid* usluga od 16,6% (na maloprodajnoj razini) posljedica je smanjenja broja korisnika za 8,2% (aktivan prelazak s *prepaid* usluga na *postpaid* usluge) i manjeg ARPU-a (10,6% na maloprodajnoj razini).

Crnogorski Telekom zadržao je vodeći položaj na tržištu *postpaid* usluga na kraju 2019. ukupno i u oba korisnička segmenta.

Telekomunikacije nepokretne mreže

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se u odnosu na 2018. za 18 milijuna kuna, odnosno 6,7%, uglavnom zbog pada prihoda od govornih usluga (14 milijuna kuna, odnosno 8,9%).

Prihodi od širokopojasnih i televizijskih usluga u nepokretnoj mreži stabilni su i općenito na istoj razini kao prošle godine te su za 1,8% veći u odnosu na plan, dok su se prihodi od govornih usluga u nepokretnoj mreži nastavili smanjivati, ali je to smanjenje sporije u četvrtom tromjesečju.

Prihodi od širokopojasnih i televizijskih usluga u nepokretnoj mreži općenito su u skladu s planom jer bi se većim brojem korisnika (za 1,7% i 4,2%) moglo kompenzirati smanjenje ARPU-e.

Prihodi od sistemskih rješenja bili su na razini četiri tromjesečja 2018.

PREGLED PROFITABILNOSTI SEGMENTATA

PREGLED PROFITABILNOSTI SEGMENTA

Od siječnja 2017., Crnogorski Telekom je konsolidiran u rezultate Grupe i slijedom toga poslovni segmenti Grupe su segment privatnih korisnika, segment poslovnih korisnika, mreža i funkcije podrške, konsolidirana jedinica Optima i konsolidirana jedinica Crnogorski Telekom.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Pored toga, segment poslovnih korisnika odgovoran je za poslovanje veleprodajnih usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija.

Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije.

Iskon, Combis, KDS, E-tours i HT Produkcija, društva u potpunom vlasništvu HT-a, dio su gore navedenih segmenata i imaju jednaku

strukturu kao i matično društvo.

Konsolidirana jedinica Optima uključuje doprinose svih funkcija Optima Telekoma financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente, osim pojedinosti o prihodima o kojima se izvješćuje u cjelokupnom iznosu pod stavkom Ostali prihodi od nepokretnih telekomunikacija. U skladu s „Kineskim zidom“ koji je uveo regulator, pristup brojčanim podacima Optima Telekoma je ograničen. Slijedom toga, provodi se samo financijska konsolidacija bez uključivanja nefinancijskih KPU-ova Optima Telekoma u postignuća Grupe.

Konsolidirana jedinica Crnogorski Telekom uključuje doprinose svih funkcija Crnogorskog Telekoma financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente.

U financijskim izvješćima Grupa izvješćuje o segmentima na temelju doprinosa EBITDA-i prije jednokratnih stavki i nakon najmovi. Prihodi i rashodi segmenata uključuju primarne rezultate.

Amortizacija se ne dodjeljuje segmentima, osim dijela koje se odnosi na Optima telekom i Crnogorski telekom jer se većina odnosi na pokretnu i nepokretnu mrežu koja je dio Mreže i funkcije podrške.

Financijski rezultati segmenta privatnih korisnika

u milijunima kuna	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	2.031	2.046	0,7%	552	518	-6,1%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	1.651	1.604	-2,9%	403	395	-2,0%
Razno	38	16	-59,2%	6	5	-22,7%
Prihod	3.720	3.666	-1,5%	961	918	-4,5%

Financijski rezultati segmenta poslovnih korisnika

u milijunima kuna	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	1.094	1.106	1,1%	213	245	14,9%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	977	980	0,4%	243	251	3,2%
Sistemska rješenja	762	842	10,5%	275	306	11,2%
Razno	80	1	-98,8%	16	0	-98,5%
Prihod	2.912	2.929	0,6%	747	802	7,3%

Financijski rezultati mreže i funkcija podrške

u milijunima kuna	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	153	173	13,1%	52	56	7,9%

Financijski rezultati segmenta Optima konsolidirano

u milijunima kuna	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	526	516	-1,9%	137	124	-9,8%
Prihod	526	516	-1,9%	137	124	-9,8%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	8	4	-55,7%	3	2	-40,8%

Segment Crnogorski Telekom konsolidirano

u milijunima kuna	2018.	2019.	% promjene 19./18.	Q4 2018.	Q4 2019.	% promjene 19./18.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	325	312	-4,0%	76	78	3,2%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	261	244	-6,7%	64	60	-6,0%
Sistemska rješenja	39	38	-1,1%	11	10	-8,0%
Prihod	625	594	-5,0%	150	148	-1,5%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	6	4	-29,9%	2	2	15,2%

GLAVNA FINANCIJSKA OBILJEŽJA HT D.D.

GLAVNA FINANCIJSKA OBILJEŽJA HT D.D.

Prihodi

Prihodi su se smanjili za 135 milijuna kuna, odnosno 2,2%, na 5.893 milijuna kuna u 2019. u odnosu na 2018. Smanjenje je bilo rezultat manjih raznih prihoda (97 milijuna kuna, odnosno 99,0%), kao posljedica prodaje energetskeg poslovanja, i prihoda od nepokretnih telekomunikacija (84 milijuna kuna, odnosno 3,3%), u prvom redu kao rezultat pada prihoda od govornih usluga i manjih prihoda od širokopojsnih usluga. Smanjenje je djelomično neutralizirano većim prihodima od pokretnih telekomunikacija (27 milijuna kuna, odnosno 0,9%) pod utjecajem većih prihoda od *postpaid* usluga i uređaja i većim prihodima od sistemskih rješenja (19 milijuna kuna, odnosno 8,2%).

EBITDA prije jednokratnih stavki nakon najmov

EBITDA prije jednokratnih stavki nakon najmov smanjila se za 89 milijuna kuna, odnosno 3,5%, na 2.454 milijuna kuna u 2019. zbog slabije realizacije prihoda, koja je djelomično neutralizirana manjim troškovima redovnog poslovanja bez jednokratnih stavki (35 milijuna kuna, odnosno 1,0%) i većim ostalim prihodima iz redovnog poslovanja (11 milijuna kuna, odnosno 7,3%).

Neto dobit nakon manjinskih udjela

Neto dobit nakon manjinskih udjela smanjila se za 281 milijuna kuna, odnosno 28,1%, na 717 milijuna kuna u 2019. zbog manje EBITDA-e (154 milijuna kuna, odnosno 5,5%) i veće amortizacije (215 milijuna kuna, odnosno 14,6%), što je djelomično neutralizirano manjim oporezivanjem (54 milijuna kuna, odnosno 25,2%) i pozitivnim učinkom neto financijskog rezultata (35 milijuna kuna, odnosno 33,8%).

KORPORATIVNA DRUŠTVENA ODGOVORNOST

The background of the image is a dark purple gradient. Overlaid on this is a complex network of thin, bright pink lines that connect various points. These points are represented by small, glowing pink dots of varying sizes. The network of lines and dots creates a sense of connectivity and structure, resembling a molecular model or a digital network. The overall aesthetic is modern and technological.

KORPORATIVNA DRUŠTVENA ODGOVORNOST

Hrvatski Telekom, predvodnik digitalne transformacije u Hrvatskoj, ozbiljno shvaća svoju odgovornost i ulogu koju ima u društvu. Svjesni smo kako su digitalizacija Hrvatske i povezivanje svih građana s modernim tehnologijama nužni za brži gospodarski i društveni napredak Hrvatske danas i u budućnosti.

Upravo zato, u 2019. godini obezali smo se da ćemo digitalizirati Hrvatsku i izgraditi društvo koje ne poznaje digitalnu podijeljenost. Obećali smo da ćemo izgraditi Svijet boljih mogućnosti u kojem će svatko moći stalno biti povezan s ljudima i prilikama koji čine život boljim, jednostavnijim i zabavnijim. U međuvremenu smo to obećanje već utkali u brojne aktivnosti prema dionicima koji nas okružuju – korisnicima, dobavljačima i investitorima, zaposlenicima, prema okolišu i zajednici u kojoj posluje.

Uspješno smo završili modernizaciju mobilne mreže, te nastavljamo s daljnjim ulaganjima u komunikacijsku infrastrukturu te nove proizvode i usluge. S više od 20 inovativnih ICT rješenja, ključni smo partner u razvoju pametnih gradova, a velike napore ulažemo i u održivi razvoj.

U svojim aktivnostima ne zaboravljamo ulagati u najvrjedniji resurs koji postoji, a to je znanje. Smatramo kako je podrška mladih stručnjaka i njihova priprema za poslove budućnosti preduvjet razvoja gospodarstva. Svojim donacijskim programom potičemo zanimanje mladih ljudi za STEM vještine i omogućujemo im za rad s novim tehnologijama. Razvijamo pritom i programe stipendiranja, kontinuirano zapošljavamo mlade stručnjake i omogućujemo im rad u međunarodnom okružju.

Usklađenost sa zakonima i drugim propisima, pridržavanje internih pravila i Kodeksa ponašanja osnova su odgovornog korporacijskog upravljanja.

Od 2015. godine HT Grupa i sve njene članice imaju na snazi Politiku o društvenoj odgovornosti koja je temelj na kojem Grupa kontinuirano utvrđuje, održava, prati i razvija odgovornosti u vezi s korporacijskom odgovornošću i s njome povezanim dužnostima.

Auditori DT-a u kolovozu su proveli centralnu internu reviziju HT-ova Integriranog sustava upravljanja okolišem, zdravljem i sigurnošću na radu, kao dijela Sustava integriranog upravljanja DTAG-a, u skladu sa zahtjevima normi ISO 14001 i OHSAS 18001. Revizija je potvrdila integraciju brige o okolišu u sve relevantne radne procese i visoku ekološku svijest zaposlenika te pokazala da HT-ov Integrirani sustav funkcionira na profesionalnoj razini, odnosno da HT ispunjava sve zahtjeve koje je Društvo utvrdilo te sve zahtjeve sukladno standardima.

Odgovornost prema zajednici

Društvo znanja

U 2019. nastavili smo suradnju sa STEM fakultetima, čiji studenti dolaze na praksu i pruženo im je mentorstvo. Nadalje, imaju mogućnost dobivanja stipendija, a najbolji među njima i imaju priliku za zaposlenje. Izabrane studente FER-a i Algebre (studij primijenjenog računarstva), čiji smo studentski partner, stipendi-

ramo s 1.600 HRK mjesečno.

Suradnja je nastavljena i sa studentskim udrugama, sudjelujemo na natjecanjima, te na sajmovima karijera, dok naši stručnjaci iz kompanije često gostuju na fakultetima na kojima podučavaju studente konkretnim znanjima iz prakse.

Ljetne prakse za studente

Prošle godine nastavljen je projekt HT Ljetna praksa, kojom studenti imaju priliku u praksi primijeniti stečeno teoretsko znanje. Prakse su namijenjene studentima različitih fakulteta (uglavnom STEM i društvenog smjera) u Zagrebu, Vinkovcima, Splitu i Rijeci.

Donacije i sponzorstva

Hrvatski Telekom jedna je od prvih kompanija koja je prepoznala važnost sustavnog i sveobuhvatnog poticanja STEM edukacije u hrvatskim školama. Pomoću donacijskog programa, koji je pokrenut 2004. godine, s više od 10 milijuna kuna podržano je ostvarivanje oko 300 projekata koji su pozitivno doprinijeli različitim segmentima društva te je educirano više od 300 mentora.

U posljednje četiri godine provođenja, donacije i edukacije su usmjerene u STEM, a u suradnji s partnerom IRIM-om, STEM znanja su prenesena najnovijim metodama i uz pomoć najnovijih tehnologija na više od 2.000 učenika diljem Hrvatske.

Donacijski program Generacija Now

Generacija NOW donacijski je program koji Hrvatski Telekom i Institut za razvoj i inovativnost mladih provode kako bi pripremili mlade za poslove budućnosti. Cilj donacijskog programa je povezivati postojeća i nova znanja u području tehnologije pri izradi kreativnih IoT projekata, razvijati kreativnost, poticati inovativnost i pružati brojne mogućnosti učenicima kako bi razvijali vlastite projekte.

Hrvatski Telekom je u 2019. godini donirao 900 000 kuna u sklopu donacijskog programa Generacija Now. Tim je novcem potpomognut razvoj projekata temeljenih na praktičnoj primjeni znanja iz STEM područja. U studenom 2019. HT je lansirao i prvi hrvatski dokumentarni film „Generacija inspiracija“, koji razbija predrasude s kojima se susreću mladi prilikom uključivanja u STEM aktivnosti.

Novost od ove godine je da HT u suradnji s IRIM-om na raspolaganje pruža prvi STEM kurikulum koji škole mogu primjenjivati u nastavi, pod službenim pokroviteljstvom Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Razvijena partnerstva

HT prepoznat je kao relevantan partner stručne i znanstvene zajednice potpomažući okupljanja kao što su konferencije Shift Dev 2020, DigitalLAB.in, Debug i druga događanja povezana s telekomunikacijskim sektorom.

Hrvatski Telekom je već dvanaestu godinu zaredom partner Muzeja suvremene umjetnosti s kojim organizira izložbu HT nagrada

za hrvatsku suvremenu umjetnost. Tijekom proteklih dvanaest godina izložba se profilirala u relevantan pregled situacije na domaćoj likovnoj sceni. Prošle godine uvedena je i nova nagradna kategorija namijenjena mladim umjetnicima, među čijim je radovima stručno povjerenstvo nagradilo najboljeg s 20 tisuća kuna.

Dvanaestu je godinu održana i dodjela književne nagrade tportal-a vrijedna 50 tisuća kuna, koja je uručena piscu Nikoli Petkoviću za roman *Put u Gonars*.

U 2019. godini smo kao najbolji prijatelj filmskih festivala sponzorski podržali ZagrebDox, Pula Film Festival, Motovun Film Festival, Vukovar Film Festival, Zagreb Film Festival i dvije marketinške konferencije HURA-e: Dani komunikacija i Weekend Media Festival. Također, podržali smo i hrvatski sport – hrvatsku nogometnu reprezentaciju, 1. hrvatsku nogometnu ligu koja nosi naziv Hrvatski Telekom prva liga i košarkašku A ligu koja nosi naziv Hrvatski Telekom Premijer Liga.

Hrvatski Telekom je i 2019. bio glavni partner tehnološkog showa Bug Future Show te je podržao najveće regionalno *start-up* natjecanje Idea Knockout u sklopu kojeg je najbolji tim osvojio odlazak na najveći svjetski sajam potrošačke elektronike CES 2020 te izlagački štand na sajmu.

Klub volontera

U Hrvatskom Telekomu 2019. godine osnovan je klub volontera HT-a u koji se već u prvom mjesecu od osnivanja prijavilo gotovo 200 zaposlenika entuzijasta velikog srca željnih pomoći onima koji su u potrebi. Klub je osnovan krajem godine, a do kraja godine uspjeli smo provesti četiri akcije dobrovoljnog davanja krvi, radionicu za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi u domu Maestral u Splitu i akciju pomoći pri uređenju Caritasovog doma za majke s djecom do tri godine Kuća ljubavi u Zagrebu.

Odgovornost prema zaposlenicima

Neprestano podižemo razinu znanja u organizaciji. Usavršavanje zaposlenika nam je prioritet te smo, osim klasičnih edukacija u učionici, još 2017. uveli digitalno učenje putem platforme koja nudi više od 20 000 *online* tečajeva. Ponosni smo što se u 2019. godini broj završenih digitalnih edukacija utrostručio u odnosu na 2018. godinu što dokazuje da naši zaposlenici rado prihvaćaju moderne alate za učenje i samoinicijativno posežu za kontinuiranim usavršavanjem.

Identificirali smo ključne talente iz svih područja kompanije te razvoju njihovih karijera pristupamo individualno kako bismo ciljano povećali kompetencije, angažiranost i motivaciju. U 2019. u suradnji s renomiranim predavačima s prestižnih svjetskih fakulteta, talenti su radili na konkretnim studijama slučajevima i na kraju talent programa izradili završne radove od kojih će neke ideje biti implementirano u redovne poslovne procese. U protekloj je godini 30% zaposlenika talenata promovirano na višu poziciju.

Hvala Ti! je program prepoznavanja i nagrađivanja zaposlenika koji „rade sa srcem“ jer tako radimo bolje, učimo više i pružamo vrhunsku uslugu. Budući da smo svjesni činjenice da kao tehnološki lider postavljamo visoke standarde poslovanja, brinemo

se i o usklađenosti privatnog i poslovnog života te o zdravlju svojih zaposlenika – fleksibilno radno vrijeme, slobodan dan za roditelje prvašića prvog dana nastave, *petak u papučama*, sistematski pregledi, Multisport – mogućnost korištenja više od 400 sportskih objekata diljem hrvatske pod povoljnim uvjetima, HT Olimpijada te sudjelovanje u B2B Run utrci neke su od brojnih mogućnosti.

Za izvrsnost u upravljanju ljudskim resursima te kontinuirano unapređenje radnih procesa i praćenja globalnih trendova ocijenjeni smo visokom ocjenom čime smo potvrdili status Poslodavca Partnera.

Privlačenje talenata

Hrvatski Telekom želi privlačiti najbolje zaposlenike, odnosno, najtalentiranije ljude. Kontinuirano provodimo akcije kojima privlačimo talente s tržišta rada, ali i interne aktivnosti kojima pružamo sustavnu platformu za rast i razvoj HT talenata.

Osim edukacija i radionica za talente provedenih u suradnji s DT-om, najznačajniji događaj u 2019. bio je prvi interni Hackathon *Can you Hack it?* na koji se prijavilo čak 20 timova koji su imali priliku stručnom žiriju predstaviti svoje ideje za unapređenje procesa i/ili proizvoda.

Odgovornost prema korisnicima

Najbolja mreža

Briga o korisnicima iznimno nam je važna kako bismo sve u Hrvatskoj povezali s prilikama koje danas pružaju najnovije tehnologije.

Hrvatskom Telekomu u 2019. dodijeljene su još dvije nagrade koje potvrđuju vrhunsku kvalitetu mobilne mreže, za najbržu mobilnu mrežu u Hrvatskoj i za najbolju pokrivenost.

Nagrade je dodijelila kompanija Ookla, svjetski lider u testiranju i analizi interneta, s preko 10 milijuna testova pokrenutih od strane korisnika dnevno.

Ovo priznanje rezultat je naših kontinuiranih investicija u izgradnju i modernizaciju mobilne mreže.

Kako bismo korisnicima pružili proizvode i usluge koje im najbolje odgovaraju, kontinuirano povećavamo njihovu brzinu, povećavamo količinu uključenog podatkovnog prometa i dodajemo nov, atraktivan sadržaj. Ključni korak u poboljšanju korisničkog iskustva je aplikacija Moj Telekom koja korisnicima daje detaljan pregled svih telekomunikacijskih usluga u fiksnoj i mobilnoj mreži.

Naš Magenta 1 koncept koji spaja mobilnu, fiksnu i *cloud* ponudu te nudi premium uslugu i sadržaje i dalje je predvodnik na tržištu.

Spremni za 5G tehnologiju

HT je u 2019. uspješno završio modernizaciju mobilne mreže i u potpunosti je pripremio za 5G mrežu. Prvi smo na hrvatskom tržištu pokrenuli testnu 5G stanicu u Samoboru, a imamo i nekoliko testnih 5G lokacija diljem zemlje.

Implementacijom 5G tehnologije otvaramo vrata 4. industrijske revolucije i gigabitnog društva u Hrvatskoj. Vjerujemo da na taj način možemo aktivirati potencijal svih krajeva Hrvatske, potaknuti pozitivne gospodarske trendove te otvoriti niz novih mogućnosti i osigurati bolje uvjete za život građanima diljem Hrvatske.

Kvalitetna infrastruktura preduvjet je razvoja cijelog društva. Samo u posljednje četiri godine u nove tehnologije investirali smo više od 7,5 milijardi kuna, što je vrijednost četiri Pelješka mosta.

Dosad smo digitalizirali više od 30 % svih poslovnih subjekata u Hrvatskoj. Želimo ubrzati digitalizaciju Hrvatske i ekonomski razvoj zemlje te svim građanima zemlje omogućiti bolje prilike i usluge, kako bi bili spremni za novi val tehnoloških promjena.

Pametni gradovi

Hrvatski Telekom prošle je godine nastavio s razvojem rješenja koja poboljšavaju kvalitetu života u hrvatskim gradovima, smanjuju emisije štetnih plinova, povećavaju razinu javnih usluga i učinkovitost javne potrošnje. Neka od tih rješenja jedinstvena su u svijetu.

U suradnji s partnerima (tvrtke Mobilisis, Profico i Furia) u Dubrovniku smo predstavili dosad najveći projekt iz područja pametnih gradova u Hrvatskoj i regiji te jedan od najvećih projekata pametnog parkinga realiziranih na NB-IoT mreži u svijetu. Zahvaljujući tom projektu postavljeno je 1900 senzora s ciljem lakšeg pronalaska slobodnog parkirnog mjesta i smanjenja prometnih gužvi.

E-punionice

U 2019. otvorili smo 60 novih punionica te se mreža HT-ovih punionica u 2019. popela na ukupno 183 punionice u Hrvatskoj i na stranim tržištima. To je dvostruko više novih punionica nego godinu ranije. HT-ove punionice lani su se proširile na tri nova strana tržišta – Češku, Crnu Goru i Kosovo, uz postojeće punionice u Albaniji, Rumunjskoj i Makedoniji.

S više od 160 e-punionica postavljenih u 80 gradova diljem zemlje razvili smo najširu nacionalnu mrežu električnih punionica u Hrvatskoj. Također, mreža HT-ovih punionica zabilježila je gotovo 50% više korištenja u odnosu na 2018. godinu.

U 2019. godini je ponovno udvostručeno korištenje naših e-punionica. Projekt izgradnje mreže e-punionica značajno pomaže očuvanju okoliša jer potiče sve veći broj vozača na korištenje električnih vozila, čime se neposredno smanjuje emisija štetnih plinova.

Senzori za praćenje kvalitete zraka

Hrvatski Telekom je u suradnji s tvrtkom SmartSense gradu Dubrovniku isporučio senzore za nadzor kvalitete zraka u zatvorenim prostorima („Air Quality Indoor“). Senzori nadgledaju parametre zraka u zatvorenim prostorima i bežično komuniciraju sa središnjom jedinicom.

Sustav sistematizira prikupljene podatke i proslijeđuje ih prilagođenoj cloud platformi, gdje su analizirani i prikazani korisnicima. Sustav tako prati kvalitetu zraka i upozorava korisnike na rizike u

domovima, uredima i učionicama.

Pametno gospodarenje otpadom

Veliki gradovi diljem svijeta bore se s problemom odvoza otpada na svojim područjima. HT je u suradnji s tvrtkom EcoMobile razvio rješenje za pametno gospodarenje otpadom u Zagrebu. Trenutno je u tijeku isporuka 2.000 senzora na NB-IoT mreži koji prate razinu popunjenosti kontejnera, a do sada je implementirano njih 1.500. Sustav obuhvaća kontejnere s ugrađenim senzorima koji u realnom vremenu javljaju da je spremnik pun, nakon čega sustav samostalno izračunava rute kojom kamioni trebaju poći kako bi ih ispraznili. Implementacijom ovoga rješenja, optimizira se broj izlazaka na teren i štedi na vremenu

Još jedno takvo rješenje, koje služi pametnom gospodarenju otpada, implementirali smo i u Splitu, Dubrovniku i na Korčuli. Riječ je o Bigbelly pametnim spremnicima, njih ukupno 80 komada, u koje su ugrađeni senzori za mjerenje količine otpada. Big belly rješenje pokazalo se kao pun pogodak s obzirom na porast broja turista na ovim područjima.

Mjerenje potrošnje vode

HT je u Sisku proveo pilot projekt u kojem je isporučeno i testirano 200 vodomjera na NB-IoT mreži, koji učinkovito mjere potrošnju vode u tom gradu.

Odgovornost prema okolišu

Održivi razvoj i zaštita klime čine jednu od strateških odrednica i HT-a i cijele DT Grupe, a korištenje energije iz obnovljivih izvora predstavlja korak dalje u stalnim naporima HT-a u stvaranju društva sa sniženim emisijama stakleničkih plinova.

Kao jedina telekomunikacijska kompanija u Hrvatskoj certificirana prema ISO 14001 standardu za upravljanje okolišem HT se usredotočio na implementaciju zelenih tehnologija i rješenja koja štede energiju i povoljno djeluju na stvaranje društva sa sniženim emisijama stakleničkih plinova.

Od 2016. godine nabavljamo „zelenu“ električnu energiju dobivenu isključivo iz obnovljivih izvora, a u svojim mobilnim mrežama upotrebljavamo i obnovljive izvore za napajanje baznih stanica. Ulaganjem u najnovije tehnologije podižemo energetske učinkovitost, a uvođenjem najmodernijih ICT tehnologija i usluga utječemo na smanjenje i vlastitog i ugljičnog otiska svojih korisnika.

Kontinuirano potičemo svoje zaposlenike na ekološko promišljanje i djelovanje, a brojne inicijative omogućuju nam smanjenje potrošnje energije i nepovoljnog utjecaja na klimu te kvalitetnu brigu o otpadu.

Vozni park HT-a se također konstantno obnavlja i modernizira, što nam omogućuje unaprijeđenje kvalitete i učinkovitosti te smanjenje štetnih utjecaja na okoliš.

Velik broj starih mobilnih uređaja prikupljen je u 2019. godini od korisnika i iz internih zaliha. Dosad je HT ukupno prikupio i ekološki zbrinuo gotovo 152 tisuće starih mobilnih uređaja, njihovih baterija i pripadajuće opreme.

Odgovorno poslovanje u društvima u vlasništvu HT-a

COMBIS

COMBIS u 2019. godini nastavlja aktivnu suradnju sa studentima zagrebačkog Fakulteta elektrotehnike i računarstva (FER). Tako je petero studenata FER-a u siječnju 2019. godine dobilo stipendije. Osim toga, COMBIS je bio brončani sponzor na bruošijadi FER-a, a također je dao podršku studentima Prirodoslovno-matematičkog fakulteta iz Splita, koji su se natjecali u okviru STEM Games u Poreču.

U svojoj podršci mladima zainteresiranim za STEM područje COMBIS ne zaboravlja niti djecu. Tako je u travnju 2019. donacijom podržao odlazak mladih robotičara osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta, koji djeluju u sklopu Udruge Gradionica, u njihovom odlasku na finale svjetskog natjecanja First LEGO League (FLL) u Houston, SAD.

COMBIS je u 2019. podržao brojne konferencije u Hrvatskoj kao što su 3T konferencija, Cisco Connect, Microsoft WinDays 19, Oracle Day, Dani UHPA-e, vForum, Dell Technologies Forum, a izvan Hrvatske tu su sponzorstva na IBM Think SEE u Beogradu i Infosecurity Europe 2019 u Londonu.

Oduševljenje posjetitelja izazvala je trinaesta po redu COMBIS konferencija krovne teme *Going Beyond Ideas* održana u Vodica. Usto, u listopadu je predstavljen rezultat kolaboracije s FER-om i ASR Grupom - IoT platforma ComEnergy – rješenje koje omogućuje praćenje potrošnje energenata.

COMBIS je u 2019. godini novčanom donacijom podržao drugi po redu projekt *Princeza Pričalica* koji provodi X. gimnazija Ivan Supek te Udrugu za zaštitu životinja i okoliš, *Šapica*. Novčanu donaciju predao je i Hrvatskoj mreži za beskućnike, dok je novčanom donacijom podržao Dobrovoljno vatrogasno društvo Selca na otoku Braču.

Iskon

Iskon je u 2019. godini nastavio sa svojim sponzorskim aktivnostima u području kulturnog glazbenog djelovanja, a značajan naglasak stavio je i na odnos prema zaposlenicima.

Pod sloganom „Iskonovci, zaljubljeni u dobru glazbu“, Iskon je u 2019. godini podržao prvu hrvatsku dodjelu nagrada za najbolja rock i vezana glazbena ostvarenja *Rock&OFF* u koprodukciji Unisona i Tvornice kulture. Pokrenut je i prvi hrvatski online *Rock&OFF* radio, kao i škola glazbenog novinarstva.

Iskon je treću godinu zaredom financijski podržao i cjelogodišnji program Tvornice kulture, koja je u jesen programom *20 koncerata* proslavila 20. godišnjicu svojeg postojanja. Ponovno je podržan i glazbeni program Zagreb Beer Festa, kojeg je u svibnju kroz četiri dana posjetilo oko 40.000 ljudi.

Osim sponzorstava u kulturi, Iskon je zajedno s drugim članicama HT Grupe podržao stručnu konferenciju Carneta CUC, a bio je i glavni sponzor WES radionice studentske udruge EESTEC LC na Fakultetu elektrotehnike i računarstva. Iskonovi su eksper-

ti educirali 30-ak studenata elektrotehnike i srodnih smjerova o dostignućima na području senzoričke, te im uz Iskon. Smarthome sustav omogućili kreiranje potpuno novih senzora te ljetnu praksu u odjelima IT-a u Iskonu.

Odgovornost prema zaposlenicima

U tvrtki je tijekom 2019. godine organizirano 5 predavanja *Inovativni Iskon*, s inspirativnim vanjskim predavačima koji su se dotaknuli aktualnih ICT tema. Krajem godine, s više od 100 sati učenja u Learning sustavu, Iskonovci su u internoj akciji *Dobrovoljno učenje* financijski pomogli Inovacijski kabinet Srednje strukovne škole u Samoboru.

Velik je naglasak stavljen na održanje dobrog balansa privatnog i poslovnog života, koji kao značajnu prednost vidi čak 87% zaposlenika. U 2019. godini zaposlenicima su omogućeni dodatni dani plaćenog dopusta za prvi dan škole ili vrtića. Iskonovci i dalje tri dana u tjednu mogu provesti radeći od kuće, sami odabrati početak vlastitog radnog vremena i uživati u osiguranim fleksibilnim uvjetima rada.

U uredima Iskonovaca održani su još najveći dosad *Kids day*, tj. dan na poslu s djetetom te Akcija dobrovoljnog darivanja krvi. Najvažnija interna akcija je bila priprema za predstavljanje Iskona kao branda na tržištu rada. U njoj je svojim pogledima i prijedlozima sudjelovalo preko 50 internih Iskonovaca.

Crnogorski Telekom

Crnogorski Telekom, jedna od vodećih kompanija u zemlji, svojim projektima doprinosi područjima koji su važne za tamošnju zajednicu. Područja na koje se fokusira su razvoj informatičkog društva i razvoj lokalne zajednice, kroz podršku projektima i suradnju s neprofitnim organizacijama i institucijama u područjima kulture, sporta, obrazovanja itd.

Internet u službi obrazovanja

U 2019. godini Crnogorski Telekom je započeo s novom fazom projekta *Besplatan internet u školama*, zahvaljujući kojoj će značajan broj škola u ruralnim i prigradskim dijelovima zemlje dobiti besplatan mobilni internet. Time je nastavljena 12 godina duga i oko pola milijuna eura vrijedna suradnja s Ministarstvom obrazovanja, budući da Crnogorski Telekom od 2007. godine besplatno pruža širokopojasni internet svim crnogorskim osnovnim i srednjim školama, kao i predškolskim ustanovama.

Za svako dobro

Telekom je i ove godine organizirao donacijski program Za svako dobro, koji za cilj ima podršku projektima od posebne važnosti za zajednicu. U 2019. podržani su projekti: *Izrada Web i mobilne (Android i iOS) aplikacije za roditelje*, koja za cilj ima veću informiranost roditelja kada su u pitanju postignuća njihove djece u školi. Projekt *Muziku u sva srca* promovira muzičko obrazovanje slijepih osoba, koje će dobiti posebnu web stranicu za učenje instrumenata, dok će najveća muzička škola u zemlji dobiti Brailleov pisač s neophodnim softverima i materijalom. Projekt *Poduzetništvo, inovacije i digitalne tehnologije za dobro mladih* promovira poduzetništvo i inovacije koje podrazumijevaju korištenje digitalnih tehnologija.

Svijet novih mogućnosti

Kompanija je prošle godine predstavila *Svijet novih mogućnosti* – strateško opredjeljenje Crnogorskog Telekomu da tehnologiju i digitalne servise i usluge stavi na raspolaganje svim građanima. Tada su predstavljene i nove funkcionalnosti aplikacije *Moje drvo* (*Go Plant Me*), koje olakšavaju građanima širom Crne Gore da se aktivnije uključe u ozelenjavanje gradova, za što od Telekoma dobivaju gigabajte. Inicijativom *Pametni parkovi* Crnogorski Telekom i Glavni grad Podgorica promoviraju parkove kao zelene oaze u kojima građani Podgorice i sve brojniji turisti tijekom najvećeg dijela godine mogu provoditi vrijeme i završavati obaveze za koje im je neophodan Internet, koji su do sada tražili u kafićima.

Volonterski klub Crnogorskog Telekomu

U 2019. godini Volonterski klub Crnogorskog Telekomu nastavio je s aktivnostima u cilju promoviranja principa društvene odgovornosti. Klub je udružio snage s više nevladinih organizacija i organizirao inicijative sada već tradicionalne sadnje drveća u Podgorici, edukativne obilaskе prirodnih staništa ugroženih ptičjih vrsta, itd. Volonterski klub CT-a je s crnogorskim Zavodom za transfuziju krvi organizirao akciju dobrovoljnog davanja krvi za zaposlenike Crnogorskog Telekomu.

S Međunarodnim ženskim klubom Crne Gore, Klub je sudjelovao na Božićnom humanitarnom sajmu i pomogao u prikupljanju

sredstava za nekoliko institucija u području obrazovanja i socijalne zaštite djece. Volonterski klub i zaposlenici Telekomu osigurali su novogodišnje pakete i poklone za djecu koja su praznike provela u Institutu za bolesti djece u Podgorici, kao i za djecu članove Udruženja gluhih i nagluhih iz Podgorice.

Ostale inicijative

Telekom je prošle godine podržao izložbu i projekt *365 dana zajedno*, predstavljenu u više crnogorskih gradova. Izložba je rezultat suradnje i prijateljstva Ambroza Nikača, fotografa i paraolimpijca u stolnom tenisu i streljaštvu, i Relje Erakovića, docenta na Fakultetu dramskih umjetnosti na Cetinju. Telekom je podržao inicijativu Općine Budva te je svim korisnicima Dnevnog centra za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju iz Budve donirao pametne satove za djecu.

U 2019. godini Telekom je predstavio i brojne inicijative iz područja „zelenog poslovanja“. Crnogorski Telekom je u deset godina uspio smanjiti emisiju ugljičnog dioksida (CO₂) za više od 30%, čime su premašena očekivanja Deutsche Telekom Grupe. Najznačajniji korak tijekom prošle godine napravljen je upotrebom suvremenog Free Cooling sistema za klimatizaciju, koji smanjuje emisiju štetnih plinova i potrošnju električne energije. Telekom je za ovu i slične inicijative dobio snažnu podršku Agencije za zaštitu prirode i životne sredine Crne Gore.

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA HT GRUPE

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA
KONSOLIDIRANA BILANCA
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O TIJEKU NOVCA

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA

u milijunima kuna	2018. izvješteno	2018. prilagođeno	2019.	% promjene 19./18. prilagođeno	Q4 2018. izvješteno	Q4 2018. prilagođeno	Q4 2019.	% promjene 19./18. prilagođeno
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	3.450	3.450	3.464	0,4%	840	840	841	0,1%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	3.415	3.415	3.344	-2,1%	847	847	830	-2,1%
Sistemska rješenja	801	801	880	10,0%	286	286	316	10,5%
Razno	118	118	17	-86,0%	22	22	5	-78,0%
Prihod	7.783	7.783	7.704	-1,0%	1.996	1.996	1.992	-0,2%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	167	167	181	8,3%	57	57	61	6,4%
Ukupni operativni prihod	7.950	7.950	7.885	-0,8%	2.052	2.053	2.052	0,0%
Troškovi redovnog poslovanja	4.819	4.607	4.726	2,6%	1.311	1.256	1.276	1,6%
Materijalni troškovi	2.461	2.438	2.463	1,0%	703	694	707	1,8%
Troškovi osoblja	1.087	1.087	1.171	7,7%	287	287	281	-1,9%
Ostali troškovi	1.315	1.126	1.148	1,9%	319	274	328	20,0%
"Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga"	-128	-128	-133	4,5%	-32	-32	-57	75,1%
Vrijednosno usklađivanje	83	83	78	-5,9%	34	34	16	-52,5%
EBITDA	3.131	3.343	3.159	-5,5%	742	796	776	-2,5%
Amortizacija	1.730	1.921	2.147	11,8%	463	469	676	44,1%
EBIT	1.401	1.422	1.012	-28,8%	278	327	100	-69,3%
Financijski prihod	28	26	22	-16,3%	3	0	5	1276,9%
Prihod/trošak od ulaganja u zajednički pothvat	3	3	0	-	-1	-1	3	-547,9%
Financijski rashod	139	167	134	-19,8%	42	49	40	-17,5%
Dobit iz redovnog poslovanja prije poreza	1.293	1.284	900	-29,9%	239	278	69	-75,3%
Porez	235	228	161	-29,3%	44	42	5	-89,0%
Neto dobit	1.059	1.056	739	-30,0%	194	236	64	-72,8%
Nekontrolirajući udjeli	-3	-3	-1	-71,5%	5	5	1	-75,3%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	1.061	1.059	740	-30,1%	189	231	63	-72,7%
Jednokratne stavke ¹	55	55	115	109,9%	17	17	26	56,2%
EBITDA prije jednokratnih stavki	3.186	3.398	3.274	-3,6%	758	813	803	-1,3%
EBITDA prije jednokratnih stavki nakon najma		3.031	2.908	-4,1%		680	670	-1,5%

¹ Uglavnom se odnose na troškove restrukturiranja za otpremnine i sudske sporove

Napomena: u odnosu na MSFI 16, račun dobiti i gubitka za 2018. godinu, novčani tijek i KPI-i usklađeni su proforma za procijenjene učinke MSFI-ja 16 (na temelju podataka iz 2019.). Stoga, usklađeni podaci za 2018. godinu ne odgovaraju revizijskim financijskim izvještajima za 2018. godinu.

KONSOLIDIRANA BILANCA

u milijunima kuna	31. pro. 2018.	31. pro. 2019.	% promjene 19./18.
Nematerijalna imovina	2.539	2.335	-8,0%
Materijalna imovina	6.218	6.390	2,8%
Dugotrajna financijska imovina	1.312	388	-70,4%
Potraživanja	391	347	-11,2%
Imovina s pravom korištenja - najam (MSFI 16)	0	709	-
Ugovorna imovina (MSFI 15)	58	51	-12,9%
Troškovi ugovora s kupcima (MSFI 15)	81	98	20,6%
Odgodena porezna imovina	94	129	36,3%
Ukupna dugotrajna imovina	10.694	10.447	-2,3%
Zalihe	136	158	16,8%
Imovina raspoloživa za prodaju	0	68	-
Potraživanja	1.549	1.520	-1,9%
Kratkotrajna financijska imovina	112	928	728,6%
Ugovorna imovina (MSFI 15)	146	231	57,9%
Troškovi ugovora s kupcima (MSFI 15)	57	71	23,7%
Novac u banci i blagajni	3.137	2.762	-11,9%
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	201	142	-29,5%
Ukupna kratkotrajna imovina	5.337	5.880	10,2%
UKUPNA AKTIVA	16.031	16.327	1,8%

KONSOLIDIRANA BILANCA - NASTAVAK

u milijunima kuna	31. pro. 2018.	31. pro. 2019.	% promjene 19./18.
Temeljni kapital	9.823	10.245	4,3%
Rezerve iz dobiti	562	565	0,5%
Revalorizacijske rezerve	-14	-10	-24,0%
Trezorske dionice	-71	-73	2,4%
Zadržana dobit	1.503	1.260	-16,2%
Dobit poslovne godine	1.061	740	-30,3%
Nekontrolirajući udjeli	344	328	-4,6%
Ukupni kapital i rezerve	13.208	13.054	-1,2%
Rezerviranja	70	86	22,5%
Dugoročne obveze	384	246	-36,0%
Obveze po najmu prema trećima > 1 godine (MSFI 16)	0	465	-
Ugovorna obveza (MSFI 15)	0	0	-
Odgođena porezna obveza	44	42	-3,4%
Ukupne dugoročne obveze	498	839	68,6%
Kratkoročne obveze	2.223	2.161	-2,8%
Ugovorna obveza (MSFI 15)	76	85	11,3%
Obveze po najmu ≤ 1 godine (MSFI 16)	0	183	-
Odgođeni prihod	14	5	-63,1%
Rezerviranja za otpremnine	13	0	-98,0%
Ukupne kratkoročne obveze	2.326	2.434	4,7%
Ukupne obveze	2.823	3.273	15,9%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	16.031	16.327	1,8%

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O TIJEKU NOVCA

u milijunima kuna	2018. izvješteno	2018. prilagođeno	2019.	% promjene 19./18. prilagođeno	Q4 2018. izvješteno	Q4 2018. prilagođeno	Q4 2019.	% promjene 19./18. prilagođeno
Dobit prije poreza	1.293	1.284	900	-29,9%	239	278	69	-75,3%
Amortizacija	1.730	1.921	2.147	11,8%	463	469	676	44,1%
Povećanje/Smanjenje kratkoročnih obveza	-181	-181	-104	42,7%	74	74	84	12,3%
Povećanje/Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	11	11	51	343,1%	-54	-54	130	340,2%
Povećanje/Smanjenje zaliha	-28	-28	-36	-25,7%	-9	-9	-8	18,7%
Ostalo povećanje/smanje- nje novčanog tijeka	-480	-480	-386	19,6%	-168	-168	-43	74,6%
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	2.345	2.528	2.573	1,8%	545	590	908	54,0%
Novčani primici od prodaje dugotrajne mat. i nemat. imovine	38	38	40	4,8%	13	13	-47	-448,3%
Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih fin. inst.	1	1	0	-100,0%	0	0	-11	-3110,8%
Novčani primici od kamata	8	8	9	14,1%	-2	-2	0	114,0%
Novčani primici od isplate divideni	0	0	0	-	0	0	0	-
Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	625	625	111	-82,3%	422	422	0	-100,0%
Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	672	672	160	-76,2%	434	434	-57	-113,1%
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne mat. i nemat. imovine	-1.536	-1.536	-1.460	5,0%	-546	-546	-553	-1,2%
Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih fin. inst.	0	0	0	-	0	0	113	-
Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-504	-504	-25	95,0%	-110	-110	-25	77,3%
Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-2.040	-2.040	-1.485	27,2%	-656	-656	-465	29,1%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-1.368	-1.368	-1.325	3,1%	-222	-222	-522	-135,7%

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O TIJEKU NOVCA

- NASTAVAK

u milijunima kuna	2018. izvješteno	2018. prilagođeno	2019.	% promjene 19./18. prilagođeno	Q4 2018. izvješteno	Q4 2018. prilagođeno	Q4 2019.	% promjene 19./18. prilagođeno
Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti								
Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	-58	-58	-66	-14,0%	-15	-15	-24	-54,3%
Novčani izdaci za isplatu dividendi	-497	-497	-818	-64,6%	0	0	-1	-397,4%
Novčani izdaci za otplatu najma	-2	-277	-345	-24,3%	0	-138	-96	30,9%
Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-435	-343	-395	-15,4%	-104	-12	-100	-764,4%
Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-992	-1.175	-1.625	-38,3%	-120	-165	-220	-33,1%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-992	-1.175	-1.625	-38,3%	-120	-165	-220	-33,1%
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	0	0	2	-	0	0	-1	-
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	3.152	3.152	3.137	-0,5%	0	0	0	-98,8%
Neto (odljev) / priljev novca i novčanih ekvivalenata	-15	-15	-377	-2340,6%	203	203	163	-19,8%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	3.137	3.137	2.762	-11,9%	203	203	165	-18,6%

KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

ODGOVORNOST ZA KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O PROMJENAMA KAPITALA

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva Hrvatski Telekom d.d.

Izvešće o reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, konsolidirani financijski položaj društva Hrvatski Telekom d.d. („Društvo“) i njegovih ovisnih društava (zajedno - „Grupa“) na dan 31. prosinca 2019. i njihovu konsolidiranu financijsku uspješnost i njihove konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji.

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru od 2. ožujka 2020.

Što smo revidirali

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe obuhvaćaju:

- Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2019.;
- Konsolidirano izvješće o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2019.;
- Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima za tada završenu godinu;
- Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala za tada završenu godinu; i
- Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjenjeni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom), te smo ispunili naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da su nerezivizjske usluge koje smo pružili Grupi u skladu s primjenjivim zakonskim propisima u Republici Hrvatskoj te da nismo pružili nerezivizjske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014.

Nerezivizjske usluge koje smo pružili Grupi u razdoblju od 1. siječnja 2019. godine do 31. prosinca 2019. godine objavljene su u bilješki 45 uz konsolidirane financijske izvještaje.

Naš pristup reviziji

Pregled

- Značajnost za financijske izvještaje kao cjelina: 74 milijuna kuna, što predstavlja 2,5% od dobiti prije poreza, kamata i amortizacije nakon troškova najma (engl. EBITDA after leases).
 - Obavili smo reviziju četiri pravna subjekta u Hrvatskoj (Hrvatski Telekom, Combis, Iskon i Optima) i jednog pravnog subjekta u Crnoj Gori (Crnogorski telekom).
 - Naš revizijski opseg obuhvatio je 99% prihoda od prodaje Grupe i 100% apsolutne vrijednosti pripadajuće dobiti Grupe.
 - Priznavanje prihoda
 - Kapitalizacija prava na sadržaj
 - Računovodstvo najмова i primjena MSFI 16
 - Umanjenje vrijednosti goodwilla

Oblikovali smo našu reviziju utvrđujući značajnost i procjenjujući rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u konsolidiranim financijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i u svim našim revizijama, također smo obavili postupke vezane uz zaobilazanje internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu o tome postoje li dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevare.

Značajnost

Na opseg naše revizije utjecala je naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Na temelju naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvantitativne pragove značajnosti, uključujući značajnost za konsolidirane financijske izvještaje kao cjelina, kako je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, ako postoji, pojedinačno i u zbroju na konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu.

Značajnost za financijske izvještaje kao cjelina

74 milijuna kuna

Kako smo je utvrdili

2,5% od EBITDA nakon najмова. EBITDA nakon najмова (2.970 milijuna kuna) je dobit iz osnovne djelatnosti (1.012 milijuna kuna) uvećana za amortizaciju i umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i imovine s pravom korištenja (2.147 milijuna kuna) i umanjena za utjecaj troška najma da nije primijenjen MSFI 16 (189 milijuna kuna).

Obrazloženje za korišteno odabrano mjerilo

Smatramo da je EBITDA nakon najмова ključni pokazatelj u industriji Grupe i predstavlja najčešće korišteno mjerilo uspješnosti

poslovanja Grupe od strane dioničara.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje**Priznavanje prihoda**

Vidjeti bilješku 2.4. o) (Sažetak računovodstvenih politika – Priznavanje prihoda) i bilješku 4 (Informacije o segmentima). U konsolidiranom izvješću o sveobuhvatnoj dobiti Grupe iskazan je prihod u iznosu od 7.704 milijuna kuna.

Prihod je podložan značajnom inherentnom riziku zbog slijedećeg:

- složenosti sustava potrebnih za pravilno evidentiranje i identifikaciju prihoda,
- utjecaja stalnih promjena poslovnih, cjenovnih i tarifnih modela (uključujući tarifne strukture, popuste kupcima, poticaje) i
- razine portfelja odabrane za primjenu MSFI 15.

U skladu s tim, ispravna primjena Međunarodnog Standarda Financijskog Izvještavanja 15 - Prihodi na temelju ugovora s kupcima (MSFI 15) smatra se složenom i u određenoj mjeri temeljenom na procjenama i pretpostavkama uprave što je rezultiralo time da je priznavanje prihoda bilo od posebne važnosti za našu reviziju.

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

U svjetlu činjenice da visoki stupanj složenosti, procjene i pretpostavke dovode do povećanog rizika pogrešnog prikazivanja, procijenili smo procese i kontrole Grupe za priznavanje prihoda kao dio naše revizije. Naš pristup reviziji uključivao je testiranje kontrola i detaljne revizijske procedure, uključujući slijedeće:

- Procjenu okruženja IT sustava povezanih s fakturiranjem i mjerenjem kao i drugih relevantnih sustava koji podržavaju obračunavanje prihoda, uključujući implementirane kontrole oko promjena sustava.
- Procjenu dizajna procesa postavljenih radi računovodstvenog priznavanja transakcija u skladu s MSFI 15 i testiranje njihove operativne učinkovitosti.
- Procjenu sustava fakturiranja i sustava za mjerenje sve do evidentiranja u glavnoj knjizi.
- Pregledavanje uzorka faktura i izvoda za naplatu potraživanja.
- Procjenu analize utjecaja MSFI 15 i računovodstvenih procjena za različite portfelje ugovora.
- Procijenili smo točnost i potpunost prezentacije i objavljivanja konsolidiranih financijskih izvještaja.

Uvjerili smo se da su sustavi i procesi koje je uspostavila uprava te izrađene procjene i pretpostavke dovoljno dokumentirani i potkrijepljeni kako bi se osiguralo da je prihod pravilno priznat.

Kapitalizacija prava na sadržaj

Vidjeti bilješku 2.4. e) (Sažetak računovodstvenih politika – Nematerijalna imovina) i bilješku 15 (Nematerijalna imovina). U konsolidiranom izvješću o financijskom položaju Grupe iskazana je kapitalizirana nematerijalna imovina u ukupnom iznosu od 2.335 milijuna kuna koja uključuje kapitalizirana prava na sadržaj u iznosu od 236 milijuna kuna.

Usmjerili smo pozornost na ovo područje zbog značajnosti kapitaliziranih troškova i činjenice da se radi o prosudbi vezano uz primjenu smjernica uključenih u MRS-u 38 - Nematerijalna imovina. Naša revizija je bila usmjerena na slijedeća dva ključna rizika: (1) rizik da li su ispunjeni kriteriji potrebni za kapitalizaciju takvih troškova i (2) rizik da procjene uprave vezano uz buduća plaćanja po ugovorima za sadržaj nisu razumne.

Dobili smo detaljni pregled kapitaliziranih ugovora za sadržaj u tekućem razdoblju i uskladili navedeni pregled s podacima iz glavne knjige. Uskladom nisu uočene značajne razlike.

Pregledom odgovarajućih ugovora i faktura testirali smo uzorak kapitaliziranih troškova kako bismo procijenili da li su kapitalizirani sukladno slijedećim kriterijima:

- trajanje ugovora mora biti dulje od 12 mjeseci;
- vrijednost ugovora je moguće pouzdano izmjeriti;
- ugovor je neotkaziv.

Nadalje, procijenili smo razumnost pretpostavki (očekivani broj budućih kupaca i diskontna stopa) korištenih za mjerenje budućih plaćanja. Usporedili smo procjenu očekivanog broja kupaca s povijesnim podacima, te razmotrili konzistentnost pretpostavke buduće stope rasta s poslovnim planovima uprave. Također smo usporedili korištenu diskontnu stopu s tržišnim podacima. Nismo identificirali odstupanja.

Stoga smo utvrdili da su troškovi kapitalizirani u skladu s računovodstvenom politikom Grupe te da su procjene uprave bile razumne.

Računovodstvo najмова i primjena MSFI 16

Vidjeti bilješku 2.2. (Promjene računovodstvenih politika i objava), 2.4. z), aa) (Sažetak računovodstvenih politika – Imovina s pravom korištenja, Obveze za najam) i bilješku 18 (Imovina s pravom korištenja i obveze za najam). U konsolidiranom izvješću o financijskom položaju Grupe iskazani su imovina s pravom korištenja u iznosu od 709 milijuna kuna i obveze za najam u iznosu od 648 milijuna kuna.

Od 1. siječnja 2019. godine novi računovodstveni standard „Međunarodni Standard Financijskog Izvještavanja 16 – Najmovi“ (MSFI 16) je stupio na snagu. Grupa je odabrala modificirani retroaktivni pristup za primjenu MSFI 16 kod kojeg je kumulativni učinak inicijalne primjene standarda priznat kao usklađenje početnog stanja zadržane dobiti na dan 1. siječnja 2019. godine.

Grupa je preispitala ugovore koji se odnose na pravo puta i pravo služnosti koji su bili iskazani kao nematerijalna imovina i zaključila da ispunjavaju definiciju najma po novom standardu i da prema novom standardu trebaju biti iskazani kao imovina s pravom korištenja.

Osim toga značajan broj ugovora koji su ranije bili iskazani kao poslovni najmovi su iskazani kao imovina s pravom korištenja.

Značajan iznos imovine s pravom korištenja i obveza za najam uz činjenicu da je u njihovom mjerenju uprava koristila značajne procjene i pretpostavke (inkrementalnu stopu zaduživanja, trajanje najma) učinila je ovo područje od posebne važnosti za našu reviziju.

U svjetlu činjenice da visoki stupanj složenosti, procjena i pretpostavki dovode do povećanog rizika pogrešnog prikazivanja, procijenili smo procese i kontrole Grupe za priznavanje imovine s pravom korištenja i povezanih obveza za najam kao dio naše revizije. Naš pristup reviziji uključivao je testiranje kontrola i detaljne revizijske procedure, uključujući slijedeće:

- Procjenu okruženja IT sustava povezanih s bazom ugovora o najmu, izračunom imovine s pravom korištenja, obveza za najam, amortizacije i troška kamata kao i drugih relevantnih sustava koji podržavaju računovodstveno evidentiranje ugovora o najmu, uključujući implementirane kontrole oko promjena sustava.
- Procjenu dizajna procesa postavljenih za evidentiranje transakcija u skladu s novim standardom i IT sustava kako bi se podržala provedba novih zahtjeva i testiranje njihove operativne učinkovitosti.
- Analizu uzoraka ugovora i usporedbu istih s podacima unijetim u sustav.
- Procjenu analize utjecaja na MSFI 16.
- Procijenili smo točnost i potpunost prezentacije i objavljivanja u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Uvjerili smo se da su sustavi i procesi koje je uspostavila uprava te izrađene procjene i pretpostavke dovoljno dokumentirani i potkrijepljeni kako bi se osiguralo da je utjecaj početne primjene MSFI-ja 16 pravilno priznat i objavljen.

Umanjenje vrijednosti goodwilla

Vidjeti bilješku 2.3 (Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke, bilješku 15 (Nematerijalna imovina). U okviru konsolidiranog izvješća o financijskom položaju Grupe iskazan je goodwill u iznosu od 444 milijuna kuna.

Prema zahtjevima MSFla, Grupa mora, minimalno godišnje, provesti test umanjivanja vrijednosti goodwilla. Usmjerali smo pozornost na ovo područje budući da procjena 'fer vrijednosti umanjene za troškove otuđenja' jedinica koje generiraju novac uključuju značajne prosudbe budućih rezultata poslovanja, naročito onih koje se odnose na projekcije novčanih tokova (projekcije prihoda i stope rasta) i primijenjenu diskontnu stopu.

U procjeni pretpostavki uprave objavljenih u bilješci 2.3 kao i korištenih metodologija (model diskontiranih novčanih tokova), koristili smo pomoć internih stručnjaka za procjene kako bismo procijenili korištene metodologije i temeljne pretpostavke.

S upravom smo raspravljali o njihovim procjenama projekcija budućih novčanih tokova i procesa na temelju kojih su napravljene. Provjerili smo matematičku točnost povezanih izračuna, te smo usporedili projekcije novčanih tokova s odobrenim planovima. Nismo uočili značajna odstupanja.

Usporedili smo ovogodišnje stvarne rezultate s prošlogodišnjim projekcijama kao indikaciju kvalitete procesa planiranja. Nismo našli značajne razlike.

Procijenili smo korištenu diskontnu stopu uspoređujući je sa stopama koje koriste usporedive organizacije i s tržišnim podacima. Pregledali smo analizu osjetljivosti ključnih pretpostavki, koju je napravila uprava, kako bismo utvrdili u kojoj mjeri promjene u tim pretpostavkama pojedinačno ili skupno mogu dovesti do umanjivanja vrijednosti goodwilla. Utvrdili smo da je diskontna stopa nakon poreza koju je koristila uprava konzistentna s tržišnim podacima, te da je korištena stopa rasta konzistentna s povijesnim rezultatima i da nije veća od procjena za tu industriju.

Slažemo se s procjenom uprave da, na temelju dostupnih dokaza, nije utvrđena potreba za dodatnim značajnim umanjivanjem knjigovodstvene vrijednosti goodwilla.

Kako smo odredili opseg revizije Grupe

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima kao cjelini, uzimajući u obzir strukturu Grupe, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Grupa posluje.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući Izvješće posloводства

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvješće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, ali ne uključuju konsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima.

Naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije gore navedene, te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa

korporativnog upravljanja, obavili smo također postupke propisane odredbama Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske. Ti postupci obuhvaćaju provjeru da li je Izvješće posloводства sastavljeno u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu, te uključuje li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvješću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koju su sastavljeni konsolidirani financijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s konsolidiranim financijskim izvještajima;
- Izvješće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu; te
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Ako temeljeno na poslu kojeg smo obavili na ostalim informacijama dobivenim prije datuma ovog izvješća revizora i u svjetlu poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njezinog okruženja stečenog u okviru revizije, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MReVS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MReVS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja

mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.

- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezanu objavu u konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Prikupljamo dostatne primjerene revizijske dokaze vezano uz financijske informacije subjekata ili poslovne aktivnosti unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima. Odgovorni smo za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Samostalno smo odgovorni za naše izvješće neovisnog revizora.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama ako su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Grupe 4. svibnja 2011. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine s najnovijim ponovnim imenovanjem od 6. svibnja 2019. i predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 9 godina.

Ovlašteni revizor angažiran kao partner za ovo izvješće neovisnog revizora je Michaela Tomičić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
3. ožujka 2020.

John Mathias Gasparac
Predsjednik Uprave

Michaela Tomičić
Ovlašteni revizor

ODGOVORNOST ZA KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da se konsolidirana financijska izvješća za svaku financijsku godinu sastave u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je odobrila Europska unija („EU“), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog položaja i rezultata poslovanja društva Hrvatski Telekom d.d. i ovisnih društava („Grupa“) za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje kako Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo neograničenosti vremena poslovanja pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća.

Odgovornosti Uprave pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća uključuju osiguravanje:

- odabira i dosljednog primjenjivanja odgovarajućih računovodstvenih politika;

- razumnih i opreznih prosudbi i procjena;
- primjenjivanja važećih računovodstvenih standarda; te
- pripremu konsolidiranih financijskih izvješća po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti hoće li Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i njegovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za očuvanje imovine Grupe te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odobrila konsolidirana financijska izvješća za izdavanje dana 3. ožujka 2020. godine.

Hrvatski Telekom d.d.
Radnička cesta 21
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

3. ožujka 2020. godine

Potpisano u ime Grupe:

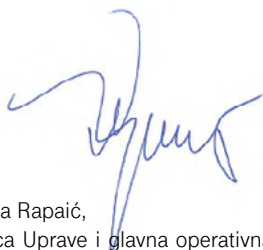
Konstantinos Nempis
Predsjednik Uprave i glavni direktor

Daniel Darius Denis Daub
Član Uprave i glavni direktor za financije

Boris Drilo,
Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije

Nataša Rapaić,
Članica Uprave i glavna operativna direktorica za privatne korisnike

Ivan Bartulović
Član Uprave i glavni direktor za ljudske resurse

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

	Bilješke	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Prihodi od osnovne djelatnosti	4	7.704	7.783
Ostali prihodi	5	181	167
Troškovi prodane robe, materijala i energije	6	(1.608)	(1.650)
Troškovi usluga	7	(856)	(811)
Troškovi osoblja	9	(1.170)	(1.087)
Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji		133	128
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	8	(2.147)	(1.730)
Ispravak vrijednosti potraživanja i ugovorne imovine	23	(73)	(76)
Ostali troškovi	10	(1.152)	(1.323)
Dobit iz osnovne djelatnosti	4	1.012	1.401
Financijski prihodi	11	22	28
Financijski troškovi	12	(134)	(139)
Financijski troškovi – neto		(112)	(111)
Neto udjeli u ulaganjima koja se obračunavaju metodom udjela	19	-	3
Dobit prije poreza na dobit		900	1.293
Porez na dobit	13	(161)	(234)
Dobit godine		739	1.059
Stavke koje bi se mogle reklasificirati u sveobuhvatnu dobit			
Promjene u vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i utjecaj promjene tečajnih razlika		5	(20)
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		5	(20)
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		744	1.039
Dobit godine pripisuje se:			
Redovnim dioničarima Društva		740	1.062
Nekontrolirajući interes		(1)	(3)
		739	1.059

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (NASTAVAK)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

	Bilješke	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Ukupna sveobuhvatna dobit proizašla iz neprekinutog poslovanja raspoređuje se:			
Redovnim dioničarima Društva		743	1.045
Nekontrolirajući interes		1	(6)
		744	1.039
Zarada po dionici			
Osnovne i razrijeđene, iz neprekinutog poslovanja za dobit godine pripisivu redovnim dioničarima Društva	14	9,14 kuna	13,03 kuna

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvješća.

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

Na dan 31. prosinca 2019. godine

	Bilješke	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	15	2.335	2.539
Imovina s pravom korištenjau	18	709	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	6.372	6.197
Ulaganje u nekretnine	17	18	21
Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	19	380	382
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	20	8	926
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	23	344	392
Ugovorna imovina	24	149	139
Bankovni depoziti	26	3	3
Odgođena porezna imovina	13	129	95
Ukupna dugotrajna imovina		10.447	10.694
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	21	158	136
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	23	1.480	1.548
Ugovorna imovina	24	302	203
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	25	142	201
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	20	928	
Potraživanja za porez na dobit		39	
Imovina klasificirana kao namijenjena za prodaju	22	68	
Bankovni depoziti	26	1	112
Novac i novčani ekvivalenti	26	2.762	3.137
Ukupna kratkotrajna imovina		5.880	5.337
UKUPNA IMOVINA		16.327	16.031

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (NASTAVAK)

Na dan 31. prosinca 2019. godine

	Bilješke	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	32	10.245	9.823
Zakonske rezerve	33	491	491
Rezerve iz tržišne vrijednosti i učinak teč. razlika		(10)	(15)
Rezerve za trezorske dionice	34	73	71
Trezorske dionice	34	(73)	(71)
Zadržana dobit	35	2.000	2.565
Ukupno		12.726	12.864
Nekontrolirajući interes		328	344
Ukupni kapital i rezerve		13.054	13.208
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	30	77	59
Obveze za najam	18	465	-
Posudbe	41	185	248
Obveze prema zaposlenicima	29	9	11
Prihod budućih razdoblja	28	-	15
Ostale obveze	27	61	118
Obveze za financijske najmove	41	-	3
Odgodena porezna obveza	13	42	44
Ukupne dugoročne obveze		839	498

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (NASTAVAK)

Na dan 31. prosinca 2019. godine

	Bilješke	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	27	2.023	2.024
Ugovorne obveze	24	85	78
Obveze prema zaposlenicima	29	6	7
Ukalkulirane obveze	31	59	69
Obveze za najam	18	183	-
Obveze za financijske najmove	41	-	2
Obveza za porez na dobit		5	76
Odgođeni prihod	28	5	13
Posudbe	41	68	56
Ukupne kratkoročne obveze		2.434	2.325
Ukupne obveze		3.273	2.823
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE		16.327	16.031

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvješća.

Potpisali u ime Grupe 3. ožujka 2020. godine:

Konstantinos Nempis
Predsjednik Uprave HT-a i glavni direktor

Daniel Darius Denis Daub
Član Uprave HT-a i glavni direktor za financije

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

	Bilješke	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije poreza na dobit		900	1.293
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	8	2.147	1.730
Prihod od kamata	11	(9)	(10)
Trošak kamata	12	117	114
(Dobit) od otuđenja imovine	5,10	(76)	(16)
Ostali neto financijski troškovi (prihod)	11,12	4	7
(Dobitak) od prodaje pridruženog društva		(19)	-
(Dobit) od prodaje električne energije	5	-	(30)
Udio u dobiti ulaganja u zajednički pothvat	19	-	(3)
(Povećanje) zaliha		(35)	(28)
Povećanje / (smanjenje) potraživanja i predujmova		189	(59)
(Povećanje) ugovorne imovine	24	(109)	(106)
(Smanjenje) obveza i obračunatih troškova		(100)	(164)
(Smanjenje) ugovornih obveza		(8)	(11)
Povećanje/(smanjenje) rezerviranja		16	(3)
(Smanjenje) obveza prema zaposlenicima		(3)	(1)
Povećanje/(smanjenje) ukalkuliranih obveza	31	(10)	(27)
Ostale negotovinske stavke		(8)	(9)
Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		2.996	2.677
Plaćene kamate		(113)	(100)
Plaćen porez na dobit		(310)	(232)
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		2.573	2.345
Ulagačke aktivnosti			
Izdaci za kupnju dugotrajne imovine		(1.460)	(1.536)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		40	38
Primici od prodaje poslovanja s električnom energijom	5	-	30
Izdaci za stjecanje HT Produkcije, neto od stečenih novčanih sredstava	3	(30)	-
Primici od prodaje podružnice (E-tours)		5	-
Primici od depozita		-	42
Primici od prodaje financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		-	4
Kupnja osiguranih depozita (obrnutih REPO poslova)	26	-	(504)
Primici od osiguranih depozita (obrnutih REPO poslova)	26	111	550
Primici od kamata		9	8
Neto novčani tijekovi korišteni u ulagačkim aktivnostima		(1.325)	(1.368)

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA (NASTAVAK)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

	Bilješke	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Financijske aktivnosti			
Isplaćena dividenda	35	(809)	(489)
Isplaćena dividenda nekontrolirajućem interesu u podružnicama		(9)	(8)
Otplate za radio frekvencijski spektar, ugovore za sadržaj i EKI		(323)	(364)
Ostale financijske otplate		(7)	(4)
Otplate MCL		(8)	(8)
Otplata obveznica i kredita		(52)	-
Otplata najмова	18	(344)	(48)
Stjecanje trezorskih dionica	34	(73)	(71)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima		(1.625)	(992)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(377)	(15)
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja		3.137	3.152
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente		2	-
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. prosinca	26	2.762	3.137

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvješća.

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O PROMJENAMA KAPITALA

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

	Dionički kapital milijuni kuna (bilješka 32)	Zakonske rezerve milijuni kuna (bilješka 33)	Rezerva iz tržišne vrijed. i učinak teč. razlika milijuni kuna	Rezerva za trezorske dionice milijuni kuna (bilješka 34)	Trezorske dionice milijuni kuna (bilješka 34)	Zadržana dobit milijuni kuna (bilješka 35)	Ukupno milijuni kuna	Nekon- trolirajući interes milijuni kuna	Ukupan kapital milijuni kuna
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	9.823	491	2	37	(37)	1.888	12.204	369	12.573
Usklađenje početnog stanja zadržane dobiti kod primjene MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018.	-	-	-	-	-	(48)	(48)	(8)	(56)
Usklađenje početnog stanja zadržane dobiti kod primjene MSFI 15 na dan 1. siječnja 2018.	-	-	-	-	-	223	223	5	228
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine nakon usklađenja	9.823	491	2	37	(37)	2.063	12.379	366	12.745
Dobit godine	-	-	-	-	-	1.062	1.062	(3)	1.059
Utjecaj promjene tečajnih razlika	-	-	(12)	-	-	-	(12)	(3)	(15)
Ostala sveobuhvatna dobit godine	-	-	(5)	-	-	-	(5)	-	(5)
Ukupna sveobuhvatna dobit godine	-	-	(17)	-	-	1.062	1.045	(6)	1.039
Isplaćena dividenda dioničarima Društva (bilješka 32)	-	-	-	-	-	(489)	(489)	(8)	(497)
Rezerve za trezorske dionice	-	-	-	71	-	(71)	-	-	-
Stjecanje trezorskih dionica	-	-	-	-	(71)	-	(71)	-	(71)
Poništenje dionica	-	-	-	(37)	37	-	-	-	-
Vrijednost konverzije prava MCL	-	-	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	9.823	491	(15)	71	(71)	2.565	12.864	344	13.208

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O PROMJENAMA KAPITALA (NASTAVAK)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

	Dionički kapital milijuni kuna (bilješka 32)	Zakonske rezerve milijuni kuna (bilješka 33)	Rezerva iz tržišne vrijed. i učinak teč. razlika milijuni kuna	Rezerva za trezorske dionice milijuni kuna (bilješka 34)	Trezorske dionice milijuni kuna (bilješka 34)	Zadržana dobit milijuni kuna (bilješka 35)	Ukupno milijuni kuna	Nekon- trolirajući interes milijuni kuna	Ukupan kapital milijuni kuna
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	9.823	491	(15)	71	(71)	2.565	12.864	344	13.208
Usklada zadržane dobiti nakon usvajanja MSFI-ja 16 1. siječnja 2019.	-	-	-	-	-	(1)	(1)	-	(1)
Stanje na dan 1. siječnja 2019. godine nakon usklađenja	9.823	491	(15)	71	(71)	2.564	12.863	344	13.207
Dobit godine	-	-	-	-	-	740	740	(1)	739
Utjecaj promjene tečajnih razlika	-	-	5	-	-	-	5	1	6
Ostala sveobuhvatna dobit godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit godine	-	-	5	-	-	740	745	-	745
Isplaćena dividenda dioničarima Društva (bilješka 32)	-	-	-	-	-	(809)	(809)	(8)	(817)
Rezerve za trezorske dionice	-	-	-	73	-	(73)	-	-	-
Stjecanje trezorskih dionica	-	-	-	-	(73)	-	(73)	-	(73)
Otkazane dionice	-	-	-	(71)	71	-	-	-	-
Vrijednost konverzije prava MCL	-	-	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Povećanje temeljnog kapitala (reinvestiranje dobiti)	422	-	-	-	-	(422)	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	10.245	491	(10)	73	(73)	2.000	12.726	328	13.054

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

1. Korporativne informacije

Hrvatski Telekom d.d. („HT“ ili „Društvo“) je dioničko društvo čiji je većinski vlasnik društvo Deutsche Telekom Europe

B.V. koje drži 51,42% temeljnog kapitala Društva. Deutsche Telekom Europe Holding B.V. u 100%-tnom je vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding B.V. Deutsche Telekom Europe Holding B.V. je u 100%-tnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding GmbH čiji je 100%-tni vlasnik Deutsche Telekom AG). Dakle, Deutsche Telekom AG je krajnje matično društvo.

Registrirana adresa ureda Društva je Radnička cesta 21, Zagreb, Hrvatska.

Broj zaposlenika Grupe na dan 31. prosinca 2019. godine bio je 5.795 (31. prosinca 2018. godine: 5.698). Osnovne aktivnosti Grupe opisane su u bilješki 4.

Konsolidirana financijska izvješća za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine odobrena su za objavu u skladu s odlukom Uprave od 3. ožujka 2020. godine. Ova konsolidirana financijska izvješća mora odobriti i Nadzorni odbor u skladu sa hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima.

2.1. Osnova izvješćivanja

Konsolidirana financijska izvješća pripremljena su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je odobrila EU. Konsolidirana financijska izvješća su također u skladu sa hrvatskim Zakonom o računovodstvu koji se poziva na MSFI-je koje je odobrila EU.

Konsolidirana financijska izvješća sastavljena su prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke financijske imovine raspoložive za prodaju koja se iskazuje po fer vrijednosti (bilješka 20) kako je dalje navedeno u računovodstvenim politikama. Konsolidirana financijska izvješća Grupe prikazana su u hrvatskim kunama („HRK“) koja je valuta objavljivanja Grupe. Svi iznosi objavljeni u konsolidiranim financijskim izvješćima izraženi su u milijunima kuna osim ako nije drugačije navedeno. U 2018. godini HT d.d. je prenio svoje udjele u društvima Iskon Internet d.d., Combis d.o.o., E-Tours d.o.o., KDS d.o.o. i Optima Telekom d.d. na društvo HT holding d.o.o. Navedeni udjeli su preneseni s HT d.d. na HT holding d.o.o. po neto knjigovodstvenoj vrijednosti. Na kraju 2019. godine, HT holding je prodao svoje udjele u E-Tours-u.

Konsolidirani financijski izvještaji uključuju financijske izvještaje tvrtke Hrvatski Telekom i HT holdinga d.o.o. u kojem HT posjeduje 100,00% dionica koje zajedno čine HT Group („Grupa“). Tijekom 2019. godine HT d.d. je kupio EVO TV (HT Produkcija) od Hrvatske Pošte.

Društvo HT holding d.o.o. djeluje kao subjekt posebne namjene koje posjeduje sljedeća društva:

Društvo	Zemlja	Osnovne djelatnosti	Vlasnički udjel	
			31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Combis d.o.o.	Republika Hrvatska	Pružanje informatičkih usluga	100%	100%
Iskon Internet d.d.	Republika Hrvatska	Pružanje internet i podatkovnih usluga	100%	100%
KDS d.o.o.	Republika Hrvatska	Pružanje usluga kableske TV	100%	100%
E-tours d.o.o.	Republika Hrvatska	Pružanje usluga putničke agencije	-	100%
OT-Optima Telekom d.d. /i/	Republika Hrvatska	Pružanje internet i podatkovnih usluga	17,41%	17,41%
Crnogorski Telekom AD	Republika Crna Gora	Pružanje mobilnih i fiksnih telekomunikacijskih usluga, internet i podatkovnih usluga	76,53%	76,53%

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA (NASTAVAK)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.1. Osnova izvješćivanja (nastavak)

Kontrola nad Optima telekomom d.d. (Optima) uspostavljena je kroz prijenos upravljačkih prava u skladu sa ugovorom sa Zagrebačkom bankom d.d., najvećim pojedinačnim dioničarom Optime.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je dopustila koncentraciju sa Optimom i utvrdila set mjera vezano uz upravljanje i kontrolu nad Optimom, među kojima je i implementacija tzv. "Kineskog zida" između zaposlenika Optime i HT-a, a u svezi sa svim poslovno osjetljivim informacijama s izuzećem financijskih podataka potrebnih za konsolidaciju.

Kontrola HT-a nad Optimom prvotno je bila ograničena na period od četiri godine, do 18. lipnja 2018. godine.

HT je 14. lipnja 2017. godine zaprimio odluku Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) kojom je HT-u produljeno trajanje prava privremenog upravljanja društvom OT-Optima Telekom d.d. na razdoblje od dodatne tri godine, odnosno do 10. srpnja 2021 godine.

U srpnju 2021. godine pravo se automatski ukida, bez mogućnosti produženja. Na dan isteka treće godine HT je dužan započeti postupak prodaje svih svojih dionica Optime, tijekom kojeg ima pravo prodavati i dionice Optime koje drži Zagrebačka banka (bilješka 3).

U nastavku su prikazani sažeti financijski podaci za podružnice s nekontrolirajućim interesom OT-Optima Telekom d.d. i Crnogorski Telekom AD. Vrijednosti su prikazane prije konsolidacijskih eliminacija uključujući fer vrijednost stečene prepoznatljive imovine na razini konsolidacije.

OT-Optima Telekom d.d.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Sažeto izvješće o financijskom položaju	milijuni kuna	milijuni kuna
Kratkotrajna imovina	144	148
Kratkoročne obveze	447	355
Kratkotrajna neto imovina	(303)	(207)
Dugotrajna imovina	684	674
Dugoročne obveze	244	311
Dugotrajna neto imovina	440	363
Neto imovina	137	156
Akumulirani nekontrolirajući interes	84	102
Sažeto izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi	531	539
Dobit razdoblja	(11)	(19)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	(11)	(19)
Dobit koja pripada nekontrolirajućem interesu	(9)	(16)
Dividenda isplaćena nekontrolirajućem interesu	-	-
Sažeto izvješće o novčanim tijekovima	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	milijuni kuna	milijuni kuna
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti	162	36
Neto novčani tijekovi korišteni u ulagačkim aktivnostima	(57)	(53)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima	(99)	5
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	6	(12)

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA (NASTAVAK)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

Crnogorski Telekom AD	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Sažeto izvješće o financijskom položaju	milijuni kuna	milijuni kuna
Kratkotrajna imovina	295	293
Kratkoročne obveze	224	248
Kratkotrajna neto imovina	71	45
Dugotrajna imovina	1.200	1.185
Dugoročne obveze	80	45
Dugotrajna neto imovina	1.120	1.140
Neto imovina	1.191	1.185
Akumulirani nekontrolirajući interes	243	242
Sažeto izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi	598	631
Dobit razdoblja	34	56
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	34	56
Dobit koja pripada nekontrolirajućem interesu	8	13
Dividenda isplaćena nekontrolirajućem interesu	-	-
Sažeto izvješće o novčanim tijekovima	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	milijuni kuna	milijuni kuna
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti	200	158
Neto novčani tijekovi korišteni u ulagačkim aktivnostima	(108)	(81)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima	(99)	(67)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	(7)	10

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA (NASTAVAK)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava

Sljedeći izmijenjeni standardi stupili su na snagu od 1. siječnja 2019. godine, ali nisu imali materijalnog utjecaja na Grupi:

- IFRIC 23 „Nesigurnost u tretmanu poreza na dobit“ (objavljeno 7. lipnja 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- Značajke predujma s negativnom naknadom - Izmjene i dopune MSFI-ja 9 (objavljeno 12. listopada 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- Izmjene i dopune MRS-a 28 „Dugoročni interesi u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“ (objavljeno 12. listopada 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- Godišnja poboljšanja za izvještajni ciklus od 2015. do 2017. godine - Izmjene i dopune MSFI-ja 3, MSFI-ja 11, MRS-a 12 i MRS-a 23 (objavljeno 12. prosinca 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- Dopune MRS-a 19 „Izmjena i dopuna plana, smanjenje ili namirenje“ (objavljeno 7. veljače 2018. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine)

(a) Novi i dopunjeni standardi koje je Grupa usvojila

Usvajanje MSFI 16 Najma

Grupa je odlučila primijeniti standard od obaveznog datuma usvajanja 1. siječnja 2019. godine primjenom modificirane retrospektivne metode, bez ispravljanja usporednog prethodnog razdoblja i korištenja određenih pojednostavljenja koja dopušta standard. Imovina s pravom korištenja za najmove imovine na datum primjene mjeri se kao da su se uvijek primjenjivala nova pravila. Sva ostala imovina s pravom korištenja mjeri se iznosom obveze za zakup nakon usvajanja (prilagođenog za sve unaprijed plaćene ili obračunate troškove).

Primjenjujući MSFI 16 prvi put, Grupa je koristila sljedeća praktična pomagala dopuštena standardom:

- obračunavanje operativnih najмова s preostalim rokom najma kraćim od 1 mjeseca na dan 1. siječnja 2019. godine kao kratkoročni najam,
- isključujući početne izravne troškove za mjerenje imovine s pravom korištenja na datum početne primjene

Grupa je također izabrala da ne preispituje je li je ugovor na dan početnog priznavanja ugovor o zakupu. Umjesto toga, za ugovore sklopljene prije datuma tranzicije, Grupa se oslanjala na svoju procjenu primjenom MRS 17, Najmovi i IFRIC 4, određujući sadržaj li ugovor najam.

Ponderirana prosječna inkrementalna stopa zaduživanja primijenjena za Grupi na obveze najma na dan 1. siječnja 2019. godine iznosila je 6,02%.

Do 2017. godine troškovi vezani za služnosti kapitalizirani su u razdoblju od 3 godine. Trošak je iznos jednokratne naknade plaćene prilikom sklapanja aranžmana i bilo koje druge naknade za koju se smatra da je neizbježna. Rok ugovora koji se ne može raskinuti je tri godine, jer se pretpostavlja da je ovo plaćanje neizbježno zbog činjenice da u tom vremenskom razdoblju neće biti značajnih promjena u tehnologiji i topologiji, te da Grupa ne može promijeniti svoje rute ili pronaći ostale lokacije za EKI u kraćem vremenskom razdoblju. Prema tome, procjena je Grupe da je konzistentno razdoblje od 3 godine razdoblje odgovornosti i vijeka trajanja EKI imovine od svakog datuma bilance.

Uzimajući u obzir mnoge promjene u pravnom okruženju koje bi mogle uzrokovati mnogo izmjena ugovora u skoroj budućnosti, Grupa je skratila rok najma na 1 godinu u 2018. godini. Uprava Grupe smatra da zakupodavac može raskinuti najam ako Grupa nema korisničku dozvolu i da je naknada u određenoj mjeri varijabilna te da je optimalno imati najam od jedne godine za služnosti s neodređenim rokom. To znači da je prosudba menadžmenta Grupe da je opravdano sigurno da će Grupa imati pristup zemljištu predviđenom služnosti za godinu dana, jer je ovo godina za koju naknada nije promjenjiva i bit će plaćena. Ova promjena procjene utjecala je na smanjenje financijske obveze i nematerijalne imovine u iznosu od 46 milijuna kuna u 2018. godini.

Otpuštanje obračunatih kamata priznaje se kao trošak kamate i prikazuje se u okviru ostalih financijskih prihoda / rashoda.

Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa je imalo ugovorene obveze za zakup u iznosu od 458 milijuna kuna. Od ovih ugovorenih obveza, 125 milijuna kuna odnosilo se na kratkoročni najam.

Usklađivanje ugovornih obveza za operativni najam, objavljenih u bilješki 36, s priznatom obvezom je kako slijedi:

U milijunima kuna	31.prosinca 2018./ 1.siječnja 2019.
Ukupne buduće ugovorne minimalne isplate za operativni najam na dan 31. prosinca 2018. godine (bilješka 36)	458
EKI obveze priznate na dan 31. prosinca 2018. godine	87
Ugovori koji nisu predmet MSFI 16	(58)
Učinak diskontiranja na sadašnju vrijednost	(47)
Promjene iz novih identificiranih najмова	91
Ukupne obveze za najmu priznate na dan 1. siječnja 2019. godine	531

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(a) Novi i dopunjeni standardi koje je Grupa usvojila (nastavak)

Promjena računovodstvene politike utjecala je na sljedeće stavke konsolidiranog izvještaja o financijskom stanju na dan 1. siječnja 2019. godine:

U milijunima kuna	Bilješke	Utjecaj usvajanja MSFI 16
Smanjenje nematerijalne imovine	15	(104)
Otuđenje nematerijalne imovine	15	(35)
Smanjenje nekretnina, postrojenja i opreme	16	(13)
Povećanje imovine s pravom korištenja	18	578
Smanjenje unaprijed plaćenih troškova	25	(23)
Smanjenje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza		(98)
Smanjenje dugoročnih ostalih obveza		(30)
Povećanje / (smanjenje) obveza poreza na dobit		1
Povećanje obveza za najam	18	531
Povećanje / (smanjenje) kapitala - zadržana dobit, netirana za odgođeni porez		(1)

Korisni životni vijek imovine s pravom korištenja je kako slijedi:

Zemljište	3 godine
Nekretnine	6 godina
Oprema	5 godina
Ostalo	3 godine

(b) Standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni

Objavljeno je nekoliko novih standarda i smjernica koji su obvezni za izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine i koje Grupa nije ranije usvojila.

Prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata - Izmjene i dopune MSFI-ja 10 i MRS-a 28 (objavljeno 11. rujna 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon datuma koji odredi IASB)

Ovim se amandmanima rješava nedosljednost između zahtjeva iz MSFI 10 i zahtjeva iz MRS-a 28 koji se odnose na prodaju ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata. Glavna posljedica izmjena i dopuna je da se priznaje puni dobitak ili gubitak kada transakcija uključuje poslovanje. Djelomični dobitak ili gubitak priznaje se kada tran-

sakcija uključuje imovinu koja ne predstavlja poslovanje, čak i ako tu imovinu drži podružnica. Grupa trenutno procjenjuje utjecaj izmjena i dopuna na konsolidirane financijske izvještaje.

MSFI 17 Ugovori o osiguranju (objavljeno 18. svibnja 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine)

MSFI 17 zamjenjuje MSFI 4 koji je tvrtkama omogućio da obavljaju računovodstvo ugovora o osiguranju koristeći postojeće prakse. Zbog toga je investitorima bilo teško usporediti financijsku izvedbu inače sličnih osiguravajućih društava. MSFI 17 je jedinstveni standard temeljen na računovodstvu za sve vrste ugovora o osiguranju, uključujući ugovore o reosiguranju koje ima osiguratelj. Standard zahtijeva priznavanje i mjerenje grupe ugovora o osiguranju po: (i) sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova prilagođenih riziku (novčani tokovi ispunjenja) koja uključuje sve raspoložive podatke o ispunjenim novčanim tokovima na način koji je u skladu s promatranim tržišnim informacijama; plus (ako je ta vrijednost obveza) ili minus (ako je ta vrijednost imovina) (ii) iznos koji predstavlja neostvarenu dobit u grupi ugovora (ugovorna marža usluge). Osiguratelji će priznavati dobit iz grupe ugovora o osiguranju tijekom razdoblja pokrića osiguranja i nakon otpuštanja rizika. Ako skupina ugovora je ili postaje gubitak, subjekt će odmah priznati gubitak. Grupa trenutno procjenjuje utjecaj novog standarda na konsolidirane financijske izvještaje.

Izmjene i dopune Konceptualnog okvira za financijsko izvješćavanje (objavljeno 29. ožujka 2018. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine)

Revidirani konceptualni okvir uključuje novo poglavlje o mjerenju; smjernice za izvješćavanje o financijskim rezultatima; poboljšane definicije i smjernice - posebice definicija obveze; i pojašnjenja u važnim područjima, kao što su uloge upravljanja, opreznost i mjerna nesigurnost u financijskom izvješćavanju.

Definicija poslovanja - Izmjene i dopune MSFI-ja 3 (objavljeno 22. listopada 2018. godine i na snazi za akvizicije u izvještajnom razdoblju koje započinje 1. siječnja 2020. godine ili kasnije)

Izmjene i dopune revidiraju definiciju poslovanja. Poduzeće mora imati inpute i materijalni postupak koji zajedno značajno doprinose u stvaranju rezultata. Nova smjernica pruža okvir za procjenu prisutnosti inputa i materijalnih postupaka, uključujući i poduzeća u ranoj fazi koja još nisu generirala rezultate. Uvjet da se poduzeće koje još nije generiralo rezultate klasificira kao poslovanje je organizirana radna snaga. Definicija pojma „rezultati” sužena je da se usredotoči na robu i usluge koje se pružaju kupcima, ostvarujući prihode od ulaganja i ostale prihode, a isključuje povrate u obliku nižih troškova i drugih ekonomskih koristi. Također nije više potrebno procjenjivati jesu li sudionici na tržištu sposobni zamijeniti elemente koji nedostaju ili integrirati stečene aktivnosti i imovinu. Subjekt može primijeniti "test koncentracije". Stečena imovina ne predstavlja poslovanje ako je sva fer vrijednost stečene bruto imovine koncentrirana u jednom sredstvu (ili grupi slične imovine). Izmjene su potencijalne i Grupa će ih primijeniti i procijeniti njihov utjecaj od 1. siječnja 2020. godine.

Definicija materijalnosti - Izmjene i dopuna MRS-a 1 i MRS-a 8 (objavljeno 31. listopada 2018. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine)

Izmjene i dopune pojašnjavaju definiciju materijalnosti i kako ju primijeniti uključivanjem u definiciju smjernice koja je do sad bila drugdje u MSFI-ju. Pored toga, unaprijeđena su objašnjenja koja prate definiciju. Konačno, izmjene osiguravaju da je definicija materijalnosti konzistentna u svim MSFI standardima. Informacije su materijalne ako bi se moglo opravdano očekivati da se njihovim izostavljanjem, pogrešnim prikazivanjem ili nejasnim prikazivanjem može utjecati na odluke koje primarni korisnici financijskih izvještaja donose na temelju tih financijskih izvještaja koji pružaju financijske informacije o određenom izvještajnom subjektu. Grupa trenutno procjenjuje utjecaj izmjena i dopuna na konsolidirane financijske izvještaje.

Reforma referentne kamatne stope - Izmjene i dopune MSFI-ja 9, MRS-a 39 i MSFI-ja 7 (objavljeno 26. rujna 2019. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine)

Izmjene su potaknute zamjenom referentnih kamatnih stopa kao što su LIBOR-a i ostale međubankovne stope („IBOR-ovi”). Izmjene i dopune pružaju privremene olakšice od primjene određenih zahtjeva računovodstva zaštite u odnosima na koje izravno utječe reforma IBOR-a. Računovodstvo zaštite novčanih tokova po MSFI-ju 9 i MRS-u 39 zahtijeva da budući zaštićeni novčani tokovi budu "vrlo vjerojatni". Ako ti novčani tokovi ovise o IBOR-u,

dopuna zahtijeva od poslovnog subjekta pretpostavku da se kamatna stopa na kojoj se zasnivaju zaštićeni novčani tokovi ne mijenja kao rezultat reforme. MRS 39 i MSFI 9 zahtijevaju buduću procjenu izmjena i dopuna kako bi se primijenilo računovodstvo zaštite novčanih tokova. Iako se očekuje da novčani tokovi po IBOR-u i IBOR stopi zamjene uglavnom budu jednaki, što minimizira bilo kakvu neučinkovitost, to više ne može biti slučaj kako se bliži datum stupanja reforme na snagu. U skladu s izmjenama i dopunama, subjekt može pretpostaviti da reforma IBOR-a ne mijenja referentnu kamatnu stopu na kojoj se temelje novčani tokovi zaštićene stavke, instrumenta zaštite ili zaštićenog rizika. Reforma IBOR-a također može uzrokovati izlaz zaštite izvan intervala 80–125% zahtijevanog retrospektivnim testom u skladu s MRS-om 39.

MRS 39 je izmijenjen kako bi se osigurao izuzetak od retrospektivnog testa učinkovitosti, tako da se zaštita ne prekida tijekom razdoblja nesigurnosti vezanog uz IBOR isključivo zato što retrospektivna učinkovitost nadilazi ovaj raspon. Međutim, ostali zahtjevi računovodstva zaštite, uključujući prospektivnu procjenu, i dalje trebaju biti ispunjeni. U određenim je zaštitama, zaštićena stavka ili zaštićeni rizik vanjska komponenta rizika IBOR-a. Kako bi se računovodstvo zaštite moglo primijeniti, MSFI 9 i MRS 39 zahtijevaju da označena komponenta rizika bude izdvojena i pouzdano mjerljiva. Prema izmjenama i dopunama, komponenta rizika treba se izdvojiti na početku razdoblja zaštite, a ne kontinuirano. U kontekstu makro zaštite, kada subjekt učestalo resetira odnos zaštite, olakšica se primjenjuje od trenutka kada je stavka inicijalno zaštićena unutar tog odnosa zaštite. Svaka neučinkovitost zaštite će i dalje biti zabilježena u računu dobiti i gubitka prema MRS-u 39 i MSFI-ju 9. Izmjene i dopune utvrđuju kada olakšice prestaju, što uključuje neizvjesnost koja proizlazi za razdoblje kada reforma referentne kamatne stope više nije na snazi. Izmjene i dopune zahtijevaju od subjekta dodatne informacije investitorima o njihovim odnosima zaštite koji su izravno pogođeni tim nesigurnostima, uključujući nominalni iznos instrumenata zaštite, na koje se primjenjuju olakšice, sve značajne pretpostavke ili prosudbe donesene u primjeni tih olakšica i kvalitativnu objavu, kako na subjekt utječe reforma IBOR-a i kako subjekt upravlja procesom tranzicije. Grupa trenutno procjenjuje utjecaj izmjena i dopuna na konsolidirane financijske izvještaje.

Ako nije drugačije navedeno, ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja značajno utjecati na konsolidirane financijske izvještaje Grupe.

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke

Pri izradi financijskih izvješća Grupe, Uprava je koristila određene procjene i pretpostavke koje utječu na objavljene prihode, rashode, imovinu i obveze te objavljivanje nepredviđenih obveza tijekom i na datum izvješća. Međutim, neizvjesnost vezana uz ove pretpostavke i procjene može rezultirati značajnim izmjenama knjigovodstvene vrijednosti odnosno imovine ili obveza u budućim razdobljima. Ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjena neizvjesnosti na datum izvješća o financijskom položaju koje nose znatan rizik značajnih izmjena knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini navedene su kako slijedi:

Rezerviranja i nepredviđene obveze

Grupa je izložena riziku u nekoliko sudskih sporova i regulatornih postupaka i sporu oko vlasništva distributivne telekomunikacijske kanalizacije koji mogu rezultirati značajnim odljevom ekonomskih sredstava ili prestankom priznavanja povezane imovine. Grupa koristi unutarnje i vanjske pravne stručnjake kako bi procijenila ishod svakog slučaja zasebno te odlučila treba li i koji iznos troškova rezervirati u financijskim izvješćima, kao što je detaljnije objašnjeno u bilješkama 30, 31 i 37. Promjene u ovim prosudbama mogle bi imati značajan utjecaj na financijska izvješća Grupe.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Određivanje umanjenja vrijednosti imovine uključuje korištenje procjena koje sadrže, ali nisu ograničene na uzroke, trenutak i iznos umanjenja vrijednosti. Umanjenje vrijednosti temelji se na mnogim čimbenicima poput promjene tržišnih uvjeta, očekivanjima rasta industrije, povećanju troška kapitala, promjenama budućih mogućnosti financiranja, tehnološkoj zastarjelosti, prestanku pružanja usluga, troškovima zamjene, iznosima plaćenim u usporedivim transakcijama i ostalim promjenama okolnosti koje ukazuju na postojanje umanjenja vrijednosti. Nadoknadiivi iznos i fer vrijednosti obično se utvrđuju metodom diskontiranog novčanog tijeka koja sadrži razumne pretpostavke o tržištu. Utvrđivanje pokazatelja umanjenja vrijednosti, kao i procjena budućih novčanih tijekova i određivanje fer vrijednosti imovine (ili grupe imovina) zahtijeva od menadžmenta značajne procjene pri prepoznavanju i vrednovanju pokazatelja umanjenja vrijednosti, očekivanih novčanih tijekova, primjenjivih diskontnih stopa, korisnih vjekova uporabe i ostataka vrijednosti. Konkretno, procjena novčanih tijekova pri određivanju fer vrijednosti djelatnosti podrazumijeva neprestano ulaganje u mrežnu infrastrukturu potrebno za rast budućih prihoda kroz nove podatkovne proizvode i usluge, za koje su raspoloživi tek ograničeni povijesni podaci o potražnji. Potražnja za tim proizvodima i uslugama manja od očekivane uzrokovala bi niže prihode, manji novčani tijek i potencijalno umanjenje na fer vrijednost ulaganja, što bi nepovoljno utjecalo na buduće rezultate poslovanja.

Kalkulacija fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje temeljena je na raspoloživim podacima iz povezanih prodajnih transakcija po uobičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjenih za dodatne troškove otuđenja imovine.

Kalkulacija vrijednosti u uporabi temelji se na modelu diskontiranog novčanog tijeka. Novčani tijekovi su izvedeni iz srednjoročnog financijskog plana, a nakon tog planskog razdoblja ekstrapoliraju se korištenjem prikladnih stopa rasta. Nadoknadiivi iznos je najosjetljiviji na diskontnu stopu korištenu za model diskontiranog novčanog tijeka kao i na očekivani budući novčani priljev i stopu rasta korištenu za svrhu ekstrapolacije podataka. Detalji o neto knjigovodstvenoj vrijednosti i utjecaju na rezultat za razdoblje dani su u bilješkama 15, 16, 17 i 18.

Korisni vijek trajanja imovine

Utvrđivanje korisnog vijeka imovine temelji se na povijesnom iskustvu sa sličnom imovinom, kao i predviđenom tehnološkom razvoju i promjenama u širim gospodarskim i industrijskim čimbenicima. Primjerenost procijenjenog korisnog vijeka razmatra se jednom godišnje, ili kad god postoji naznaka značajnih promjena u pretpostavkama. Vjerujemo da je ovo važna računovodstvena procjena, budući da uključuje pretpostavke o tehnološkom razvoju u inovativnoj industriji i značajno ovisi o investicijskim planovima Grupe. Nadalje, s obzirom na značajan udjel imovine Grupe koja se amortizira u ukupnoj imovini, utjecaj većih promjena ovih pretpostavki mogao bi biti značajan za financijski položaj i rezultate poslovanja Grupe.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu korisnog vijeka te iznosa troška amortizacije, s nepromijenjenim ostalim varijablama:

	Povećanje/ smanjenje u %	Utjecaj na dobit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2019. godine	+10	114
	-10	(125)
Godina završena 31. prosinca 2018. godine	+10	115
	-10	(126)

Umanjenje vrijednosti goodwilla

Grupa godišnje testira goodwill na umanjenje vrijednosti. Nadoknadiivi iznosi jedinica koje stvaraju novac utvrđuju se na osnovi izračuna vrijednosti u uporabi. Ovi izračuni zahtijevaju korištenje procjena (bilješka 15). Menadžment vjeruje da nijedna razumno očekivana promjena u ključnim pretpostavkama ne bi uzrokovala da knjigovodstvena vrijednost 'poslovni' i 'privatni' jedinica koje stvaraju novac značajno premašuje njihov nadoknadiivi iznos. U slučaju jedinice koja stvara novac HT Produkcije razumno očekivana promjena u nekoj od ključnih pretpostavki gledajući ih odvojeno (kao što su smanjenje rasta prihoda za 2%, povećanje troškova za 2% ili promjene omjera kapitalnih ulaganja i prihoda) sa svim ostalim varijablama nepromijenjenima, može rezultirati umanjenjem vrijednosti do 8 milijuna kuna.

Godišnji test umanjenja vrijednosti doveo je do umanjenja goodwilla u Optima Telekomu u ukupnom iznosu od 52 milijuna kuna.

Obveze po ugovorima o sadržaju

Kao što je navedeno u politici nematerijalne imovine (bilješka 2.4.) troškovi sadržaja kapitaliziraju se i priznaje se odgovarajuća obveza. Određivanje obveze za varijabilne ugovore zahtijeva procjenu jer se temelji na procijenjenom broju budućih kupaca i diskontne stope. Menadžment vjeruje da nijedna razumno očekivana promjena u ključnim pretpostavkama ne bi uzrokovala značajnu promjenu u iznosu obveze.

Nematerijalna imovina s neograničenim korisnim vijekom

Prilikom zaključivanja da stečeni brand ima neograničen korisni vijek, Grupa se vodila činjenicom da brand predstavlja cijeli segment poslovanje se odnosi na operatera sa dokazanom i održivom potražnjom za svojim proizvodima i uslugama na adekvatno uspostavljenom tržištu. Brand je povijesno građen kroz izdatke za korisnički marketing i promociju. Grupa je razmotrila i druge čimbenike kao što je sposobnost da nastavi štiti zakonska prava koja proizlaze iz branda na neodređeno vrijeme i odsutnost bilo kakvih konkurentskih čimbenika koji bi mogli ograničiti životni vijek branda. Grupa očekuje kontinuirane ekonomske koristi od stečenog branda u budućnosti. Međutim, strateška odluka da se povuče marketinšku potporu brandu ili slabljenje branda kao posljedica promjena u preferencijama potrošača moglo dovesti do umanjenja vrijednosti u budućnosti. Također, razumno očekivana promjena u nekoj od ključnih pretpostavki gledajući ih odvojeno (kao što je promjena prihoda za 2% i promjena royalty relief stope za 0,1%) ne dovodi do umanjenja vrijednosti branda.

Model očekivanog gubitka

S primjenom MSFI-ja 9, uvodi se model očekivanog gubitka (ECL). Mjerenje očekivanog gubitka od umanjenja vrijednosti temelji se na razumnim i potpornim informacijama koje su dostupne bez pretjeranih troškova i napora, i koje uključuju informacije o prošlim događajima, trenutnim te predviđenim budućim uvjetima i okolnostima.

Prilikom utvrđivanja očekivanih budućih potreba za umanjenjem vrijednosti obično se koriste povijesne vjerojatnosti neispunjavanja obveza, koje se nadopunjuju budućim parametrima relevantnim za kreditni rizik.

Makroekonomski podaci povezuju se s povijesnim ponašanjem kupaca pri čemu se isti korigiraju pod sljedećim uvjetima:

- Stopa nezaposlenosti - Ako su promjene stopa nezaposlenosti veće od 2% u odnosu na prosjek zadnje dvije godine
- BDP - Ako su promjene stope BDP-a veće od 1% u odnosu na prosjek zadnje četiri godine
- Prosječne kamatne stope - Ako su promjene prosječnih kamatnih stopa veće od 2% u odnosu na prosjek zadnje četiri godine

Opći pristup očekivanih kreditnih gubitaka primjenjuje se na zajmove, dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku i dužničke instrumente koji se mjere kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Pojednostavljeni pristup očekivanih kreditnih gubitaka pri-

mjenjuje se na potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu što rezultira ranijim priznavanjem troška od umanjenja vrijednosti.

Osim gore navedene imovine na koju se primjenjuje pojednostavljeni pristup, kod naknadnog mjerenja sve ostale financijske imovine primjenjuje se opći pristup u procjeni kreditnog gubitka koji se sastoji od tri stupnja: stupanj 1, stupanj 2 i stupanj 3. Primjena stupnja ovisi o povećanju kreditnog rizika po financijskom instrumentu nakon inicijalnog priznavanja, odnosno o kreditnoj kvaliteti financijskog instrumenta:

Stupnjevi za procjenu kreditnog gubitka	Model primjene	Povećanje kreditnog rizika
Stupanj 1 Naplativost (Performing)	Model 12-mjesečnih očekivanih kreditnih gubitaka	Nije značajno povećanje
Stupanj 2 Otežana naplativost (Underperforming)	Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijelo razdoblje trajanja instrumenta	Značajno povećanje
Stupanj 3 Upitna naplativost (Non-performing)	Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijelo razdoblje trajanja instrumenta	Značajno povećanje + postoji dokaz o umanjenju vrijednosti na datum izvještavanja

Kreditni rizik je rizik da ugovorna strana financijskog instrumenta stvara financijske gubitke za drugu ugovornu stranu neispunjavanjem ugovorne obveze. Budući da standard ne propisuje definiciju 'značajnog povećanja kreditnog rizika', Grupa sama odlučuje kako ga definirati u kontekstu vrsta instrumenata koje drži, uzimajući u obzir dostupnost informacija i vlastite povijesne podatke. Osnova za procjenu povećanja kreditnog rizika je ili vjerojatnost neispunjavanja obveza ili analiza dospjelih potraživanja. Revizija primjenjivih postotaka kreditnog rizika pojednostavljenog pristupa vrši se dva puta godišnje za potrebe mjerenja kreditnog rizika i povijesnih podataka kako bi se utvrdio očekivani kreditni gubitak. Pored toga, analiziraju se makroekonomski podaci – stopa inflacije, kamatne stope potrošačkih kredita, BDP po glavi stanovnika, stopa nezaposlenosti i zaposlenosti i indeks potrošačkih cijena. Navedeni podaci se stavljaju u odnos s povijesnim ponašanjem klijenata Grupe kako bi se uvidjela mogućnost promjene primijenjenih postotaka kreditnog rizika.

Standard sadrži oborivu pretpostavku da „događaj neispunjavanja plaćanja“ nastaje kada je financijska imovina u dospjeću više od 90 dana.

Pretpostavku podupiru i sljedeći događaji:

- Ugovorna strana više puta ne ispunjava obveze plaćanja i

usluga je blokirana (ugovor još nije raskinut)

- Ugovorna strana premašuje kreditni limit s neplaćenim računima i ne plaća unatoč ponovljenim zahtjevima
- Embargo/države u recesiji ili države s ograničenjima plaćanja od strane državne banke

Pri stvaranju iskazanih pretpostavki koriste se procjene temeljene na povijesnim podacima i postojećim tržišnim uvjetima.

Za potraživanja od kupaca primjenjuje se pojednostavljeni pristup mjerenja očekivanog kreditnog gubitka, tj. mjerenja na osnovi skupine potraživanja, zbog velikog broja analitičkih podataka (kupaca) i homogene baze potraživanja. Potraživanja od kupaca su podijeljena na portfelje ovisno o tipu kupca i prate se prema starosnoj strukturi. Portfelji se stvaraju na temelju sličnosti ponašanja korisnika prema povijesnim podacima i budućim očekivanjima. Primjeri portfelja su mobilni privatni korisnici, fiksni privatni korisnici, mobilni poslovni korisnici i fiksni poslovni korisnici. Primjeri skupina dospelosti potraživanja su nedospjela, dospjela 0-29 dana, dospjela 30-89 dana i nadalje. Navedene skupine se stvaraju na temelju koraka u procesu naplate.

Prilikom prve primjene MSFI 9, Grupa očekuje da će sva potraživanja biti potpuno vrijednosno usklađena u razdoblju od 3 godine nakon datuma dospijeća. Ako se ranije ne naplate, sva potraživanja od telekom operatera se utužuju u roku od jedne godine od datuma dospijeća. Analiza potraživanja i pripadajućeg vrijednosnog usklađenja pokazala su značajnu naplatu potraživanja u prvoj godini od datuma dospijeća i u sljedeće dvije godine putem sudskih tužbi. Povijesno gledano, navedeni trendovi su stabilni i nema poznatih činjenica niti naznaka da će se trend promijeniti u budućim razdobljima.

U 2017. godini vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca je procijenjeno temeljem modela nastalog gubitka, a nakon primjene MSFI 9, kreditni rizik potraživanja od kupaca je priznat kroz ECL matricu vrijednosnog usklađenja. Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo promjena u metodama početne procjene ili značajnim pretpostavkama koje su korištene.

Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo značajnih promjena u knjigovodstvenoj vrijednosti financijskih instrumenata, a time niti značajnog utjecaja na iznos vrijednosnog usklađenja.

Priznavanje prihoda

Kod primjene MSFI 15 na razini portfelja, za razliku od pojedinačnih ugovora, uključeno je više prosudbi (statističkih podataka temeljenih na povijesnim podacima i iskustvu) koje su primijenjene kako bi reflektirale ponašanje ugovora od trenutka potpisa kroz period trajanja. Najznačajnije prosudbe uključuju:

- vrijednosno usklađenje ugovorne imovine zbog prijevremenih raskida ugovora u rasponu 3%-10% i povezane naplate penala u rasponu 55%-75%, ovisno o portfelju / grupi kupaca.
- vrijednosno usklađenje ugovorne imovine zbog neplaćanja (poveznica na MSFI 9) u rasponu 0,1% -1,5%, ovisno o portfelju / grupi kupaca.
- korištenje budžeta za uređaje linearno kroz 12 mjeseci od potpisa ugovora.

2.4. Sažetak računovodstvenih politika

a) Dobit iz osnovne djelatnosti

Dobit iz osnovne djelatnosti određena je kao rezultat prije poreza na dobit i financijskih stavaka. Financijske stavke uključuju prihod od kamata na novac u bankama, depozite, trezorske zapise, financijsku imovinu raspoloživu za prodaju koja nose kamatu, udjel u dobiti ili gubitku od pridruženog društva te zajedničkog pothvata, troškove kamata na posudbe, dobitke i gubitke od prodaje financijskih imovine raspoložive za prodaju te pozitivne i negativne tečajne razlike po cjelokupnoj monetarnoj imovini i obvezama iskazanim u stranim valutama.

b) Poslovna spajanja i goodwill

Ovisna društva su sva društva nad kojima Grupa ima kontrolu. Grupa kontrolira subjekt, kada je Grupa izložena, ili ima pravo na, promjenjive povrate iz svoje povezanosti sa subjektom i ima mogućnost utjecati na te povrate kroz svoju moć nad subjektom. Ovisna društva su u potpunosti konsolidirana od datuma od kojeg je kontrola prenesena na Grupu, te se prestaju konsolidirati od datuma prestanka kontrole.

Grupa primjenjuje metodu računovodstva stjecanja za iskazivanje poslovnih spajanja. Prenesena naknada prilikom stjecanja ovisnog društva je fer vrijednost prenesene imovine, obveza nastalih prema bivšim vlasnicima stečenog društva i ulaganja Grupe. Prenesena naknada uključuje i fer vrijednost imovine ili obveza nastalih iz aranžmana potencijalnih naknada. Stečena prepoznatljiva imovina, obveze i nepredviđene obveze u poslovnom spajanju početno se mjere po fer vrijednosti na datum stjecanja. Grupa priznaje svaki nekontrolirajući interes u stečenom društvu na osnovi metode stjecanja u etapama, ili po fer vrijednosti ili po proporcionalnom udjelu prepoznatljive neto imovine subjekta koje se stječe. Troškovi povezani sa stjecanjem priznaju se kao trošak razdoblja.

Ukoliko je poslovno spajanje ostvareno u etapama, ranija ulaganja u subjekt koji se stječe ponovno se vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja kroz sveobuhvatnu dobit.

Bilo koja potencijalna naknada koju Grupa prenese priznaje se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade koja se smatra imovinom ili obvezom priznaju se u skladu s MRS-om 39 ili kao prihodi i troškovi ili kao promjena u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Potencijalna naknada koja se klasificira kao kapital se ne mjeri ponovno već se kasnije podmirenje evidentira unutar kapitala.

Goodwill se početno mjeri kao razlika između prenesene naknade i iznosa nekontrolirajućeg interesa u stečenom subjektu u odnosu na fer vrijednost prepoznate stečene neto imovine.

Ukoliko je naknada niža od fer vrijednosti stečene neto imovine, razlika se priznaje u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti. Nakon početnog priznavanja, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Međukompanijske transakcije, stanja, prihodi i rashodi iz transakcija sa subjektima unutar Grupe se eliminiraju. Dobici i gubici iz međukompanijskih transakcija priznati u imovini također se eliminiraju. Računovodstvene politike podružnica izmijenjene su gdje je to potrebno kako bi se osigurala konzistentnost u politikama unutar Grupe.

Poslovna spajanja društava pod zajedničkom kontrolom

Poslovna stjecanja podružnica koje su pod zajedničkom kontrolom iskazuju se metodom preuzimanja fer vrijednosti prethodnog vlasnika. Sukladno ovoj metodi, konsolidirana financijska izvješća kombiniranog društva prikazuju se kao da su društva bila pripojena od početnog razdoblja ili od datuma kada su kombinirana društva došla pod zajedničku kontrolu, ovisno o tome što je ranije. Imovina i obveze podružnice pod zajedničkom kontrolom koje su prenesene iskazuju se po knjigovodstvenim vrijednostima prikazanim kod prethodnog vlasnika.

Prethodnim vlasnikom smatra se najviši nivo konsolidiranih financijskih izvješća koji sadrži konsolidirana MSFI financijska izvješća podružnice. Pripadajući goodwill koji proizlazi iz poslovnog spajanja prethodnog vlasnika se također prikazuje u ovim konsolidiranim financijskim izvješćima. Razlika koja se javlja između knjigovodstvene vrijednosti neto imovine, uključujući i goodwill iskazan kod prethodnog vlasnika, i naknade za stjecanje, prikazuje se u konsolidiranim financijskim izvješćima u zadržanoj dobiti.

c) Ulaganje u pridruženo društvo

U financijskim izvješćima Grupe ulaganje u pridruženo društvo (uobičajeno ulaganje uz vlasnički udjel u iznosu od 20% do 50% glasačkih prava) u kojima Grupa ima značajan utjecaj vodi se primjenom metode udjela umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti imovine. Prema metodi udjela, ulaganje se početno priznaje po trošku nabave, a sadašnja vrijednost se uvećava ili umanjuje za udjel u dobiti ili gubitku nakon datuma stjecanja. Procjena vrijednosti ulaganja u pridruženo društvo vrši se u slučaju kada postoji naznaka da je ta vrijednost umanjena ili više ne postoje gubici od umanjenja priznati u prethodnim razdobljima.

Kad udjel Grupe u gubicima pridruženog društva postane jednak ili veći od njezinog udjela u pridruženom društvu, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako postoji zakonska ili izvedena obveza ili je izvršila plaćanja u ime pridruženog društva. Nerealizirani dobiti iz transakcija između Grupe i njezinog pridruženog društva eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine.

d) Ulaganje u zajednički pothvat

Grupa ima udjel u zajedničkom pothvatu koje je zajednički kontroliran subjekt, a ulagači imaju ugovor kojim se uspostavlja zajednička kontrola nad ekonomskim aktivnostima subjekta. Grupa priznaje svoj udjel u zajedničkom pothvatu koristeći metodu udjela. Financijska izvješća zajedničkog pothvata pripremljena su za isto razdoblje kao i financijska izvješća matice.

Po potrebi se vrše prilagodbe kako bi se računovodstvene politike uskladile s Grupnim. U financijskim izvješćima Grupe eliminira se udjel Grupe u nerealiziranim dobitima i gubicima iz transakcija između Grupe i njenog zajednički kontroliranog društva. Gubici iz transakcija priznaju se odmah ukoliko je iz gubitka razvidno smanjenje neto utržive vrijednosti kratkotrajne imovine ili gubitak od umanjenja imovine. Ulaganje u zajednički pothvat prestaje se priznavati od datuma kada Grupa prestaje imati zajedničku kontrolu nad zajedničkim pothvatom.

Kad udjel Grupe u gubicima zajedničkog pothvata postane jednak ili veći od njezinog udjela u zajedničkom pothvatu, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako postoji zakonska ili izvedena obveza ili je izvršila plaćanja u ime zajedničkog pothvata. Nerealizirani dobiti iz transakcija između Grupe i njezinog zajedničkog pothvata eliminiraju se do visine udjela Grupe u zajedničkom pothvatu. Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine.

e) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabave. Nematerijalna imovina se priznaje u slučaju da će buduće gospodarske koristi koje se mogu pripisati imovini ući u Grupnu, a trošak imovine može se pouzdano izmjeriti.

Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina iskazuje se prema trošku nabave umanjeno za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Nematerijalna imovina amortizira se po linearnoj metodi tijekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe. Razdoblje amortizacije razmatra jednom godišnje na kraju svake financijske godine.

Amortizacija telekomunikacijske dozvole počinje se obračunavati u trenutku kada je dozvola stečena i spremna za korištenje, a razdoblje amortizacije odgovara korisnom vijeku uporabe dozvole.

Grupa priznaje troškove sadržaja kao nematerijalnu imovinu na početku trajanja ugovora. Grupa je utvrdila sljedeće uvjete koji moraju biti ispunjeni kako bi se ugovori s pružateljima sadržaja mogli priznati kao nematerijalna imovina: trajanje ugovora mora biti dulje od jedne godine, trošak je određen ili odrediv, ugovorena prava moraju biti trajna i troškovi iz ugovora su neizbježni. Priznata imovina po tim ugovorima amortizira se tijekom trajanja ugovora. Ugovori sadržaja koji ne zadovoljavaju kriterije za kapitalizaciju priznaju se kao trošak i prikazani su unutar "ostalih troškova" u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Odnosi s kupcima i dugoročni ugovori s kupcima stečeni u poslovnim kombinacijama priznaju se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Imaju ograničen vijek trajanja i priznaju se po trošku umanjeno za akumuliranu amortizaciju i gubitak od umanjenja vrijednosti.

Korisni vijekovi uporabe nematerijalne imovine su kako slijede:

Dozvole i prava	
Radiofrekvencijski spektar u 2100 MHz frekvencijskom području	15 godina
Radiofrekvencijski spektar u 900/1800 MHz frekvencijskim područjima	13 godina
Radiofrekvencijski spektar u 800 MHz frekvencijskom području	11-12 godina
Prava služnosti za Distributivnu telekomunikacijsku kanalizaciju (DTK)	1 godina
Softver, sadržaj i ostala imovina	2-5 godina ili prema trajanju ugovora
Odnosi s kupcima	6,5-10,5 godina
Brand	Neograničen
Dugoročni ugovori s kupcima	1,5-7 godina

Imovina u pripremi se ne amortizira.

Goodwill nastaje stjecanjem ovisnih društava. Za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnim spajanjem raspoređuje se na jedinice koje stvaraju novac Grupe, ili grupe jedinica koje stvaraju novac, a za koje se očekuje da će imati koristi od sinergija spajanja. Svaka jedinica ili grupa jedinica na koju je goodwill raspoređen predstavlja najnižu razinu unutar Grupe na kojoj se goodwill prati za potrebe internog upravljanja. Goodwill i imovina sa neograničenim korisnim vijekom se testira na umanjenje vrijednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promjene okolnosti ukazuju da bi neto knjigovodstvena vrijednost mogla biti umanjena.

Umanjenje goodwilla se utvrđuje procjenom nadoknadivog iznosa, temeljem procjene vrijednosti u uporabi jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica), na koju se goodwill odnosi. Kada je iznos koji je moguće povratiti od jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) manji od neto knjigovodstvene vrijednosti jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) kojoj je goodwill dodijeljen, priznaje se gubitak od umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti koji se odnose na goodwill ne mogu se ukinuti u narednim razdobljima. Grupa provodi godišnji test umanjenja vrijednosti goodwill-a na dan 31. prosinca. Više detalja dano je u bilješci 15.

f) Nekretnine, postrojenja i oprema

Pojedinačni predmet nekretnina, postrojenja i opreme, koji zadovoljava kriterije priznavanja kao imovine, mjeri se po trošku. Trošak pojedinog predmeta nekretnina, postrojenja i opreme obuhvaća nabavnu cijenu, uključujući uvozne carine i nepovratne poreze kod kupovine, nakon odbitka odobrenih popusta i sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu uporabu.

Osim direktnih troškova; troškovi interno izgrađenih sredstava proporcionalno uključuju trošak indirektnog materijala i radne snage, kao i administrativne troškove vezane za proizvodnju ili

pružanje usluga.

Naknadni izdaci za imovinu koji zadovoljavaju kriterije priznavanja, priznaju se kao imovina ili dodatak imovini, a održavanje i popravci terete troškove u razdoblju u kojem su nastali.

Nakon početnog priznavanja kao imovine, pojedinačni predmet nekretnine, postrojenja i opreme iskazuje se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti ako ih ima.

Svaka stavka nekretnina, postrojenja i opreme značajnog udjela u trošku ukupne vrijednosti stavke amortizira se zasebno.

Amortizacija se obračunava po linearnoj metodi.

Korisni vijekovi uporabe novostečene imovine su kako slijede:

Građevinski objekti	10-50 godina
Telekomunikacijska postrojenja i oprema	
Kablovi	8-18 godina
Kabelska kanalizacija i cijevi	30 godina
Ostalo	2-15 godina
Oprema kod korisnika (CPE)	7 godina
Alati, vozila, IT, uredska i ostala oprema	4-15 godina

Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju.

Korisni vijek trajanja, metoda amortizacije i ostatak vrijednosti preispituju se na kraju svake poslovne godine i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene se priznaju kao promjene u računovodstvenim procjenama.

Imovina u pripremi predstavlja nedovršenu imovinu i iskazuje se po trošku nabave. Amortizacija imovine započinje kada je imovina spremna za uporabu.

Dobici i gubici od otuđenja određuju se usporedbom prihoda i knjigovodstvene vrijednosti i priznaju u okviru ostalih troškova u računu dobiti i gubitka.

g) Umanjenje vrijednosti imovine

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Godišnje se ispituje umanjenje vrijednosti za imovinu koja ima neograničen korisni vijek uporabe i koja se ne amortizira. Imovina koja se amortizira provjerava se radi mogućeg postojanja umanjenja vrijednosti kad događaji ili promijenjene okolnosti upućuju na to da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njenog nadoknadivog iznosa. Nadoknadivi iznos je fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koji je viši. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najnižu razinu kako bi se pojedinačno utvrdio novčani tijek (jedinice koja stvaraju novac). Nefinancijska imovina, osim goodwill-a, za koju je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti,

provjerava se na svaki datum izvješćivanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

h) Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj vrijednosti između troška nabave i neto ostvarive vrijednosti, nakon rezerviranja za zastarjele stavke. Neto ostvariva vrijednost je prodajna cijena u uobičajenom tijeku poslovanja, umanjena za troškove koji su nužni da se obavi prodaja. Trošak se utvrđuje na osnovi prosječnog vaganog troška.

Telefonski uređaji često se prodaju za nižu cijenu od nabavne a u svezi s promocijskim akcijama kako bi se pridobili novi i/ili zadržali postojeći pretplatnici s minimalnim ugovorenim razdobljem. Ti gubici prilikom prodaje opreme se evidentiraju u trenutku prodaje ukoliko je uobičajena prodajna cijena viša od nabavne vrijednosti telefonskog uređaja. Ukoliko je uobičajena prodajna cijena niža od nabavne vrijednosti, razlika se priznaje odmah kao umanjenje vrijednosti.

i) Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine odnose se uglavnom na poslovne zgrade i zemljišta koja se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili zbog porasta njihove vrijednosti i Grupa se njima ne koristi. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i kupac je identificiran, u kojem se slučaju svrstavaju u kratkotrajnu imovinu.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe 10 do 50 godina (2018: 10 do 50 godina).

Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će Društvo od toga imati buduće ekonomske koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kada nastanu. Ukoliko Društvo počne koristiti ulaganja u nekretnine, ona se reklasificiraju u nekretnine, postrojenja i opremu, te njihova knjigovodstvena vrijednost na dan reklasifikacije postaje iznos pretpostavljenog troška koji će se naknadno amortizirati.

j) Imovina klasificirana kao namijenjena za prodaju

Imovina koja se drži za prodaju je dugotrajna imovina za koju Grupa ima konkretan plan za prodaju imovine. Prenose se u bilanci po nižoj knjigovodstvenoj ili fer vrijednosti i ne obračunava se amortizacija. Imovina se klasificira kao namijenjena prodaji: kada su ispunjeni sljedeći uvjeti: uprava se obvezala na plan prodaje, imovina je dostupna za trenutnu prodaju, pokrenut je aktivni program za pronalaženje kupca, prodaja je vrlo vjerojatna, u roku od 12 mjeseci nakon klasifikacije kao namijenjene za prodaju (uz ograničene iznimke), imovina se aktivno prodaje po prodajnoj cijeni razumnoj u odnosu na njezinu fer vrijednost, a akcije potrebne za kompletiranje plana pokazuju da je malo vjerojatno da će plan biti značajno izmijenjen ili povučen.

k) Financijska imovina

Stavke imovine klasificirane su i mjere se kako je prikazano u nastavku:

Klasifikacija i mjerenje	Klasifikacija i mjerenje
Aktiva	
Kratkotrajna imovina	
Novac i novčani ekvivalenti (depoziti, komercijalni zapisi,...)	Držanje radi naplate / Amortizirani trošak
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Držanje radi naplate / Amortizirani trošak
Ostala financijska imovina	
Dani zajmovi i ostala potraživanja	Držanje radi naplate / Amortizirani trošak
Vlasnički instrumenti	Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka (FVOCI)
Dugotrajna imovina	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Držanje radi naplate / Amortizirani trošak
Ostala financijska imovina	
Dani zajmovi i ostala potraživanja	Držanje radi naplate / Amortizirani trošak
Vlasnički instrumenti	Držanje radi naplate i prodaja Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka (FVOCI)

Poslovni model odražava način na koji Grupa upravlja imovinom kako bi ostvarilo novčane tokove – bez obzira na to je li cilj Grupe: (i) isključivo prikupljanje ugovornih novčanih tokova od imovine ('držanje radi naplate ugovornih novčanih tokova') ili (ii) prikupiti i ugovorne novčane tokove i novčane tokove koji proizlaze iz prodaje imovine ('držati radi naplate ugovornih novčanih tokova i prodaje'), a ako nijedna od gore navedenih točaka nije primjenjiva, financijska imovina se klasificira kao dio drugog poslovnog modela i mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Dužnički instrumenti

Za vrednovanje držanih dužničkih instrumenata je važno koji poslovni model vrijedi za svakog od njih pojedinačno te pokazuju li karakteristike običnog zajma, odnosno sastoje li se njihovi novčani tokovi isključivo od kamate i glavnice. Ako pokazuju te

karakteristike i ako se prema poslovnom modelu ne namjeravaju prodavati, nego držati do dospeljeća, moraju se mjeriti po amortiziranom trošku. Ako poslovni model nastoji te instrumente djelomično prodati i djelomično ih držati, oni se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uz naknadnu reklasifikaciju u račun dobiti i gubitka. U svim ostalim slučajevima, financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz Račun dobiti i gubitka. Potraživanja prodana agenciji za naplatu potraživanja kao način naplate, najprije su klasificirana u kategoriju „držanje radi naplate“, te se mjere po amortiziranom trošku jer u trenutku priznavanja takve imovine HT ima kreditni rizik i SPPI test je zadovoljen.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrumenti uključuju strateška ulaganja. Vrednovanje vlasničkih instrumenata mjeri se kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) bez naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka. Razlog tome je što pri strateškim ulaganjima prioritet nije kratkoročno maksimalno povećanje dobiti. Stjecanje i prodaja strateških ulaganja temelje se na razmatranjima poslovne politike. Dividende se priznaju Računu dobiti i gubitka u slučaju kada ne predstavljaju otplatu glavnice.

Kolaterali

Kolaterali Grupe uključuju obrnute REPO poslove što je prikazano u bilješki 39.

I) Strane valute

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na datum transakcije. Novčana imovina i obveze u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvješća o financijskom položaju. Dobitak ili gubitak nastao iz promjene tečaja nakon datuma transakcije evidentira se u sveobuhvatnoj dobiti u sklopu financijskih prihoda odnosno financijskih rashoda.

Rezultat i financijski položaj svih društava unutar Grupe (gdje niti jedna nije u valuti u hiperinflacijskom gospodarstvu) koja imaju funkcijsku valutu različitu od valute objavljivanja preračunavaju se u valutu objavljivanja kako slijedi:

- a. imovina i obveze svakog pojedinog izvješća o financijskom položaju preračunavaju se po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvješća o financijskom položaju;
- b. prihodi i troškovi svakog pojedinog izvješća o sveobuhvatnoj dobiti preračunavaju se po prosječnom tečaju Hrvatske narodne banke; i
- c. sve nastale tečajne razlike priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

m) Oporezivanje

Porez na dobit temelji se na rezultatu poslovne godine i uključuje odgođene poreze. Odgođeni porezi računaju se koristeći metodu obveze.

Odgođeni porezi na dobit odražavaju neto porezni učinak pri-

vremenih razlika između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvješćivanja i iznosa korištenih za potrebe obračuna poreza na dobit na datum izvješćivanja.

Odgođeni porez određuje se pomoću stopa poreza na dobit koje su na snazi ili obznanjene na datum financijskog izvješća i očekuje se da će ih se primijeniti kada se odgođena porezna imovina ostvari ili se odgođena porezna obveza podmiri.

Mjerenje odgođenih poreznih obveza i imovine odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji Grupa očekuje, na datum izvješćivanja, povrat ili podmirenje knjigovodstvenog iznosa svoje imovine i obveza.

Odgođena porezna obveza nastaje na temelju oporezivih privremenih razlika koje proizlaze iz ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate, osim odgođene obveze kod koje je trenutak ukidanja privremenih razlika kontroliran od strane Grupe, te je vjerojatno da se privremena razlika neće ukinuti u doglednoj budućnosti. Općenito Grupa nije u mogućnosti kontrolirati ukidanje privremene razlike za pridružena društva.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo na prijeboj tekuće porezne imovine i tekućih poreznih obveza i gdje se odgođena porezna imovina i obveze odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista porezna vlast ili na istom poreznom subjektu ili različitim poreznim subjektima u kojima postoji namjera da se podmiri iznose na neto osnovi.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će buduća oporeziva dobit (ili raspuštanje odgođenih poreznih obveza) biti dostatna da bi se privremene razlike mogle iskoristiti.

Odgođena porezna imovina i obveze ne diskontiraju se, i razvrstavaju se kao dugotrajna imovina i dugoročne obveze u izvješću o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se kada postoji vjerojatnost da će na raspolaganju biti dostatna oporeziva dobit u odnosu na koju se može iskoristiti odgođena porezna imovina.

Tekući i odgođeni porezi terete se ili odobravaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ako se porez odnosi na stavke koje su odobrene ili terećene, u istom ili različitom razdoblju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

n) Obveze prema zaposlenicima

Grupa osigurava isplate ostalih dugoročnih primanja zaposlenicima (bilješka 29). Ove obveze uključuju troškove jednokratnih otpremnina. Definiranu obvezu primanja zaposlenih računa neovisni aktuar na godišnjoj osnovi korištenjem metode projicirane kreditne jedinice. Metoda projicirane kreditne jedinice uzima u obzir svako razdoblje radnog staža iz kojeg proizlazi dodatno povećanje obveze poslodavca za utvrđene naknade zaposlenicima i mjeri svaku obvezu posebno da bi se utvrdila konačna obveza.

Troškovi minulog rada se priznaju u izvješću sveobuhvatnoj

dobiti odmah u razdoblju u kojem su nastali. Prihodi ili rashodi nastali izostankom ili podmirivanjem obveze se priznaju kad se izostanak ili podmirivanje dogodi. Obveza za naknade je mjerena sadašnjom vrijednošću procijenjenog budućeg novčanog tijeka koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice, gdje su valuta i uvjeti državnih obveznica usklađeni s valutom i procijenjenim uvjetima obveze za naknade. Aktuarski dobiti i gubici se priznaju izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje u kojem nastanu.

Trošak kamate izračunava se primjenom diskontne stope na neto stanje obveze za definirane naknade i fer vrijednost imovine plana. Taj trošak je uključen u trošak primanja zaposlenih u računu dobiti i gubitka.

Grupa pruža kratkoročne naknade za smrt u službi koje se priznaje kao trošak u razdoblju nastanka.

o) Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje obuhvaćaju prihode koji nastaju tijekom redovnog poslovanja Grupe.

U nastavku je prikazan model od pet koraka koji se primjenjuje za priznavanje prihoda od ugovora s kupcima:

1. korak: utvrditi ugovor(e) s kupcem
2. korak: utvrditi obveze isporuke u ugovoru
3. korak: utvrditi cijenu transakcije
4. korak: dodijeliti cijenu transakcije obvezama isporuke u ugovoru
5. korak: priznati prihode kada (ili kako) subjekt ispuni obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu isporuke u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknade u ugovoru na koju Grupa očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupcu. Za ugovore koji sadrže više od jedne obveze isporuke (ugovore s više elemenata), Grupa cijenu transakcije raspoređuje na obveze isporuke na osnovi relativnih pojedinačnih prodajnih cijena. Pojedinačna prodajna cijena (*stand-alone selling price - SSP*) je cijena po kojoj bi Grupa zasebno kupcu prodala obećanu robu ili uslugu.

Prihodi se priznaju kada su obveze isporuke zadovoljene prijenosom kontrole obećane robe ili usluge na kupca. Kontrola nad robom (npr. prodaja opreme) prenosi se kada se roba isporuči kupcu, kupac u potpunosti raspolaže robom i ne postoji nepodmirena obveza koja bi mogla utjecati na kupčevo prihvaćanje robe. Isporučka je obavljena kada je roba otpremljena na određenu lokaciju, a rizici zastarijevanja i gubitka preneseni su na kupca. Kontrola nad robom obično se prenosi u određenom trenutku.

Kontrola nad uslugama (npr. prodaja telekomunikacijskih usluga, usluga održavanja, prodaje licenci itd.) prenosi se tijekom vreme-

na ili u određenom trenutku, što utječe na iskazivanje prihoda. Prihodi od pružanja usluga priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene. Ako se realizacija usluge proteže na više od jednog razdoblja, metoda inputa (na temelju nastalih troškova) i metoda outputa (na temelju isporučenih jedinica/poslova) koriste se za mjerenje napretka do konačnog izvršenju.

Metoda outputa koristi se u uslugama za masovno tržište (npr. glasovne i podatkovne usluge koje se mjesečno pružaju korisnicima) kao i u sustavnim rješenjima (npr. ugradnja opreme, kada vremensko razdoblje između početka rada i isporuke usluge nije predugo i / ili kada obje strane obavljene poslove redovito potvrđuju). Metoda inputa se uglavnom koristi za složena sustavna rješenja (npr. za razvoj rješenja prilagođenog pojedinom kupcu koje traje duže vrijeme), pri čemu se prihodi priznaju mjesečno na temelju nastalih troškova kako bi se prikazao napredak do konačnog izvršenja u razdobljima u kojima međusobne potvrde još uvijek nisu dospjele.

Grupa očekuje da će taj iznos priznati kao prihod u sljedećih 30 mjeseci. Kada se prihod priznaje tijekom vremena u skladu s obračunatim prihodom, Grupa koristi mogućnost neobjavlivanja neplaćene cijene transakcije dodijeljene obvezama isporuke koje nisu podmirene (ili su djelomično podmirene). Prilikom određivanja cijene transakcije, Grupa usklađuje obećani iznos naknade za učinke vremenske vrijednosti novca, ako vrijeme plaćanja koje su ugovorne strane ugovorile (eksplicitno ili implicitno) klijentu ili Grupi omogućuju značajnu korist od financiranja prijenosa robe ili usluga kupcu. Grupa koristi mogućnost da ne razmatra značajnu komponentu financiranja ako je maksimalno razdoblje između isporuke robe ili pružanja usluge i plaćanja od strane kupca godinu dana ili manje. Također, u skladu s politikom Grupe, ako će iznos komponente financiranja premašiti 5% od ukupne cijene transakcije ugovora, pretpostavlja se da to znači da će se takva komponenta financiranja smatrati značajnom.

Nasuprot tome, ako je iznos 5% ili manji, Grupa može zaključiti da se komponenta financiranja neće smatrati značajnom. Na temelju tih kriterija Grupa nije utvrdila značajnu komponentu financiranja u ugovorima s kupcima.

Standardom se utvrđuje računovodstveno iskazivanje pojedinačnih ugovora s kupcima. Međutim, postoji mogućnost primjene standarda i na portfelj ugovora, ako:

- ugovori objedinjeni u portfelj imaju slična obilježja i
- primjenom standarda na portfelj ne dolazi do bitno drugačijeg rezultata u odnosu na računovodstveno iskazivanje pojedinačnih ugovora.

Grupa iskazivanje prihoda u skladu s MSFI-jem 15 primjenjuje na portfelje ugovora i na pojedinačne ugovore. Standard se primjenjuje na portfelje ugovora za proizvode za masovno tržište, dok se za posebna rješenja primjenjuje na razini pojedinačnih ugovora. Portfelji su definirani unutar svakog relevantnog područja poslovanja i uspostavljeni su u skladu s uobičajenim zahtjevima za usklađenjem po pojedinačnim ugovorima.

MSFI 15 standard posebno ima utjecaj na sljedeće poslovne događaje:

Aranžmani s više elemenata - u slučaju aranžmana s više elemenata (npr. Ugovor o mobilnim uređajima plus telefon) sa subvencioniranim proizvodima isporučenim unaprijed, transakcijska cijena se raspoređuje na obveze izvršenja iz ugovora prema njihovim relativnim samostalnim prodajnim cijenama. Samostalne prodajne cijene hardvera određuju se korištenjem cijena cjenika. Kao rezultat toga, veći dio ukupne naknade pripisuje se komponenti koja se isporučuje unaprijed (mobilna slušalica), što zahtijeva ranije priznavanje prihoda što rezultira većim prihodom od prodaje robe i robe i manjim prihodom od pružanja usluge (mobilna komunikacija servis). To dovodi do priznavanja onoga što je poznato kao ugovorno sredstvo - potraživanja koja proizlaze iz ugovora o kupcu koji još nije pravno stupio na snagu - u izvještaju o financijskom položaju. Ugovorna imovina amortizira se tijekom preostalog razdoblja ugovora. Ugovorne obveze netiraju se na osnovi ugovorne imovine na razini portfelja.

Materijalna prava koja se odobravaju kupcima na početku ugovora s mogućnošću da se iskoriste naknadno - ukupna transakcijska cijena kombiniranog ugovora dodjeljuje se pojedincu, zasebnim obvezama izvršavanja na osnovi relativne samostalne prodajne cijene. Veći dio ukupne naknade pripisuje se materijalnom pravu (npr. Pravo na subvenciju na mobilnom telefonu). U bilanci to vodi do priznavanja ugovorne imovine koja se amortizira tijekom preostalog roka ugovora i u usporedbi s fakturiranim iznosima smanjuje prihod od obveza usluga.

Troškovi provizija za prodaju plaćene posrednim partnerima ili vlastitim zaposlenicima (procjenjuju se kao inkrementalni troškovi za dobivanje ugovora) kapitaliziraju se kao ugovorni troškovi unutar ugovora o ugovoru i amortiziraju se tijekom procijenjenog razdoblja zadržavanja kupaca (5 godina ili više, ovisno o usluzi) u slučaju kontakta kupnje ili tijekom razdoblja trajanja ugovora (obično 24 mjeseca) u slučaju produljenja ugovora. Troškovi amortizacije u vezi s ugovornom imovinom ne iskazuju se u računima dobiti i gubitka Grupe pod amortizacijom, već kao ostali troškovi ili troškovi zaposlenika, ovisno o kanalu prodaje.

Jednokratna plaćanja kupca izvršena unaprijed koja ne ispunjavaju definiciju zasebne obveze izvršavanja, ali predstavljaju unaprijed plaćanje za buduće usluge, odgađaju se i priznaju u prihodu tijekom (preostalog) roka ugovora i prikazuju u okviru ugovorne obveze.

Popusti ili neujednačene transakcijske cijene - Kada se popusti na naknade za usluge odobravaju neravnomjerno za određene mjesece ugovora ili se mjesečne naknade za usluge naplaćuju neravnomjerno za određene mjesece ugovora dok se mjesečna usluga kupcu pruža ravnomjerno, prihod od usluge priznaje se ravno - položena osnova.

Prilagodbe MSFI-ja 15 imale su veliki utjecaj na prihode od mobilnih usluga. Utjecaji na fiksne prihode uglavnom se odnose na više elementarnih aranžmana, pa čak i na priznavanje prihoda od usluge tijekom razdoblja trajanja ugovora. Područje rješenja sustava nije značajno utjecalo zbog kontinuiteta u prepoznavanju prihoda.

p) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju, komercijalne zapise i kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se lako pretvaraju u poznate iznose novca s prvobitnim dopijećima od tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti. Novac i novčani ekvivalenti se vrednuju po amortiziranom trošku jer: (i) se drže radi prikupljanja novčanih tokova iz ugovora koji predstavljaju SPPI, i (ii) nisu iskazani kao FVTPL.

q) Posudbe

Troškovi posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti umanjenom za troškove transakcije, te se naknadno vrednuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Obvezno konvertibilni zajam (MCL) klasificiran je kao dugoročna financijska obveza, te je priznat po nominalnoj vrijednosti koja je približno jednaka njegovoj fer vrijednosti.

r) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo u slučaju kada Grupa ima postojeću obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava koja čine gospodarske koristi kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum izvješća o financijskom položaju i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutnu procjenu.

U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze. Kada se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava protok vremena priznaje se kao financijski trošak.

Rezerviranja za otpremnine priznaju su kada se Grupa obveže raskinuti ugovore o radu sa zaposlenicima, to jest kada Grupa ima napravljen detaljan formalan plan za raskid ugovora o radu koji je bez realne mogućnosti povlačenja. Rezerviranja za otpremnine obračunata su u iznosima plaćenim ili koji se očekuju da će biti isplaćeni kao u slučaju programa zbrinjavanja viška radnika.

Porezi i naknade, kao što su porezi osim poreza na dobit i propisanih naknada na temelju podataka koji se odnose na razdoblje prije nastale obveze plaćanja, priznaju se kao obveza u trenutku nastupa obvezujućeg događaja koji rezultira plaćanjem poreza, kako je utvrđeno od strane zakona koji utvrđuje obvezu plaćanja. Ukoliko je porez plaćen prije obvezujućeg događaja, priznaje se kao pretporez.

Grupa koristi određenu imovinu za koju se očekuje da će se ostvariti troškovi demontaže i obnove. Rezerviranje se priznaje u visini novčanih odljeva koji se očekuju s danom prestanka korištenja te imovine, koji su po prirodi dugoročni i uglavnom se odnose na razdoblje do 20 godina od početka upotrebe imovine.

s) Nepredviđena imovina i obveze

Nepredviđena imovina ne priznaje se u financijskim izvješćima. Objavljuje se u bilješkama kada je vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

Nepredviđene obveze ne priznaju se u financijskim izvješćima. Te obveze objavljuju se u bilješkama osim u slučaju da je mogućnost odljeva sredstava koja predstavljaju gospodarske koristi malo vjerojatna.

t) Plaćanje temeljeno na dionicama

Trošak transakcija koje se podmiruju u novcu i koje se podmiruju u dionicama početno se priznaje po fer vrijednosti na datum dodjele koristeći binomni model, pojedinosti su dane u bilješci 44. Fer vrijednost se priznaje kao trošak kroz razdoblja do datuma ostvarivanja prava kada se priznaje odgovarajuća obveza. Obveza se naknadno vrednuje po fer vrijednosti na svaki datum izvješća o financijskom položaju uključujući datum podmirjenja transakcije, dok se promjene fer vrijednosti priznaju u sveobuhvatnoj dobiti.

u) Događaji nakon izvještajnog datuma

Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji daju dodatne informacije o poziciji Grupe na datum izvješća o financijskom položaju (događaji za usklađenje) iskazuju se u financijskim izvješćima. Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji nisu događaji za usklađenje objavljuju se u bilješkama uz financijska izvješća kada su značajni.

v) Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima predstavljaju obveze plaćanja kupljenih dobara i usluga od dobavljača u redovnom poslovanju. Klasificirane su kao kratkoročne obveze ukoliko dospijevaju u roku jedne godine ili kraće. U suprotnom, klasificiraju se kao dugoročne obveze.

w) Isplata dividende

Isplata dividende dioničarima Grupe priznaje se kao obveza u financijskim izvješćima Grupe u razdoblju u kojem je dividenda odobrena od strane dioničara Grupe.

x) Zarada po dionici

Zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti raspoložive za isplatu dioničarima Grupe s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom godine isključujući obične dionice kupljene od strane Grupe koje se drže kao trezorske dionice.

y) Glavnica

Redovne dionice prikazane su kao glavnica. Dionice u vlasništvu Društva prikazuju se kao vlastite dionice i izuzimaju se iz glavnice.

z) Imovina s pravom korištenja

Najmovi se priznaju kao imovina s pravom korištenja i pripadajuće obveze na datum od kojega Grupa može početi koristiti imovinu u najmu.

Imovina s pravom korištenja iskazuje se odvojeno u izvještaju o financijskom položaju, osim imovine s pravom korištenja koja udovoljava definiciji ulaganja u nekretnine koja je u izvještaju o financijskom položaju iskazana kao zasebna stavka – „ulaganje u nekretnine“.

Imovina s pravom korištenja početno se mjeri po trošku nabave koji sadrži sljedeće:

- iznos početnog mjerenja obveze po najmu;
- plaćanja najma provedena na datum ili prije datuma početka najma, umanjena za primljene poticaje za najam;
- početne izravne troškove;
- troškove obnove.

Imovina s pravom korištenja naknadno se mjeri po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i sve akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti i usklađuje se za ponovno mjerenje obveze po najmu zbog ponovne ocjene ili izmjena najma.

Imovina s pravom korištenja amortizira se tijekom vijeka trajanja imovine i razdoblja najma na linearnoj osnovi, ovisno o tome koje razdoblje je kraće. Ako je razumno izvjesno da će Grupa iskoristiti mogućnost kupnje, imovina s pravom korištenja amortizira se tijekom korisnog vijeka trajanja imovine. Razdoblja amortizacije za imovinu s pravom korištenja su sljedeća:

Zemljište	3 godine
Nekretnine	6 godina
Oprema	5 godina
Ostalo	3 godine

Plaćanja povezana sa svim kratkoročnim najmovima priznaju se na linearnoj osnovi kao trošak u računu dobiti i gubitka.

Kratkoročni najmovi su najmovi s razdobljem najma od 1 mjeseca ili kraćim.

aa) Obveze za najam

Na datum početka najma, obveze za najam mjere se u iznosu koji je jednak sadašnjoj vrijednosti sljedećih plaćanja najma za imovinu s pravom korištenja tijekom razdoblja najma:

- fiksna plaćanja (uključujući plaćanja koja su u biti fiksna) umanjena za primljene poticaje za najam;
- iznosi za koje se očekuje da će ih Grupa platiti na temelju jamstava za ostatak vrijednosti;
- cijena izvršenja mogućnosti kupnje ako je izvjesno da će Grupa iskoristiti tu mogućnost;
- plaćanje kazni za raskid najma ako razdoblje najma odražava da će Grupa iskoristiti tu mogućnost.

Plaćanja najma diskontiraju se primjenom kamatne stope koja je sadržana u najmu, ako se ta stopa može lako utvrditi, ili primje-

nom granične kamatne stope zaduživanja Grupe.

Svako plaćanje najma raspoređuje se na obveze i financijske rashode. Obveze za najam naknadno se mjere primjenom metode efektivne kamate. Knjigovodstvena vrijednost obveze ponovno se mjeri kako bi odražavala ponovnu ocjenu, izmjenu najma ili revidirana plaćanja koja su u biti fiksna.

Razdoblje najma je neopozivo razdoblje najma; razdoblja obuhvaćena mogućnostima produženja i raskida najma uključuju se u razdoblje najma samo ako je izvjesno da se najam neće produžiti ili da se neće ukinuti.

3. Poslovne kombinacije

HT Produkcija d.o.o.

Nakon odobrenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM), Grupa je 1. ožujka 2019. godine stekla 100% dionica s pravom glasa HT Produkcije d.o.o. od Hrvatske Pošte. HT Produkcija je društvo koje ne kotira na burzi, sa sjedištem u Zagrebu te je pružatelj TV usluge - EVOtv.

Goodwill u iznosu od 40 milijuna kuna sadrži vrijednost očekivanih sinergija proizašlih iz stjecanja. Fer vrijednost prepoznatljive imovine i obveza HT Produkcije na datum stjecanja je:

	Fer vrijednost priznata kod stjecanja milijuni kuna
Imovina	
Nematerijalna imovina	95
Imovina s pravom korištenja	45
Ugovorna imovina	1
Nekretnine, postrojenja i oprema	2
Zalihe	4
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	12
	159
Obveze	
Ostale dugoročne obveze	(11)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(24)
Obveze za najam	(45)
Prihodi budućih razdoblja	(3)
Odgodena porezna obveza	(3)

	(86)
Ukupno prepoznata neto imovina po fer vrijednosti	73
Goodwill nastao pri stjecanju	40
Naknada za stjecanje	113
Ukupni trošak stjecanja iznosi 113 milijuna kuna fer vrijednosti	
Dionice HP Mostara	11
Nekretnine	72
Novac	30
Naknada za stjecanje	113
Novčani tijek prilikom stjecanja:	milijuni kuna
Stečeni novac od podružnice	-
Plaćanje za stjecanje	(30)
Neto novčani odljev	(30)

Financijski rezultati HT Produkcije za deset mjeseci 2019. godine konsolidirani su u Grupi.

Da se akvizicija dogodila početkom godine, konsolidirani prihod Grupe za 2019. iznosio bi 7.715 milijuna kuna, a neto dobit Grupe bila bi 734 milijuna kuna za godinu.

4. Informacije o segmentima

Za poslovni oblik izvješća o segmentima Grupe određeni su Segment privatnih korisnika, Segment poslovnih korisnika, Segment mreže i funkcija podrške, Optima Telekom te Crnogorski Telekom jer na rizike i stope povrata Grupe prvenstveno utječu razlike u tržištu i korisnicima. Segmenti su organizirani i vođeni odvojeno prema prirodi korisnika i tržišta kojima se pružaju usluge, gdje svaki segment predstavlja stratešku poslovnu jedinicu koja nudi različite proizvode i usluge.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija, električne energije te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija, električne energije te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Također je odgovoran za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih komunikacija.

Segment Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije.

Mreža i funkcije podrške uključeni su u informacije o segmentima kao dobrovoljno objavljivanje jer ne ispunjava kriterije poslovnog segmenta.

Segment Optima Telekom uključuje kontribuciju svih funkcija Optime Telekom rezultatu Grupe u istoj izvještajnoj strukturi koja se primjenjuje i za ostale segmente, osim detalja o prihodima koji se objavljuju u kategoriji ostali prihodi. Sukladno ograničenjima koje je uveo regulator, pristup podacima o prihodima Optima Telekoma je ograničen. Segment Crnogorski Telekom uključuje doprinos svih funkcija Crnogorskog Telekoma financijskim rezultatima Grupe prema istoj strukturi izvještavanja kao i za ostale poslovne segmente.

Uprava kao glavni donositelj poslovnih odluka prati poslovne rezultate poslovnih jedinica zasebno u svrhu donošenja odluka o

alociranju resursa i ocjena rezultata. Rezultat segmenta se procjenjuje temeljem kontribucijske marže ili Dobit iz osnovne djelatnosti (kao što je prikazano u tabeli ispod).

Zemljopisne objave Grupe temelje se na zemljopisnom položaju njenih korisnika.

Menadžment Grupe ne prati imovinu i obveze po segmentima te iz toga razloga nisu objavljene te informacije. Podružnice u stopostotnom vlasništvu Iskon Internet, Combis, KDS, E-tours (koje su u vlasništvu HT holding d.o.o.) i HT Produkcija su konsolidirane u odgovarajućim poslovnim segmentima na koji se odnose.

Sljedeće tabele prikazuju informacije o prihodima i direktnim troškovima segmenata Grupe:

Godina završena 31. prosinca 2018. godine	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Crnogorski Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	3.720	2.912	-	526	625	7.783
Pokretne telekomunikacije	2.031	1.094	-	-	325	3.450
Nepokretne telekomunikacije	1.651	977	-	526	261	3.415
Sistemska rješenja	-	762	-	-	39	801
Razno	38	79	-	-	-	117
Direktni troškovi – proizvodni	(240)	(230)	-	(86)	(45)	(601)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(43)	(13)	-	(4)	(11)	(71)
Kontribucijska marža I	3.437	2.669	-	436	569	7.111
Direktni troškovi – neproizvodni	(621)	(945)	-	(19)	(116)	(1.701)
Rezultat segmenta (kontribucijska marža II)	2.816	1.724	-	417	453	5.410
Ostali operativni prihodi	-	-	152	9	6	167
Ostali operativni troškovi	(386)	(364)	(1.359)	(113)	(224)	(2.446)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.443)	(119)	(168)	(1.730)
Dobit iz osnovne djelatnosti	2.430	1.360	(2.650)	194	67	1.401

Godina završena 31. prosinca 2018. godine

Prihodi segmenta	3.665	2.929	-	516	594	7.704
Pokretne telekomunikacije	2.045	1.106	-	-	312	3.463
Nepokretne telekomunikacije	1.604	980	-	516	244	3.344
Sistemska rješenja	-	842	-	-	38	880
Razno	16	1	-	-	-	17
Direktni troškovi – proizvodni	(253)	(257)	-	(97)	(41)	(648)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(32)	(19)	-	(6)	(8)	(65)
Kontribucijska marža I	3.380	2.653	-	413	545	6.991
Direktni troškovi – neproizvodni	(628)	(922)	-	(20)	(110)	(1.680)
Rezultat segmenta (kontribucijska marža II)	2.752	1.731	-	393	435	5.311
Ostali prihodi	-	-	173	4	4	181
Ostali operativni troškovi	(389)	(377)	(1.307)	(67)	(193)	(2.333)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.773)	(180)	(194)	(2.147)
Dobit iz osnovne djelatnosti	2.363	1.354	(2.907)	150	52	1.012

Kao rezultat uvođenja MSFI-ja 16, direktni troškovi Grupe su manji za 23 milijuna kuna, ostali operativni prihodi su veći za 1 mili-

jun kuna, ostali operativni troškovi su manji za 189 milijuna kuna, dok je amortizacija veća za 192 milijuna kuna.

Prihodi – prema zemljopisnim područjima

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Republika Hrvatska	6.451	6.533
Ostatak svijeta	1.253	1.250
	7.704	7.783

Većina imovine Grupe nalazi se u Hrvatskoj. Nitko od vanjskih kupaca Grupe ne predstavlja značajan izvor prihoda.

Prihod prema kategorijama

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Prihod od pružanja usluga	6.451	6.416
Prihod od prodaje robe	1.253	1.367
	7.704	7.783

Analiza prihoda po kategorijama prema smjernicama o priznavanju prihoda, efektivno od 1. siječnja 2018. godine.

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Prihod ostvaren tijekom vremena	5.925	5.840
Prihod realiziran u određenom trenutku	1.779	1.943
	7.704	7.783

5. Ostali prihodi

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Dobit od prodaje dugotrajne imovine	73	17
Prihod od najma	32	34
Prihod od kazni i naknada šteta	25	13
Prihod od imovine stečene bez naknade	1	7
Prihod od otpisa obveza	1	19
Prihod od prodaje otpada	3	2
Prihod od prodaje poslovanja električne energije	-	30
Prihod od prodaje pridruženog društva (HP d.o.o. Mostar)	9	-
Prihod od prodaje podružnice (E-Tours d.o.o.)	10	-
Ostali prihod	27	45
	181	167

Društvo je zaključilo u svibnju 2018. ugovor s tvrtkom RWE Hrvatska d.o.o., čime je pokrenuo postupak prijenosa svog poslovnog segmenta električne energije na RWE Hrvatska d.o.o.

Nakon pribavljanja svih potrebnih regulatornih odobrenja i nakon isplate kupoprodajne cijene u iznosu od 30 milijuna kuna, kupoprodajna transakcija poslovanja s električnom energijom kupcu RWE Hrvatska d.o.o. zaključen je u rujnu 2018. godine.

U ožujku 2019. godine u sklopu stjecanja 100% dionica s pra-

vom glasa HT produkcije d.o.o., Grupa je prodala Hrvatskoj Pošti svoj udio u HP-u d.o.o. Mostar, ostvarivši prihod u iznosu od 9 milijuna kuna.

Grupa je u studenom 2019. godine zaključila ugovor s tvrtkom Uniline d.o.o., čime je pokrenula postupak prodaje svoje podružnice E-Tours prema Uniline d.o.o. Transakcija prodaje E-Toursa kupcu Uniline d.o.o. je zaključena na dan 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 18 milijuna kuna.

6. Troškovi prodane robe, materijala i energije

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Troškovi prodane robe	1.429	1.371
Troškovi energije	131	130
Trošak prodane električne energije	-	98
Troškovi materijala	27	26
Troškovi prodane usluge	7	8
Trošak prodaje aranžmana	14	17
	1.608	1.650

7. Troškovi usluga

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Međusobno povezivanje u zemlji	254	231
Međusobno povezivanje u inozemstvu	393	370
Ostale usluge	209	210
	856	811

8. Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i ulaganja u nekretnine	854	883
Amortizacija nematerijalne imovine	878	823
	1.732	1.706
Gubitak od umanjenja vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine	33	24
Gubitak od umanjenja vrijednosti goodwill-a	52	-
Amortizacija imovine s pravom korištenja	330	-
	2.147	1.730

Detaljno objašnjenje troška amortizacije i gubitka od umanjenja vrijednosti dano je u bilješkama 15, 16 17 i 18.

9. Troškovi osoblja

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Bruto plaće bez doprinosa iz plaća	724	683
Porezi, doprinosi i ostali troškovi plaća	192	189
Doprinosi iz plaća	181	165
Troškovi otpremnina	67	48
Amortizacija kapitaliziranih troškova stjecanja ugovora	6	1
Dugoročna primanja zaposlenih	-	1
	1.170	1.087

10. Ostali troškovi

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Troškovi licenci	176	196
Usluge održavanja	288	310
Najamnina (bilješka 18)	1	175
Ugovori o djelu	128	107
Troškovi promidžbe	123	124
Prodajne naknade	64	63
Amortizacija kapitaliziranih troškova stjecanja ugovora	57	46
Ostali porezi i doprinosi	54	47
Pozivni centri i korisnička podrška	16	43
Poštanski troškovi	38	37
Rezerviranja za naknade i rizike	36	13
Obrazovanje i savjetovanje	20	31
Troškovi stjecanja korisnika	13	8
Dnevnice i ostali putni troškovi	16	16
Troškovi kazni i naknada šteta	5	7
Naknadno odobreni popusti kupcima	15	13
Osiguranje	11	13
Vrijednosno usklađenje zaliha	6	7
Gubitak od otuđenja dugotrajne imovine	1	1
Ostali troškovi poslovanja	84	66
	1.152	1.323

11. Financijski prihodi

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Prihod od kamata	9	10
Pozitivne tečajne razlike	13	18
	22	28

12. Financijski troškovi

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Trošak kamata	117	114
Negativne tečajne razlike	11	22
Ostali financijski troškovi	6	3
	134	139

13. Porez na dobit**a) Porez na dobit**

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Porez tekuće godine	200	242
Odgođeni porezni rashod	(39)	(8)
	161	234

b) Usklađenje poreza na dobit i porezne stope

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Dobit prije poreza	900	1.293
Porez na dobit od 18% (domaća stopa)	162	233
Porezni utjecaji od:		
Porezno nepriznati troškovi	10	9
Porezni učinak prenesenog poreznog gubitka za kojeg nije priznata odgođena porezna imovina	-	-
Utjecaj različitih stopa poreza	(6)	(8)
Porez plaćen u inozemstvu	2	1
Ostalo	(7)	(1)
	161	234
Efektivna porezna stopa	17,89%	18,10%

Grupa je u prethodnim razdobljima koristila porezne olakšice koje se odnose na reinvestiranje dobiti i povećanja dioničkog kapitala u istom iznosu. Ako se u budućnosti dionički kapital koji je

uvećan reinvestiranjem dobiti smanji, to može dovesti do buduće porezne obveze za Grupu. Grupa vjeruje da neće nastati buduća porezna obveza.

Dijelovi i kretanja odgođene porezne imovine i obveza su sljedeći:

Odgođena porezna imovina i obveze priznate u:	31. prosinca 2019. milijuni kuna	(odobrenje) / terećenje u 2019. godini milijuni kuna	Stjecanje HT produkcije u 2019. godini milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna	(odobrenje) / terećenje u 2018. godini milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Sveobuhvatnoj dobiti						
Porezno nepriznata vrijednosna usklađenja	39	24	-	15	7	8
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	50	7	-	43	(2)	45
Ukalkulirane kamate na sudske sporove	1	(2)	-	3	(2)	5
Gubici	11	-	-	11	(3)	14
Ostalo	28	5	-	23	5	18
Odgođena porezna imovina	129	34	-	95	5	90
Sveobuhvatnoj dobiti						
Alokacija kupovne cijene	20	(5)	2	23	(4)	27
Revalorizacija dugotrajne imovine	19	1	-	18	1	17
	39	(4)	2	41	(3)	44
Ostaloj sveobuhvatnoj dobiti						
Aktuarski dobici i gubici	3	-	-	3	-	3
Odgođena porezna obveza	42	(4)	2	44	(3)	47

Odgođena porezna imovina se priznaje za sve odbitne privremene razlike do iznosa za koji je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa prema kojoj se odbitne privremene razlike mogu iskorigirati. Odgođena porezna imovina se ne diskontira. Od ukupnog iznosa odgođene porezne imovine, na kratkoročni dio odnosi se 67 milijuna kuna.

Odgođena porezna imovina se javlja s naslova umanjivanja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, vrijednosnog usklađenja potraživanja i zaliha (materijal, trgovačka roba), ukalkuliranih i rezerviranih troškova te drugih privremenih razlika.

U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijava za porez na dobit i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgovarajućih poreznih organa u bilo kojem trenutku u narednih šest godina. Ograničenje od šest godina počinje s godinom koja sli-

jedi nakon godine u kojoj je predana porezna prijava, npr. 2021. godina za poreznu obvezu za 2019. godinu.

Grupa je priznala odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 11 milijuna kuna u odnosu na gubitke koji iznose 109 milijuna kuna, a koji se može prenositi na buduće oporezive dobiti, dok je 9 milijuna kuna otpisala. Ti gubici odnose se na podružnice Grupe.

U 2015. godini je Porezna Uprava započela porezni nadzor poreza na dobit i povrata PDV-a Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine. U 2019. godini zaprimljeno je pravomoćno i izvršno drugostupanjsko rješenje, prema kojem je Društvo platilo 14,6 milijuna kuna (porez na dobit 3,3 milijuna kuna, zatezne kamate za PDV 8,6 milijuna kuna i ostali porezi 2,6 milijuna kuna). 16. prosinca 2019. godine, podignuta je upravna tužba, pred Upravnim sudom u Zagrebu, radi poništenja drugostupanjskog Rješenja Ministarstva Financijske policije.

Gubici ističu u:

	milijuni kuna
2020	2
2022	24
2023	18
2024	65

14. Zarada po dionici

Osnovne zarade po dionici izračunavaju se dijeljenjem dobiti pripisive redovnim dioničarima Grupe s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja.

Razrijeđene zarade po dionici jednake su osnovnim zaradama

po dionici jer ne postoje potencijalne razrjeđive redovne dionice ili opcije.

Slijede podaci o dobiti i dionicama korištenim za izračun osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici:

	2019. godina	2018. godina
Dobit godine pripisiva redovnim dioničarima Društva u milijunima kuna	740	1.062
Vagani prosječni broj redovnih dionica za osnovnu zaradu po dionici	80.919.709	81.427.562
	9,14 kuna	13,03 kuna

15. Nematerijalna imovina

	Dozvole milijuni kuna	Softver milijuni kuna	Goodwill milijuni kuna	Ostala imovina milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine						
Nabavna vrijednost	757	3.775	496	1.849	241	7.118
Ispravak vrijednosti	(287)	(3.142)	(40)	(1.110)	-	(4.579)
Neto knjigovodstvena vrijednost	470	633	456	739	241	2.539
Kretanja tijekom 2018. godine						
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	470	633	456	739	241	2.539
Povećanja	27	294	-	367	184	872
Smanjenje uslijed promjene procjene	-	-	-	(46)	-	(46)
Prijenosi	20	161	-	27	(189)	19
Otuđenja	-	-	-	(14)	-	(14)
Amortizacija tekuće godine	(67)	(366)	-	(390)	-	(823)
Efekt tečajnih razlika	1	(9)	-	-	-	(8)
Neto knjigovodstvena vrijednost	451	713	456	683	236	2.539
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine						
Nabavna vrijednost	806	4.217	496	2.144	236	7.899
Ispravak vrijednosti	(355)	(3.504)	(40)	(1.461)	-	(5.360)
Neto knjigovodstvena vrijednost	451	713	456	683	236	2.539
Kretanja tijekom 2019. godine						
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	451	713	456	683	236	2.539
Prijenos na imovinu s pravom korištenja	-	-	-	(104)	-	(104)
Stjecanje podružnice	44	2	40	49	-	135
Povećanja	15	271	-	243	170	699
Prijenosi	-	204	-	175	(346)	33
Otuđenja	-	-	-	(35)	-	(35)
Amortizacija tekuće godine	(60)	(388)	-	(430)	-	(878)
Gubitak od umanjnja vrijednosti	-	(5)	(52)	-	-	(57)
Efekt tečajnih razlika	1	2	-	-	-	3
Neto knjigovodstvena vrijednost	451	799	444	581	60	2.335
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine						
Nabavna vrijednost	866	4.696	536	2.438	60	8.596
Ispravak vrijednosti	(415)	(3.897)	(92)	(1.857)	-	(6.261)
Neto knjigovodstvena vrijednost	451	799	444	581	60	2.335

U dugotrajnu nematerijalnu imovinu Grupe na dan 31. prosinca 2019. godine uključene su četiri dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra (bilješke 2.4. e) i 43 b)).

Ostala imovina većinom se sastoji od branda (72 milijuna kuna), odnosa s kupcima (105 milijuna kuna) te kapitaliziranih ugovora za sadržaj (236 milijuna kuna).

Investicije u tijeku uglavnom predstavljaju ulaganja u softver i korisničke licence.

Nematerijalna imovina s neograničenim vijekom trajanja sastoji se od naziva branda Optime Telekom d.d. knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 61 milijun kuna (31. prosinca 2018. godine: 61 milijun kuna), naziva branda HT Produkcije d.o.o. knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 10 milijuna kuna te HA-KOM licence HT Produkcije d.o.o. knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 42 milijuna kuna.

Povećanje nematerijalne imovine

Glavni dodaci u 2019. godini odnose se na aplikativni, sistemski te softver za mrežnu tehnologiju i korisničke licence u iznosu od 271 milijuna kuna, kapitalizirane troškove sadržaja u iznosu od 247 milijuna kuna.

Otuđenje nematerijalne imovine

Otuđenje nematerijalne imovine prvenstveno se odnosi na otuđenje kapitaliziranih troškova EKI Mobilna u neto iznosu od 35 milijuna kuna zbog implementacije MSFI-ja 16.

Testiranje umanjenja vrijednosti goodwilla

Goodwill se alokira na jedinice stvaranja novca Grupe, utvrđene prema poslovnim segmentima. Sažetak alokacije goodwilla prema poslovnim segmentima nalazi se u nastavku.

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Privatni	95	55
Poslovni	107	107
Optima Telekom konsolidirano	86	138
Crnogorski Telekom	156	156
	444	456

Godišnji test umanjenja vrijednosti doveo je do umanjenja goodwilla Optime Telekom u ukupnom iznosu od 52 milijuna kuna.

Ključne pretpostavke korištene za kalkulacije vrijednosti u uporabi su kako slijede:

	Optima Telekom konsolidirano		Crnogorski Telekom		Privatni		Poslovni	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Stopa rasta	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Diskontna stopa	8,36%	8,99%	8,72%	9,05%	6,02%	7,81%	6,02%	7,81%

Nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac temeljen je na kalkulaciji fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Ključne pretpostavke na temelju kojih je određena vrijednost u uporabi jedinica koje stvaraju novac odraz su prošlog iskustva i očekivanog tržišnog razvoja, naročito kretanja prihoda, tržišnog udjela, troškova akvizicije i zadržavanja korisnika, kapitalnih izdataka i stope rasta. Stopa rasta nije viša od dugoročne prosječne stope rasta za industriju u kojoj jedinice koje stvaraju novac djeluju.

Vagana prosječna stopa rasta je korištena za ekstrapolaciju novčanih tijekova nakon planiranog razdoblja i primijenjene su diskontne stope nakon poreza na projekcije novčanih tijekova. Troškovi centralnih funkcija (Uprava i Administracija) alocirani su između segmenta za svrhe testa umanjenja na bazi interne alokacije sekundarnih troškova, temeljem definiranih planiranih internih proizvoda. Razdoblje predviđanja je 10 godina.

Testiranje umanjenja vrijednosti branda

Optima je registrirala ime i zaštitni znak 'Optima' kao intelektualno vlasništvo. Brand je nematerijalna imovina s neograničenim korisnim vijekom i godišnje se provodi testiranje umanjenja Branda koristeći engl. Relief from Royalty method. Vrijednost branda predstavlja neto sadašnju vrijednost procijenjenih budućih prihoda od branda, diskontiranih koristeći diskontnu stopu nakon poreza na projekcije novčanih tijekova. Izračun neto sadašnje vrijednosti uzima u obzir razdoblje predviđanja od pet i pol godina zajedno s razdobljem završetka kako bi se izračunala mogućnost branda da ostvari prihode u tom razdoblju. Korištene su stopa rasta projiciranih novčanih tijekova i diskontna stopa iste kao ključne pretpostavke korištene u testu umanjenja vrijednosti goodwill-a (za detalje vidjeti gore).

HAKOM je 26. listopada 2011. godine odobrio HT Produkciji licencu za korištenje radiofrekvencijskog spektra. Ne postoji rizik obnove HAKOM licence i u skladu s tim HAKOM licenca je neograničena imovina i svake godine se testira umanjenje vrijednosti te imovine primjenom engl. Replacment Cost Method.

16. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i građevinski objekti	Telekom postrojenja i oprema	Alati, vozila, IT i uredska oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine					
Nabavna vrijednost	2.472	14.090	940	490	17.992
Ispravak vrijednosti	(1.468)	(9.593)	(791)	-	(11.852)
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.004	4.497	149	490	6.140
Kretanja tijekom 2018. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	1.004	4.497	149	490	6.140
Povećanja	14	493	28	463	998
Prijenosi	20	324	16	(379)	(19)
Smanjenja	(20)	(14)	(1)	-	(35)
Amortizacija tekuće godine	(78)	(742)	(62)	-	(882)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(9)	-	-	(9)
Efekt tečajnih razlika	(1)	3	2	-	4
Neto knjigovodstvena vrijednost	939	4.552	132	574	6.197
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine					
Nabavna vrijednost	2.494	14.520	959	574	18.547
Ispravak vrijednosti	(1.555)	(9.968)	(827)	-	(12.350)
Neto knjigovodstvena vrijednost	939	4.552	132	574	6.197
Kretanja tijekom 2019. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	939	4.552	132	574	6.197
Prijenos na imovinu s pravom korištenja	(4)	-	(9)	-	(13)
Stjecanje podružnice	-	1	-	-	1
Povećanja	6	401	24	771	1.202
Prijenosi	4	259	33	(329)	(33)
Prijenos na imovinu klasificiranu kao imovinu namijenjenu za prodaju	(68)	-	-	-	(68)
Smanjenja	(28)	(1)	(5)	(2)	(36)
Amortizacija tekuće godine	(72)	(722)	(59)	-	(853)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(26)	-	(2)	(28)
Efekt tečajnih razlika	1	-	2	-	3
Neto knjigovodstvena vrijednost	778	4.464	118	1.012	6.372

	Zemljište i građevinski objekti	Telekom postrojenja i oprema	Alati, vozila, IT i uredska oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine					
Nabavna vrijednost	2.320	14.782	975	1.014	19.091
Ispravak vrijednosti	(1.542)	(10.318)	(857)	(2)	(12.719)
Neto knjigovodstvena vrijednost	778	4.464	118	1.012	6.372

U investicije u tijeku Grupe uključeni su i veći rezervni dijelovi u iznosu od 7 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 5 milijuna kuna).

Početkom 2001. godine Grupa je provela dodatne postupke kojima je dokazano pravo vlasništva nad zemljištem i građevinskim objektima prenesenim iz vlasništva društva HPT s.p.o. sukladno Zakonu o razdvajanju na dan 10. srpnja 1998. godine. Formalno registriranje prava vlasništva Grupe još je u tijeku.

Grupa nema značajnih nekretnina, postrojenja i opreme koju namjerava rashodovati ili prodati.

Investicije u tijeku

Investicije u tijeku tijekom 2019. godine prvenstveno se odnose na izgradnju mobilne mreže i opreme (364 milijuna kuna), fiksne mreže i ISDN (133 milijuna kuna), infrastrukturu (128 milijuna kuna) i prijenosne uređaje i opremu (81 milijun kuna).

Gubitak od umanjenja vrijednosti

U 2019. godini Grupa je umanjila vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 27 milijun kuna (2018. godine: 9 milijuna kuna), uglavnom se odnose na promjenu opreme moderniju tehnologiju. Nadoknadivi iznos ove opreme jednak je njenoj procijenjenoj fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, a nadoknadivi iznos određen je na temelju najboljih raspoloživih informacija na dan izvješća o financijskom položaju kako bi odrazio iznos koji bi Grupa mogla ostvariti prodajom ove imovine u transakciji između poznatih i voljnih strana, nakon umanjenja za troškove otuđenja.

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme prvenstveno se odnosi na otuđenje telekomunikacijske opreme, starih alata, IT, uredske opreme i vozila u bruto iznosu od 677 milijuna kuna (2018. godina: 478 milijuna kuna).

Vlasništvo nad distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom

Iako je imovina (uključujući telekomunikacijsku kanalizaciju kao dio telekomunikacijske mreže) stečena prijenosom od pravnog prethodnika Društva, javne tvrtke HPT, putem Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija i uložena u temeljni kapital pri stvaranju Društva od strane Republike Hrvatske 1. siječnja 1999. godine, u skladu s ostalim hrvatskim zakonima, dio mreže Grupe koji je poznat pod nazivom distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK) nema svu potrebnu dokumentaciju (građevinske dozvole, uporabne dozvole i sl.), što bi moglo biti značajno pri dokazivanju vlasništva trećim stranama. Postoje određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (grad Zagreb) koji mogu imati materijalan utjecaj na financijska izvješća u slučaju da HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava na taj dio DTK-a. Menadžment HT-a smatra da je vjerojatnost nastanka navedenih okolnosti vrlo malo vjerojatna. Stoga u ovim financijskim izvješćima nisu po navedenom napravljena nikakva usklađenja.

Neto knjigovodstvena vrijednost telekomunikacijske kanalizacije Grupe na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 927 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 878 milijuna kuna).

17. Ulaganje u nekretnine

milijuni kuna

Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine	
Nabavna vrijednost	60
Ispravak vrijednosti	(25)
Neto knjigovodstvena vrijednost	35
Kretanja tijekom 2018. godine	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	35
Povećanja	2
Amortizacija tekuće godine	(1)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	(15)
Neto knjigovodstvena vrijednost	21
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	
Nabavna vrijednost	50
Ispravak vrijednosti	(29)
Neto knjigovodstvena vrijednost	21
Kretanja tijekom 2019. godine	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	21
Otuđenja	(2)
Amortizacija tekuće godine	(1)
Neto knjigovodstvena vrijednost	18
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	
Nabavna vrijednost	46
Ispravak vrijednosti	(28)
Neto knjigovodstvena vrijednost	18

Grupa je klasificirala prazne objekte i neizgrađena zemljišta kao ulaganje u nekretnine.

18. Imovina s pravom korištenja i obveze za najam

Grupa iznajmljuje razna mjesta zakupa (zemljište, prostore u tornjevima ili površine na krovovima), mrežnu infrastrukturu, zgrade koje se koriste u administrativne ili tehničke svrhe, te automobile. Ugovori o zakupu obično se sklapaju na određeno razdoblje od 4 mjeseca do 69 godina.

Do 31. prosinca 2018. godine najmovi nekretnina, postrojenja i opreme klasificirani su ili kao financijski ili operativni najmovi. Od 1. siječnja 2019. godine, najmovi i EKI (Bilješka 2.2.) se priznaju kao imovina s pravom korištenja i odgovarajuća obveza od dana kada Grupi iznajmljeno postaje dostupno za upotrebu.

U milijunima kuna	Bilješka	Zemljište	Nekretnine	Oprema	Ostalo	Ukupno
Neto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2019. godine		339	75	83	81	578
Povećanja		111	282	4	32	429
Smanjenja		(11)	(2)	-	-	(13)
Amortizacija tekuće godine	8	(209)	(61)	(25)	(35)	(330)
Konsolidacija HT Produkcije		-	1	44	-	45
Neto knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2019. godine		230	295	106	78	709

Grupa je priznala obveze za zakup kako slijedi:

U milijunima kuna	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.
Kratkoročne obveze najma	321	183
Dugoročne obveze najma	210	465
Ukupne obveze najma	531	648

Rashodi od kamata uključeni u financijske troškove 2019. godine iznosili su 33 milijuna kuna.

Troškovi koji se odnose na kratkoročni najam (uključeni u trošak najma):

U milijunima kuna	2019.
Troškovi koji se odnose na kratkoročni najam	1

Ukupni novčani odljev za najam u 2019. godini bio je 321 milijuna kuna plus troškovi kamata od 33 milijuna kuna.

19. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela uključuje (financijski podaci za 2019. godinu odnose se na procijenjene vrijednosti jer društva HT d.d. Mostar i HP d.o.o. Mostar nisu izdali svoja financijska izvješća do datuma izdavanja financijskih izvješća HT Grupe):

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:		
Stanje na dan 1. siječnja	380	377
Udjel u dobitku	-	3
Isplaćena dividenda	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	380	380
Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:		
Stanje na dan 1. siječnja	2	2
Knjigovodstvena vrijednost prodaje pridruženog društva	(2)	-
Stanje na dan 31. prosinca	-	2
	380	382

a. Ulaganje u zajednički pothvat:

Grupa u ulaganju u zajednički pothvat HT d.d. Mostar sa sjedištem u Federaciji Bosni i Hercegovini posjeduje vlasnički udjel od 39,1%. Osnovna djelatnost tog društva je pružanje telekomunikacijskih usluga.

Sve odluke koje donese Uprava, te sve odluke koje donese Nadzorni odbor trebaju biti odobrene od strane obaju većinskih dioničara. Iz tog razloga je ulaganje klasificirano kao zajednički pothvat. Ostatak društva u većini je vlasništvo Federacije Bosne i Hercegovine (50,10%).

Udjel Grupe u poslovnoj dobiti društva HT d.d. Mostar za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine priznat je u sveobuhvatnoj dobiti u iznosu od 0 milijuna kuna (2018. godina: 3 milijuna kuna).

U 2019. godini, HT nije primio dividendu od HT-a d.d. Mostar (2018. godina: 0 milijuna kuna).

b. Ulaganje u pridruženo društvo:

Grupa je prodala vlasnički udio od 30,29% u pridruženom društvu HP d.o.o. Mostar sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Skraćeni prikaz udjela Grupe u kumulativnim financijskim informacijama ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela je kako slijedi:

Sažeti izvještaj o financijskom položaju:	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:	Procijenjeno	Stvarno
Kratkotrajni dio		
Novac i novčani ekvivalenti	78	104
Ostala kratkotrajna imovina	254	233
Ukupna kratkotrajna imovina	332	337
Financijske obveze	18	1
Ostale kratkoročne obveze	195	183
Ukupne kratkoročne obveze	213	184
Dugotrajni dio		
Dugotrajna imovina	1.299	1.118
Financijske obveze	81	8
Ostale obveze	74	6
Ukupne dugoročne obveze	155	14
Neto imovina	1.630	1.455
Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:		
Kratkotrajni dio		
Novac i novčani ekvivalenti	--	17
Ostala kratkotrajna imovina	--	12
Ukupna kratkotrajna imovina	-	29
Financijske obveze	--	-
Ostale kratkoročne obveze	-	12
Ukupne kratkoročne obveze	-	12
Dugotrajni dio	-	
Dugotrajna imovina		67
Financijske obveze	-	-
Ostale obveze	-	2
Ukupne dugoročne obveze	-	2
Neto imovina	-	96

Sažeti izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	2019. godine milijuni kuna	2018. godine milijuni kuna
Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:	Procijenjeno	Stvarno
Prihodi	760	804
Amortizacija	(206)	(217)
Prihod od kamata	10	4
Rashodi od kamata	(5)	(1)
Dobit prije oporezivanja	2	9
Porez na dobit	(1)	-
Neto dobit	1	9
Primljena dividenda		
Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:		
Prihodi	-	94
Amortizacija	-	(4)
Prihod od kamata	-	1
Rashodi od kamata	-	-
(Gubitak) prije oporezivanja	-	1
Porez na dobit	-	-
Neto dobit	-	1
Primljena dividenda	-	-
Rekapitulacija sažetih financijskih informacija		
Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:	Procijenjeno	Stvarno
Početna neto imovina 1. siječnja	1.257	1.240
Dobit razdoblja	1	9
Tečajna razlika	4	8
Završna neto imovina	1.262	1.257
Udio u zajedničkom pothvatu 39,10%	493	491
Tečajne razlike	7	9
Vrijednosno usklađenje ulaganja	(120)	(120)
Knjigovodstvena vrijednost	380	380
Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:		
Početna neto imovina 1. siječnja	-	84
Dobit / (gubitak) razdoblja	-	1
Tečajna razlika	-	(2)
Završna neto imovina	-	83
Udio u pridruženom društvu 30,29%	-	25
Tečajne razlike	-	2
Vrijednosno usklađenje ulaganja	-	(25)
Knjigovodstvena vrijednost	-	2

20. Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uključuje sljedeće:

Izdavatelj	Kreditna ocjena	Valuta	Dospijeće	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Inozemne obveznice:					
Deutsche Telekom International Finance B.V.	BBB+	EUR	3. travnja 2020.	-	924
Fortenova Group TopCo B.V., Amsterdam		EUR		6	-
Ostalo				2	2
Ukupna dugoročna financijska imovina				8	926

Izdavatelj	Kreditna ocjena	Valuta	Dospijeće	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Inozemne obveznice:					
Deutsche Telekom International Finance B.V.	BBB+	EUR	3. travnja 2020.	928	-
Ukupna dugoročna financijska imovina				928	-

Kamatna stopa na inozemnu obveznicu iznosi 0,0 %.

Procijenjena fer vrijednost obveznica na dan 31. prosinca 2019. godine određena je njihovom tržišnom vrijednošću ponuđenoj na aktivnom sekundarnom tržištu kapitala na dan izvješća o financijskom položaju te pripadaju u prvu hijerarhijsku kategoriju

fer vrijednosti financijskih instrumenata Nije bilo promjena unutar hijerarhijskih kategorija fer vrijednosti financijskih instrumenata u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu i obveznica se nalazi u Razini 1 po modelu stupnjeva kreditnog rizika jer nije došlo do smanjenja kreditnog rejtinga.

21. Zalihe

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Trgovačka roba	135	113
Zalihe i rezervni dijelovi	23	23
	158	136

22. Imovina klasificirana kao namijenjena za prodaju

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Imovina klasificirana kao namijenjena za prodaju	68	-
	68	-

Društvo je potpisalo ugovor o prodaji s tvrtkom Manas d.o.o. na kraju 2019. godine za prodaju zemljišta i imovine s realizacijom u prvom tromjesečju 2020. U skladu s MSFI 5, neto knjigovodstve-

na vrijednost na kraju godine prenesena je iz imovine, postrojenja i opreme u imovinu klasificiranu kao namijenjenu za prodaju.

23. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Potraživanja od kupaca	153	177
Zajmovi zaposlenicima	76	81
Predujmovi regulatoru	101	102
Ostala potraživanja	14	32
Dugotrajni dio	344	392
Potraživanja od kupaca	1.425	1.485
Zajmovi zaposlenicima	20	20
Ostala potraživanja	35	43
Kratkotrajni dio	1.480	1.548
	1.824	1.940

Analiza dospijeca potraživanja od kupaca i ugovorne imovine na 31. prosinca 2019. godine je kako slijedi:

	Ukupno milijuni kuna	Tekući dio milijuni kuna	31-60 dana milijuni kuna	61-90 dana milijuni kuna	91-180 dana milijuni kuna	>180 dana milijuni kuna
31. prosinca 2019.						
Bruto iznos potraživanja od kupaca	2.510	1.252	72	19	78	1.189
Ispravak vrijednosti potraživanja	(1.085)	(21)	(4)	(2)	(6)	(1.052)
Neto iznos potraživanja od kupaca	1.425	1.231	68	17	72	37
Bruto iznos ugovorne imovine	472	-	-	-	-	-
Ispravak vrijednosti ugovorne imovine	(21)	-	-	-	-	-
Neto iznos ugovorne imovine	451	-	-	-	-	-

Analiza dospijeca potraživanja od kupaca i ugovorne imovine na 31. prosinca 2018. godine je bila kako slijedi:

	Ukupno milijuni kuna	Tekući dio milijuni kuna	31-60 dana milijuni kuna	61-90 dana milijuni kuna	91-180 dana milijuni kuna	>180 dana milijuni kuna
31. prosinca 2018.						
Bruto iznos potraživanja od kupaca	2.678	1.380	66	30	38	1.164
Ispravak vrijednosti potraživanja	(1.193)	(31)	(5)	(3)	(15)	(1.139)
Neto iznos potraživanja od kupaca	1.485	1.349	61	27	23	25
Bruto iznos ugovorne imovine	357	-	-	-	-	-
Ispravak vrijednosti ugovorne imovine	(15)	-	-	-	-	-
Neto iznos ugovorne imovine	342	-	-	-	-	-

Na dan 31. prosinca 2019. godine, potraživanja u nominalnoj vrijednosti od 1.085 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 1.193 milijuna kuna) su potpuno vrijednosno usklađena.

U sljedećoj tablici objašnjene su promjene ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca i ugovorne imovine po pojednostavljenom ECL modelu između početka i kraja godišnjeg razdoblja:

	Ugovorna imovina milijuni kuna	Potraživanja od kupaca milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2019. godine	15	1.193
Promjene u procjenama i pretpostavkama	6	96
Prestanak priznavanja financijske imovine tijekom razdoblja	-	(29)
Ukupan iznos vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca i ugovorne imovine tijekom razdoblja	6	67
Otpis	-	(175)
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	21	1.085

	Ugovorna imovina milijuni kuna	Potraživanja od kupaca milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine	13	1.290
Promjene u procjenama i pretpostavkama	5	122
Ukidanje prepoznavanje financijske imovine tijekom razdoblja	-	(51)
Ukupan iznos vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca i ugovorne imovine tijekom razdoblja	5	71
Otpis	(3)	(168))
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	15	1.193

24. Ugovorna imovina i ugovorne obveze

Grupa je priznala imovinu i obveze iz ugovora s korisnicima kako je prikazano u nastavku:

	31. prosinac 2019. milijuni kuna	31. prosinac 2018. milijuni kuna
Kratkotrajna ugovorna imovina nastala iz		
Prodaje opreme i usluga	244	164
Vrijednosno usklađenje	(13)	(10)
Troškovi stjecanja ugovora	71	49
Ukupna kratkotrajna ugovorna imovina	302	203
Dugotrajna ugovorna imovina nastala iz		
Prodaje opreme i usluga	58	55
Vrijednosno usklađenje	(8)	(5)
Troškovi stjecanja ugovora	99	89
Ukupna dugotrajna ugovorna imovina	149	139

	31. prosinac 2019. milijuni kuna	31. prosinac 2018. milijuni kuna
Kratkotrajna ugovorna obveza	85	78
Ukupna kratkotrajna ugovorna obveza	85	78

Na dan 31. prosinca 2019. godine Grupa je priznala 62 milijuna kuna prihoda koji su na početku razdoblja bili na poziciji ugovorne obveze.

Grupa primjenjuje MSFI 9 pojednostavljeni pristup, dok su za mjerenje očekivanih klsterskih gubitaka grupirani na temelju karakteristika kreditnog rizika kupca i učinkovitosti naplate. Očekivane stope gubitaka temelje se na prošlim podacima prikupljenim u razdoblju od 36 mjeseci.

Grupa je priznala prihod od ugovora s klijentima, koji nije bio u skladu s naplaćenim prihodom, po sljedećim kategorijama:

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Prodaja robe	166	147
Prodaja usluga	(133)	(121)
Ukupni rezidencijalni kupci	33	26
Prodaja robe	220	211
Prodaja usluga	(178)	(166)
Ukupni poslovni kupci	42	45
Ukupno za ostale segmente (OT)	5	(3)

Sljedeća tablica prikazuje podatke o otvorenim ugovornim obvezama proizišlim iz dugoročnih ugovora s kupcima.

	31. prosinac 2019. milijuni kuna	31. prosinac 2018. milijuni kuna
Ukupni iznos transakcijske cijene dodijeljen dugoročni ugovori s kupcima koji nisu zadovoljni	1.042	973

Uprava očekuje da će 78% (812 milijuna kuna) transakcijske cijene dodijeljene otvorenim ugovorima na dan 31. prosinca 2019. godine biti priznato kao prihod tijekom sljedećeg izvještajnog razdoblja. Preostalih 22% (230 milijuna kuna) biti će priznato u narednih 1,5 godina.

Kada se prihod priznaje tijekom vremena u skladu s obračunatim prihodom, Grupa koristi mogućnost neobjavlivanja neplaćene cijene transakcije dodijeljene obvezama isporuke koje nisu podmirene (ili su djelomično podmirene).

25. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja odnose se na unaprijed plaćene obveze po cesijama prema regulatorima u iznosu 76 milijuna kuna (2018. godine: 123 milijuna kuna). Na dan 1. siječnja 2019. godine, 23 milijuna kuna predujmova zakupa reklasificirano je u imovinu s pravom korištenja.

26. Novac, novčani ekvivalenti i bankovni depoziti

a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od sljedećih iznosa:	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Novac u banci i blagajni	1.298	1.643
Komercijalni papiri	1.079	1.079
Oročeni depoziti s dospijanjem do 3 mjeseca	385	415
	2.762	3.137

b) Pregled novca i novčanih ekvivalenata i oročenih depozita po valutama

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
HRK	2.093	2.700
EUR	556	319
GBP	2	-
USD	94	86
BAM	16	31
GBP	1	1
	2.762	3.137

c) Garantni depoziti

	Kratkoročni		Dugoročni	
	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Inozemna banka	-	-	-	-
Tuzemne banke	1	1	3	3
	1	1	3	3

d) Osigurani depoziti (obrnuti REPO poslovi)

Izdavatelj	Valuta	Dospijeće	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Obrnuti REPO poslovi:				
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	17. svibnja 2019.	-	111
			-	111

27. Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Ugovori za nabavu sadržaja	33	77
EKI ugovori	-	27
Dozvola za radiofrekvencijski spektar	5	8
Ostalo	23	6
Dugoročni dio	61	118
Obveze prema dobavljačima	1.556	1.471
Ugovori za nabavu sadržaja	256	264
PDV i ostali porezi	78	78
EKI ugovori	7	108
Obveze vezane uz plaće	68	65
Obveze iz predstečajne nagodbe	-	-
Dozvola za radiofrekvencijski spektar	1	1
Ostalo	57	37
Kratkoročni dio	2.023	2.024
	2.084	2.142

28. Prihodi budućih razdoblja

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Odgođeni prihod od najma opreme	-	15
Dugoročni dio	-	15
Ostalo	5	13
Kratkoročni dio	5	13
	5	28

29. Dugoročne obveze prema zaposlenicima

Dugoročna primanja zaposlenih uključuju naknade za odlazak u mirovinu u skladu s kolektivnim ugovorom. Dugoročna primanja zaposlenih utvrđuju se metodom projicirane kreditne jedinice. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pretpostavkama aktuara se priznaju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u razdoblju u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih sadrže i naknade za nagrađivanje zaposlenih koje su detaljnije opisane u bilješci 44. Kretanja obveza prikazanih u izvješću o financijskom položaju su sljedeća:

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja	18	18
LTI promjene	3	4
LTI plaćeno	(5)	(4)
Trošak tekućeg rada	-	1
Isplaćena primanja	(1)	(1)
Aktuarski dobici	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	15	18
Otpremnine	2	1
Jubilarne nagrade	1	3
LTIP – Variable II	12	14
	15	18
LTI		
Kratkoročno	3	7
Dugoročno	9	7
	12	14

Glavne aktuarske pretpostavke koje su korištene za određivanje obveze za naknade umirovljenja na dan 31. prosinca bile su kako slijedi:

	2019. godina u %	2018. godina u %
Diskontna stopa (godišnje)	3,00	3,00

30. Rezerviranja

	Sudski sporovi milijuni kuna	Troškovi demontaže i obnove milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2019. godine	33	26	59
Povećanja	43	-	43
Iskorištenje	(21)	-	(21)
Ukidanja	(6)	-	(6)
Trošak kamate	-	2	2
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	49	28	77

Sudski sporovi

Na dan 31. prosinca 2019. godine Grupa ima rezerviranja za nekoliko sudskih sporova i tužbi za koje je Uprava ocijenila da je vjerojatno da će biti riješeni protiv Grupe.

Troškovi demontaže i obnove

Troškovi demontaže i obnove prvenstveno nastaju u slučaju izgradnje telekomunikacijskih građevina na nekretninama trećih strana. Grupa svake godine preispituje potrebne rezervacije.

31. Ukalkulirane obveze

	Varijabilni dio naknada zaposlenima milijuni kuna	Otpremnine milijuni kuna	Neiskorišteni godišnji odmor milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2019. godine	49	13	7	69
Povećanja	96	56	2	154
Iskorištenje	(95)	(69)	-	(164)
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	50	-	9	59

Otpremnine

Troškovi otpremnina i rezerviranja sastoje se od iznosa bruto otpremnina i ostalih povezanih troškova za zaposlenike kojima je bio raskinut ugovor o radu tijekom 2019. godine.

32. Dionički kapital

Odobren, izdan i u potpunosti plaćen registrirani dionički kapital:

	31. prosinca 2019. milijuni kuna
81.219.547 redovnih dionica bez nominalne vrijednosti	10.245
	31. prosinca 2018. milijuni kuna
81.670.064 redovnih dionica bez nominalne vrijednosti	9.823

U 2019. godini je poništeno 450.517 trezorskih dionica.

33. Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju rezerve propisane Zakonom o trgovačkim društvima u iznosu od 5% dobitka tekuće poslovne godine, sve dok te rezerve ne dosegnu visinu od 5% temeljnog kapitala. Zakonske rezerve koje ne prelaze navedeni iznos mogu

se koristiti samo za pokrivanje gubitaka iz tekuće ili prethodnih godina. Ako zakonske rezerve društva iznose više od 5% temeljnog kapitala, tada se mogu koristiti i za povećanje temeljnog kapitala Grupe. Spomenute rezerve nisu raspoložive za isplatu.

34. Trezorske dionice

U 2017. godini, Grupa je započela s kupnjom trezorskih dionica zbog uvođenja programa otkupa udjela koji traje do

20. travnja 2021. Grupa će povući udjele bez nominalne vrijednosti bez smanjenja temeljnog kapitala.

U sklopu ovog programa otkupljeno je ukupno 903.835 dionica na dan 31. prosinca 2019. godine, a poništeno ih je 450.517 koje su kupljene u 2018. godini.

Rezerva za kupljene vlastite dionice na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 73 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 71 milijuna kuna) i nije raspodjeljiva.

Društvo posjeduje 453.318 vlastitih dionica na dan 31. prosinca 2019. godine (na dan 31. prosinca 2018. godine: 450.517 vlastitih dionica).

35. Zadržana dobit

Glavna skupština Hrvatskog Telekom d.d. donijela je 2019. godine odluku o isplati dividende dioničarima za 2018. godinu u ukupnom iznosu od 809 milijuna kuna (2018. godina: 489 milijuna kuna), odnosno 10 kuna po dionici (2018. godina: 6,00 kuna).

Dividenda je isplaćena na način da je 566 milijuna kuna (7 kuna po dionici) isplaćeno iz neto dobiti 2018. godine, dok je 243 milijuna kuna (3 kune po dionici) isplaćeno iz zadržane neto dobiti iz prethodnih godina.

36. Ugovorne obveze

a) Ugovorne obveze za poslovni najam

Grupa ima ugovorne obveze po ugovorima o poslovnom najmu zgrada, zemljišta, opreme i automobila. Trošak poslovnog najma sastoji se od sljedećeg:

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Trošak tekuće godine	-	175

Buduće minimalne obveze po ugovorima o poslovnom najmu koji se ne mogu otkazati iznose:

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Unutar jedne godine	-	125
Između 1 i 5 godina	-	256
Iznad 5 godina	-	77
	-	458

b) Ugovorne obveze za kapitalna ulaganja

Ugovori se prvenstveno odnose na najam nekretnina i vozila.

Grupa ima ugovorne obveze za kapitalna ulaganja kako slijedi:

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Nematerijalna imovina	181	224
Nekretnine, postrojenja i oprema	749	945
	930	1.169

37. Nepredviđene obveze

U vrijeme sastavljanja ovih financijskih izvješća postoji nekoliko neriješeni pravni slučajevi protiv Grupe. Po mišljenju Uprave, rješavanje tih tužbi neće imati materijalno značajan negativan utjecaj na financijski položaj Grupe osim za određene tužbene zahtjeve za koja su napravljene rezervacije (bilješka 30).

Grupa se snažno brani u odnosu na sve sudske sporove i potencijalne sporove, uključujući regulatorna pitanja i sudske sporove sa zaposlenicima. U Hrvatskoj ne postoji praksa izricanja novčanih kazni u materijalno iznimno značajnim iznosima niti prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti prema presudama Prekršajnog suda. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su postupci u tijeku, Grupa nije u mogućnosti procijeniti ishod.

Postupak pred Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja vezano uz retransmisiju nogometnih utakmica

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) je pokrenula, prema svojoj odluci od 3. siječnja 2013. godine, postupak protiv HT-a vezano uz moguću zlouporabu vladajućeg položaja na tržištu distribucije premium nogometnog sadržaja zbog činjenice da su ArenaSport kanali i premium sport sadržaji (kao što su Hrvatska nogometna liga – MAXtv Prva liga, UEFA Liga prvaka i UEFA Europska liga) raspoloživi samo putem MAXtv usluge.

Agencija je 6. studenoga 2019. godine okončala predmetni postupak. U odluci je utvrđeno da HT nije zloupotrijebio vladajući položaj na tržištu distribucije premium nogometnog sadržaja. Također, postupak u dijelu koji je pokrenut temeljem članka 102. Ugovora o funkcioniranju EU se obustavlja.

Spor o vlasništvu nad distribucijsko telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK) s gradom Zagrebom

Vezano uz telekomunikacijsku infrastrukturu navedenu u okviru nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 16), dana

16. rujna 2008. godine društvo Zagrebački Holding d.o.o. podružnica Zagrebački Digitalni Grad („ZHZDG“) podnijelo je tužbu protiv Društva. ZHZDG navodi da je Grad Zagreb vlasnik DTK na području grada Zagreba i traži plaćanje iznosa u visini od 390 milijuna kuna uvećanog za kamatu.

Tužba se temelji na tvrdnji da HT koristi DTK kojom upravlja tužitelj i da za to ne plaća naknadu

Dana 10. prosinca 2012. godine, Grupa je zaprimila djelomičnu međupresudu i djelomičnu presudu u ovom predmetu kojom je utvrđeno da je HT obavezan plaćati ZHZDG-u naknadu za korištenje sustava DTK, te da će se do pravomoćnosti ove djelomične međupresude zastati s raspravljanjem o visini tužbenog zahtjeva. Nadalje, odbijen je tužbeni zahtjev kojim bi se utvrdilo da je Grad Zagreb vlasnik cijelog sustava DTK i druge komunalne infrastrukture za polaganje telekomunikacijskih instalacija na području Grada Zagreba, za potrebe komunikacijsko-informatičkih sustava i usluga. Odluka o troškovima ostavljena je za kasniju presudu. Protiv navedene presude Grupa je podnijela žalbu 21. prosinca 2012. godine.

Dana 4. kolovoza 2015. godine, drugostupanjski Županijski sud u Varaždinu usvojio je žalbu HT-a te je predmet vratio sudu prvog stupnja na ponovno suđenje, u kojem tužitelj treba opravdati svoje pravo na tužbu, te odrediti (specificirati) tužbeni zahtjev protiv

HT-a, tj. tužitelj treba odrediti koje trase, cijevi, na koji način, na kojim točno lokacijama i kroz koje razdoblje je koristio HT.

U lipnju 2016. godine tužitelj je povisio tužbeni zahtjev za dodatnih 90 milijuna kuna koja se odnosi na naknadu za korištenje DTK na području Grada Zagreba za period od 20. lipnja 2011. do 20. lipnja 2012, s ciljem da se izbjegne zastara potraživanja za utuženi period. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev sada ukupno iznosi 480 milijuna kuna, uvećano za kamate.

U lipnju 2017. godine tužitelj je povisio tužbeni zahtjev za dodatnih 90 milijuna kuna i to za period od 20. lipnja 2012. do 20. lipnja 2013. s ciljem da se izbjegne zastara potraživanja za utuženi

period. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev sada ukupno iznosi 570 milijuna kuna, uvećano za kamate.

U lipnju 2018. godine tužitelj je povisio tužbeni zahtjev, za dodatnih 90 milijuna kuna i to za period od 20. lipnja 2013. godine do 20. lipnja 2014. godine s ciljem da se izbjegne zastara potraživanja za utuženi period. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev sada ukupno iznosi 660 milijuna kuna, uvećano za kamate.

S obzirom na navedeni razvoj navedene tužbe, Uprava je zaključila da je vrlo mala vjerojatnost nastanka obveze za Grupi iz ovog slučaja, te kako nisu potrebna nikakva rezerviranja troškova u financijskim izvješćima vezana uz ovaj slučaj.

38. Poslovni odnosi s povezanim društvima

Poslovni odnosi niže navedeni prvenstveno se odnose na društva u vlasništvu društva DTAG. Grupa ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključivali su slanje i primanje međunarodnog pro-

meta prema i od navedenih društava tijekom 2019. i 2018. godine.

Glavne transakcije s povezanim poduzećima tijekom 2019. i 2018. godine uključuju:

Povezano društvo:	Prihodi		Rashodi	
	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Krajnji vlasnik				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	98	93	128	139
Zajednički pothvat				
HT d.d. Mostar, Bosna i Hercegovina	48	33	18	21
Ovisna društva krajnjeg vlasnika				
Telekom Deutschland GmbH, Njemačka	30	23	42	34
T-Mobile Austria GmbH, Austrija	16	11	11	8
Slovak Telecom a.s., Slovačka	18	16	1	1
Hellenic Telecommunications Organization	1	-	6	5
Magyar Telekom Nyrt., Mađarska	8	7	5	5
T-Mobile Czech	16	6	2	2
DT Pan-Net Croatia	8	5	-	-
T-Mobile Polska	5	5	1	-
T-Mobile Nederlands	5	4	2	1
DT Europe Holding	3	3	5	4
T-Systems International GmbH, Njemačka	3	3	3	3
Deutsche Telekom IT	1	1	6	14
Ostali	12	9	18	19
	272	219	248	256

Izvrješće o financijskom položaju sadrži sljedeća stanja koja proizlaze iz poslovanja s povezanim društvima:

Povezano društvo:	Potraživanja		Obveze	
	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Krajnji vlasnik				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	9	5	92	102
Zajednički pothvat				
HT d.d. Mostar, Bosna i Hercegovina	15	2	-	-
Ovisna društva krajnjeg vlasnika				
DT Pan-Net Croatia	-	14	-	-
Telekom Deutschland GmbH, Njemačka	-	-	14	14
Magyar Telekom, Hungary	-	-	2	2
Albanian Telecom	-	-	-	4
Slovak Telecom a.s., Slovačka	3	4	-	-
T-Systems International GmbH, Njemačka	-	-	7	7
Ostali	-	4	8	9
	27	27	123	138

Na kraju godine Grupa je uložilo u komercijalni papir krajnjeg vlasnika u vrijednosti od 1.079 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 1.079 milijuna kuna) (bilješka 26) i u obveznicu društva Deutsche Telekom International Finance B.V. u iznosu od 928 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 924 milijuna kuna) (bilješka 20).

Savezna Republika Njemačka je i izravan i neizravan dioničar i drži oko 32 posto udjela u temeljnom kapitalu DTAG-

a. Zbog prosječne posjećenosti sastanaka dioničara, Savezna Republika Njemačka predstavlja solidnu većinu u sastancima dioničara DTAG-a, iako ima samo manjinski udio, što DTAG čini ovisnim društvom Savezne Republike Njemačke. Dakle, Savezna Republika Njemačka i društva kontrolirana od strane Savezne Republike Njemačke te društva nad kojima Savezna Republika Njemačka može ostvariti značajan utjecaj klasificirani su kao povezana društva DTAG-a, a time i Grupe.

Grupa nije u okviru svojih uobičajenih poslovnih aktivnosti imala transakcije koje su pojedinačno materijalne u financijskoj godini 2019. ili 2018. godine s društvima pod kontrolom Savezne Republike Njemačke društva te sa društvima nad kojima Savezna Republika Njemačka može ostvariti značajan utjecaj.

Naknade članovima Nadzornog odbora

Predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok ostali članovi Nadzornog odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u

prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i predsjednik Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za naknade i imenovanja Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu.

Sukladno politici DTAG, predstavnici DTAG ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

U 2019. godini Grupa je isplatila ukupan iznos od 0,8 milijuna kuna (2018. godina: 0,7 milijuna kuna) članovima Nadzornog odbora. Nisu se davali zajmovi članovima Nadzornog odbora.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Grupe za 2019. godinu iznosi 59 milijuna kuna (2018. godina: 49 milijuna kuna). Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave Društva i ovisnih društava i operativni direktori Društva koje zašiljava Grupa.

Naknade ključnim članovima menadžmenta uključuju:	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Kratkoročna primanja zaposlenih	59	49
	59	49

39. Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnim tržištima usluga. Kao posljedica toga, na Grupi mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta. Grupa također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izložena je riziku neplaćanja. Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

a) Kreditni rizik

Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnih rizika kod jedne osobe ili grupe osoba sličnih svojstava. Grupa koristi postupke koji osiguravaju na trajnoj osnovi, da se usluge pružaju kupcima odgovarajuće kreditne sposobnosti i da se ne prekorači prihvatljiva granica kreditne izloženosti.

Grupa ne jamči za obveze trećih strana.

Grupa smatra da se njena maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja (bilješka 23) umanjenom za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum izvješća o financijskom položaju.

Nadalje, Grupa je izložena kreditnom riziku putem novčanih depozita u bankama. Na dan 31. prosinca 2019. godine, Grupa je surađivala sa četrdeset banaka (2018. godine: trideset osam banaka). Grupa je gotovo isključivo u tri banke držala svoj novac i depozite. Za jednu domaću banku u stranom vlasništvu, Grupa je primila garanciju za depozite dane od strane matične banke koje imaju minimalni rejting BBB+. Upravljanje rizikom je usredotočeno na poslovanje sa najrespektabilnijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu u tuzemstvu i inozemstvu te na svakodnevnom kontaktu sa bankama.

Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup MSFI 9 za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka koji koristi očekivano vrijednosno usklađenje za sva potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu. Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka, potraživanja od kupaca i ugovorna imovina su grupirani na temelju zajedničkih obilježja kreditnog rizika i po danima dospelja. Za iste vrste ugovora, ugovorna imovina se

veže na iste karakteristike rizika kao i potraživanja od kupaca. Stoga je Grupa zaključila da se očekivane stope gubitaka za potraživanja od kupaca mogu koristiti i za izračun gubitaka za ugovornu imovinu.

Stope očekivanih gubitaka temelje se na podacima o naplati u razdoblju od 36 mjeseci.

Povijesne stope gubitaka se usklađuju kako bi odražavale tekuće i buduće informacije o makroekonomskim čimbenicima koji utječu na sposobnost kupaca za podmirenje potraživanja.

Grupa je identificirala BDP i stopu nezaposlenosti u zemlji u kojoj prodaje svoje usluge i proizvode kao najbitnije čimbenike, te sukladno tome prilagođava povijesne stope gubitaka na temelju očekivanih promjena tih čimbenika.

Depozite u bankama čine novac na tekućem računu i depoziti s dospijećem do 3 mjeseca koji se naplaćuju po dospijeću, te se zbog toga klasificiraju kao imovina koja se drži do dospijeća sukladno MSFI 9 i mjere se po amortiziranom trošku. Kreditni rizik se mjeri korištenjem općeg pristupa. Vrijednosno usklađenje priznaje se pojedinačno za svaku stavku imovine. Grupa koristi dnevnu vrijednost CDS-a koja pokriva osiguranje za razdoblje od 5 godina. CDS s osiguranjem od 5 godina ima najveću tržišnu likvidnost i stoga je izabran kao referentna vrijednost. CDS je osjetljiv na povećanje rizik neizvršenja – neovisno je li odabrano osiguranje s razdobljem od 3 ili 5 godina. Domaće banke nemaju rejting ili pokazatelj CDS-a kao mjeru rizika.

Za mjerenje rizika, Grupa je preuzela CDS za Republiku Hrvatsku koji je na 31. prosinca 2019. godine iznosio 0,63%. Iznos kreditnog rizika izračunat prema formuli: iznos depozita * broj dana * 0,95% / 365. Za depozite po viđenju Grupa koristi 2 dana pri izračunu iznosa kreditnog rizika.

Kreditna kvaliteta financijske imovine, koja nije ni dospjela niti umanjena može se procijeniti na temelju povijesnih informacija o stopama naplativosti:

31. prosinca 2017.
milijuni kuna

Potraživanja za telekom usluge pružene domaćim kupcima	983
Potraživanja za telekom usluge pružene stranim kupcima	210
Ostala potraživanja od kupaca	27
Kratkotrajna potraživanja	1.220
Potraživanja po predstečajnim nagodbama	20
Potraživanja za robu	128
Posudbe zaposlenicima	24
Ostala potraživanja	76
Dugotrajna potraživanja	248

Ostala kratkotrajna potraživanja su nedospjela i nisu vrijednosno usklađena.

Kreditna kvaliteta ostale financijske imovine (bilješka 40) podrazumijeva knjigovodstvene vrijednosti na datum izvještavanja.

b) Rizik likvidnosti

Politika Grupe je održati dovoljno novca i novčanih ekvivalenata ili imati na raspolaganju financijska sredstva putem odgovarajućeg iznosa kreditnih linija za ispunjenje njegovih obveza u doglednoj budućnosti.

Višak novca ulaže se uglavnom u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju.

Iznosi prikazani u tablicu predstavljaju ugovorene nediskontirane novčane tijekove:

	manje od 3 mjeseca milijuni kuna	3-12 mjeseci milijuni kuna	1-5 godina milijuni kuna	>5 godina milijuni kuna
31. prosinca 2019. godine				
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.534	19	-	-
Kapitalizirana prava za sadržaj	72	178	61	2
Posudbe od banaka	33	20	100	75
Kapitalizirana EKI prava	2	6	1	-
Obveze iz predstečajne nagodbe	11	-	-	-
Izdana obveznica	12	17	51	-
Ostale obveze	170	-	38	-
Obveze za najam	34	183	134	370
31. prosinca 2018. godine				
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.815	12	-	-
Kapitalizirana prava za sadržaj	74	237	68	3
Financijski najam	-	2	4	-
Posudbe od banaka	15	28	122	105
Kapitalizirana EKI prava	30	90	27	48
Obveze iz predstečajne nagodbe	6	-	11	-
Izdana obveznica	10	18	77	-
Ostale obveze	23	2	58	7

c) Rizik kamatne stope

Izloženost Grupe riziku promjena na tržištu kamatnih stopa vezana je prvenstveno uz financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, novac i novčane ekvivalente te novčane depozite i obveze Grupe prema bankama.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu kamatnih stopa, s nepromijenjenim ostalim varijablama (kroz utjecaj varijabilne kamatne stope na ulaganja):

	Povećanje / smanjenje bazni bodovi	Utjecaj na dobit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2019. godine		
HRK	+100	18
	-100	(18)
EUR	+100	9
	-100	(9)
Godina završena 31. prosinca 2018. godine		
HRK	+100	22
	-100	(22)
EUR	+100	9
	-100	(9)

d) Rizik promjene tečaja

Funkcijska valuta Grupe je hrvatska kuna. Određena imovina i obveze denominirani su u stranim valutama koje se preračunavaju u kune po važećem srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na datum izvješća o financijskom položaju. Razlike koje iz toga proizlaze se iskazuju kao prihod ili rashod u sveobuhvatnoj dobiti, ali ne utječu na kratkoročne novčane tijekove.

Značajan iznos depozita u bankama, financijske imovine raspoložive za prodaju i novčanih ekvivalenata, potraživanja i obveza denominiran je u stranim valutama, prvenstveno u eurima. Svrha tih depozita je zaštita obveza u stranim valutama i obveza indeksiranih prema stranim valutama od promjene tečaja stranih valuta. Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu tečaja eura, s nepromijenjenim ostalim varijablama, zbog promjene u fer vrijednosti novčane imovine i obveza:

	Povećanje / smanjenje tečaj EUR-a	Utjecaj na dobit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2019. godine	+3%	35
	-3%	(35)
Godina završena 31. prosinca 2018. godine	+3%	34
	-3%	(34)

e) Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju procjenjuje se na temelju njezine tržišne cijene na datum izvješća o financijskom položaju. Glavni financijski instrumenti Grupe koji nisu vrednovani po fer vrijednostima su potraživanja od kupaca,

ostala potraživanja, dugotrajna potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze. Povijesni trošak potraživanja i obveza, uključujući rezerviranja, koji podliježu uobičajenim uvjetima poslovanja približno je jednak njihovoj fer vrijednosti.

f) Upravljanje kapitalom

Primarni cilj upravljanja kapitalom Grupe je osigurati potporu poslovanju i maksimalizirati vrijednost dioničarima. Struktura kapitala Grupe odnosi se na dionički kapital koji se sastoji od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti i na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 13.054 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 13.208 milijuna kuna).

Grupa upravlja kapitalom i radi prilagodbe u svjetlu promjena ekonomskih uvjeta. Kako bi zadržala ili prilagodila strukturu kapitala, Grupa može prilagoditi isplate dividendi dioničarima, povrat kapitala dioničarima ili izdati novu emisiju dionica. Nije bilo promjena u ciljevima, politikama i procesima tijekom godina završenih 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. godine (bilješke 32 i 35).

Sukladno Zakonu o elektroničkom novcu (Narodne novine br. 64/18, čl. 41), Društvo je dužno kao institucija za elektronički novac i institucija za platni promet izveštavati regulatorno kapital u svojim godišnjim revidiranim financijskim izvještajima.

Regulatorni kapital institucije za elektronički novac**IZVJEŠTAJ O VISINI REGULATORNOG KAPITALA INSTITUCIJE ZA ELEKTRONIČKI NOVAC – OBRAZAC IEN-RK**

Naziv institucije za elektronički novac: HRVATSKI TELEKOM d.d.
OIB institucije za elektronički novac: 81793146560

Datum: 31. prosinca 2019.

IEN-RK: Dio A - Izračun regulatornog kapitala

Red. br.	Naziv	Iznos
1.	REGULATORNI KAPITAL	10.805.310.875,52
2.	OSNOVNI KAPITAL	10.805.310.875,52
3.	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	10.805.310.875,52
4.	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	10.244.977.390,00
5.	Premija na dionice	0,00
6.	(-) Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala	-72.774.264,79
7.	Zadržana dobit ili (-) preneseni gubitak	1.251.160.738,26
8.	(-) Gubitak tekuće godine	0,00
9.	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	567.183,21
10.	Ostale rezerve	564.234.387,00
11.	(+)/(-) Usklađenja redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtara	0,00
12.	(-) Nematerijalna imovina	-1.077.680.485,16
13.	(-) Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika i ne uključuje povezane porezne obveze	0,00
14.	(-) Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca	0,00
15.	(-) Recipročna međusobna ulaganja u redovni osnovni kapital	0,00
16.	(-) Odbitak od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital	0,00
17.	(-) Instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija nema značajno ulaganje	0,00
18.	(-) Odgođena porezna imovina koja se može odbiti i koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	-105.174.073,00
19.	(-) Instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija ima značajno ulaganje	0,00

Red. br.	Naziv	Iznos
20.	(-) Iznos koji premašuje prag od 17,65 %	0,00
21.	Elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala - ostalo	0,00
22.	DODATNI OSNOVNI KAPITAL	0,00
23.	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dodatni osnovni kapital	0,00
24.	Premija na dionice	0,00
25.	(-) Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala	0,00
26.	(-) Recipročna međusobna ulaganja u dodatni osnovni kapital	0,00
27.	(-) Instrumenti dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija nema značajno ulaganje	0,00
28.	(-) Instrumenti dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija ima značajno ulaganje	0,00
29.	(-) Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital	0,00
30.	Odbitak od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital (odbijen u redovnom osnovnom kapitalu)	0,00
31.	Elementi ili odbici od dodatnog osnovnog kapitala - ostalo	0,00
32.	DOPUNSKI KAPITAL	0,00
33.	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dopunski kapital	0,00
34.	Premija na dionice	0,00
35.	(-) Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u vlastite instrumente dopunskog kapitala	0,00
36.	(-) Recipročna međusobna ulaganja u dopunski kapital	0,00
37.	(-) Instrumenti dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija nema značajno ulaganje	0,00
38.	(-) Instrumenti dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija ima značajno ulaganje	0,00
39.	Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital (odbijen u dodatnom osnovnom kapitalu)	0,00
40.	Elementi ili odbici od dopunskog kapitala - ostalo	0,00
41.	Bilješke	0,00
42.	Dobit tekuće godine	717.064.453,22

Regulatorni kapital institucije za elektronički novac (nastavak)

IZVJEŠTAJ O VISINI REGULATORNOG KAPITALA INSTITUCIJE ZA ELEKTRONIČKI NOVAC – OBRAZAC IEN- RK

Naziv institucije za elektronički novac: HRVATSKI TELEKOM d.d.

OIB institucije za elektronički novac: 81793146560

Datum: 31. prosinca 2019.

IEN- RK: Dio B – Utvrđivanje kapitala raspoloživog za izračun visine regulatornog kapitala

Red.br.	Naziv stavke	Ukupan iznos	Kapital raspoloživ za izračun regulatornog kapitala	Višak
		u kunama	u kunama	
		1	2	3
1.	Redovni osnovni kapital (ROK)	10.805.310.875,52	10.805.310.875,52	-
2.	Dodatni osnovni kapital (DOK)	0,00	0,00	0,00
3.	Osnovni kapital (OK)	10.805.310.875,52	10.805.310.875,52	-
4.	Dopunski kapital (DK)	0,00	0,00	0,00
5.	Ukupni regulatorni kapital	-	10.805.310.875,52	-

Minimalno potreban regulatorni kapital i pokrivenost zahtjeva za minimalno potrebnim regulatornim kapitalom

IZVJEŠTAJ O MINIMALNO POTREBNOM REGULATORNOM KAPITALU INSTITUCIJA ZA ELEKTRONIČKI NOVAC - OBRAZAC IEN-MRK

Naziv institucije za elektronički novac: HRVATSKI TELEKOM d.d.

OIB institucije za elektronički novac: 81793146560

Datum: 31. prosinca 2019.

IEN-MRK: DIO A - Minimalno potreban regulatorni kapital za djelatnost izdavanja elektroničkog novca

Red.br.	Izračun	Iznos
		u kunama
1.	Prosječni neiskorišteni elektronički novac	27.687,43
2.	Minimalno potreban regulatorni kapital za djelatnost izdavanja elektroničkog novca	553,75

Minimalno potreban regulatorni kapital i pokrivenost zahtjeva za minimalno potrebnim regulatornim kapitalom (nastavak)

IZVJEŠTAJ O MINIMALNO POTREBNOM REGULATORNOM KAPITALU INSTITUCIJA ZA ELEKTRONIČKI NOVAC - OBRAZAC IEN-MRK

Naziv institucije za elektronički novac: HRVATSKI TELEKOM d.d.

OIB institucije za elektronički novac: 81793146560

Datum: 31. prosinca 2019.

IEN-MRK: DIO B – Minimalno potreban regulatorni kapital i pokrivenost zahtjeva za minimalno potrebnim regulatornim kapitalom

Red.br.	Naziv	Iznos zahtjeva	Pokrivenost regulatornim kapitalom
		u kunama	u kunama
		1	2
1.	Minimalno potreban regulatorni kapital za djelatnost izdavanja elektroničkog novca	553,75	553,75
2.	Minimalno potreban regulatorni kapital za djelatnost pružanja platnih usluga koje nisu povezane s izdavanjem elektroničkog novca	1.365.660,76	1.365.660,76
3.	Ukupan minimalno potreban regulatorni kapital institucije	2.600.000,00	2.600.000,00
4.	Ukupni regulatorni kapital	-	10.805.310.875,52
5.	Višak/(-) manjak regulatornog kapitala	-	10.802.710.875,52

Regulatorni kapital za institucije za platni promet

**IZVJEŠTAJ O MINIMALNO POTREBNOM REGULATORNOM KAPITALU INSTITUCIJA ZA PLATNI PROMET
- OBRAZAC IPP-MRK**

Naziv institucije za elektronički novac: HRVATSKI TELEKOM d.d.

OIB institucije za elektronički novac: 81793146560

Datum: 31. prosinca 2019.

IPP-MRK: DIO A - Minimalno potreban regulatorni kapital za djelatnost pružanja platnih usluga

Red.br.	Naziv	Iznos u kunama
1.	Ukupan iznos platnih transakcija u prethodnoj godini	409.698.227,04
2.	Obujam plaćanja	34.141.518,92
3.	Zbroj iznosa iz točaka 4. do 8.	1.365.660,76
4.	4% dijela obujma plaćanja do iznosa 37.500.000,00 kuna	1.365.660,76
5.	2,5% dijela obujma plaćanja iznad iznosa 37.500.000,00 kuna do iznosa 75.000.000,00 kuna	0,00
6.	1% dijela obujma plaćanja iznad iznosa 75.000.000,00 kuna do iznosa 750.000.000,00 kuna	0,00
7.	0,5% dijela obujma plaćanja iznad iznosa 750.000.000,00 kuna do iznosa 1.875.000.000,00 kuna	0,00
8.	0,25% dijela obujma plaćanja iznad iznosa 1.875.000.000,00 kuna	0,00
9.	Iznos faktora k	1,00
10.	Minimalno potreban regulatorni kapital za djelatnost pružanja platnih usluga	1.365.660,76

g) Primljeni kolaterali

Primljeni kolaterali za obrnute REPO poslove uključuju:

	Kreditna ocjena	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Inozemne obveznice:			
Vlada Republike Njemačke	AAA	-	113
		-	113

Gore navedeni iznosi iskazani su po fer tržišnoj vrijednosti. Primljeni kolaterali su razina 1 u kategorizaciji prema MSFI13.

h) Netiranja

Sljedeća financijska imovina i financijske obveze su predmet netiranja:

	Potraživanja od kupaca		Obveze prema dobavljačima	
	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Bruto priznati iznosi	337	388	493	581
Iznosi netiranja	(107)	(142)	(107)	(142)
	230	246	386	439

40. Financijski instrumenti**Mjerenje fer vrijednosti financijskih instrumenata**

Financijski instrumenti su klasificirani u sljedeće kategorije fer vrijednosti:

	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2018.	
	milijuni kuna Razina 1	milijuni kuna Razina 2	milijuni kuna Razina 1	milijuni kuna Razina 2
Financijska imovina:				
Novac i novčani ekvivalenti	2.762	-	3.137	-
Garantni depoziti, kratkoročni	1	-	1	-
Oročeni depoziti	-	-	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju, dugotrajna	5	-	928	-
Imovina raspoloživa za prodaju, kratkotrajna	930	-	-	-
Osigurani depoziti	-	-	111	-
Garantni depoziti, dugoročni	3	-	3	-
Potraživanja od kupaca – kratkotrajna i dugotrajna	-	1.578	-	1.662
Zajmovi zaposlenicima - kratkoročni i dugoročni	98	-	-	101

Fer vrijednost financijskih instrumenata Razine 2 računa se metodom diskontiranih novčanih tijekova. Knjigovodstvena i fer vrijednost svih financijskih instrumenata Grupe su jednake u 2018. i 2017. godini.

41. Posudbe

	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2018.	
	milijuni kuna Razina 1	milijuni kuna Razina 2	milijuni kuna Razina 1	milijuni kuna Razina 2
Bankovni krediti	-	139	-	180
Izdana obveznica	46	-	68	-
Financijski najam	-	-	-	3
Dugoročne	46	139	68	183
Bankovni krediti	-	44	-	32
Izdana obveznica	24	-	24	-
Financijski najam	-	-	-	2
Kratkoročne	24	44	24	34
Ukupno	70	183	92	217

Fer vrijednost posudbi izračunata je diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tijekova po prevladavajućim kamatnim stopama i pripada razini 2 hijerarhije fer vrijednosti financijskih instru-

menta, osim za obveznice koje su na razini 1. Ponderirana prosječna kamatna stopa na posudbe iznosi 4,97 % na 31. prosinca 2019. godine (31. prosinca 2018. godine: 4,52%).

Valutna struktura posudbi i financijskog najma

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
HRK	99	119
EUR	154	185
	253	304

Izdana obveznica

Temeljem predstečajne nagodbe, obveznice su dužnički vrijednosni papiri s višekratnim dospeljima. U razdoblju od

30. svibnja 2014. do 30. svibnja 2017. Grupa će polugodišnje isplaćivati kamatu koja će se obračunavati prema kamatnoj stopi od 5,25 % godišnje, a glavnica će se isplatiti od 30. svibnja 2017.

do 30. svibnja 2022. godine.

Stjecanjem Grupa je stekla obvezu izdanih obveznica u nominalnoj vrijednosti od 41 milijun kuna koje će se isplatiti u 5 godišnjih obroka po kamatnoj stopi od 4,5%, a glavnica će biti otplaćena od 27. siječnja 2019. do 27. siječnja 2023. godine.

Pregled obveza po financijskim najmovima

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Dospijeće obveza po financijskim najmovima		
Unutar jedne godine	-	2
Između jedne i pet godina	-	3
Minimalna plaćanja najma	-	5
Buduće promjene financiranja	-	-
Priznato kao obveza	-	5
Sadašnja vrijednost obveza po financijskom najmu:		
Unutar jedne godine	-	2
Između jedne i pet godina	-	3
Minimalna plaćanja najma	-	5

42. Neto dug

	Novac/ bankovna prekoračenja	Likvidna ulaganja	Financijski najam dospjeća do 1 godine	Financijski najam dospjeća dužeg od 1 godine	Posudbe dospjeća do 1 g.	Posudbe dospjeća dužeg 1 g.	Ostale financijske obveze (spektar, sadržaj i EKI) dospjeća do 1 g.	Ostale financijske obveze (spektar, sadržaj i EKI) dospjeća dužeg od 1 g	Obveze za najam	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Neto dug na dan 31. prosinca 2017. godine	3.152	1.151	(2)	(4)	(52)	(302)	(261)	(282)	-	3.400
Novčani tijek	(15)	(88)	2	-	46	-	364	-	-	309
Reklasifikacija kratkoročnog dijela	-	-	(2)	2	(53)	53	(459)	459	-	-
Ostala nefinancijska kretanja	-	(22)	-	-	3	-	(17)	(289)	-	(325)
Tečajne razlike	-	-	(1)	-	-	1	-	-	-	-
Neto dug na dan 31. prosinca 2018. godine	3.137	1.041	(3)	(2)	(56)	(248)	(373)	(112)	-	3.384
Novčani tijek	(377)	(111)	-	-	52	-	323	-	344	231
Reklasifikacija kratkoročnog dijela	-	-	-	-	(64)	64	(309)	309	-	-
Povećanje HP produkcija	-	-	-	-	-	-	(9)	(15)	(45)	(69)
Utjecaj MSFI 16	-	-	3	2	-	-	96	27	(531)	(403)
Povećanja	-	2	-	-	-	-	-	(247)	(416)	(661)
Ostala nefinancijska kretanja	-	-	-	-	-	-	8	-	-	8
Tečajne razlike	2	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Neto dug na dan 31. prosinca 2019. godine	2.762	932	-	-	(68)	(185)	(264)	(38)	(648)	2.491

43. Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade

Grupa je stranka u sljedećim Ovlaštenjima za usluge koji nisu u opsegu IFRIC-a 12:

a) Ovlaštenje za pružanje usluga elektroničkih komunikacija u nepokretnoj i pokretnoj mreži

Dana 1. srpnja 2008. godine stupio je na snagu Zakon o elektroničkim komunikacijama koji je uveo institut općeg ovlaštenja za sve elektroničke komunikacijske usluge i mreže. U međuvremenu, stupilo je na snagu pet izmjena i dopuna Zakona o elektroničkim komunikacijama, koje su objavljene u Narodnim novinama br. 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17. Prema članku 32. Zakona o elektroničkim komunikacijama, Grupa je ovlaštena pružati sljedeće usluge elektroničke komunikacije temeljem opće ovlasti zadnji puta ažurirane 5. svibnja 2017. godine:

- javno dostupna telefonska usluga u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži,
- javno dostupna telefonska usluga u pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži,
- davanje u najam elektroničke komunikacijske mreže i/ili vodova,
- usluga prijenosa slike, govora i zvuka putem elektroničkih komunikacijskih mreža (što isključuje usluge radiodifuzije),
- usluge s posebnom tarifom i besplatnog poziva,
- usluga davanja pristupa internetu,
- usluge prijenosa govora putem interneta,
- davanje pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme,
- usluge u satelitskoj službi,
- davanje obavijesti (informacija) o brojevima svih pretplatnika javno dostupnih telefonskih usluga u Republici Hrvatskoj,
- izdavanje sveobuhvatnog javno dostupnog imenika svih pretplatnika u Republici Hrvatskoj, i
- ostale usluge.

HAKOM je 26. veljače 2013. godine Grupi izdao posebno ovlaštenje za obavljanje poslova sravnjivanja računa za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga u pomorskom prometu na rok od 10 godina, odnosno do 26. veljače 2023. godine.

U skladu s odlukom HAKOM-a od 13. rujna 2019. godine, Grupa je određena operaterom univerzalnih usluga na području Republike Hrvatske za razdoblje u trajanju od tri godine, u kojem razdoblju je dužno pružati sljedeće univerzalne usluge:

- pristup javnoj komunikacijskoj mreži i javno dostupnim telefonskim uslugama na nepokretnoj lokaciji, što omogućuje govornu komunikaciju, komunikaciju putem telefaksa i podatkovnu komunikaciju, uz brzine prijenosa podataka koje omogućuju djelotvoran pristup Internetu, uzimajući u obzir raširene tehnologije kojima se koristi većina pretplatnika, kao i tehnološku ostvarivost,
- postavljanje javnih telefonskih govornica ili drugih javno dostupnih pristupnih točaka za javnu govornu uslugu na javnim mjestima dostupnima u svako doba u skladu s razumnim potrebama krajnjih korisnika usluga u pogledu zemljopisne pokrivenosti, kakvoće usluge, broja javnih telefonskih govornica ili drugih javno dostupnih pristupnih točaka i njihove dostupnosti osobama s invaliditetom,

- posebne mjere za osobe s invaliditetom, uključujući pristup uslugama iz točaka 1. i 2., uključujući pristup hitnim službama, na jednak način kakvim pristupu drugi krajnji korisnici usluga, i
- posebni cjenovni sustavi prilagođeni potrebama socijalno ugroženih skupina krajnjih korisnika usluga, a koji obuhvaćaju uslugu iz točke 1. gore.

Grupa više nije određena operaterom univerzalnih usluga za uslugu pristupa krajnjih korisnika barem jednom sveobuhvatnom imeniku svih pretplatnika javno dostupnih telefonskih usluga, no Grupa će nastaviti pružati tu uslugu na tržišnoj osnovi.

(b) Ovlaštenje za uporabu radiofrekvencijskog spektra

HAKOM je Grupi izdao sljedeća ovlaštenja za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javne mreže pokretnih elektroničkih komunikacija:

- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 900 MHz i 1800 MHz frekvencijskim područjima, vrijedi od 1. prosinca 2011. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 2100 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 1. siječnja 2010. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 29. listopada 2012. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 6. studenoga 2013. godine do 18. listopada 2024. godine, i
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 1800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 22. prosinca 2014. godine do 18. listopada 2024. godine.
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 2600 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 1. svibnja 2019. godine do 18. listopada 2024. godine.

HAKOM je Grupi izdao i dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra za satelitske usluge (DTH usluge), vrijede od 12. kolovoza 2015. godine do 11. kolovoza 2020. godine.

(c) Naknade za pružanje usluga elektroničke komunikacije

Prema Zakonu o elektroničkim komunikacijama Grupa je dužna plaćati naknade za uporabu adresa i brojeva, radiofrekvencijskog spektra te za obavljanje drugih poslova HAKOM-a u skladu s pravilnicima HAKOM-a i Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Njima je propisan izračun i iznos naknada. Ove naknade plaćaju se za tekuću godinu, odnosno za razdoblje od godine dana unaprijed (u slučaju naknada za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra).

Grupa je u 2019. godini platila sljedeće naknade:

- naknade za uporabu adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra prema pravilniku Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (u korist državnog proračuna, Narodne novine br. 154/08, 28/09, 97/10, 92/12, 62/14, 147/14, 138/15, 77/16,

126/17, 55/18, 99/18 i 64/19),

- naknade za uporabu dodijeljenog radiofrekvencijskog spektra u skladu s Odlukom o odabiru najpovoljnijeg ponuđača u postupku javne dražbe od 6. studenog 2013. godine i
- naknade za uporabu adresa i brojeva, radiofrekvencijskog spektra i za obavljanje drugih poslova HAKOM-a, prema pravilniku HAKOM-a (u korist HAKOM-a, Narodne novine br. 33/17).

(d) Audiovizualne usluge i usluge elektroničkih medija

Prema Zakonu o audiovizualnim djelatnostima (Narodne novine br. 61/18), Grupa je obvezna plaćati naknadu u iznosu od 2% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog obavljanjem audiovizualne djelatnosti na zahtjev u svrhu osiguravanja sredstava za provedbu Nacionalnog programa.

Pored navedenog, Grupa je (kao operater javnih komunikacijskih mreža), obvezna plaćati i naknadu u iznosu od 0,8% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini obavljanjem djelatnosti prijenosa i/ili retransmisije audiovizualnih programa i njihovih dijelova u javnim komunikacijskim mrežama, a što obuhvaća internetsku i kabelsku distribuciju, u svrhu osiguravanja sredstava za provedbu Nacionalnog programa.

Prema Zakonu o elektroničkim medijima (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), Grupa je obvezna plaćati naknadu od 0,5% ukupnoga godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj godini obavljanjem djelatnosti pružanja audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev i djelatnosti pružanja usluga elektroničkih publikacija.

(e) Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema

Grupa je kao infrastrukturni operater obvezno plaćati naknadu za korištenje nekretnina vlasnicima i upraviteljima nekretnina na kojima je položena elektronička komunikacijska infrastruktura HT-a (dalje: EKI HT-a) temeljem riješenih imovinskopравnih odnosa kroz institut prava puta ili institut prava služnosti. Sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama naknada za pravo puta plaća se vlasnicima i upraviteljima nekretnina (RH, jedinice lokalne i regionalne samouprave, druge pravne i fizičke osobe) na kojima je položena EKI HT-a. Jedinične naknade za pravo puta propisane su Pravilnikom o potvrdi i naknadi za pravo puta koji donosi Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) u rasponu 3 – 10 HRK/m²/g ovisno o vrsti nekretnine

Naknada za služnost na javnoj cesti plaća se upraviteljima javnih cesta sukladno Zakonu o cestama. Jedinične naknade su propisane Odlukom Vlade RH o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti u iznosu od 4,75 kn/m²/g za infrastrukturu položenu na autocestama te 2,40 kn/m²/g za infrastrukturu položenu na ostalim javnim cestama.

Naknadu za služnost drugim fizičkim i pravnim osobama, HT plaća u sporazumno ugovorenom iznosu.

44. Plaćanja temeljena i netemeljena na dionicama

Na razini Grupe postoje dugoročni planovi nagrađivanja: Lead to Win 2016, Lead to Win 2017, Lead to Win 2018 i Lead to Win 2019. Planovi promiču srednjoročno i dugoročno povećanje vrijednosti Grupe, usklađujući tako interese menadžmenta i dioničara.

LTI 2015 je istekao je na dan 31. prosinca 2018. godine te je Nadzorni odbor utvrdio ukupno ostvarenje ciljeva od 151%, a sudionicima plana su u srpnju i kolovozu 2019. godine isplaćene nagrade.

U 2019. godini nastavilo se sudjelovanje Grupe u korporativnom planu "Lead to win". Nagrađivanje visokog menadžmenta je direktno vezano na ostvarenje kolektivnih mjera uspješnosti na razini Grupe.

LTI (*Long term incentive*) plan kao dio Lead to Win Programa 2019 temelji se na novčanim isplatama, a iznos nagrade ovisi o menadžerskoj grupi kojoj pripada pozicija sudionika, kao i o ostvarenju kolektivnih ciljeva. Iznos sudjelovanja može biti od 10% do 30% ugovorene godišnje plaće ovisno o menadžerskoj grupi. Valuta plana je Euro, a četiri definirana cilja predstavljaju ciljeve Grupe. Ciljevi su: ROCE (povrat na angažirani kapital), EPS (prilagođena dobit po dionici), TRI*M (zadovoljstvo korisnika) i zadovoljstvo zaposlenika. Ciljevi imaju raspon ostvarenja između

0% i 150%. Trajanje LTI plana obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2022. godine. Na kraju svake godine, Nadzorni odbor proglašava ostvarenje ciljeva.

Kao dio Lead to Win Programa 2019, postoji i *Share Matching Plan* (SMP), plan dodjele bonus dionica za menadžere. Sudionici plana kupuju dionice DT-a prije početka plana ("dobrovoljno osobno ulaganje"). Iznos dobrovoljnog osobnog ulaganja kreće se između 10 % ("minimalni iznos") i jedne polovine ("maksimalni iznos") bruto iznosa kratkoročnog bonusa (STI) za 2018. godinu isplaćenog u 2019. godini, a određuje ga sudionik plana prilikom prihvaćanja ponude. Trajanje SMP-a za 2019. godinu obuhvaća razdoblje od 1. srpnja 2019. do 30. lipnja 2023. godine. Sudionik plana mora zadržati dionice kupljene u sklopu dobrovoljnog osobnog ulaganja, u neprekinutom razdoblju od dana kupovine do završetka plana ("razdoblje zabrane trgovanja dionicama"). Po završetku trajanja plana, sudioniku plana dodjeljuju se besplatne dionice DT-a u broju ovisnom o menadžerskoj grupi rukovoditelja. Share Matching Plan je obavezan za predsjednika Uprave, a dobrovoljan za članove Uprave.

Svi dobici i troškovi proizašli iz promjena rezerviranja za sve LTIP planove priznatih za primljene usluge zaposlenika tijekom godine prikazani su kako slijedi:

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Troškovi	3	5
	3	5

45. Naknade revizorima

Revizori financijskih izvješća Grupe pružili su u 2019. godini usluge u vrijednosti od 5 milijuna kuna (2018. godina: 6 milijuna kuna). Usluge u 2019. i 2018. godini uglavnom se odnose na troškove revizija i pregleda financijskih izvješća, te revizije financij-

skih izvješća pripremanih za regulatorne potrebe. Ostale usluge koje obavlja revizor financijskih izvještaja uključuju edukacijske usluge i preporuke vezane uz MSFI 15 projekt.

46. Događaji nakon izvještajnog datuma

Krajem siječnja 2020. godine HT d.d. je odobrio zajam povezanom društvu OT-Optima Telekom u iznosu od 201 milijun kuna s rokom povrata najkasnije do 30. lipnja 2021. godine. Predmetnim

zajmom refinanciran je postojeći zajam u iznosu od 95 milijuna kuna, kao i veći dio dospjelih potraživanja HT d.d. od OT-Optime Telekom.

47. Računovodstvene politike do 1. siječnja 2019. godine

Računovodstvene politike primjenjive na usporedno razdoblje koje je završilo 31. prosinca 2019, su kako slijedi.

Najam

Najmovi u kojima značajan dio rizika i koristi vlasništva zadržava najmodavac klasificiraju se kao operativni najmovi.

Plaćanja izvršena na temelju operativnog najma (bez ikakvih poticaja primljenih od zakupodavca) terete se u izvještaju o sveobuhvatnom dohotku pravocrtno tijekom razdoblja najma.

Najmovi nekretnina, postrojenja i opreme u kojima Grupa snosi sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi. Financijski najmovi kapitaliziraju se od početka najma prema nižoj fer vrijednosti najma imovine i sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Svako plaćanje najma raspoređuje se između obveze i financijske naknade. Odgovarajuće obveze za

najam, bez financijskih troškova, uključuju se u posudbe. Kamatni element financijskog troška tereti se u izvještaju o sveobuhvatnom prihodu tijekom razdoblja najma kako bi se proizvela stalna periodična kamata na preostali saldo obveze za svako razdoblje. Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni financijskim najmovima amortiziraju se kroz kraći vijek trajanja imovine i vrijeme najma.

Financijski najmovi kapitaliziraju se u trenutku nastanka najma prema fer vrijednosti najma imovine, ili, ako je niža, sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja zakupa. Odgovarajuće obveze za najam, umanjene za financijske troškove, uključene su u ostale kratkoročne i dugoročne obveze. Svako plaćanje zakupa raspoređuje se između troškova i odgovornosti financiranja. Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljeni financijskim najmovima amortiziraju se tijekom korisnog vijeka imovine ili u kraćem trajanju korisnog vijeka imovine i trajanja najma ako ne postoji razumna sigurnost da će Grupa dobiti vlasništvo na kraju trajanja najma.

KONTAKT

Hrvatski Telekom d.d.
Odjel za korporativne komunikacije
Radnička cesta 21
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 1 49 12100
E-mail: pr@t.ht.hr
www.t.ht.hr

Za sva pitanja vezana uz HT dionice
molimo obratite se na:

Hrvatski Telekom d.d.
Odnosi s investitorima
Radnička cesta 21
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 1 49 11114
Fax: +385 1 49 12012
E-mail: ir@t.ht.hr